TRILOGIA GENEZEI 1
Cerurile de *odinioară*
Kacy Barnett-Gramckow.
Traducere de Flaviu George Raţiu şi Teofil Stanciu
Casa Cărţii, Oradea 2013
Această carte a fost publicată pentru prima dată în Statele Unite ale Americii, de Moody Publishers, 820 N. Lasalle Blvd., Chicago, IL, 60610, cu titlul *The Heavens Before*, copyright © 2004, de Kacy Barnett-Gramckow. Tradusă cu permisiune.

Toate drepturile asupra ediţiei în limba română aparţin editurii Casa Cărţii. Orice reproducere sau selecţie de texte din această carte este permisă doar cu aprobarea în scris a editurii Casa Cărţii, Oradea.

Cerurile de odinioară de Kacy Barnett-Gramckow
Copyright © 2013 Casa Cărţii
OP 2, CP 30.
410670, Oradea
Tel/Fax: 0259 – 469 057; 0359 – 800761; 0728 – 874975
E-mail: infoecasacartii.ro www.ecasacartii.ro
Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
Barnett-Gramckow, Kacy
Cerurile de odinioară / Kacy Barnett-Gramckow; trad.: Flaviu George Raţiu şi Teofil Stanciu.
— Oradea: Casa Cărţii, 2013
ISBN 978 – 606 – 8282 – 75 – 6
I. Raţiu, Flaviu George (trad.)
II. Stanciu, Teofil (trad.)
821.111 (73) – 97 = 135.1
Traducerea: Flaviu George Raţiu şi Teofil Stanciu
Editarea şi tehnoredactarea: Timeia Viman
Coperta: Marius Bonce
Tiparul executat la Findata srl, Oradea,

www.findata.eu

Părinţilor mei minunaţi şi îndrăgiţi, Robert şi Sharon, care m-au înconjurat cu o mulţime de cărţi, cu fraţi şi cu dragoste, şi m-au învăţat iubirea şi frica de Dumnezeu.

Mulţumiri *îi\ş* dori să le mulţumesc în mod special lui Mary Busha, uimitorul meu agent literar, şi editoarei Michele Straubel, care au privit această lucrare cu mult entuziasm şi au adus-o în atenţia echipei Moody. De asemenea, le sunt recunoscătoare lui Amy Peterson, Dave DeWit, Pam Pugh şi întregii echipe Moody (nu vă amintesc pe fiecare în parte, doar pentru că nu am aflat încă numele tuturor)! Toată stima pentru editorul LB Norton, un maestru al cuvântului, pentru Barbara Le Van Fisher, realizatoarea frumoasei ilustraţii de pe copertă [cu referire la coperta originală, n.ed.] şi pentru Janet Chaiet, la care am găsit sprijinul profesional de care aveam nevoie.

Îi sunt recunoscătoare îndeosebi lui John Woodmorappe, pentru bunătatea de care a dat dovadă şi pentru fascinanta sa lucrare *Noah*'s *Ark. A Feasibility Study* [Arca lui Noe. Studiu de fezabilitate], cu ajutorul căreia mi-am putut imagina în detaliu viaţa de zi cu zi din corabia lui Noe. Pe lângă nenumăratele surse laice care mi-au fost de un real folos, aş dori să îmi exprim recunoştinţa, printre altele, faţă de Answers în Genesis, The Creation Research Society Christian Answers.net, Revolution Against Evolution, Creation Science, Creation Evidences, Christian Science Research

Kacy Barnett-Gramckow

Center şi Christian Apologetics and Research Ministries, pentru toate lucrările, opiniile şi dezbaterile lor. A fost o adevărată plăcere să le analizez materialele şi site-urile.

De asemenea, îi mulţumesc din toată inima lui Kathi Macias, editoarea şi cumnata mea, pentru felul în care mi-

a reîmprospătat mereu motivaţia. îmbrăţişările mele pentru mătuşica Jo Coila, care s-a oferit să îmi lectureze cartea şi pentru toată familia lui Josie Dover, de care îmi este foarte dor. Fratele meu, Joe, ar merita o medalie pentru veselia cu care a stat lângă mine, în primăvara anului 1980, când am intrat cu maşina într-un şanţ, conducând ca o paranoică printr-o furtună de nisip – stârnită de erupţia vulcanului Sfânta Elena, care m-a inspirat pentru câteva din descrierile acestei cărţi. Cu toată dragostea le mulţumesc fiilor mei, Larson şi Robert, care pot trece cu vederea dependenţa mea de cuvinte şi soţului meu drag, Jerry, „domnul Editor”, care îmi răspunde cu răbdare ori de câte ori mă încurc în gramatică şi se ocupă de treburile gospodăreşti. Mulţumesc, dragul meu, pentru înţelegerea de care dai dovadă, chiar şi atunci când te zăpăcesc total (şi pe mine, deopotrivă).

Mai presus de orice, cu nespusă bucurie, îi voi mulţumi fără încetare lui Dumnezeu, care mi-a dat viaţă şi prin al cărui har primesc toate resursele – care, de altfel, nu mi s-ar cuveni, orice aş face.

Prolog

Străvechiul copac al Evei se înălţa stingher şi plin de splendoare în mijlocul unui câmp întins, coborându-şi, precum nişte zăvese, crengile pline cu frunze de un verde şters, ce-i îmbiau pe trecători să îşi tragă sufletul la umbra lor. Se spunea că Eva, Mama tuturor celor vii, sădise acel copac după ce fiul ei preaiubit, Abel, murise cu zilele-n sân. Copacul nu era menit a fi o aducere aminte a tânărului Abel, ci un loc tihnit în care Eva să îşi poată creşte ceilalţi copii, de-a lungul anilor ce îi mai rămâneau de trăit.

Nu avea nicio însemnătate dacă acel copac era sau nu sădit de Eva însăşi, fiindcă, de multă vreme, ea şi copiii săi, deopotrivă, nu mai erau decât o poveste. Celor mai

mulţi dintre oamenii de acum le venea greu să creadă că această Eva existase măcar, cu adevărat, însă cei care se îndoiau nu şedeau niciodată la umbra copacului, nu se căţărau pe ramurile-i falnice şi nu ascultau foşnetul frunzelor legănate în boarea ce pribegea pe sub cerul trandafiriu.

Totodată, cei care stăteau la îndoială nu luau seama nici la nenumăratele semne de care erau înconjuraţi pe tânăra planetă, ce fremăta încă de ecourile creaţiei. Dar până şi ecourile acestea deveneau pe zi ce trecea tot mai lipsite de armonie. Căci cei bănuitori, cu zbuciumul lor neostoit, storceau lumea de vlagă şi o nimiceau cu pornirile lor îndreptate numai spre rău.

Capitolul 1

\nnah oftă şi se cuibări printre frunzele alungite, precum nişte pene, pe una din crengile străvechiului Copac al Evei. Câmpul era învăluit în pâcla deasă de dimineaţă, iar aerul frez şi răcoros o făcea să tremure, dar Annah era gata să plătească preţul acestor neplăceri mărunte, pentru bucuria câtorva clipe de libertate şi de pace. Ca de obicei, familia sa şi ceilalţi locuitori ai aşezării nu se deşteptaseră încă, ci dormeau greu, istoviţi după o noapte întreagă de ospăţ, de joc, de certuri şi sporovăieli. Annah nu lua parte niciodată la petrecerile lor; ea nu avea nimic de sărbătorit.

Locul meu nu e laolaltă cu ceilalţi, îşi zicea în sinea ei.

Pentru a-şi mai uita durerea, femeia îşi duse mâna în sacul ţesut din paie, agăţat lângă ea, pe o creangă, scoase o suveică din lemn şi începu să dreagă marginile crâmpoţite ale vălului său. Cu multă răbdare, Annah prinse a lega între ele firele subţiri şi uscate, pe care le făcuse cu mâna ei din tulpini de flori de câmp, înmuiate în apă şi apoi bătucite cu băgare de seamă. După nenumărate

dimineţi de muncă, firele împletite se prefăcuseră într-o ţesătură întortocheată ce putea fi purtată în jurul gâtului.

Kacy Barnett-Gramckow apoi într-un şal, o învelitoare pentru cap, iar în cele din urmă, un văl în care femeia se putea înfăşură cu totul.

Ţinând seama de culoarea schimbătoare a luminii zilei şi întorcându-se cu gândul la durerea ce îi străpungea mâinile şi picioarele încordate, Annah îşi ridică privirea şi scrută văzduhul printre crengile copacului. În curând, soarele avea să ajungă la crucea amiezii. Cerul îşi dezbrăcase veşmântul roşu aprins cu care se acoperise în revărsatul zorilor, iar acum se înfăţişa într-un trandafiriu deschis, gătit cu un soare cald şi curtenitor.

Yerakh, întâiul născut din familia ei, avea să se trezească, în curând. Annah se cutremură, amintindu-şi chipul fratelui său, cu barba lui ca tăciunele şi îşi spuse: *Ce bine ar fi ca Yerakh să se trezească voios azi*.

Femeia mai făcu un nod şi vârî mica suveică din lemn în sacul de paie. îşi puse vălul pe umeri, apoi luă desaga în spinare, îşi netezi părul drept şi negru, iar în urmă coborî din copac. Ajunsă jos, îşi mai potrivi tunica de piele şi privi încă o dată printre ramurile copacului.

Oare să fi fost acesta, într-adevăr, sădit de Eva, Mama tuturor celor vii? Yerakh lua în râs acea poveste, la fel cum făcea cu toate poveştile din străbuni.

— Dacă daţi crezare acestor născociri, nu mai e mult şi veţi crede şi în Cel Preaînalt! îşi repezea el fraţii şi surorile mai mici, de fiecare dată când aceştia îndrăzneau să depene astfel de poveşti în prezenţa lui. De obicei, cu trufia şi dispreţul său, Yerakh le închidea gura tuturor. Însă dacă nu izbutea în felul acesta, îşi folosea şi pumnii.

Ce bine-ar fi ca Yerakh să se trezească voios azi, îşi repetă Annah în minte. Apoi goni de-a lungul câmpului către aşezarea cu adăposturi acoperite cu stuf, luând

seama la vietăţile din jur şi simţindu-le prezenţa, după cum şi ele o simţeau pe a sa. Nu exista urmă de teamă între Annah şi aceste vietăţi, ci doar aşteptare în vederea recunoaşterii. Şoricei, găini şi popândăi mişunau nestingheriţi

Cerurile de odinioară pe lângă picioarele ei. Gâzele ţâşneau zumzăind înaintea femeii şi aceasta îşi desfăta privirile cu aripile lor, în care se răsfrângeau lumini multicolore. Apoi, păsări în culori fără număr zburau pe deasupra florilor de câmp, ciripind şi cântând în chipuri tot atât de felurite precum penele lor. Annah râvnea să aibă aripi, la fel ca ele. Oare ce gândeau păsările despre ea? Şi le închipuia cântând: *Un om*!… *O femeie*!… *O făptură de nimic*!

Am să vă arăt ceva, le spuse Annah fără vorbe. Apoi îşi apucă vălul de pe umeri şi îl trase cu dibăcie peste cap, voind parcă să prindă cu el câteva din micuţele cântăreţe sprintene. Acestea o luară din loc, fluturându-şi aripile cu repeziciune, pentru a se întoarce la fel de iute o clipă mai târziu, după ce vălul se aşezase, fără semn de primejdie, peste părul drept şi negru al femeii.

Sunt o vietate neînsemnată, *prinsă într-o cursă*, îi trecu prin minte lui Annah, pe măsură ce-şi privea însoţitoarele mărunte, prin ţesătura fină a vălului. Parcă le auzea cântând de mila ei: *Sărmanul om*!… *Biata femeie*!… *Sărmana de ea*, *o făptură de nimic*!

Stând pe pământ, îngenuncheată îndărătul zăbrelelor odăii de lucru a lui Yerakh, Annah bătea cu o bâtă mică din lemn aurul aşezat de fratele ei pe mai multe straturi, între câteva bucăţi de piele, unele mai groase, iar altele mai subţiri. Braţul ei tuciuriu şi slab se ridică şi cobora, bufnind stins într-o cadenţă plăcută.

— Annah! Ajunge!

Înspăimântată de glasul de tunet al lui Yerakh, Annah

tresări. Spre binele ei, femeia nu îşi privea niciodată fratele în faţă. Nu îndrăznea să îngăduie ca el să-i vadă ura şi osândirea din ochi, altfel Yerakh ar fi ucis-o.

— Proasto! murmură bărbatul, înhăţând bâta îngustă din mâinile femeii, cu un gest ameninţător. Dă-te la o parte. Vreau să văd ce ai făcut. Hai, mişcă de-aici!

Kacy Barnett-Gramckow

Cu o uimitoare gingăşie, Yerakh cercetă straturile de piele şi foiţele de aur. Apoi trânti bâta înapoi în mâna femeii.

— Bate-l până când îţi spun să te opreşti. Ai înţeles? Treci la lucru!

Ştiu şi eu cât trebuie bătut aurul. N-am nevoie să îmi spui când să mă opresc.

Sângele îi zvâcnea femeii în palma lovită. În vreme ce Yerakh ieşi, îndreptându-se cu paşi mari spre vatra de topit aur, Annah îşi înghiţi lacrimile şi ridică din nou bâta. îi dădu, apoi, drumul peste maldărul de piei şi foiţe de aur, împreună cu întreaga ei furie, gândindu-se în cadenţa loviturilor: *îl-bat-a-cum-pe-Ye-rakh! îl-bat-a-cum-pe-Ye-rakh*!

În cele din urmă, furia i se domoli, pe măsură ce foiţa de aur se subţie. Şi, asemeni aurului, Annah se simţea firavă; cea mai slabă adiere o putea doborî cu totul. Acum bâta părea mai grea şi o dureau mâinile, însă Yerakh avea să se umple de mânie, dacă femeia se oprea din lucru fără încuviinţarea lui. Pe unde era acesta, oare? Annah mai rări puţin loviturile şi auzi numaidecât vocea fratelui său. Yerakh se întorcea în odaia de lucru, însoţit de cineva.

— Opreşte-te, Annah! o repezi bărbatul. îl baţi, de nu se mai alege nici praful de el!

Întocmai cum aş vrea să te bat şi pe tine, îi răspunse femeia în tăcere.

Ea privi pentru o clipă la picioarele goale şi mari ale

lui Yerakh, apoi la ale tovarăşului său, Naham Sfarmă-Fier. Picioarele acestuia din urmă erau cele mai mari şi mai soioase din întreaga aşezare. Prin murdăria şi funinginea ce îi acopereau pielea şi straiele, Naham îşi făcea cunoscut meşteşugul, însă oricine putea fi convins, doar văzându-i statura, că bărbatul îşi merita pe deplin numele. Urma piciorului său era de două ori mai mare decât urma lăsată de Yerakh, care, măcar că era la fel de înalt ca orice

Cerurile de odinioară bărbat obişnuit, de-abia dacă îi ajungea până la cot. Înfricoşată, Annah îşi plecă fruntea, dar nu îi luă în seamă.

— Yerakh, de atâţia ani de când te ştiu, n-am auzit-o niciodată să rostească vreun cuvânt, spuse Naham cu un glas zeflemitor, ce răsună tunător. Vorbeşte vreodată?

— Nu poate vorbi. E smintită, răspunse Yerakh plin de dispreţ. Apoi o lovi straşnic pe Annah cu piciorul, dovedindu-şi puterea pe care o avea asupra ei, doar pentru a creşte în ochii oaspetelui său. Femeia o şterse din loc, nădăjduind să le scape din priviri, însă Yerakh îi smulse bâta din mână şi-o izbi peste umeri. Annah scoase un ţipăt, apoi îşi muşcă buza, ca să-şi curme glasul. O cuprinseră sudorile din pricina strădaniei sale şi un fior de gheaţă o trecu din cap până-n picioare.

— Iacă! spuse Yerakh împlinit. A scos un sunet. Dar nu face nici cât o jivină.

Înainte ca bărbatul să o lovească din nou, Annah sări în picioare şi fugi îndărătul zăvesei din piele de la intrarea în odaia cea mai mare a bordeiului. În urma ei, se auzi râsul batjocoritor al lui Yerakh. *De-ar pieri odată*! se gândi Annah, cuprinsă de mânie. *Şi lighioanele ce mişună pe câmp sunt mai pline de bunătate*.

— Stai locului! răsună vocea furioasă şi ascuţită a unei femei, l ăptură fără minte! Toate le răstorni!

Etani, soţia lui Yerakh, şedea în faţa lui Annah, pe o

rogojină împletită cu multă migală. Aceasta – o femeie bucălată, cu un păr negru şi lung, prins în coadă cu mai multe talismane de aur – îi tăie calea, întinzându-şi deodată braţul rumen. Annah încremeni. Aproape călcase într-o strachină cu boabe de fasole roşie şi cu mirodenii ce urmau a fi zdrobite.

Sora lui Yerakh îşi feri ochii de privirea lui Iltani, care se plângea cu glas tot mai tare.

— Fiinţa asta nu ştie deloc ce-i buna cuviinţă… La cum se poartă, ar trebui închisă cu oile în ţarc. Unde-o fi mamă-sa, să-i umble de rând?

Kacy Barnett-Gramckow întrucât nu se auzi niciun răspuns din odăile alăturate, Iltani ridică şi mai tare glasul:

— Până nu ne calcă mâncarea în picioare!

Zgâindu-se la mâinile brune şi durdulii ale cumnatei sale, Annah îşi spuse în sinea ei: *Nu-ţi face griji, Iltani. Plec numaidecât. Însă, dacă ai avea măcar un strop de bunătate, ai încerca să îţi dai seama de ce fug aşa. Doar ştii bine că Yerakh mă bate*.

Femeia îşi apucă sacul de paie şi vălul, după care dădu să iasă din bordei. Mai avea puţin până afară, când fu oprită de o voce gravă.

— Annah.

Plecându-şi fruntea în pământ, Annah se întoarse către mama ei, Parah; aceasta era o femeie plăcută şi totodată bătoasă, precum părul ei, ca pana corbului, prins în coadă cu nişte ferecaturi de aur. Parah îi vorbi cu un glas molcom.

— Annah, nu am nevoie ca soţia fiului meu să ţipe astfel după mine. Am şi eu treburi.

Annah privi picioarele mici şi goale ale mamei sale, rostind în sinea ei: *Iltani ţipă la toată lumea*.

Obişnuită deja cu tăcerea fiicei sale, Parah continuă:

— Dacă ai terminat cu aurul, ia coşurile şi du-te în livadă, să culegi nişte fructe.

Cu sufletul sfredelit, Annah îşi petrecu privirea peste chipul mamei. Fruntea brună şi netedă a lui Parah era acum uşor încreţită. Iar în ochii săi mari, cu gene lungi şi castanii – ce aduceau atât de mult cu ochii fiicei sale asuprite –, nu se mai vedea nici urmă de răbdare, căci Parah şi-o pierduse demult.

Mama, se gândi Annah, coborându-şi deznădăjduită privirea în pământ, *dintre toţi oamenii, tu ar trebui să mă-nţelegi cel mai bine. Nu vezi cât am de suferit*? *De ce-i îngădui lui Yerakh să se poarte astfel şi nu spui nimic în apărarea noastră*? *La fel ai stat cu mâinile în sân şi când l-a ucis pe tata. N-ai jelit deloc şi nu ne-ai spus niciun cuvânt de mângâiere. De ce*? *De fapt, cred că nu ţi-a păsat niciodată de noi.*

Cerurile de odinioară

O podidiră lacrimile… dar nu putea lăsa ca mama ei să vadă acest lucru, aşa că se întoarse iute şi fugi afară din colibă.

— Ai uitat coşurile, strigă Parah în urma ei.

Voi strânge fructele în sacul meu de paie! răspunse Annah fără vorbe. *Căci dacă mai zăbovesc în preajma ta, mamă, vei începe să mă baţi şi tu, când vei auzi toate cuvintele ce-mi stau pe limbă.*

În graba ei, femeia nu-şi mai puse vălul pe cap, ci plecă lăsându-l să-i atârne de pe umeri până pe braţe. Să-i vadă toată lumea chipul; astăzi nu-i mai păsa. Vietăţile de pe câmp îi resimţeau, la rândul lor, lacrimile şi furia tot mai sălbatică. O zbugheau dinaintea ei, străpungând văzduhul trandafiriu cu fel şi fel de sunete ascuţite.

Annah goni, până când îşi simţi pieptul cuprins, parcă, de flăcări. Avea gura uscată precum colbul şi aproape că nu mai putea îndura junghiurile ce îi porneau

din tălpi. Domolindu-şi pasul, ea privi în jos şi văzu că spinii de pe câmp îi sfârtecaseră picioarele, îi sângerau chiar şi genunchii. Femeia hotărî să meargă la râu şi să-şi tragă puţin sufletul, să bea nişte apă, să-şi cureţe rănile şi să-şi spele faţa de lacrimi. *Ce bine-ar fi ca râul să-mi şteargă şi durerea din inimă, odată cu petele de sânge*.

Cu capul plecat, cu chipul ascuns îndărătul părului său negru, căzut asemeni unei perdele de pânză, Annah păşi încet prin desişul unui crâng şi coborî spre apele repezi şi scânteietoare ale râului. Se aşeză cu greu, apoi îşi lăsă picioarele în apa rece şi liniştitoare. Aceasta era limpede şi plăcută chiar înaintea ei, însă, ceva mai departe de mal, râul părea adânc, învolburat şi tulburător de ispititor. Cât de uşor i-ar fi fost să-şi dea drumul de pe ţărm şi să lase în urmă acea viaţă.

Se aplecă încet, îşi petrecu mâinile îndurerate prin apa cristalină, umplându-şi căuşul palmelor şi bău. Mai apoi, ştergându-şi

Kacy Barnett-Gramckow buzele, Annah rămase pe gânduri, cu privirea pierdută prin bulboanele râului.

Nu am nici măcar patruzeci de ani… n-am ajuns încă nici la jumătatea primului meu kentum. Mama este deja la al doilea kentum al său, Yerakh a trecut de primul. Tata trecuse de al treilea kentum, când Yerakh i-a pus capăt zilelor. Tată, ai fi putut să mai trăieşti încă cinci măcar, dacă Yerakh n-ar fi fost atât de hrăpăreţ. Dintre toţi oamenii ce s-au perindat în jurul meu, tu eşti singurul care m-a iubit vreodată cu adevărat; acum ştiu bine asta. Mi-aş dori să nu te fi văzut murind. După atâţia ani de zile, ar fi trebuit ca durerea pentru pierderea ta să se stingă întrucâtva. De ce plâng după tine fără încetare?

Durerea femeii se revărsa în şiroaie de lacrimi, ce se poticneau din când în când în câte un suspin sfâşietor.

Am înnebunit de-a binelea, îşi spuse ea într-un final.

Yerakh mă va bate din nou, fiindcă am fugit de el. Dar nu vreau să mă întorc. M-am săturat de viaţa asta! M-am săturat şi de atâta plâns.

Ajunsă, în cele din urmă, la capătul puterilor, Annah se aplecă, pentru a-şi spăla faţa. îşi şterse ochii cu vălul, apoi privi încă o dată lung în vâltoarea râului. Poate că era mai bine să-şi dea drumul în voia apelor, punând astfel capăt suferinţei. Ar fi isprăvit o dată pentru totdeauna cu bătăile lui Yerakh, cu dispreţul lui Iltani sau cu nepăsarea lui Parah.

Râul zorit părea s-o îmbie, poftind-o să-l însoţească, iar tânăra îi privea fermecată unduirea, clătinându-se uşor.

Deodată, ceva izbi oglinda apelor, făcând-o pe Annah să dea înapoi. Înainte ca femeia să priceapă ce se întâmplase, o altă piatră de mărimea unui pumn căzu înaintea sa, ceva mai aproape de ţărm. De astă dată, stropii de apă îi atinseră chipul.

Annah privi uimită peste râu. Un tânăr în veşminte din piele o scruta în tăcere de pe malul celălalt, cu nişte ochi întunecaţi şi pătrunzători. Când îi întâlni privirea, bărbatul clătină uşor din cap, lăsându-şi buclele lungi şi închise la culoare să lucească

Cerurile de odinioară în razele soarelui. Annah aproape că îi putu auzi gândurile: *Nu, nu te da pradă râului.*

Femeia se aşează pe pământ, năucită. De ce i-ar păsa necunoscutului acestuia dacă ea murea? Nimeni nu i-ar fi simţit lipsa, nici din propria-i familie. Tânărul n-o mai scăpa din ochi, urmărindu-i cu mare atenţie fiecare mişcare.

Dacă intru în apă, înţelese Annah, *el va muri, încercând să mă scoată la mal. N-are de gând să plece de aici, dacă nu plec eu mai întâi, înapoi spre tabără.*

Pe când cugeta ea astfel, dintre copacii de pe cealaltă

parte a râului, apăru încă un tânăr – de bună seamă, frate cu cel dintâi. Căra în braţe câteva legături de fibre lungi, din scoarţă de copac. Avea un pas iute şi sprinţar, iar ochii îi străluceau şugubăţ, plini de veselie; asta până în clipa când fratele lui îi spuse ceva şi i-o arătă cu mâna pe Annah. Atunci toată voioşia de pe chipul lui păli şi tânărul o privi lung pe femeie. La fel ca bărbatul dintâi, acesta clătină din capul cu bucle negre şi îşi rotunji buzele, rostind un „Nu”.

Tulburată, Annah îşi acoperi faţa cu vălul şi se ridică în picioare. Tinerii se vădiră peste măsură de neliniştiţi, până când ea îşi luă sacul de paie şi se îndepărtă de râu. Femeia se pierdu în umbra copacilor, făcu un ocol prin hăţişul ce împânzea pământul plin de frunze al pădurii şi se întoarse pentru a-i urmări pe cei doi fraţi.

Primul se uita încă după ea, dar al doilea tocmai îngenunchea, desfăcând legăturile de fibre. Din câte se părea, bărbaţii aveau să rămână acolo întreaga după-masă, îmbibând în apă scoarţa de copac, pentru a-şi face din ea funii. În timp ce Annah îi privea, ascunsă vederii, tânărul sosit mai pe urmă îi vorbi fratelui său. În cele din urmă, acesta îngenunche, la rândul său, pentru a-i da o mână de ajutor – poate, pentru că nu o mai zărea pe Annah şi nu îi mai simţea prezenţa.

Trăiesc în pace unul cu celălalt, cugetă femeia uimită. Se *iubesc*. *Şi, cu toate că nu mă cunosc, şi-au făcut griji pentru viaţa mea. Alţi*

Kacy Barnett-Gramckow *oameni ar fi privit nepăsători cum răul m-ar fi înghiţit, iar moartea mea n-ar fi fost pentru ei decât o poveste pe care s-o depene familiei sau prietenilor adunaţi la focul de seară*.

Pentru a-şi alunga aceste gânduri, Annah plecă de la râu şi se îndreptă încet către livezile lui Yerakh. Dacă voia, totuşi, să mai trăiască, atunci trebuia să culeagă nişte

fructe, după cum îi poruncise Parah. *Chiar dacă, fără îndoială, mama nu se aşteaptă ca fiica ei fără judecată, o creatură totuna cu nimic, să priceapă o sarcină simplă precum aceea de a strânge fructe*, se gândi femeia şi se schimonosi la chip.

Apropiindu-se de livezile dindărătul aşezării, Annah văzu cinci animale mari, sure, cu piele aspră, ce se hrăneau cu fructe. Cele mai bătrâne – care, de altfel, erau mai înalte ca oricare dintre locuinţele din aşezarea lor, nişte colibe făcute din împletituri de paie şi nuiele – rumegau în tihnă printre crengile dinspre vârf, legănându-şi pe ici, pe colo gâturile lungi şi zvelte chiar deasupra pomilor, în văzduh, de unde puneau ochii pe fructele mai coapte, cu mirosul cel mai pătrunzător. De cealaltă parte, suratele lor mai tinere şi mai mărunte se mulţumeau cu ceea ce găseau pe crengile de mai jos şi cu fructele căzute pe pământ.

Bun găsit! le spuse Annah din priviri. Vietăţile acestea curăţau livezile. Dacă fructele erau lăsate să putrezească, locul se umplea de viespi, iar pe acestea, femeia nu le putea suferi, urându-le aproape la fel de mult cum ura şerpii. Însă de mâncătoarele-de-fructe, pe cât erau ele de mari, tânăra nu se temea, lucru destul de ciudat. Asemeni celor mai multe dintre vietăţile ce mişunau pe câmp, animalele ce se hrăneau cu fructe se împăcau bine cu oamenii. *Iertaţi-mă că dau aşa buzna peste voi, nu mă luaţi în seamă. Eu sunt o făptură de nimic; am venit doar să strâng ceva de-ale gurii, câteva îmbucături pentru familia mea*.

Uriaşele făpturi continuau să râme pământul şi să mănânce roadele pomilor, fiind, de bună seamă, în acelaşi gând cu Annah: *Un om… o femeie… o făptură de nimic*.

Cerurile de odinioară

Punându-şi pe umeri vălul şi sacul de paie, Annah se

caţără cu grijă pe crengile copacului. Avea degetele vinete şi pătrunse, încă, de durere, de pe urma loviturilor lui Yerakh. Sleită de puteri, femeia începu să adune câteva din fructele îndrăgite de mama ei, nişte fructe ale soarelui aurii-verzui, cu o mireasmă plăcută şi îmbietoare. Cuprinsă deodată de o foame nestăpânită, Annah luă un fruct, îl curăţă de coaja acră şi se înfruptă din miezul său dulce-acrişor, după care continuă să-şi umple traista.

În vremea aceasta, una dintre cele mai tinere vietăţi devenise destul de curioasă de prezenţa lui Annah. Se întâmplă de trei ori ca femeia să se întoarcă spre o altă creangă, doar pentru a da nas în nas cu micul animal, ce-i răsufla zgomotos şi umed chiar în faţă. Blândeţea din ochii lui căprui o fermeca şi Annah atinse pielea sură şi zbârcită de pe gâtul făpturii, ce semăna la pipăit cu pielea groasă, înăsprită de pe propriile-i tălpi.

Într-o bună zi, vei fi foarte bătrân şi tu, îi spuse femeia în gând. *Vei creşte mare şi fălos şi nu vei mai dori să ai de-a face cu un om, cu o femeie, cu o făptură de nimic. Dar îţi mulţumesc. Astăzi, trei făpturi vii m-au privit cu bunătate. Poate că-mi voi duce, totuşi, zilele mai departe.*

Tulburat parcă de întunecimile spre care Annah îşi întorsese mintea, tânărul animal se trase înapoi şi reveni lângă ai săi. Apoi, ca şi cum ar fi fost toate într-un gând, animalele se adunară şi plecară încet. Annah oftă. Mâhnită, ea dădu drumul în sacul de paie fructului auriu-verzui şi acru pe care îl ţinea în mână, mai puse deasupra câteva poame amare, mici şi galbene, iar în urmă aşeză la gura sacului un ciorchine de struguri stânjenii. *Voi mai lua un afal sau chiar mai multe din copacii dindărătul colibei, ale căror poame sunt dulci şi au coaja subţire*, se hotărî femeia. *Acelea, pe lângă tot ce am cules până acum, ar trebui să fie de ajuns pentru astă-seară.*

Ridicându-şi privirea, Annah zări pe cer primele răsfrângeri liliachii ale amurgului, apoi primele sclipiri de stele, învăluite-n licăr stacojiu, în albastru şters şi în văpaie albă. Iar luna tremura deja scăldată în lumină, caldă şi frumoasă, precum o piatră de

Kacy Barnett-Gramckow mare, de care femeia văzuse odată în salba unui negustor de bucate. Acesta îi dăruise lui Yerakh nişte sare albă, curată, adusă de la marginile îndepărtate ale ţinutului. Peste măsură de încântat, Yerakh îl poftise pe neguţător să prăznuiască împreună cu el în acea seară. *Cine ştie*, îndrăzni să spere Annah, *poate că Yerakh va fi plecat să se desfete peste noapte în casa lui Naham. Atunci mama şi ceilalţi nu mă vor osândi pentru că am fugit de el*.

Femeia porni grăbită către tabără. Nu voia s-o prindă seara în mijlocul câmpului. Tocmai se apropia de coliba lui Yerakh, unde pomii îşi împrăştiau mireasma dulce de afal, când zări un bărbat şi o femeie ce se îmbrăţişau în umbra crengilor joase. Preţ de câteva clipe, Annah nu desluşi chipul bărbatului; rămase prea încremenită după ce o recunoscuse pe femeie, pentru a-l mai lua în seamă şi pe el. Ibovnica era chiar mama ei.

Primul gând ce îi trecu prin minte fu acela că *Yerakh îi va omorî pe amândoi, pe mama şi pe iubitul ei*. Tremurând de teamă să nu se dea de gol, Annah se ascunse în desişul înalt de iarbă verde. Şi, în vreme ce stătea pitită astfel, i se înfiripă în minte un gând cu totul nou ce-o umplu de nădejde, însă şi de teamă, deopotrivă. Dacă Parah se folosea de această poveste de dragoste, pentru a scăpa de sub mâna de fier a lui Yerakh, atunci se putea ca vieţile lor să se schimbe. Dar în bine sau în rău? Lui Annah îi venea să fugă de acolo, însă Parah ar fi văzut-o şi s-ar fi mâniat că fusese prinsă. Femeia hotărî că cel mai bine era să aştepte până când cei doi se despărţeau. îi

auzea râzând încet din umbră, şoptindu-şi lucruri murdare şi sărutându-se. Ruşinată, Annah îşi astupă urechile. Avea să intre în colibă, de îndată ce plecau cei doi. *Nu mai pot culege niciun afal în seara asta. Mama îşi va da seama că am stat ascunsă printre pomi şi îmi ajunge, pe ziua de azi, câtă bătaie am mâncat deja. Mi-aş dori doar să se grăbească puţin. Mamă,* o mustră Annah pe femeie în gând, *copiii tăi aşteaptă înăuntru. Du-te la ei*!

Cerurile de odinioară

Deodată, Parah încetă a mai şopti lucruri neruşinate şi îşi drese glasul, zorindu-şi cu blândeţe iubitul; ai fi zis că luase. iminte la gândurile nerostite ale fiicei sale.

— Ai mei se vor întoarce în curând. Yerakh se va înfuria, dacă va da peste noi. Te rog! Trebuie să pleci acum!

— Yerakh va prăznui cu Naham toată noaptea, răspunse bărbatul nepăsător şi chicoti din nou.

Râsul îl trăda şi Annah îl recunoscu. Era Tseb-iy, un văr de-al lui Naham, chipeş, tânăr şi vânjos – şi mult mai scund decât acesta. Însă *Tseb-iy nu e cu mult mai în vârstă decât Yerakh*, chibzui femeia oţărâtă. *Cum poate să se sărute cu mama*?

Annah fierbea de mânie, în vreme ce Tseb-iy o sărută încă o dată pe Parah, şoptindu-i un dulce rămas-bun. *Sunteţi nişte nesăbuiţi, amândoi*, se gândi Annah, privindu-i cum se despărţeau. Când Tseb-iy şi Parah plecară, în sfârşit, ea se ridică, trecu de cealaltă parte a colibei şi se strecură înăuntru.

Capitolul 2

— 1 une-le într-un coş. Pricepi? într-un coş! porunci Parah, însă de-abia dacă-şi ridică privirea să o vadă pe Annah intrând în colibă.

Era prinsă cu trebi, ca de obicei; se zorea să aşeze nişte blide din lemn scrijelit cu multă măiestrie şi un coş

cu turte din grâne bine prăjite, pe mai multe rogojini întinse prevăzător ceva mai departe de foc. Parah inspiră adânc şi spuse:

— Ai cules fructe ale soarelui; le simt bine mireasma.

Pari mulţumită, *mamă*, cugetă Annah. *Dar sunt sigură că nu din pricina fructelor pe care ţi le-am adus*.

În deplină muţenie, femeia puse roadele într-un coş larg, deloc adânc, din cel mai îndepărtat ungher al colibei întunecate. Apoi rămase la adăpostul umbrelor serii, scrutându-şi mama.

În lumina pâlpâitoare a focului din mijlocul încăperii, Parah se desluşea foarte frumoasă. Avea un trup bucălat şi, totuşi, mlădios. Iar când se aplecă şi stârni flăcările cu o mână de lemne, lumina lor se răsfrânse peste pielea-i sclipitoare, dând la iveală surâsul ce-i mijea pe buze şi licărul plăpând din ochii întunecaţi, cu gene lungi.

Cerurile de odinioară

Netrebnicul acela de Tseb-iy te-a făcut fericită. *îl iubeşti, din câte se pare*. *Pe tata l-ai iubit vreodată*? *Mă îndoiesc*. *Dar mai bine încetez să mă mai frământ cu lucrurile astea*, *până nu îmi pierd minţile*.

De afară se auzi un fluierat ascuţit şi un tânăr strigă:

— Să ne aştepţi cu ceva demâncare, mama! Turmele-s închise şi gata să înnopteze, iar copiii tăi sunt lihniţi!

Chathath, al doilea născut din familie, dădu buzna în colibă.

Annah se piti în ungherul ei întunecos. Chathath nu era atât de zdravăn şi de arţăgos ca Yerakh, însă avea nişte ochi ageri şi o limbă ascuţită şi tăioasă.

Rânjind semeţ, el îşi scutură precum o fiară pletele oacheşe, apoi îşi înfruntă mama pe un ton zeflemitor.

— Hrăneşte-mă, femeie!

— Tu şi pântecele tău hulpav, oftă Parah, tot mai întârâtată, iar voioşia de care strălucea toată până

adineauri se stinse văzând cu ochii. îmi pierd toată ziua făcându-ţi demâncare. Odată şi odată, va trebui să îţi găteşti singur.

— Dacă te-ai săturat de datoria ta de mamă, du-te şi vorbeşte cu Yerakh pentru mine, o îmboldi Chathath, iar zâmbetul îi dispăru de pe chipul frumos şi colţuros. Spune-i că a sosit vremea să mă însor şi eu, după care fă bine de-mi caută o nevastă.

Parah îşi întoarse privirea.

— Ştii bine că nu pot face aşa ceva. Yerakh n-ar…

— Ştiu, o întrerupse bărbatul. Yerakh n-ar încuviinţa. N-ar îngădui niciodată ca unul din fraţii lui înrobiţi să se însoare, dobândindu-şi astfel libertatea. Unde ar mai găsi el o mână de lucru atât de ieftină?

Chathath se trânti pe o rogojină, lângă foc. Apoi înşfacă o turtă din coş, muşcă din ea ca un sălbatic şi vorbi mai departe, mestecând.

— Până la urmă, va trebui să fug de aici, fără partea mea de moştenire sau să îl înfrunt în luptă.

Kacy Barnett-Gramckow

— Şi ştim cu toţii cine ar învinge, dragă frate, spuse Iltani cu trufie, aducând în odaia cea mare un vas aburind, cu boabe de fasole roşie presărate cu mirodenii.

— O, Yerakh ar învinge, încuviinţă Chathath batjocoritor… dacă nu cumva aş învăţa de la tine tainele înşelătoriei, draga mea soră mai mare.

Bărbatul îşi îndesă în gură toată turta şi o privi pe Iltani plin de răutate. Ura pe care o adunase împotriva lui Yerakh se dezlănţuia în ciocnirile cu soţia acestuia, care îi dădea ghes tiranului să se poarte, în continuare, ca un ticălos cu familia lui. Chathath luă în râs înfăţişarea şi vârsta lui Iltani, numind-o „soră mai mare”, cu toate că amândoi aveau aproape şaizeci de ani. Femeia se încruntă la el.

— Bagă de seamă, scumpe frate. Mai scoate-o vorbă şi-o să-ţi torn boabele astea fierbinţi în poale, pecetluind soarta copiilor tăi chiar înainte de-a fi zămisliţi.

Înainte ca cearta lor să poată pune în primejdie bucatele, Parah luă vasul din mâinile femeii şi îl aşeză pe rogojină, lângă turtele de grâne. Simţind, de bună seamă, că primejdia trecuse, Chathath continuă cu zeflemeaua.

— Aşa se face că tu n-ai născut până acum, Iltani? Ţi-a turnat cineva boabe de fasole în poale? Şi eu, care credeam că totul pleacă de la faptul că Yerakh te dispreţuieşte atât de mult.

Înnebunită de furie, Iltani dădu să îl plesnească. Chathath se feri, apoi, foarte iute, prinse braţul femeii şi îl răsuci cu putere, silind-o să îngenuncheze.

— N-ai cum să mă baţi, soră mai mare.

— Aaah! ţipă Iltani, cu faţa crispată de durere şi de mânie. Dă-mi drumul!

Privindu-i din umbră, Annah îşi ţinea răsuflarea, de teamă că Chathath avea s-o împingă pe cumnata lor în foc.

— Ajunge! strigă Parah, lovindu-şi palmele una de cealaltă. Chathath, dacă vrei să mănânci aici în seara asta, îi vei da drumul numaidecât.

Cerurile de odinioară

— Sigur, mamă.

Annah se încruntă neîncrezătoare, când auzi tonul supus al bărbatului… şi chiar în acest timp, Chathath o îmbrânci pe Iltani, care se prăbuşi de-a lungul rogojinelor de paie.

— *Tanneem*! Hâdoşenie! strigă Iltani. Asta eşti, un monstru!

— Atunci, haide, leagă-mă sub blestem! o întărâtă Chathath. Du-te la Nachash. Roag-o, pe ea şi pe toate celelalte închinătoare-la-şarpe, să-şi facă farmecele şi să arunce asupra mea blestemele adâncului.

Iltani rămase îngrozită. Se trase la o parte din preajma lui t hathath şi îşi pironi privirea în pământ.

Annah se chirci uluită. Trecuse, într-adevăr, cumnata lor pe la Nachash, cea care şoptea taine străvechi şi rostea blesteme ale întunericului? Se vedea bine că Iltani îşi îndoise grumazul, iar Chathath rânjea triumfător, aşadar, Annah înţelese că bărbatul grăise adevărul.

Dacă afla ce făcuse Iltani, soţul acesteia avea s-o bată. Yerakh nu credea în poveşti din străbuni şi în auguri, însă, în mod ciudat, se temea de Nachash şi nu voia să aibă nimic de-a face cu ea sau cu cei ce o urmau.

— Chiar te-ai dus la şoptitoare? întrebă Parah, privind-o pe Iltani cu silă.

Aceasta îşi ridică bărbia, recăpătându-şi firescul aer sfidător.

— O singură dată. Din curiozitate. Trebuie că fiul tău m-a urmărit. Poate că, la rândul său, şi el mergea să le vadă.

— Mincinoaso! pufni Chathath. Te-am urmărit, ca să aflu ce puneai la cale; şi nu te-ai dus numai o dată, ci chiar de mai multe ori.

Iltani începu acum să ţipe, cu o voce tulburător de ascuţită.

— Hâdoşenie! De lucrat, când mai lucrezi, dacă îţi pierzi toată vremea umblând după mine?

— Linişte! porunci Parah cu asprime. Vreau să am şi eu o seară tihnită. Măcar una.

Kacy Barnett-Gramckow

Femeia oftă dezgustată, apoi se lăsă pe genunchi între cei doi şi îi vorbi lui Chathath pe acelaşi ton aspru.

— Gammad şi surorile tale unde sunt? Bărbatul ridică din umeri, înhăţând încă o turtă.

— Ar trebui să ajungă în curând, mamă, nu-ţi face griji. Închideau ţarcurile, când am plecat eu.

— Ar fi trebuit să rămâi acolo, până isprăveau, îl mustră Parah. Chathath rânji nepăsător.

— N-au nevoie să-i apăr eu. Mi-ar fi milă de cel ce i-ar întâlni pe întuneric.

Pe când Parah fierbea de mânie, de la uşa colibei se auzi glasul unei femei nemulţumite.

— Iarăşi ne vorbeşte pe la spate, mamă. Cineva să-i taie limba. Haburah intră în odaia cea mare, fluturându-şi în spate, cu mândrie, părul negru ce-i venea peste piept. Era o femeie graţioasă, robustă şi arţăgoasă, ce împlinea cincizeci de ani la următoarea lună plină.

Îndărătul ei, venea alene fratele lor, Gammad, un bărbat de patruzeci şi unu de ani, ursuz şi posomorât, ce mustea de duşmănie împotriva tuturor. Acesta era urmat de Ayalah, o femeie drăgălaşă, cu chip misterios şi ochi limpezi, în vârstă de treizeci şi doi de ani – singurul suflet din familia lui Yerakh, mai tânăr decât Annah. Totodată, după părerea lui Annah, Ayalah era şi cea mai îndrăgită de Parah – de bună seamă, dacă aceasta din urmă era în stare să nutrească dragoste adevărată pentru vreo odraslă de-a ei.

Ayalah se aşeză numaidecât între Iltani şi Parah, îmbrâncindu-şi cumnata către capătul rogojinei. Răscolită de ură, Iltani rămase cu buzele căzute.

Să stai lângă mama nu înseamnă nimic pentru tine, Iltani, cugetă Annah, mocnind. *Totuşi, acum o urăşti pe Ayalah şi mai mult.*

Parah luă o lingură de lemn largă şi adâncă şi începu să le pună în străchini fasolea roşie pregătită cu felurite mirodenii, când Ayalah întrebă cu glas tare:

Cerurile de odinioară

— Mamă, i-ai cerut lui Yerakh încuviinţarea pentru căsătoria mea cu K’nan?

Înainte ca Parah să-i poată răspunde, Haburah ţipă:

— De ce ar trebui ca mama să vorbească cu Yerakh despre măritişul tău? Nu a vorbit despre niciunul dintre noi! Cel puţin şapte bărbaţi care mi-au cerut mâna au fost siliţi să plece înapoi la fel cum au venit. Şi nici pentru Chathath sau pentru Gammad nu şi-a deschis gura o dată măcar. De ce ai fi tu altfel?

Parah îi răspunse mezinei fără a-şi ridica privirea de la vasul mare de lemn, din care continua să pună în străchini mâncarea de fasole.

— După cum i-am spus şi lui Chathath, Ayalah, n-am stat de vorbă cu Yerakh despre lucrurile astea. Ştiu ce răspuns mi-ar da, fără să-l mai întreb; cu niciun chip n-ar încuviinţa.

— Atunci fă-l să se răzgândească! izbucni Ayalah; ochii îi scăpărau plini de ură. Eşti mama noastră! Ar trebui să le cauţi copiilor tăi soţi şi soţii şi să le tocmeşti un viitor bun. Dar întotdeauna laşi după Yerakh. Eu îl vreau pe K'nan, iar dacă va trebui să părăsesc tabăra noastră, pentru a-i fi soţie, o voi face.

— Dar te doreşte el atât de mult, încât să părăsească tabăra? întrebă Chathath zeflemitor. Mă cam îndoiesc.

— Tu să taci! îl repezi Ayalah, încleştându-şi pumnii. Cu siguranţă, K'nan ar fi gata să lase în urmă aşezarea, pentru mine.

— Chathath are dreptate, spuse Haburah, vădit încântată să spulbere nădejdea surorii sale. Dacă aude că nu va mai putea face troc aici, K'nan îţi va întoarce spatele şi nici măcar nu se va mai uita la tine, crede-mă.

Ayalah aproape că se înnăduşea de furie.

— Vă înşelaţi amarnic. Iar dacă voi fi silită să trăiesc o viaţă întreagă împreună cu voi, în coliba asta, voi ajunge ca Annah… o proastă fără minte.

Kacy Barnett-Gramckow

Cu inima străpunsă, Annah luptă să-şi recapete

stăpânirea de sine. *Nu-mi pot da frâu liber pornirilor*. *Dar de ce mă simt atât de jalnic astăzi*? *Doar am mai trecut prin asta de atâtea ori*.

Chathath continua să râdă încet, răzbind cu vorbele sale prin sufletul îndurerat al lui Annah.

— Nu v-aţi întrebat niciodată de ce nu vrea Yerakh să îl ajutăm şi noi cu aurul? Odată ce aflăm tainele meşteşugului său, devenim o ameninţare pentru el. Însă biata Annah, lipsită de minte şi de limbă, n-ar avea cum să-l pună în primejdie. Şi, dacă ar deveni vreodată o ameninţare pentru el… Yerakh i-ar putea frânge gâtul nepristan. Trosc!

Pentru a pune şi mai multă greutate în cuvintele sale, Chathath îşi pocni degetele, râzând iarăşi cu poftă.

Ayalah începu să plângă, învinuind-o pe Parah – ce rămânea rece – că nu-i păsa de propriii ei copii, în vreme ce Haburah se desfăta de necazul celei dintâi. Iltani şi Gammad stăteau pe gânduri, mohorâţi, zgâindu-se la para focului.

— Ar trebui să-l ucidem pe Yerakh, mormăi Gammad.

Ceilalţi, ca de obicei, nu-l luară în seamă, dar Annah se cutremură. Poate că Gammad era chiar mai primejdios decât Yerakh. Femeia rămase cu privirea pierdută spre vatra învăpăiată. *Dacă vreau să mai am zile pe pământul ăsta*, *e mai bine să fiu luată drept nebună*. *Dar îmi doresc*, *oare*, *cu adevărat*, *să fiu lăsată în viaţă*?

Îşi aminti de tânărul pe care-l văzuse la râu astăzi după-amiază, clătinând din cap şi spunându-i cu ochii lui întunecaţi să nu se dea pradă râului. *Ce căutai acolo*? îl întrebă Annah în gând. *Mi te-am închipuit doar*? *Sunt*, *într-adevăr*, *nebună*, *pân' la urmă*?

Înainte ca negura dimineţii să se împrăştie, scoţând la iveală bolta trandafirie a cerului, Annah era deja în toiul lucrului, strângând flori de câmp, din care urma să facă

mănunchiuri de fire

Cerurile de odinioară ingaşe pentru a-şi ţese vălul. *Trebuie să le clătesc puţin*, cugetă ea, t. ilitându-şi un motiv pentru a merge la râu. *N-aş vrea să găsesc miglod pe ele, după ce se vor usca*.

Ajunsă pe malul apei, Annah aruncă o privire pe cealaltă parte. Nici ţipenie. *N-a fost decât o închipuire a ta. Acum, trebuie să te pui la treabă, căci, în curând, vei fi silită să te întorci la Yerakh* şi *la aurul său*. Femeia se aşează lângă râu, pe un petic de iarbă „ipoi începu să aleagă florile de buruieni şi să le clătească tulpinile. Găsind mângâiere în această muncă simplă, îşi lăsă mintea să facă planuri pentru restul zilei. Avea să pună deoparte toate florile, să le înmănuncheze şi să le atârne în Copacul Evei. După aceea, într-un fel sau altul, trebuia să le păzească de păsările iscoditoare şi de pâcla dimineţii. Deodată, Annah simţi că nu era singură acolo. *Cineva mă urmăreşte*.

O piatră izbi luciul apei, lângă ea şi femeia îşi ridică ochii, cu degetele încleştate. De pe malul celălalt, o privea stăruitor chiar *el* – tânărul ce-o împiedicase de curând să-şi ia viaţa.

Annah îl zări acum şi îşi ţinu răsuflarea. Cu o zi în urmă, orbită de amărăciunea ei, femeia nu băgase de seamă frumuseţea trupului său înalt şi zdravăn sau nobleţea trăsăturilor lui fine şi a chipului său arămiu – ras pe de-a-ntregul, întrucât bărbatul nu era căsătorit încă – şi nici zulufii lungi şi negri, ce-i cădeau fermecător peste umeri. îl vedea aievea. Nu fusese doar o închipuire a sa.

Pe când îl scruta astfel, tânărul îi zâmbi… avea un surâs limpede şi plin de voioşie, în care se citea liniştea de care se umpluse, găsind-o din nou, în viaţă. Annah răsuflă, bucuroasă că se întâmpla să fie aşezată, fiindcă zâmbetul bărbatului îi topise toată vlaga. Simţind că sângele îi năvălea în obraji, ea dădu să-şi ascundă stânjeneala

îndărătul vălului.

Tânărul îşi ridică îndată mâinile. *Stai*! părea s-o roage. *Aşteaptă puţin*.

Apoi îngenunche şi îşi scoase de la gât un left legat cu un şnur din piele. Annah îl privea curioasă. Bărbatul dezlegă o pungă

Kacy Barnett-Gramckow de la cingătoarea sa din piele, o goli, puse leftul înăuntru şi se ridică în picioare. Apoi întinse mâna, zâmbind, în semn că voia să-i facă un dar. *E pentru tine*, îi spuse din priviri, *dacă doreşti să-l iei*.

Annah îşi muşcă buza, uluită. De ce i-ar da el unul din lucrurile sale de mare preţ… un talisman îndeajuns de îndrăgit, pentru a fi atârnat în dreptul inimii? Femeia nu-şi dezlipi ochii de la el; bărbatul făcu un pas îndărăt, îşi chibzui mişcările, iar apoi azvârli darul cel scump peste râu. Ţinti bine şi aruncă fără greş; punguţa de piele căzu în iarbă, de-a dreapta tinerei, la un braţ depărtare de ea. Annah şovăi, neputând să creadă că un străin îi dăruia ceva fără să îi ceară ceva în schimb. Ea îl scrută, întrebând fără vorbe: *Eşti sigur*?

Bărbatul dădu din nou din mâini, zorind-o să ia punga. Annah îi simţea înflăcărarea. Ochii lui o rugau stăruitor: *Deschide-o*.

Şi, ascultându-l, ea scoase în lumina zilei o scoică ovală, şlefuită cu multă grijă, ce strălucea stins, oglindind cel mai fraged trandafiriu al cerului de amiază, amestecat cu cel mai firav albastru al florilor de câmp îndrăgite de ea. Pe margini avea crestate cu migală nişte vârtejuri de ape în toată frumuseţea lor, şerpuite şi încolăcite precum undele râului, iar mijlocul fiecărui vârtej era găurit, lăsându-ţi cu atât mai mult simţământul că priveai o apă curgătoare. Leftul era cât a treia parte din palma sa şi atârna de un şnur din piele, ceea ce însemna că Annah putea să-l ascundă foarte uşor de mama şi de surorile ei.

Însă mai încântător ca orice era faptul că femeia îl putea simţi aievea în palmă, rece şi greu, ca pe o dovadă că nu-şi pierduse minţile. Ea îl privi pe tânăr şi ochii i se umplură de lacrimi. Bărbatul îşi ridică plin de nădejde sprâncenele negre, într-un gest cât se putea de grăitor: *Aşadar, îl vei păstra*?

Drept răspuns, Annah sărută uşor scoica rece, apoi şi-o puse la gât. El zâmbi, văzând-o cum îşi scoase părul lung şi întunecat din bucla şnurului. Prins după gâtul tânărului, leftul atârnase lângă inima lui. Femeii îi ajungea până pe pântec. Aceasta îşi

Cerurile de odinioară

Înfrânse mâinile ocrotitor în jurul podoabei. Apoi, pentru prima oară după mulţi ani, tânăra lăsă ca o altă fiinţă omenească să-i brească zâmbetul…

În aceeaşi clipă, ea se înspăimântă de bucuria ce o cuprinsese şi luă vălul, pentru a se ascunde. Dar înainte să-şi acopere chipul, Annah îl mai privi o dată, arătându-şi în tăcere recunoştinţa. () chii tânărului străluceau blând. Tulburată, femeia ridică de pe pământ punga de piele şi fugi. Se întoarse o clipă mai târziu, pentru a-şi lua maldărul de flori pe jumătate clătite. Prin vălul ce-i înceţoşa privirea, îl văzu pe bărbat tot urmărind-o, cu zâmbetul pe buze. Stânjenită, Annah fugi la adăpostul copacilor cu frunze dese.

Ajuns în coliba lui Noe, tânărul se aşeză la focul de seară, doar pentru a-şi da seama, câteva clipe mai târziu, că tatăl, mama şi cei doi fraţi ai lui se zgâiau la el întruna; tatăl îngândurat, mama neliniştită, iar fraţii luându-l în râs, fără a căuta deloc să se ascundă. Mai întâi începu să vorbească mama lui, Naomi. În glas îi răsuna aceeaşi blândeţe ce se putea citi pe chipul ei cu cute dulci şi în culoarea părului, ce prindea uşor a încărunţi.

— Sem, fratele tău mi-a spus că i-ai făcut un dar unei

tinere din aşezarea de dincolo de râu. E adevărat?

Ham, fratele său mai tânăr – pârâşul – râdea cu poftă, scuturându-şi umerii acoperiţi cu o haină de piele; ochii bruni îi scăpărau răutăcios. Sem îi aruncă o privire ameninţătoare, apoi îşi drese glasul.

— Da, mamă. I-am dăruit leftul meu cioplit după chipul mării.

— Cu un temei anume? întrebă domol Noe, tatăl, netezindu-şi barba înspicată.

Pentru a mai trage de timp, Sem îşi întrebă părinţii:

— V-a spus Ham şi ce s-a petrecut ieri?

Kacy Barnett-Gramckow

Noe zâmbi şters. Naomi îşi lăsă mâinile în poală, cu degetele încrucişate şi îi vorbi prevăzătoare.

— Fratele tău mi-a spus că tânăra părea gata să se arunce în râu, însă voi doi aţi izbutit s-o opriţi. Asta înţeleg. E bine că n-aţi lăsat-o să-şi ia viaţa. Dar crezi că a fost înţelept din partea ta să-i dăruieşti leftul? Ar putea crede ceva ce tu n-ai vrut, de fapt, să-i dai de înţeles.

— Femeia aceasta şi cu mine… Tânărul şovăi puţin, apoi continuă. Ne-am înţeles pe deplin unul pe celălalt, mamă. Şi am vrut să-i dau ei leftul. Are nevoie de un semn, o dovadă de bunătate… suferinţa ei e adâncă. Dac-ai vedea-o numai…

— Atunci, fiule, încuviinţă tatăl blajin, dacă darul tău a fost făcut din bunătate, sunt sigur că va ieşi ceva bun din asta.

— Dar, dragul meu, se împotrivi Naomi, silindu-se din greu să-şi stăpânească glasul, dacă femeia asta are mintea atât de sucită, încât să caute să-şi pună capăt zilelor… Fie-mi cu iertare, dar trebuie să te întreb: Ce roadă bună ar putea aduce nebunia?

— Scumpa mea, răspunse Noe; ochii bruni, plini de căldură, îi scânteiară şăgalnic, iar pe buze îi miji un

zâmbet stăpânit. Adu-ţi aminte că soţul tău e socotit nebun, iar cei dragi ai săi nu pot fi decât nebuni, la rândul lor, dacă mai stau încă pe lângă el… când are mintea într-atât de sucită. Cu siguranţă, tânăra aceea s-ar potrivi de minune în familia noastră.

Naomi rămase cu gura căscată, de-a dreptul. Sem o privi fier\ mecat, iar femeia nu-şi mai putu stampară limba şi întrebă cu un glas piţigăiat de uimire:

— Dar cine a zis că tânăra asta va intra în familia noastră? Noe se întoarse acum către Sem, cu o mină gravă.

— Fiule, spune-i mamei tale totul. Fiindcă, dacă eşti, într-adevăr, sânge din sângele meu – şi ştiu bine că eşti –, atunci mai sunt încă multe de zis.

Tânărul rămase mut, încercând să-şi adune gândurile răvăşite. Naomi stătea cu sprâncenele ridicate, zgâindu-se la el cu atâta

Cerurile de odinioară dârzenie, încât Sem pricepu că nu mai avea cale de scăpare. Aşa că îi spuse adevărul fără ocolişuri.

— Mamă, când am văzut-o, am ştiut că, dacă se arunca în 111 reşul râului, o pierdeam pentru totdeauna pe femeia rânduită mie de Cel Preaînalt. Nimeni n-ar putea s-o înlocuiască.

— Dar tocmai o tânără gata să-şi ia viaţa?! crâcni Naomi, încă uluită. Spune, cu adevărat, Cel Preaînalt că o astfel de femeie trebuie să fie soţia fiului meu? Ţi-ai dat seama de asta în clipa când ai văzut-o?

Sem ridică mâinile neajutorat, căci nu-şi găsea cuvintele pentru a lămuri pe deplin lucrurile.

— Arăta ca un om care jeleşte pe cineva. Când am zărit-o, mi-a părut că aud o şoaptă îndărătul meu: *Opreşte-o*! O clipă mai târziu, ea a prins a merge către apă, aşa că…

— Aşa că Sem a început să dea cu pietre după ea, spuse Ham, luând zeflemitor o înfăţişare gravă.

— Şşşt! Naomi se încruntă la fiul cel mai tânăr. Apoi se întoarse către Sem, din nou. Aşadar Cel Preaînalt ţi-a spus că trebuie să o iei de nevastă pe femeia asta. Ţi-a spus şi când să o faci?

Ham nu se mai putu stăpâni şi pufni într-un hohot de râs, lovind cu palmele sale înguste şi lungi rogojina pe care şedea. C) chii şi dinţii îi străluceau în lumina focului.

Iafet, întâiul născut al familiei, care şedea tăcut lângă el, îi dădu un ghiont puternic în coaste. Iar dacă prin asta nu-l potoli, îi trânti numaidecât şi o palmă peste gură, ţinându-l aşa preţ de câteva clipe.

Ham se răsuci şi scăpă din strânsoare, hlizindu-se mai departe.

— Sem! strigă el. Nu ţi-a spus Cel Preaînalt unde poţi găsi o nevastă şi pentru Iafet? Cel Preaînalt va trebui să-i tăgăduiască femeii cu pricina o mie de binecuvântări, pentru a precumpăni sluţenia chipului fratelui nostru.

Înfuriat, în cele din urmă, Noe spuse:

Kacy Barnett-Gramckow

— Ajunge, Ham! Ascultă-mă. Sem a urmat voia Celui Preaînalt. E vremea ca el să-şi ia o soţie. De fapt, e vremea ca toţi cei trei fii ai mei să-şi ia câte o soţie.

La auzul acestor vorbe, Ham se potoli numaidecât şi rămase năuc, privindu-şi tatăl cu ochii căscaţi. Noe continuă cu asprime în glas:

— Chiar şi tu, fiul meu cel nărăvaş. Ia seama. Dacă nu vrei să ai parte de o nevastă bătrână, care să te mustre când te porţi ca un copil, atunci trebuie să-mi fii supus şi să-ţi pui frâu limbii. Altfel, mama ta va alege o a doua mamă care să te ia în grijă.

— Dacă trebuie, aşa voi face, încuviinţă Naomi.

Pe măsură ce părinţii lui deveniră tot mai preocupaţi

de Ham, Sem se mai destinse puţin. Iată că de această dată, firea nestăpânită a fratelui său îl scosese dintr-o încurcătură, în loc să îl bage întruna. Sem nu avea să mai petreacă încă o noapte frământându-se până în zori pentru a găsi cuvintele potrivite să le spună părinţilor că trebuia să ia în căsătorie o tânără pentru care propria lui mamă nu-şi dădea încuviinţarea; o tânără căreia îi trecuse prin minte să se arunce în ghearele morţii.

Nu e nebună, se apără feciorul în gând, privind lung la jăraticul din vatră. *E plină de amărăciune*. *Ce suferinţe a putut îndura*, *de-au stârnit-o să-şi caute moartea*?

Tânărul şi-o aminti aşa cum o văzuse cu o zi în urmă, plângând pe malul râului, apoi clătindu-şi faţa şi aţintindu-şi ochii la apele învolburate. Fusese atât de îngândurată, încât nici măcar nu îi simţise prezenţa. *Cum de ajunsese să-şi dorească moartea*? *Ce anume o rănise într-atât de mult*?

Bărbatul îşi muşcă buza, întrebându-se acelaşi lucru în dreptul său. *Ce m-ar putea chinui atât de mult*, *încât să îmi doresc să mor*? *Cred c-aş simţi o astfel de suferinţă*, *dacă aş trăi la fel de mult ca tatăl bunicului meu*; *n-aş putea îndura să-mi văd propriii copii întorşi în ţărână*, *aşa cum i-a fost dat lui să vadă*.

Cerurile de odinioară

Gândindu-se la străbunul său, Sem se ridică de lângă fraţii şi părinţii lui, cu încuviinţarea acestora. Luă de pe o ladă de lemn 11 candelă mică, din lut şi, luminându-şi drumul cu licărul ei, se strecură îndărătul peretelui de trestie împletită, din partea din spate a colibei. Acolo, întins pe un mindir, dormea străbunicul i, mărului, Matusalem, odihnindu-şi trupul slab şi pipernicit.

Cel mai bătrân dintre oameni, cugetă Sem cu drag, privind cum pleoapele îi tremurau în somn. *Mă bucur că ai trăit îndeajuns de mult*, *ca eu să aud istorisirile din*

străbuni chiar de pe buzele tale, după cum şi tu le-ai auzit din gura lui Adam, Tatăl tuturor celor vii.

Tânărul se lăsă încet pe genunchi şi cuprinse în palma sa mâna sfrijită şi uscată a bătrânului. Matusalem se mişcă uşor. Apoi rosti câteva cuvinte, cu o voce slabă, ca o adiere prin tulpina unei trestii.

— Ce… ce doreşti?

— Părinte al părinţilor mei, răspunse Sem cuviincios. Iartă-mă i: a te-am trezit. Voiam să te întreb dacă ai nevoie de ceva.

— Rămâi cu mine, spuse Matusalem cu o voce gâtuită şi strânse cu degetele-i osoase mâna caldă şi tânără a nepotului său. N-am trebuinţă de nimic… rămâi, însă, aici. Nu mi-e teamă…

Bătrânul nu-şi mai sfârşi vorba, ci se cufundă înapoi în negura somnului. Sem rămase lângă el în tihnă, ţinându-l încă de mână. Se întâmpla deseori ca bătrânul să şoptească în somn numele unor oameni pe care îi îndrăgise odinioară, oameni răposaţi de multă vreme. Uneori o făcea cu amărăciune, alteori de-a dreptul voios, iar din când în când pătruns de teamă. Şi se trezea adesea tulburat, nedumerit sau cu ochii plini de lacrimi. În astfel de clipe, avea nevoie de mângâierea celorlalţi.

Voi dormi aici în noaptea asta, se hotărî tânărul. Şi rămase la căpătâiul străbunicului său, fără să-i dea drumul la mână, iar gândul îi zbură înapoi la femeia de la râu. Le povestise părinţilor totul, întocmai după cum se întâmplase; o privise încă din prima clipă ca pe iubita lui. Părea că însuşi Cel Preaînalt îl îndrumase

Kacy Barnett-Gramckow la râu, pentru a o întâlni. Tânăra nu avea niciun cusur. Gingăşia sa, demnitatea de care dădea dovadă chiar în mijlocul suferinţei… până şi felul neobişnuit în care îşi purta vălul… toate îl atrăgeau cu atâta putere. Iar când îi văzu ochii, de o asemenea

frumuseţe şi atât de grăitori, Sem fusese fermecat.

Fie să te găseşti la adăpost, se gândi el, năzuind ca ea să-i simtă grija. *Să treci şi mâine pe la râu, ca să te pot vedea din nou*.

Capitolul 3

A.

L.nnah se foi în somn, apoi visele o înghiţiră în bezna lor. Din mijlocul negurii se ivi chipul tatălui ei, slab, curtenitor, acoperit cu aceeaşi barbă neagră din zilele tinereţii sale. Yerakh se afla şi el acolo. Erau din nou, toţi trei, în atelier. Tatăl vorbea cu glas tare şi, totuşi, cumpătat.

— Yerakh, avem îndeajuns pentru toţi. Din turme, din ţarini şi din tot aurul, surorile tale vor putea primi o zestre cinstită şi totodată tu şi fraţii tăi veţi putea trăi fără să vă îngrijoraţi de nimic. Am chibzuit…

— Nu-mi pasă ce ai chibzuit! strigă Yerakh cu atâta furie, încât Annah se cutremură. Pe faţa lui tuciurie străluceau broboane de sudoare, din pricina muncii grele şi a mâniei sale aprinse. Gâtul i se învârtoşa tot mai tare, pe măsură ce tânărul striga. Nici nu ştiu de ce stau să ascult toate astea. Fraţii mei nu lucrează aurul şi n-o vor face niciodată. Prin munca mea – doar a mea! – stăpânim. astăzi tot pământul ăsta!

— Nu doar prin munca ta, îi aduse aminte părintele lor, ci şi prin a mea. Şi chiar dacă fraţii tăi nu lucrează aurul, ei fac alte lucruri, la fel de însemnate.

Kacy Barnett-Gramckow

— Munca mea e cea mai însemnată! urlă Yerakh. Orice nătâng poate să arunce nişte sămânţă în pământ ori să mâne nişte turme, însă nu oricine poate să lucreze aurul! Iar asta n-au făcut decât mâinile mele! Mâinile astea două!

Yerakh ridică mâna şi îl izbi pe tatăl său, doborându-l

la pământ.

— Nu vei lua tu ce este al meu! N-ai să mă furi pe mine cu nebunia ta!

Uluit, părintele trase aer în piept, scoţând un hârâit aspru şi se împotrivi încă o dată lui Yerakh, măcar că acesta îl ţintuise la pământ.

— Când un om îşi chiverniseşte averile gândindu-se la copiii săi, pentru a le da drumul din casa lui cu mâinile pline, asta nu e nebunie! Şi nu e nebunie nici din partea ta, Yerakh, să împarţi totul cu fraţii tăi. Acum, haide, ridică-te. Uiţi cum trebuie să te porţi cu tatăl tău.

— Îţi arăt eu cum trebuie să mă port! mârâi tânărul, strângându-şi tatăl de gât şi frângându-i viaţa în mâinile sale.

Annah privea cum tatăl ei se zbătea să nu-şi piardă suflarea. Chipul bărbatului se întunecă. Nu-şi mai putea ţine limba în gură. Ochii i se bulbucară, apoi se întoarseră peste cap. Annah fugi să îl ajute. La doisprezece ani, era prea mică şi prea slabă, ca să-şi poată pune fratele în primejdie, dar îl lovi în spate şi îl trase de păr cu toată puterea ei. Când Yerakh o zări, în sfârşit, o azvârli în lături, ca pe-un vreasc. Pe când copila se dezmetici de pe urma căzăturii şi sări în picioare, nu mai putea face nimic pentru tatăl său; era prea târziu. Acesta zăcea nemişcat pe pământ. Avea gâtul frânt cu cruzime, ochii şi gura căscate, însângerate, înfiorătoare.

Pe cât era de tânără, Annah putea să recunoască moartea, când o avea în faţă. Din pieptul copilei se înălţă deodată un tânguit înalt, sfâşietor. Yerakh se aruncă asupra ei, strângând-o tare, ameninţător, de gură şi de gât.

— Să nu crâcneşti! Să nu mai scoţi o vorbă, altfel te omor şi pe tine! M-ai înţeles? Nicio vorbă!

Cerurile de odinioară înnăduşindu-se, Annah luptă să scape din strânsoarea lui yerakh, până când lumina din

odaia de lucru păli încet şi oşmarul se stinse în beznă. Când se deşteptă, copila era singură, lângă trupul tatălui său. Începu să plângă în tăcere şi se agăţă cir el. Îi sărută mâinile reci şi se milogi de el – fără cuvinte – să rămână în viaţă. În cele din urmă, lămurindu-se că nu mai era nicio nădejde, Annah vârî mâna în desaga lui cu unelte şi scoase de acolo ceva ce tatăl îi făgăduise pentru ziua nunţii ei: micul tău talisman de aur. Dacă îl găsea, Yerakh avea să-l ia, fără a ţine seama de promisiunea părintelui lor. Însă acea fărâmă nepreţuită i le aur nu avea să fie niciodată a lui Yerakh, care îşi omorâse propriul tată… care se prea putea să o răpună şi pe ea.

Năduşindu-se de groază, Annah se trezi în coliba scăldată în 11 mbre şi-n tăcere şi se întinse pe micul ei mindir umplut cu paie. Inima îi bătea cu atâta putere, încât femeia se gândi că avea să moară. Încremenită, fără a scoate un sunet, ea strigă din mijlocul întunericului după tatăl ei. *Mi-aş dori să fii încă în viaţă. Mi-aş dori – n nu te fi văzut murind. Şi mai mult ca orice, mi-aş dori ca Yerakh să* îi *plătit cu viaţa pentru moartea ta*!

În cele din urmă, Annah trase aer în piept şi încercă să se des – (indă. Pentru a-şi găsi liniştea, începu să cugete la felurite lucruri: [a trandafiriul cerului, la apa rece a râului, la verdele crud al frunzelor fragede, la mâinile sale ţesându-şi vălul, apoi la surâsul tânărului de la râu.

Annah se întoarse către el în gând şi îi vorbi cu tristeţe: *Ce bine ar fi dacă aş putea munci cu bucurie împreună cu fraţii şi cu surorile mele şi dacă am putea trăi în pace, aşa cum faceţi tu şi fraţii tăi. Mi-ar plăcea să îţi cunosc familia. Te gândeşti, oare, la mine şi după ce pleci de la rău*?

Femeia îşi duse mâinile pe sub vălul ce-i acoperea tunica, vrând să atingă minunata scoică cioplită ascunsă în punga moale de piele. îşi aduse aminte, ca prin vis, de

feţele şlefuite ale medalionului, de marginile sale unduite şi străpunse în chip

Kacy Barnett-Gramckow desăvârşit, apoi de oglindirile trandafirii şi albastre ce jucau pe toată scoica. O primise numai de o zi şi, totuşi, o preţuia deja mai mult decât pe vălul ei ţesut cu-atâta trudă. Într-un fel sau altul, Annah trebuia să răsplătească bunătatea tânărului.

Femeia se întinse pe furiş după traista ei de paie şi o cercetă pe dinăuntru, căutând un săculeţ făcut, de asemenea, din paie, pe care îl prinsese pe fundul traistei. Până acum, acesta fusese cel mai bun ascunziş pentru talismanul tatălui ei, acel left de aur atât de îndrăgit. După moartea tatălui, Annah îmbrăcase în paie talismanul, căutând să-l ferească de privirile celorlalţi, după care îl legase frumos înăuntrul desagii sale, cu fire lungi, mlădioase şi puternice de iarbă, îi cerceta adesea ţesătura, însă nu-l scotea niciodată la vedere, de teamă că Yerakh avea să-l afle şi să i-l fure. După uciderea tatălui lor, fratele ei nu vorbise niciodată despre micul talisman; tânăra trăgea nădejde că Yerakh nu ştia nimic de existenţa lui.

Arată, *oare*, *tot la fel*? Annah îşi petrecu degetele pe marginea podoabei, zugrăvindu-şi-o în minte: un cerc de aur, jumătate cât palma, având săpată în mijloc forma unei crengi cu frunze înguste. *Tată*, *ai încuviinţa*, *dacă i-aş dărui talismanul acesta bărbatului de la râu*? Tânăra încercă să-şi amintească glasul tatălui. Parcă îl şi vedea în atelierul său, lucrând aurul, pe care îl aduna cu mâna lui, ajutat şi de Yerakh, din râul ce împrejmuia ţinutul Khawvilah. Întotdeauna, când lucra cu metalul strălucitor şi cu pietrele scumpe, tatăl ei se umplea de bucurie şi îngâna câte un cântec, însă oricât ar fi fost de ocupat, îi simţea mereu prezenţa şi se întorcea cu faţa către ea.

Acum, Annah aproape că îl auzi spunându-i cu blândeţe: „Scumpa mea, Annah, cea cu o mie de întrebări,

de ce nu eşti cu mama şi cu surorile tale? Ai venit să mă vezi lucrând?”

În timp ce îi răspundea la întrebările ei copilăreşti, tatăl răsucea, cu mâinile lui abile, cu multă dibăcie, un fir lung şi subţire de aur în jurul unui sul de fier puternic, îngust şi crestat, până

Cerurile de odinioară

Ofând acesta arăta ca turnat din aur curat. Apoi lua un cuţit de fier lung şi ascuţit, îi potrivea vârful pe crestătura sulului şi îl lovea hotărât cu un ciocan. În urmă, când punea deoparte cuţitul şi 11 ocanul, dădea la iveală un şir frumos de verigi din aur.

De fiecare dată când făcea lucrul acesta, el o poftea pe Annah.1 găsească vreo verigă mai scurtă sau vreun capăt ce atârna în plus. Copilă fiind, ea râdea şi privea lucrătura, ştiind că avea să c „iseasc ă întotdeauna fiecare verigă strălucitoare şi fără cusur. Voioşia îi ţinea, însă, doar până când Yerakh venea de la micul cuptor din lut de afară, aducând în atelier aurul ce se răcea iute, după ce fusese trecut prin foc pentru desăvârşirea lui.

„L-am curăţit aşa de bine, că mi-am văzut chipul în el”, obişnuia să spună Yerakh înfumurat. Apoi, privind-o pieziş pe Annah, continua duşmănos: „Dar *ea* ce caută aici?”

Acum, în bezna nopţii, Annah îi vorbi în gând şi lui Yerakh: / *întotdeauna m-ai văduvit de bucuria de-a vorbi. Chiar şi înainte să-l omori pe tata, făceai tot ce puteai ca să-mi închizi gura. Poate că într-o bună zi îmi vei lua şi mie viaţa. Dar mă voi încredinţa că talismanul tatălui nostru va ajunge în mâna unui bărbat vrednic de-o asemenea comoară.*

Învăluită-n întuneric, femeia mai atinse o dată marginile meda-l ionului şi îşi strânse tare desaga la piept. Par ah, întinsă puţin mai încolo, pe un alt mindir, se răsuci

în somn şi îngăimă ceva. I laburah şi Ayalah dormeau lângă mama lor, peste măsură de istovite, căci se certaseră până târziu. Annah le auzea răsuflarea.

Mă întreb dacă visele voastre sunt ceva mai dulci decât ale mele, dragi surori. Vi se întâmplă vreodată să vă temeţi să adormiţi, fiindcă moartea înSăşi v-ar putea pironi cu privirea, de îndată ce aţi închis ochii? Mă îndoiesc. Voi nu vă temeţi de moarte, căci aţi uitat chipul tatălui vostru. Dar eu niciodată n-am să-l uit, şi de-aş trăi o mie de veacuri.

Annah rămase trează toată noaptea.

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Stând pe malul râului în dimineaţa următoare, Annah scoase talismanul din ascunzătoarea în care fusese dosit. Era mai mic decât şi-l amintea, dar într-adevăr frumos: un basorelief rotund şi turtit din aur strălucitor, având în mijloc forma suavă a unei crengi cu frunze înguste. Cu multă grijă, Annah legă leftul în punga de piele cu care tânărul îşi ocrotise scoica cioplită, până să i-o dăruiască ei. Când termină, mica legătură de piele îi încăpea numai bine în pumn. *Aşa se cuvine*, cugetă femeia. *E bine ca el să aibă talismanul meu, pentru că mi-a scăpat viaţa. Dar trebuie să mă încredinţez că îl pot arunca până pe partea cealaltă.*

Annah făcu mai multe încercări, azvârlind câte o piatră către malul celălalt. Spre marea ei dezamăgire, fiecare cădea în apă, departe de ţărm. Dacă pierdea micul talisman în adâncul râului, avea să jelească după el tot restul vieţii. *Mai încearcă*, îşi spuse ea dojenitor. *Dacă nu arunci cum trebuie şi dacă nu o faci degrabă, vei putea la fel de bine să îi dai tu însăţi medalionul lui Yerakh.* Femeia porni în sus pe cursul râului, căutându-şi alte pietre… dar deodată simţi pe cineva prin preajmă şi se opri numaidecât.

Pe malul celălalt apăruse chiar el şi o privea cu ochii lui întunecaţi, ce străluceau fermecător, ţinându-şi o sprânceană ridicată, parcă pentru a întreba: *Ce faci*?

Annah ridică mâinile deznădăjduită şi clătină din cap. Încercând să-i lămurească ce avea de gând, femeia scoase punguţa de piele în care aşezase talismanul şi o întinse către el; apoi o puse pe pământ, luă o piatră şi o azvârli – cea mai bună aruncare a ei de până acum. Din nou, piatra căzu în apă, departe de mal, după ce străbătuse cam două treimi din lăţimea râului.

Tânărul rămase năucit, ridică mâinile şi făcu semnul deja cunoscut pentru a-i spune: *Aşteaptă*. Apoi arătă spre mica pungă de piele din mâinile lui Annah şi ridică nedumerit din sprâncene: *Ce este înăuntru*?

Crede că vreau să-i dau înapoi scoica cioplită, pricepu Annah. Tulburată, ea clătină din cap încă o dată şi trase de sub tunică iMedalionul prins la gât cu sfoara de piele, pentru a-i arăta că îl l.istrase. Uşurarea bărbatului se văzu limpede, iar Annah răsuH.i bucuroasă. Tânărul îşi dorea, într-adevăr, foarte mult ca ea

1. iibă frumoasa lui podoabă. De aceea, se cuvenea cu atât mai mult ca talismanul femeii să ajungă în mâinile lui. Pentru a-l face

1 înţeleagă marea însemnătate a darului pe care i-l hărăzise.

Annah luă talismanul învelit în piele şi-l dăină ocrotitor, ca pe un prunc, vrând să-i spună tânărului: *Cu niciun chip nu-l putem pierde în râu*.

El zâmbi, iar zâmbetul său minunat o lăsă pe femeie cu răsuflarea tăiată. Apoi, tânărul se avântă înainte cât îndrăzni de departe, intrând în râu aproape până la piept şi îşi deschise braţele, spunându-i fără cuvinte: *Arunc-o*. *Am s-o prind*!

Annah se uită neîncrezătoare la apele râului. Din

toate încercările, izbutise vreodată să arunce atât de departe? Pentru a fi sigură, femeia lăsă medalionul jos, apucă o piatră cât jumătate din pumnul ei şi se dădu înapoi, ca să-şi ia avânt. Bărbatul căscă ochii uluit, în vreme ce Annah aruncă piatra spre el. Tânărul sări speriat în lături şi fu aproape să cadă cu totul în apă, dar îşi recapătă cumpănirea la timp. Priviră amândoi cum piatra se scufundă, lăsând în urma ei un cerc de clăbuci. *Da*, se lămuri Annah, *poate ajunge până la el*.

Bărbatul înclină hotărât din cap în semn de încuviinţare şi făcu un gest foarte grăitor cu mâinile ridicate: *Arunc-o*.

Annah luă încet medalionul în mână şi îl strânse cu putere, pentru a-şi face curaj. *Ah*, îi răsună în tot cugetul şi femeia închise ochii, *fie să ajungă până la el*. Ţinti cât putu de bine şi aruncă punga de piele cu talismanul îndrăgit. Însă o aruncă prea departe, în dreapta lui.

Tânărul se năpusti prin apă către mica podoabă şi căzu. Acum, Annah îşi ţinea înspăimântată răsuflarea. Îl pierduse. Pierduse şi talismanul. Şuvoiul râului o văduvise şi de unul, şi de celălalt.

Kacy Barnett-Gramckow

Femeia se prăbuşi pe genunchi şi aşteptă, tremurând de teamă. Până ce-l zări din nou, se scurse, parcă, o veşnicie întreagă.

Mai întâi, apăru din apă mâna lui stângă, ţinând strâns punga de piele. Era goală. Privind mai departe, secătuită de orice nădejde, Annah îl văzu ieşind apoi din apă, rămas fără aer. El se şterse la ochi şi zâmbi şăgalnic, ridicându-şi mâna dreaptă. Talismanul îi atârna printre degete, ţinut de sfoara lui de piele.

Annah îşi cufundă faţa în palme şi se topi de uşurare. îi părea că tocmai fusese izbăvită de vreo primejdie pe care nici n-oj bănuia. Când se dezmetici, femeia îşi

întoarse privirea la tânărul ieşit acum pe mal. Acesta scruta preocupat medalionul, vădit fermecat de frunzele ieşite în relief. Simţindu-i privirea iscoditoare, bărbatul arătă spre talisman, întrebând-o: *E al tău*?

Annah înclină din cap, îşi duse mâna la bărbie şi se prefăcu a-şi netezi o barbă închipuită: *ÎI am de la tatăl meu*.

Tânărul repetă gestul ei, întrebând-o: *E al tatălui tău*?

Femeia încuviinţă din nou, apoi îşi trase încet mâna prin nisipul rămas uscat pe un petec de mai, umplându-şi pumnul de colbul roşiatic. În urmă, ea ridică braţul, ca tânărul să-l vadă bine! şi lăsă nisipul să-i curgă printre degete înapoi în ţărână – semnul pentru moarte, folosit pe atunci de toată lumea: *Tatăl meu a murit*.

Era prima dată când Annah dădea vreunui om vestea morţii tatălui său. În douăzeci şi cinci de ani, nimeni din familia ei şi nici măcar din toată aşezarea nu îi vorbise vreodată femeii despre tatăl ei. Nici urmă de compătimire, nicio părere de rău, nici cea mai neînsemnată dorinţă de a vedea dreptatea înfăptuită. Nimic. Iar în cea mai mare parte, amărăciunea şi agonia lui Annah izvorau tocmai din lipsa lor de simţăminte pentru tatăl ei.

Acum, chiar şi gestul simplu de a da drumul nisipului înapoi în ţărână îi păru de neîndurat. Amărăciunea îi încleşta gâtul cu putere, iar Annah tuşi, încercând s-o alunge. Lacrimi usturătoare îi împăienjeniră ochii şi îi brăzdară apoi chipul. Femeia mai luă un pumn de nisip şi îl aruncă în aer. *E mort*! îşi spuse, tulburată.

Cerurile de odinioară în gând. *Şi dacă nu mă liniştesc, îmi voi pierde minţile. Iar el mă vede ui – Marea asta jalnică*.

Pe malul celălalt, bărbatul făcuse câţiva paşi înapoi şi rămase în aşteptare, stând pe vine şi urmărind-o, în vreme

ce hainele lui şiroiau de apă. Annah îi putea simţi privirea pironită asul M.1 ei. Acum, tânărul era mai sumbru; Annah simţea şi asta. *Cu figurantă*, *crede că sunt nebună*. Îndurerată, femeia luă în căuşul i. ilinei nişte apă din râu şi se stropi pe faţă. Pe când îşi ştergea ochii, auzi pleoscăitul uşor al unei pietre ce căzu înaintea ei. Tânărul încerca să-i spună ceva. Annah îşi ridică privirea fără I i. tgere de inimă.

În ochii lui nu se citea nici urmă de batjocură, ci doar milă, blândeţe şi căldură. Bărbatul repetă mişcările ei, zugrăvind prin semne barba tatălui tinerei şi risipind în aer pulberea morţii, dar ni. îi apoi continuă cu propriile-i gânduri. Arătă cu mâna către CB şi urmă cu degetul cursul unei lacrimi pe obrazul lui în jos: *jucşti moartea tatălui tău*. Apoi se lovi uşor cu palma în piept „irâitând că avea să spună ceva despre el, după care făcu acelaşi gest, urmând cursul unei alte lacrimi pe obrazul său şi privi în pământ: *îmi pare rău*.

Nu-şi ridică fruntea numaidecât, iar Annah pricepu că tânărul e vedea înfrânt de propria-i neputinţă de-a o ajuta în vreun fel. Femeia luă iute o pietricică şi o aruncă în apă, înaintea lui. Când o privi, ea izbuti să-i surâdă cu jumătate de gură şi ridică din umeri, apoi îşi împreună mâinile şi le întinse către el: *Mulţumesc*, C gândi Annah. *Eşti primul om care mi-a arătat că-i pasă de moartea lutălui meu*. *Şi nici măcar nu trăieşti în tabăra noastră*.

Acum tânărul ridică talismanul, îngrijorat. *Eşti sigură că vrei îi mi-l dai* mie?

Annah înclină viguros din cap: *Dai*

Plin de sfială, cu ochii aţintiţi la ea, tânărul sărută uşor medalionul şi îi trecu sfoara de piele peste buclele lui negre şi

Kacy Barnett-Gramckow strălucitoare. După ce îşi scutură pletele, ca sfoara să-i alunece până pe gât, îi

aruncă femeii o privire iscoditoare.

Aceasta îşi înclină capul nedumerită şi îi răspunse cu aceeaşi privire curioasă: *Ce aştepţi să-ţi spun*?

El îşi ţuguie buzele şi rămase aşa, chibzuind cum să-şi pună întrebarea. Într-un final, tânărul păru să se fi hotărât; răsuflă adânc, întinse mâna stângă înspre Annah, arăta cu dreapta către el şi zăbovi câteva clipe astfel. Fără a-şi lua ochii de la ea, bărbatul îşi împreună mâinile cu solemnitate, aşa cum se făcea între un bărbat şi o femeie ce îşi jurau credinţă unul altuia la sărbătoarea căsătoriei lor.

Annah clipi încurcată. Doar n-o cerea de nevastă. Însă chiar dacă valul acesta de îndoială dădea să-i măture inima, ea pricepea îndeajuns de bine: tânărul îi cerea să primească a-i fi soţie. Bărbatul repetă mişcarea, silind-o cu privirea lui stăruitoare să-i răspundă: *îmi poţi jura credinţă*, *ca să trăim împreună toată viaţa*?

Ea izbuti doar să-i facă un semn cu mâna, întrebând: *Tu şi cu mine*?

Tânărul înclină din cap, repetând hotărât gestul ei. *Tu şi cu mine*. *Cum*? se frământă Annah. *Oricum*, *Yerakh n-ar încuviinţa*. *Şi-ar trebui să-i spun în cuvinte dorinţa mea*. Gândul acesta era de-a dreptul înfricoşător. Yerakh avea să-i pună capăt zilelor, pentru că îl înşelase atâţia ani. Dar nu putea nici să-i întoarcă spatele acestui bărbat. Annah îşi întoarse palmele în sus şi ridică din umeri, 1 dându-şi la iveală nesiguranţa. Nu era nevoie să-i mai arate prin semne teama ce o măcina, căci ştia bine; aceasta se vedea limpede.

Tânărul înclină din cap şi zâmbi liniştitor: *înţeleg*. Apoi aruncă o privire spre cerul trandafiriu şi arătă spre soarele cald din mijlocul dimineţii.

Trebuie să plece, pricepu femeia. *Poate că a stat deja mai mult* I *decât plănuise*. Pe când chibzuia astfel, tânărul

arătă cu mâna către 1 Annah, apoi către malul pe care se afla ea. *Vrea să ştie dacă mă va* 1 *găsi aici şi mâine*. Femeia înclină din cap.

Cerurile de odinioară

Iii răspunse cu un zâmbet ce-i lumină tot chipul. În semn de i. unas-bun, tânărul îşi duse leftul la buze şi îl sărută.

Năucită, Annah făcu la fel, sărutând preţioasa scoică cioplită. 1.1 plecă apoi şi tânăra îl petrecu din priviri, încremenită. Bărbatul Îşi întoarse capul după ea, zâmbi fermecător încă o dată şi dis-I >.mi în desişul copacilor ce străjuiau acea parte a râului. Annah avu grijă să nu uite să-şi ascundă medalionul înapoi sub tunică. i *uni aş putea vreodată să îi fiu soţie*? *Niciodată nu se va întâmpla aşa era*, chibzui mohorâtă. *Nici dacă am trăi o mie de ani*.

Femeia şedea pe malul râului, fiind încă prea uimită pentru a < putea mişca. Ea privi calmul cerului şi oftă, bucurându-se din tot sufletul de ceea ce-i stârnise în inimă întrevederea cu tânărul Cel chipeş: acesta o dorea; voia s-o aibă de soţie. Dar o clipă mai târziu, faţa tinerei se schimonosi. *Dacă m-ar înţelege cu adevărat, nu s-ar mai întoarce în veci pe malul râului*. *De ce m-ar dori*? *Ce-ar putea găsi la mine*? *Eu sunt o făptură de nimic*.

În răspăr cu strădaniile sale de-a se pregăti pentru o mare dezimăgire, dimineaţa îi fu scăldată, ca niciodată, în dulceaţă. Apa t urgea iute pe dinaintea ochilor ei, plină de peşti graşi, lunguleţi, de toate culorile, iar undele strălucitoare ale râului păreau să oglindească nespusa-i bucurie. Peştii se lăsau purtaţi spre ea, se îndepărtau, apoi se întorceau din nou, poftind-o, parcă, să intre-n jocul lor.

Ce altfel e râul astăzi, cugetă Annah, scrutând vrăjită apa limpede şi iute. *Ce altfel e totul, faţă de ziua când l-am văzut pentru prima oară*. *Să fie adevărat*? *N-au trecut decât două zile de atunci*?

Acum, femeia simţea că nimic n-o mai putea vătăma. Era stă-l. mită numai de veselie; chiar dacă niciodată nu avea să-i devină ol le, ştia măcar că tânărul o dorise. Ea strânse nişte seminţe, i câteva boabe şi aşchii de tot soiul de la plantele dimprejur şi le iruncă în râu, pentru a-şi împărtăşi fericirea cu micile vietăţi

Kacy Barnett-Gramckow ce mişunau prin apă. Supuşi pornirilor ei, peştii o zbughiră să ciugulească darurile primite. Nemărginita lor curiozitate şi pofta de mâncare, ce-i măcina la nesfârşit, slujeau numai bine la curăţarea râului de făpturile mărunte ce-şi mai pierdeau suflarea prin vâltori. Încântată că peştii îi primiseră darul, Annah îşi luă desaga, se acoperi cu vălul şi porni către aşezare. Pântecele îi chiorăia neplăcut. Femeia nici nu-şi mai amintea când fusese ultima oară atât de înfometată cum era acum.

Vei mânca de îndată ce vei ajunge la colibă, îşi făgădui în minte. Dar gândul îi zbură la fructe şi tânăra nu se mai putu împotrivi; ar fi vrut să guste, mai cu seamă, un afal dulce, cu coajă subţire, din pomii sădiţi în spatele colibei lui Yerakh. O apucă, dar, de-a curmezişul câmpului, vrând, parcă, să ajungă acolo dintr-un singur salt.

Adună mai multe feluri de poame cărnoase şi aurii pe dinăuntru, dulci ca mierea, dintre acelea pe care tatăl ei le îndrăgise mereu, apoi îşi aruncă din nou vălul pe umeri, luă un fruct gras, cu coajă subţire şi îl mâncă iute. În urmă, aruncă sâmburele mare şi rumen, îşi linse degetele de zeamă şi mai culese câteva. Umplu desaga de paie cu fructe, îşi acoperi capul şi porni către colibă.

Dar când îi văzu pe Yerakh şi pe uluitorul Naham stând la intrare, Annah se îngrozi. Prăznuiseră, oare, toată noaptea, fără să închidă un ochi? Bărbaţii o simţiră pe aproape şi se întoarseră numaidecât, ţintuind-o cu privirile.

Mă voi duce la intrarea din spate, se gândi Annah, plecându-şi fruntea pentru a părea cât mai sfioasă. Inima îi zvâcnea tulburător. Strecurându-se către partea din spate a colibei, femeia L aruncă prevăzătoare o privire piezişă, prin vălul diafan.

Naham o scrută răutăcios, batjocoritor şi păşi spre ea plin d sine. Annah ştia că, dacă fugea de el, ar fi însemnat ocară la adres celor doi bărbaţi. De aceea, rămase nemişcată, cu capul plecat.

— Mică taină dindărătul vălului… îşi undui Naham glasu făcând tăios pe curtenitorul. Aşa devreme pe afară? Te-ai du puţin pe la iubitul tău?

Cerurile de odinioară în vreme ce uriaşul râdea de propria-i poantă, pe Annah o treceau sudorile. Tonul vocii sale, prezenţa lui atât de aproape ţi întrebările pe care le punea bărbatul o tulburau peste măsură. Wrakh îşi târşâia picioarele, păşind în silă, ca unul care nu-şi dorea nimic altceva decât să se trântească în pat.

Naham îl întrebă rânjind:

— Ar fi cu putinţă, oare, să aibă şi ea vreun iubit, precum celelalte femei din coliba ta?

— Annah e ca o bucată de lemn, îngăimă Yerakh, alegând în mod vădit să nu ia în seamă zeflemeaua lui Naham. Cum ar putea să aibă vreun iubit?

Oaspetele mormăi.

— Aşa e. Ştii, întotdeauna m-a tulburat vălul ăsta cu care iese

I (afară. Se va înfuria dacă i-l dau jos?

— Încearcă şi vezi, răspunse Yerakh.

Auzind vorbele nepăsătoare ale fratelui ei, Annah se cutremură din tot lăuntrul. Yerakh nu avea de gând s-o apere în niciun fel. Naham îi trase vălul în jos, chicotind. Femeia rămase cu fruntea plecată. Căutând să-şi stăpânească frica, încercă din toate puterile a-şi

domolească răsuflarea. Naham lăsă vălul să cadă, iar Annah îi simţi alunecându-i pe picioare în jos, până pe pământ.

— Încă nu şi-a ieşit din minţi, spuse bărbatul.

Tânăra îşi dădea seama că acesta o scruta îndeaproape. Toată

I1 inţa îi fierbea de nelinişte.

Am s-o şterg de aici, îşi spuse ea. *Nu-mi pasă dacă Yerakh mă va bate mai târziu*. Dar tocmai pe când se gândea astfel, simţi mâna uriaşă a lui Naham alunecându-i prin păr, ca mai apoi să-i mângâie grumazul cu degetele sale puternice.

— Ştii, Yerakh… spuse oaspetele, căzut acum pe gânduri, întotdeauna m-am întrebat cum de poţi trăi lângă femeile din casa l.i. Una mai gâlcevitoare ca alta. Numai asta e altfel. Dă-mi-o mie.

Gazda pufni în râs; îi venea greu să-şi creadă urechilor.

Kacy Barnett-Gramckow

— De soţie? N-are zestre defel. Şi, oricum, după prima noapte, nu ţi-ar mai trebui s-o vezi în faţa ochilor. Nici nevestele tale nu cred că ar vrea s-o aibă prin preajmă.

Naham trecuse deja în a treia sută de ani ai vieţii sale, iar în timpul acesta îşi luase trei soţii. Pe cea dintâi o omorâse cu mâinile lui. Celelalte două erau sterpe şi deveniseră nişte năpârci.

— O, dar nu-ţi cer să mi-o dai cu zestre, spuse Naham, netezind încă părul femeii, care tremura pătrunsă de o scârbă nespusă. Toată lumea ştie ce nenorocite sunt femeile din casa ta, Yerakh; le-ai lăsat pe toate fără zestre şi fără pământ. îţi cer doar aşa, ca între prieteni – căci sunt singurul tău prieten adevărat –, să mi-o dai pe fiinţa asta pentru o noapte. Numai una.

Vorbele acestea îi răscoliră lui Annah stomacul. Dacă nu scăpa de acolo, în scurtă vreme avea să verse. Atingerea lui Naham îi făcea silă; o îngrozeau degetele lui mari şi butucănoase, care-i încleştau acum capul şi grumazul. Annah de-abia dacă ajungea la jumătatea staturii lui Naham. Acesta o putea răpune cu o simplă lovitură de palmă. Avea să moară, fără îndoială, dacă bărbatul o ducea cu el pentru o noapte… sau pentru câteva clipe – era totuna.

Yerakh, *te rog*, se gândi femeia disperată, *nu încuviinţa una ca asta*!

În cele din urmă, când Yerakh îşi deschise gura, părea că îşi pierduse răbdarea.

— De ce ţi-o trebuie tocmai pe ea? Ştii bine că n-are minte nici cât o lighioană; ţi-am mai zis, e ca o bucată de lemn. Totuşi… mă învoiesc… pentru o noapte. Însă, dacă moare, dacă atunci când se întoarce la mine nu va fi în stare să lucreze sau dacă rămâne grea, îmi vei da o jumătate de turmă sau una din ţarinile tale.

Naham scuipă în ţărână, jignit peste măsură.

— Ce? O jumătate de turmă? Sau una din mănoasele mele ţarini! Pentru creatura asta fără minte? Nu preţuieşte nici pe departe atât de mult!

Cerurile de odinioară

— Se pricepe să lucreze aurul… începu Yerakh, însă Naham îi i.nc vorba, ridicându-şi glasul de tunet, în vreme ce pe Annah o irli lângă fratele ei.

— Aşa ceva nu se cuvine! Sunt prietenul tău şi aştepţi de la R\ine lucruri pe care nu le ceri de la nimeni altcineva. De ce nu işti drept, Yerakh? Ar trebui să stai de vorbă cu K’nan, până nu o l. să pe Ayalah grea. Mai apoi, ar trebui să-l baţi pe Tseb-iy pen-liu tot ce i-a făcut mamei tale. Cât despre Haburah… cu zece, 111 i în urmă am cerut să-mi fie dată ca a doua nevastă. Parah nu

1 învoit, fiindcă ştia că tu n-ai fi încuviinţat. Nu vrei să împarţi nicio palmă din pământurile tatălui tău… nici măcar cu surorilel, ilc. Şi eşti cel mai bogat om din aşezarea noastră! Atunci nu te-am înfruntat, căci eram prieteni, dar dacă le mai întorci spatele peţitorilor ce-ţi trec pragul, se vor întoarce cu toţii împotriva ta, uicikh! Nu uita că ţi-am spus mai dinainte ce se va întâmpla!

Yerakh nu-i răspunse. Dacă se aprindea peste măsură, Naham îi putea zdrobi fără nicio greutate chiar şi pe el.

Uriaşul continuă, arătând spre Annah cu degetul său gros, I iMitru a pune şi mai multă greutate în cuvintele lui.

— Dacă ţi-am cerut să mi-o dai pe creatura asta, am făcut-o doar pentru că mă gândeam că nu-ţi pasă de ea. Nu preţuieşte nimic. Niciun alt bărbat din toată tabăra asta nu s-ar culca cu ea.

Naham se îndepărta acum, dar striga cu atâta putere, că mireaga aşezare l-ar fi putut auzi.

— Nu-i întreagă la cap, Yerakh! Ar fi trebuit s-o sugrumi şi pe ea!

Ţinându-şi fruntea coborâtă şi chipul şters, Annah se aplecă p ivvăzătoare să-şi ridice vălul din ţărână, luând seama la desaga de paie, pentru a nu vărsa fructele culese mai devreme. Auzea bine răsuflarea aspră, adâncă şi iute a fratelui său, iar zgomotul acesta o umplea de teamă. Spaima îi mişuna prin toată fiinţa, lumicându-i pielea şi lăuntrul, deopotrivă. Tocmai când inima

Kacy Barnett-Gramckow îi dădea ghes tinerei mai mult ca oricând să o ia la fugă, Yerakh o prinse de păr cu mâna lui hulpavă şi-o târî după el în colibă.

De-abia o trase peste pragul cioplit, când Annah simţi deja prima lovitură în pântec. Femeia rămase fără suflare, se chirci de] durere şi căzu la pământ, neajutorată. Poamele din sacul de paie se rostogoliră pretutindeni.

Yerakh o izbi mai departe cu pumnii săi grei, urlând cuvinte J fără noimă, cu glasul spart de furie, până când o lăsă pe Annah] conştientă doar de propria-i durere…

Capitolul 4

l\emaiavând suflare nici cât să poată striga, Annah se făcu ghem, tremurând din toate încheieturile.

Când Yerakh încetă să-i mai care la pumni în pântec, el începu, o lovească cu picioarele în spate şi în coapse, dându-i cu călcâiul cele mai cumplite lovituri dintre toate. Apoi, bărbatul o lăsă I teodată şi porni prin colibă, urlând înfiorător.

— Ayalah! Adu-o pe mama ta încoace! Iltani, unde eşti? Dacă \.1. ascundeţi de mine, vă omor! Haburah, treci aici!

Îngrozită, Annah rămase pe pământ, zăcând acolo chircită, i dureau toate când răsufla. Pe limbă avea gust de sânge şi înţea cum i se umflau buzele. Iar falca stângă şi pometii obraţilor parcă îi luaseră foc. Nepreţuita ei scoică cioplită alunecase din ascunzătoarea tunicii. Femeia îşi duse pe furiş o mână la piept şi trase de ea. Sfoara se ţinea încă bine.

Annah aproape că oftă uşurată, însă coastele o dureau prea tare, ca să poată trage aer în piept. Îndurerată, cu mişcări domoale, ea vârî scoica în răscroitura hainei sale de piele. Apoi rămase în aşteptare, ascultând zgomotele făcute de Yerakh, iar de sub pleoape i se prelingeau lacrimi de durere.

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Bărbatul ieşi afară şi ajunse în spatele colibei; Annah îi auzea strigătele.

— Iltani! Haburah! Nu mă faceţi să vin după voi! Dacă vă găsesc, vă omor!

Au fugit toate, pricepu Annah. *Iar dacă nu le găseşte*,

Yerakh se va întoarce să le aştepte aici. Dar dacă mă mai ia o dată la bătaie, se prea] *poate că nu voi mai scăpa cu viaţă. Trebuie să plec numaidecât.*

Secătuită de puteri, femeia se opinti şi izbuti cu greu să stea în picioare. Apoi îşi luă sacul de paie şi vălul, ţinându-le strâns, ca şi cum acestea o puteau feri de-acum de primejdii. Ieşi din] colibă împleticindu-se, apucă drumul spre râu şi se îndepărtă de aşezare. Avea să se ascundă în frunzişul bogat ce învăluia copacii ca într-un giulgiu şi avea să-şi tragă sufletul acolo. Dar, în cele din urmă, la căderea nopţii trebuia să se întoarcă şi ea la colibă. Se temea mult mai mult să rămână în câmp după asfinţit, decât să mai primească o bătaie.

Nu-i era frică de întuneric sau de animalele de noapte, ci de petrecăreţi ca Naham sau ca Yerakh… de toţi acei iubitori-de-şarpe şi, mai cu seamă, de Nachash. Dacă vreunul dintre aceştia ar fi găsit-o noaptea, poate că ar fi siluit-o, apoi ar fi ucis-o.

Când ajunse la copacii din preajma râului, Annah tremura de durere şi de spaimă. Ce avea să se întâmple, dacă Yerakh venea pe urmele ei? Sau, mai rău, dacă Naham hotăra să nu ţină seama de vorbele lui Yerakh şi să pună mâna pe ea? Femeia privi spre aşezare, gâtuită de teamă. Poate că Yerakh le căuta încă pe mama şi pe surorile ei. *Sper c-au izbutit să scape.*

Hotărâtă, la rândul ei, să-şi scape viaţa, Annah se strecură în adâncul crângului, prin hăţişul de volbură, de barba-caprei şi de frunze atât de mari, că te puteai acoperi cu ele. Simţindu-se mai ferită aici, femeia se propti de trunchiul unui copac şi se lăsă încet în jos, la adăpostul frunzelor. Însă chiar şi încercarea de-a şedea îi stârni lacrimile. *Nu pot rămâne aici*, îşi dădu ea seama.

prea dureros să stau pe pământ. Dar trebuie să mă odihnesc. Şi mi-e i *uni sete.*

Annah dibui în sacul de paie un afal, dintre cele culese adi-niMuri. Măcar că adunase multe, mai avea acum doar două, iar.11 estea erau lovite şi zdrobite. *La fel ca mine*, îşi spuse cu tristeţe.

halca i se umflase atât de tare, încât femeia se văzu nevoită să rupă fructul în bucăţi mărunte, pe care să şi le strecoare printre >Imli. Mâncă încet poamele, apoi se ridică anevoie pe picioare. fevea trebuinţă de nişte oblojeli pentru rănile ei, însă era prea l. ilţită pentru a culege ierburi, pe care să le bată mai apoi şi să-şi facă leacuri din ele.

Nu pot decât să-mi înmoi trupul în apele râului. Să fie, oare, adevărul? Am trecut şi azi dimineaţă pe acolo? Cu neputinţă. Trebuie că am Visat doar că fusesem atât de fericită.

Annah urcă şchiopătând pe malul apei şi ajunse la un loc nisi-IN) 8, ceva mai ferit, unde râul făcea o cotitură şi se odihnea într-o I deschizătură a uscatului; femeile din tabără se mai strângeau aici uneori pentru a-şi clăti veşmintele de piele şi de lână, pentru a să i i. ila şi pentru a-şi îmbăia pruncii. Totuşi, astăzi nu mai venise nimeni la cotitura apei. Mulţumitoare pentru asta, Annah se mai linişti. Se temuse că avea să dea peste câţiva dintre copiii ce se jucau adesea în apă. Copiii, aşa cum îi văzuse tânăra, erau nişte făpturi arţăgoase şi răzgâiate, care chinuiau pe oricine le părea diferit; iar Annah era, fără îndoială, altfel. De obicei, aruncau cu pietre după ea şi-o alungau. Azi, femeia n-ar fi putut fugi de ei, I ici era copleşită de durere.

Cu trupul înţepenit, Annah se aşează încet pe malul povârnit, CU fundându-se în apă până la gât. Râul îi alină, într-adevăr, durerea. Femeia îşi îndesă vălul în sacul de paie, pentru a-şi încropi o I iernă, apoi se lăsă pe spate şi închise ochii. Plescăitul şi atingerea ipei o linişteau. Totodată, putea simţi şi peştii dându-i târcoale I. i ră s-o

atingă, ci înotând doar pe lângă ea, ca şi cum ar fi putut

Kacy Barnett-Gramckow pătrunde cu mintea lor jalnica stare în care se afla. Mângâiată, Annah îşi pierdu cunoştinţa.

Fu trezită de mai multe glasuri. Când îşi deschise ochii, Annah recunoscu picioarele lui Parah şi pe cele ale lui Iltani, Haburah şi Ayalah. Acestea din urmă se ţineau îndărătul mamei lor; apa de-abia dacă le atingea degetele brune. Tânăra nu avea nevoie să le privească feţele, pentru a-şi da seama că erau furioase pe ea. Supărarea li se citea în felul în care îşi ţineau braţele încrucişate la piept sau, altele, mâinile pe şolduri. Annah le simţi privirile aţintite asupra ei.

De ce sunteţi mânioase pe mine? *Naham e cel care l-a întărâtat pe Yerakh*! *Şi, după cum bine se vede, niciuna din voi n-a mâncat bătaie*. *Nu aveţi vânătăi*. *Nu gâfâiţi*. *Aşteptaţi doar să vedeţi că mă pot ţine pe picioare şi că pot umbla, ca să nu vă simţiţi vinovate când mă veţi lăsa aici de izbelişte*.

Annah se ridică în şezut, iar durerea îi tăie răsuflarea. Femeia se întrebă dacă putea sta în picioare o clipă măcar. Se simţea atât de slăbită. Coastele, picioarele, braţele şi falca îi zvâcneau toate de durere.

— Ei bine, iată că trăieşte, spuse Iltani cu dispreţ.

— Uu, cum îi arată falca, se fandosi Ayalah. E umflată ca la broaşte. Şi cam de aceeaşi culoare. Dacă n-am fi fugit, Yerakh ne-ar fi bătut şi pe noi la fel.

— Oricum, ne va prinde până la urmă, spuse Haburah, bâţâindu-se de pe un picior pe altul. Era furioasă şi n-avea stare. Acum, ea îşi coborî vocea şi vorbele-i sunară a uneltire. Ar trebui să dăm de Yerakh înainte să dea el de noi şi să-l ucidem.

Annah le asculta îngrozită. L-ar fi omorât Haburah, cu adevărat? Putea vreuna din ele – chiar şi ea – să ridice,

într-adevăr, mâna împotriva lui Yerakh? Tânăra îşi ascunse teama îndărătul

Cerurile de odinioară

Celei priviri pierdute în gol cu care obişnuia să se arate lumii, nidu-se şi acum la şuvoiul iute şi strălucitor al râului.

— Cum? întrebă Ayalah, stârnind-o pe Haburah, prin voioşia din glasul ei, să-şi înfăptuiască vorbele cutezătoare şi nestăpânite. Cum ai de gând să-l ucizi?

— Am spus „să-l *ucidem*”! răspunse Haburah ca arsă. Impreiim, i îl vom ucide pe Yerakh. Dacă eşti prea speriată, copila mea, n uitem chema pe Chathath şi pe Gammad să ne ajute.

— Vorbeşti de parcă tu chiar ai de gând s-o faci! izbucni Iltani *i* u o voce piţigăiată. Cel căruia îi urziţi moartea e soţul meu! I) e ce spuneţi astfel de lucruri de faţă cu mine?

— Ba, e foarte bine că le auzi, răspunse Haburah neînduple-tfttă. Eşti măritată cu el de cinci ani şi n-ai dat niciun semn cum *i*.1 di fi pe cale să-i naşti vreun copil. Aş putea pune rămăşag pe toţi perii din capul meu că te va lăsa în curând şi îşi va lua altă i îi vastă. Iar după aşa ceva, niciun bărbat n-are să te mai dorească. le-aş sfătui să-l loveşti tu mai întâi.

— Ah, mamă a soţului meu, tu de ce nu spui nimic?! o întrebă înverşunată Iltani pe Parah. Te temi să îmi ţii partea? Sau vrei şi tu ca fiul tău să moară, aşa încât să fii liberă să te măriţi cu Iluşturaticul acela de Tseb-iy?

— Tseb-iy n-are a face cu asta, răspunse Parah fără a se clinti defel. Yerakh e un tiran şi, mai devreme sau mai târziu, familia lui se va răzvrăti. L-am prevenit pe soţul tău, Iltani; s-a avanul pe o cărare primejdioasă, când a hotărât să-şi robească fraţii şi surorile în halul ăsta. Dar m-a ameninţat cu moartea, pentru i, un îndrăznit să-i vorbesc

astfel.

— Astăzi, aproape că a lăsat-o pe Annah fără suflare, adăugă Ayalah.

Auzind aceasta, Iltani îşi pierdu răbdarea şi ţipă:

— Aşadar, aproape că a ucis creatura! Cui îi pasă?

Annah privi lung în oglinda râului, simţind cum lăuntrul i se întuneca de duşmănie împotriva lui Iltani. Îi venea să strige:

Kacy Barnett-Gramckow

În toată viaţa mea, nu ţi-am făcut niciun rău, litanii Dar dacă soţuli tău m-ar ucide, într-adevăr, ai ridica din umeri şi nu ţi-ai mai amintii niciodată de mine. De ce mă urăşti atât de mult?

Femeia rămase cu gândurile răvăşite, căci deodată, sub ea, ceva se cutremură nebuneşte. Copacii se clătinară, trosnind pe deasupra tinerei, în vreme ce râul împroşcă din matcă, stropind-o cu I apă rece pe faţă şi pe piept, ca şi cum ar fi fost de fapt vreo dihanie ce se ridicase împotriva ei. Gâfâind, Annah se trudi să urce puţin mai sus pe malul povârnit. Mama şi surorile sale ţipau, căzând pe genunchi lângă ea. În urmă căzu şi Iltani, tânguindu-se îngrozită şi prinzându-se cu unghiile de Annah, apoi de Parah.

Râul aruncă mai departe val după val asupra lor, pe măsură ce temeliile pământului continuau să se zdruncine. Annah încercă să-şi adune puterile şi să-şi scape viaţa, căci simţea cum nisipul J fugea de sub ea şi se temea că aveau să fie trase toate în puhoiul râului. Dar tocmai atunci, cutremurul încetă. Annah îşi simţi trupul tremurând fără oprire, ca o trestie în vânt. Ceea ce tocmai soţ petrecuse era mult mai înspăimântător decât bătăile lui Yerakh.

Ayalah suspina ca un prunc, iar din vaietele lui Iltani se mai auzeau doar nişte gemete jalnice. Haburah îşi deschise gura ceai dintâi; tot curajul îi pierise, iar în şoapta-i îngrozită nu se mai simţea nici urmă de

înverşunare.

— Mamă, s-a mai zguduit vreodată pământul?

— Nu, răspunse Parah, care se liniştise deja. N-am mai văzut aşa ceva. Şi niciuna dintre poveştile din străbuni nu pomeneşte că pământul s-ar putea mişca.

— Oare se va cutremura din nou? scânci Ayalah. Mamă, sper să nu se mai cutremure.

De parcă l-am putea împiedica în vreun fel, cugetă Annah, încă uluită. *Dar cum de s-a clătinat*? *Ce poate fi atât de puternic, de să cutremure pământul*?

— Pământul a prins viaţă, gemu Iltani, iar noi l-am înfuriat e uneltirile noastre împotriva lui Yerakh.

Cerurile de odinioară

I laburah o prinse de braţ şi o zgâlţâi, strigând:

— Să nu sufli o vorbă despre Yerakh! Să-ţi ţii gura! Dacă-i spui CC.îi auzit aici, te vom ucide pe tine înaintea lui.

laburah, se gândi Annah deznădăjduită, *vorbeşti întocmai ca Yerakh. Să ucizi, apoi să ucizi din nou…*

— Să ne întoarcem la colibă, spuse Parah, cu mintea în altă parte. Dacă pământul se va cutremura încă o dată, n-aş vrea să mi îi fiu prin preajma râului.

Femeile plecară în grabă, fără să privească înapoi. Muşcându-şi I Uza de durere, Annah se ridică pe picioare, îşi luă desaga udă şi se iilllletici pe urmele lor, cu hainele pline de apă şi slăbită de foame.

Silindu-şi întreaga fiinţă să rămână prevăzătoare, Annah Căuta ceva de-ale gurii, pe măsură ce treceau prin verdeaţa deasăle la poalele copacilor ce străjuiau râul. După scurtă vreme, se isternu peste ea o mireasmă dulce şi un zumzăit uşor. Annah Ofta recunoscătoare, căci zări un copac mlădios, cu frunze mari, împânzit de numeroase flori albe şi gingaşe. Dăduse peste o i. unilie de albine, cuibărită în trunchiul unui răşinos. Tânăra înanii. i

îndurerată prin desişul de verdeaţă şi rupse una din fruntele mari, în formă de inimă, ale unei plante cu tulpina păroasă. Înfăşură pe mână şi făcu din ea un corn, pe care îl îndoi la un i ipăt, alegându-se cu un căuş de mărimea palmei sale.

Apoi îşi strecură foarte încet mâna liberă în scorbura copacului i o coborî pe dibuite până găsi un mic fagure cu miere. Albinele 111 mzăiau liniştite în jurul ei, mirosind-o, încercând s-o recunoască.

Sunt o făptură de nimic rătăcită printre oameni, le spuse femeia în), ind. Ea puse fagurele în căuşul încropit din frunză şi îl rupse în Iniiăţi mărunte. Albinele îi cercetară munca, după care o lăsară în voie, întorcându-se la florile albe şi încântătoare ale copacului fişinos în care se aciuaseră. Mulţumitoare pentru mierea săţioasă, Annah o mâncă încet, mişcându-şi anevoie falca umflată pentru a mesteca bucăţelele de fagure. În tot acest timp, le auzea pe mama şi pe surorile sale certându-se puţin mai încolo, printre copaci.

Kacy Barnett-Gramckow

Ele strângeau bulbi ce alinau durerile de stomac şi, de a se – menea, felurite flori bune de mâncat şi nespus de încântătoare l-ai vedere, colorate în roşu, vioriu, galben şi alb-gălbui. Dar femeile nu se puteau hotărî nicicum ce bucate să pregătească pentru a-ll îmbuna pe Yerakh. *De parcă o simplă strachină cu mâncare îi va potoli furia*, se gândi Annah. *Dar poate că acest cutremur de pământ i-a închis gura mai bine decât ar fi putut-o face vreodată un ospăţ.*

Când o zări pe Annah, Parah îi smulse desaga de pe umăr.

— Avem nevoie de asta, spuse ea, nu către Annah, ci pentru ea însăşi.

Prea rănită pentru a se împotrivi, Annah dădu drumul

sacului de paie. Dar numai se amărî, când văzu cum Parah trase vălul] umed afară şi îl aruncă dispreţuitor pe jos. Tânăra se aplecă, trei sărind de durere şi îl ridică de pe pământ cu o mână, păzindu-şi cu cealaltă căuşul în care mai avea o ultimă îmbucătură de fagure.

Iltani zări frunza îndoită în formă de cupă şi o înhaţă din mâna lui Annah. Înghiţi bucata de fagure cât ai da în cremene, apoi îşi linse mulţumită buzele.

— Creatura noastră a găsit nişte miere, le spuse celorlalte femei. Ar trebui să strângem şi noi ceva mai târziu.

— Să strângi tu singură, îi răspunse Haburah cu neruşinare. Ultima dată când am găsit miere, ai mâncat-o pe toată, ca o nesătulă.

— Ţi s-a şi făcut greaţă atunci, adăugă Ayalah cu dispreţ, întor cându-i spatele soţiei lui Yerakh.

— Dacă mi se face greaţă de ceva, de voi mi se face! strigă Iltani. Vă urăsc pe toate! Mâncarea mi-e singura mângâiere. Şi dacă am mâncat singură toată mierea, am făcut-o pentru că voii sunteţi nişte scorpii fără inimă!

Annah îşi trase vălul ud pe cap. Şi-ar fi dorit să aibă cu ce să-şi astupe urechile, ca să n-o mai audă pe Iltani plângându-şi de milă. Până şi cântul păsărilor încetă, din pricina ţipetelor sale ascuţite. Îndepărtându-se în tăcere, Annah începu să adune felurite ierburi

Cerurile de odinioară

„I bucăţi din acea scoarţă de copac arămie şi iute la gust, pe care în una ei o punea cu atâta plăcere în bucatele gătite.

() *are îşi va da seama mama că am strâns toate astea de dragul ei*? întrebă Annah. *Mă îndoiesc. Sunt sigură că se gândeşte prea umil la Yerakh sau la Tseb-iy, ca să-i mai spună ceva astfel de gesturi nununte. Mi-aş dori să fug de aici cât văd cu ochii. Nu vreau să mă kltorc la colibă.*

Yerakh nu va petrece împreună cu Naham în seara asta, iţii toţi vor fi mânioşi unii pe alţii şi pe mine.

Într-adevăr, îl găsiră pe Yerakh în colibă. Furia îi dispăruse şi în înlocuită de nelinişte.

— Unde aţi fost? o întrebă el pe Parah. Aţi văzut şi voi pământul mişcându-se?

Ţinându-şi privirea în pământ şi capul acoperit, Annah puse mir-un coş ierburile şi scoarţa de copac pe care le adunase. filmura din nou, slăbită fiind şi pătrunsă de durere. Avea nevoie fi un ascunziş, unde să se liniştească. Dar în ciuda suferinţei Mile, îi stăruia în minte o întrebare: *Ce poate fi atât de puternic*, i/r *să cutremure pământul*?

Când pereţii colibei lor încetară să mai tremure, Sem privi la fraţii lui. Aceştia şedeau lângă el năuciţi, rămaşi fără cuvinte, iar prânzul se răcea înaintea lor, uitat de toţi. Nici părinţii tinerilor nu-şi mai puteau deschide gura. Noe privea în gol spre pereţii Colibei, fără să-i vadă, iar în ochii întunecaţi i se citea îngândurarea. Naomi îi atinse uşor braţul.

— Dragul meu, începu ea şovăitor, credeam că mai avem un an. Noe răsuflă prelung, dar stăpânit, netezindu-şi barba cu mâna lui mare şi plină de pete.

— Într-adevăr, mai avem un an de zile, o încredinţa bărbatul. Acest cutremur de pământ s-a iscat pentru a-i preveni pe semenii noştri. Mă rog să fi priceput şi ei asta. În curând, Cel Preaînalt

Kacy Barnett-Gramckow îşi va trage mâna şi pământul nu va mai fi ocrotit. Atunci, lumea se va întoarce împotriva ei înseşi. Nimeni nu va scăpa cu viaţă.]

— Afară de noi, adăugă Ham, parcă pentru a se încredinţa încă o dată.

— Într-adevăr, noi vom fi izbăviţi prin mila Celui Preaînalt, încuviinţă Noe.

Apoi oftă, se ridică în picioare, îşi curăţă barba şi tunica de fărâmiturile turtelor de grâne şi plecă să arunce o privire îndărătul perdelei ce stătea între ei şi Matusalem. Sem îl urmă, chitindu-şi străbunul din partea cealaltă.

Acesta dormea încă, iar din gâtlej scotea cele mai slabe sforă-lituri cu putinţă. Sem clipi, privindu-şi străbunicul cu drag, apoi] zâmbi, întorcându-se către tatăl său.

— Nici nu s-a clintit. Cum a putut dormi, când pământul s-a zguduit din temelii?

— Mintea lui se avântă prin alte lumi, dincolo de pământ, răspunse Noe încet. În curând ne va părăsi, pentru a se odihni lângă părinţii lui.

— Încă mai doarme? întrebă Naomi neputând să-şi creadă ochilor, pe măsură ce se apropia de ei.

— N-are să ne creadă, când îi vom spune că s-a cutremurat pământul, zise Sem.

Naomi rămase în tăcere. Se vedea limpede că atenţia îi fusese captată cu totul de sfoara de piele ce se întrezărea la gâtul lui Sem.

— Fiule, dacă i-ai dat leftul tău acelei tinere de la râu, atunci asta ce e?

Femeia trase iscoditoare de sfoară, scoţând la iveală talisma-nul de aur de sub tunica băiatului. Noe îl privi curios.

— E de la tânăra aceea, fiule?

— Aveam de gând să vă spun totul după prânz, le făgădui Sem părinţilor săi, dar am fost împiedicat de cutremurul de pământ.

Noe îşi strânse buzele, izbutind cu greu să-şi tăinuiască unj zâmbet.

Cerurile de odinioară

— Într-o bună zi vei înţelege şi tu, fiule: chiar dacă pămân-1111 se clatină din temelii, nimic n-o va împiedica

pe mama ta să 1 (1, 1, măcar cu coada ochiului, dacă ascunzi vreun semn ce arată i o tânără ţine la tine.

Naomi răsuflă zgomotos, prefăcându-se jignită.

— Dacă aş fi atât de ageră, pe care mă crezi tu, dragul meu.

11 zărit sfoara de la gâtul fiului nostru, chiar în clipa când el.1, aşezat să mănânce. Aşadar, îi spuse apoi lui Sem, tânăra cu pricina ţi l-a dăruit, într-adevăr?

— Da. Totuşi, nu e vorba de un zălog al unei făgăduinţe. Ea Mie că o am în inimă şi în gând, însă cred că se teme de cum ar I! uni familia ei o veste ca asta.

Naomi îl privi de sus.

— Bine face că se teme. N-am stat de vorbă cu mama ei şi nici

şi cu mine. Cum te gândeşti că tânăra asta e potrivită pentru tine?

Între timp, Noe se apropiase pentru a cerceta leftul de aur.

Ind îi văzu lucrătura cu forme de frunze, bărbatul o recunoscu li i ridică din sprâncenele-i înspicate.

— Cunosc familia asta.

— Şi…?

Naomi se arătă nerăbdătoare, cu ochii sclipitori ca ai unei l. isări.

— E vorba de casa lui Zahăr, din breasla lui Tsaraph. Însă Cum e casa lui Yerakh; Zahăr, aurarul, a fost ucis de fiul său, Wrakh, care s-a purtat într-un chip nevrednic de un fiu.

— Dar asta a fost cu mai bine de douăzeci de ani în urmă „puse Sem uimit, amintindu-şi frânturi din veştile pe care le primiseră din aşezare, după săvârşirea omorului. Noe se umpluse i le mânie atunci, iar Naomi fusese uluită. După atâţia ani de zile, i i mai jeleşte încă tatăl?

— Aşa trebuie să se poarte o fiică bună şi

credincioasă, răspunse Naomi, înclinând din cap; dar chipul i se întunecă, până şi. uiim, când o lăuda pe Annah.

Kacy Barnett-Gramocow

Iafet şi Ham terminaseră de mâncat şi stăteau în picioare lângă Sem, prubuluind leftul de aur. Iafet îl scruta nepăsător, dar Ham îl înghionti pe Sem cu înflăcărare.

— Când ai de gând să te însori cu femeia asta?

— Încă nu ne-am făcut niciun jurământ, răspunse tânărul, trăgând uşor talismanul din mâinile lacome ale lui Ham.

— Eu nu sunt bine-venit în coliba lui Yerakh, le spuse Noe cu glasul coborât. Iar dacă acesta îşi dă seama că sunteţi fiii mei, nici voi nu veţi fi primiţi cu bucurie. Pe vremea morţii lui Zahăr, când am primit vestea silniciei săvârşite, m-am dus la mai-marii aşezării şi le-am amintit că o asemenea faptă trebuie pedepsită, din teamă faţă de Cel Preaînalt.

Noe zăbovi puţin, oftând cu amărăciune; apoi continuă:

— Zahăr a fost un om bun, dar nu foarte înţelept. În plus, era şi cel mai bogat din toată aşezarea. Fiul său, Yerakh, a pus mâna pe întregul avut al aurarului şi astfel a câştigat de partea lui sprijinul tuturor locuitorilor aşezării şi totodată sprijinul unuia dintre acel uriaşi… un Nephiyl. Când le-am spus ce aveam de spus, mai-marii aşezării şi-au bătut joc de Cel Preaînalt. Toţi ca unul m-au luat şi m-au dus până la râu; apoi au pus mâna pe pluta mea de trestie, m-au trecut înapoi pe malul acesta şi au ameninţat să mă omoare dacă voi mai călca vreodată printre colibele lor. În urmă, adăugă Noe dezgustat, când s-au întors în aşezare, mi-au luat din nou pluta şi au făcut-o bucăţi. Sunt convins că, până în ziua de azij nimeni nu s-a ridicat să facă dreptate în privinţa morţii lui Zahăr. Acum, eu sunt văzut ca vrăjmaş al casei lui Yerakh.

Sem simţea cum i se întorcea stomacul.

— Cum de m-am înşelat, oare? Nu îmi vine să cred. Cum de mi-am oprit ochii tocmai la tânăra asta?

— Nu te-ai înşelat, îl linişti Noe. Ea a fost pusă deoparte pentru tine. Dar Cel Preaînalt va trebui să o scoată din căminul lui Yerakh, după cum va găsi El cu cale. Iar noi vom aştepta, până la vremea potrivită.

Cerurile de odinioară

Neiomi pipăi din nou talismanul de aur, apoi se îndreptă de pute dintr-odată şi îi spuse lui Sem:

— Trebuie s-o văd şi eu pe femeia asta. Mâine vin cu tine la ju. Dar deocamdată trebuie să ne îngrijim de străbunul nostru. Îi vezi dacă se poate ridica să mănânce.

tânărul îngenunche mâhnit lângă Matusalem, îi luă mâna şi i i mângâie uşor. Bătrânul se mişcă puţin şi deschise ochii. Apoi îi recunoscu pe Sem, zâmbi şi spuse cu un glas stins, precum o trestie în vânt:

— Fiul copiilor mei… am murit, cumva? Căci arăţi de parcă n i li pe cineva.

Strângând uşor degetele feciorului în mâna sa, Matusalem mai spuse răguşit:

— Zâmbeşte!

Imboldul părintelui părinţilor săi îl dezarma pe Sem, care zâmbi şi se aplecă pentru a săruta obrazul scofâlcit al bătrânului. Matusalem îl bătu pe umăr.

— E o zi frumoasă, murmură el. O zi frumoasă.

Capitolul 5

P\l aomi ieşi din colibă, ţinând o coşarcă atârnată de braţ, trase] adânc în piept aerul plăcut de dimineaţă şi se încruntă. *Pentru l binele lui Sem, sper să-mi placă de tânăra asta.*

Tocmai atunci, apăru şi flăcăul din spatele colibei. Când îşi zări mama, el zâmbi şi spuse:

— Eşti gata, mama? Sau iarăşi te-ai răzgândit?

Femeia se prefăcu supărată şi îi răspunse:

— Nu! Nu m-am răzgândit! Fă bine şi ţine astea…

Naomi apucă o mână de viţe încolăcite şi o legătură de frunze lungi şi uscate şi le aruncă în braţele flăcăului. Apoi, căutându-şi înadins prilej de zăbavă, luă coşarcă şi cercetă încă o dată tot] ce pusese înăuntru: un fus de lemn, nişte cuţite înguste de fier, câteva caiere frumoase de fibre. Mişcându-se tot la fel de încet, ea intră în colibă şi mai luă din cămară două mâini de viţe uscate.

Văzând toate lucrurile acelea, tânăra avea să îşi dea seama că Naomi nu coborâse la râu doar ca s-o întâlnească pe ea. Altfel, şi-ar fi putut face o părere prea înaltă despre sine, ca mai târziu) să devină mândră şi cu neputinţă de stăpânit.

Cerurile de odinioară

Nu-mi voi trăi restul zilelor lângă o femeie năzuroasă, îşi spuse iaomi, privind cum fiul ei îşi ridică povara pe umăr. *Iar Sem al meu nu trebuie să rămână legat o viaţă întreagă de o soţie îngâmfată*.

Când fu gata să plece, cu tot ce avea de cărat, feciorul îi aruncă pigalnic mamei sale o privire înţepătoare.

— Mamă, când vei înceta, oare, să-ţi mai faci coşuri şi funii?

— Când voi muri, îi răspunse femeia fără şovăială. Înveselit, de bună seamă, Sem făcu socoteala:

— Aşadar, peste încă şase veacuri.

NTaomi, care trecuse de jumătatea celui de-al patrulea kentum] ei, se prefăcu furioasă.

— Ei, na! De unde şi până unde?! Un om să trăiască mai mult de o mie de ani? Te-ai sătura de-o asemenea binecuvântare!

Femeia luă în câte-o mână viţele şi coşul, după care apucă poteca ce cobora printre copaci, către râu.

Dacă şi-ar fi privit fiul în faţă, n-ar fi putut să nu

zâmbească i „astfel, şi-ar fi pierdut scorţoşenia, la care ţinea mult în aceste 11 Ipe. Flăcăul semăna întru totul cu tatăl său – un om bun şi foarte blând. Amintindu-şi de Noe, Naomi răsuflă împlinită. Se vedea ni adevărat binecuvântată… fără îndoială, mult mai binecuvân-i.il. i decât ar fi meritat.

Mergând, femeia simţi că îşi pierde unul din lujerele uscate pe care le ţinea în mâna stângă. Sem i-o luă pe furiş, o puse peste e clelalte poveri ale sale şi trecu înaintea mamei lui. Încerca să o i irească. O zorise întruna încă de la rugăciunea din zori.

— Las-o mai încet. Nu mă face să fug după tine. De ce râvneşti îi.it de mult s-o vezi pe acea femeie oarecare, când nici măcar n-ai schimbat vreo vorbă cu ea până acum?

— Ba chiar am stat de vorbă, mamă, spuse tânărul, mergând I u spatele. N-avem nevoie de cuvinte, pentru a ne înţelege.

— După ce te vei fi însurat cu ea, va trebui să asculţi vrute i nevrute, îl preveni mama.

Kacy Barnett-Gramckow

Drept răspuns, pe chipul lui Sem înflori zâmbetul său blând, ce răscolea străfundurile oricărei inimi.

Naomi aproape că se împiedică, pierdută în gânduri. *Dacă* I *tânăra asta nu-l iubeşte înseamnă că nu e în stare*, *pur şi simplu*, *să*\ *nutrească simţăminte de dragoste pentru nimeni*! *Dar cum să-x îngăduit să se însoare*? *E prea tânăr*. Femeia îi aruncă fiului său o privire aspră. I

— Întoarce-te şi uită-te pe unde mergi!

Ascultător, ca întotdeauna, Sem se întoarse şi o petrecu print tre’ copacii crescuţi pe mal, de-a lungul râului.

Naomi lua aminte la felurite flori, viţe, fructe şi soiuri de scoarţă de copac. Nu avea încă destule coşuri din

acelea împletite strâns, atât de bune pentru adunarea grânelor; şi nu-i ajungeau nici coşurile de răchită, în care ţinea fel şi fel de nuci, alune şi alte cele, cu care îşi desfăta soţul şi băieţii. Mai avea nevoie de timp. Ba nu; avea nevoie de ajutor.

Când fiii mei îşi vor lua neveste, chibzui femeia, *atunci se vor aduna pe lângă mine alte câteva femei. Şi o ceată de nepoţi…*

— E acolo, îi dădu de veste Sem, întrerupându-i gândurile şi îmboldind-o să privească peste râu.

Ea – izvorul bucuriei lui nespuse – şedea pe malul celălalt, cu faţa întoarsă înspre stânga, iar părul lung şi negru o făcea să-i pară aşa slabă şi atât de uşor de rănit. Uluită, Naomi ridică din sprâncenele-i dese şi întunecate. *Unde i-o fi mintea fiului meu*? *i Fata asta nu-i decât un copil şi uite cât e de subţirică. Dar, într-adevăr, e foarte frumoasă. Şi, cel puţin, nu stă degeaba.*

Tânăra lucra la ceea ce părea să fie o ţesătură lungă, întortocheată, de-o culoare ştearsă. Când îi simţi prin preajmă, ea se întoarse uşor, neliniştită. Când o zări pe Naomi, femeia se opinti în picioare şi se întoarse cu totul către ei, lăsând să se vadă urmele stânjenii şi albăstrii de pe obrazul ei stâng şi falca-i umflată. În vreme ce mama tânărului rămase năucită de groază, Seral aruncă pe pământ legăturile de frunze şi de viţe răsucite.

Cerurile de odinioară

— Ce-a păţit? strigă el, întorcându-se către Naomi, ca şi când aceasta i-ar fi putut răspunde. Ea nu îşi mai văzuse niciodată fiul atât de furios; chipul i se întunecase, iar ochii îi scăpărau imeninţător. Sem se apropie de apă cu paşi mari, scos din minţi i urlă plin de mânie, dar nu la iubita lui, ci la cel ce-o oropsise.

— Yerakh!

Fata se trase înapoi numaidecât, luându-şi pe

apucate ţesătura i. uoperind fără zăbavă scoica cioplită ce-i atârna la gât. Avea ochii căscaţi, pătrunşi de groază.

Naomi îşi lăsă îndată coşarcă din mână, se apropie în grabă Ut Sem şi îi atinse braţul, încercând să-l potolească.

— Nu mai striga, Sem. Dacă nu încetezi, o vei pune pe fugă… de mai poate fugi, sărmana. Ah, uite cum arată, biata copilă!

Feciorul se trase la o parte şi strigă mânios la tânăra de pe m, fiul celălalt al râului învolburat.

— Yerakh ţi-a făcut asta?

Ea înclină din cap, vădit înfricoşată. Naomi încercă din nou} şi domolească fiul.

— Trebuie să te linişteşti.

— Dar uite ce i-a făcut! Ieri nu avea nicio vânătaie. Femeia se sili să nu ridice tonul.

— Şi poţi fi sigur că ai făcut-o să se simtă şi mai rău. Fără îndoială >.1 în căminul ei a ascultat deja destule urlete; n-ar trebui să le mai. i u 11 a şi pe ale tale. Priveşte-o numai, biata de ea. Trebuie să se aşeze.

Pentru a-şi arăta mila şi îngrijorarea, Naomi îi făcu semn lui Annah să şadă în tihnă pe pământ.

Aceasta îngenunche cu greu, strângându-şi la piept ţesătura.

Sem îngenunche şi el, frământându-şi chipul în palmă. Apoi începu să vorbească; era limpede că gândea cu glas tare.

— Cum s-o luăm, oare, de lângă el? Dacă o aducem, pur i simplu, în coliba noastră, poate că Yerakh va veni după ea. i. dacă o va prinde, ar putea chiar s-o ucidă.

Kacy Barnett-Gramckow

Naomi se lăsă pe pământ, lângă Sem, adăugând propriile-i gânduri la cele rostite de el.

— Dacă printre tovarăşii lui Yerakh se numără şi astăzi unul dintre acei uriaşi… acel Nephiyl… atunci nu ne

rămâne decât să-i aşteptăm. Biata copilă nu va putea fi liberă decât cu încuviinţarea] lui Yerakh sau odată cu moartea acestuia… după cum va găsi cil cale Cel Preaînalt.

— Iar până atunci, se zbate în suferinţă, îngăimă Sem.

Apoi îşi ridică fruntea şi privi lung spre malul celălalt. Tânăra îl urmărea şi răspunse căutăturii sale ridicând din umeri şi îndrep-jtându-şi palmele în sus, pentru a-i arăta că se împăcase cu soarta] ei. Pe urmă, ca şi cum ar fi vrut să îndrepte vorba către altceva, egl întinse o mână şi, răsucindu-şi palma graţios, arătă către Naomi.

După o clipă de şovăială, Sem se lovi uşor în piept, apoi apucă mâna mamei, şi-o puse pe cap şi scoase limba, luând o înfăţişare! jalnică, precum cea din copilărie, când intra adesea în bucluc] înveselită, pesemne, iubita lui se lăsă uşor pe spate şi îşi duse o mână la gură, pentru a acoperi zâmbetul dureros ce-i mijea pe buze, în vreme ce cu cealaltă mână îşi alina durerea din coaste.]

Năucită, Naomi îşi trase mâna şi se încruntă la fiul ei.

— Ce-a mai fost şi asta?

— I-am spus că eşti mama mea. N-am ştiut cum s-o fac altfel, decât arătându-i că mă pedepseai mereu în copilărie. Cred că aţi fi râs cu poftă, dacă nu s-ar fi aflat într-o asemenea suferinţă.

Femeia îl pocni, prefăcându-se furioasă. Sem rânji. Pe malul celălalt, tânăra îşi ţinea capul înclinat şi îi scruta pe cei doi ferj mecată, cu ochii ei întunecaţi, cu inimă albastră. Apoi, începu să] schimbe mai multe gânduri cu Sem, vorbindu-şi unul altuia prin semne şi căutături grăitoare, în vreme ce Naomi îi privea uimită. În urmă, tânăra îşi plecă fruntea, vădindu-şi osteneala şi durerea.]

Sem se întoarse către mama lui.

— Yerakh a bătut-o măr! Orice mişcare o umple de durere. Naomi clătină din cap, arătându-şi părerea de rău.

Cerurile de odinioară întreab-o dacă a mâncat ceva astăzi.

Sem aruncă o piatră în râu, pentru a-i întoarce sărmanei fete 11 ivirea spre el. Ca răspuns la întrebarea lui nerostită, aceasta îşi itinse falca umflată, iar apoi arătă ca şi cum ar bea apă din râu.

— A băut doar apă toată ziua, pricepu Naomi. Aceasta o mustră pe tânără, făcând din deget către ea; fata îşi I lră îndată capul. Femeia îl bătu pe Sem pe umăr şi îi spuse:

— Întoarce-te la coliba noastră şi adu-mi coşul cu pomezi şi i îi ierburi de leac.

— Dar, mamă, cum ai de gând să o doftoreşti de aici?

— Vei putea să arunci tu leacurile până la ea. Hai! Du-te odată! Feciorul oftă şi îi făcu semn iubitei lui să aştepte. Apoi plecă

Iţite de pe malul râului, înspre coliba lor. Annah îl petrecu din I – i iviri; faţa vânătă şi umflată i se întuneca din nou de durere.

Naomi era pătrunsă de milă pentru sărmana fată. Voind s-o [că să uite de propria-i amărăciune, femeia aruncă o pietricică în râu şi arătă cu mâna spre ţesătura din poala tinerei. Drept răsl uns, aceasta sfârşi nodul pe care tocmai îl făcea, îşi vârî unealta în Siicul de lângă ea şi ridică sfioasă ţesătura.

Naomi rămase uimită. Lucrătura părea foarte fină şi uşoară, i. îi pânza era mult mai mare decât bănuise ea. Tânăra şi-o aruncă M umeri, fără a căuta să-i arate măiestria, ci doar adunându-se laulăpostul ei, ca şi cum vălul acela ar fi putut-o feri de alte suferinţe.

Dacă aş fi bătută vreodată într-un asemenea hal, *şi eu mi-aş dori* îi *mă ascund*, cugetă Naomi.

Pe când dădea să ridice mâna pentru a-i spune fetei ceva prin cârme, ea zări o femeie ce ieşea din crângul de

pe malul celălalt. Faţa rotundă îi era încruntată, iar părul negru îi era prins într-o i Oadă lungă şi dichisit cu talismane de aur. Nou-venita îi aruncă lui Naomi o privire iscoditoare, apoi nu se mai sinchişi de ea.

I1 se îndreptă spre iubita lui Sem.

Conştientă de sosirea femeii, biata fată oropsită îşi acoperi cu ni. ina scoica cioplită şi o strecură sub tunica de piele. Pricinuindu-i

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară mare necaz lui Naomi şi stârnindu-i tot mai mult furia, femei cealaltă nu se opri nici măcar să-i dea bineţe sărmanei copile, îşi încleşta mâna în părul acesteia şi o trase cu putere după ea Fata tresări şi se opinti să stea în picioare, cu nişte ochi văduvit parcă, de vedere şi cu o căutătură pierdută, trasă peste chipul i precum o mască. Dacă nu ar fi vorbit deja cu ea prin semne dacă nu i-ar fi văzut privirea plină de viaţă, Naomi ar fi putut-< lua drept smintită. Acum, ea urmări îngrijorată cum nevasta bogătan o trase pe iubita lui Sem în desişul copacilor.

Acoperindu-se cu vălul ei, Annah se ţinu după Iltani, străbătând crângul îndurerată şi plină de teamă. Cum de ştiuse Iltar unde s-o găsească? Şi de ce ar fi vrut cumnata ei s-o găsească atât de devreme? De obicei nu se trezea până la amiază. Năucită, Annah îşi târî picioarele pe urmele femeii, ce apucase pe una din numeroasele poteci întortocheate şi aproape cu neputinţă de *zărit*, croite prin verdeaţa de la poalele copacilor. Iltani rătăce de colo până colo, trecând de pe o potecă pe alta, din ce în cel furioasă. Într-un târziu, ea se întoarse şi mârâi către Annah, cai îi privea picioarele.

— Ţi-a ieşit în cale ieri, proasto! în vreun cotlon al minţii tal tocite, ştii şi acum unde este.

Nedumerită, Annah se zgâi mai departe la picioarele

brune durdulii ale cumnatei sale. *Ce-ar putea să-şi doarească Iltani din am găsit eu ieri*? *Nimic, afară de… miere*. *Asta trebuie să fie… miere* Uşurată că dezlegase taina atât de lesne, Annah îşi stăpâni ui zâmbet amar. *Dacă n-aş fi atât de istovită şi de slăbită din pricit foamei, te-aş purta după mine de aici până la următorul tău kentum \ înapoi, Iltani. Dar şi aşa, nu te pot duce drept într-acolo, căci ţi-ai seama că nu sunt lipsită de minte*.

I.uitând s-o zăpăcească pe Iltani, fata rătăci, parcă fără nicio ţini, i, prin verdeaţa deasă ce împânzea pământul, croindu-şi 1111 în printre frunzele mari şi peste viţele încâlcite, apropiindu-se i i ic simţite de copacul cu răşină dulce, încărcat de miere.

Iltani o urma, plângându-se mereu cu glas tare.

— Fiinţa asta habar n-are încotro se duce. Proasta pământului!

I rea ostenită pentru a merge mai departe, Annah se aşează, în Ule din urmă, pe pământ; se zărea deja copacul răşinos şi chiar mireasma de miere ajungea până la ele. Tânăra putea să audă l zumzetul uşor al albinelor. Cufundată prea adânc în ura şi-n în mia sa, Iltani nu auzi nimic şi nu simţi niciun miros, ci mormăi:

— Am ştiut eu! Creatură netrebnică ce eşti!

Apoi o lovi duşmănos pe Annah în fluierul piciorului stâng, N întoarse şi se îndreptă spre copacul cu pricina. Tocmai trecuse tic el, când privi înapoi deodată, râzând triumfător.

— Ha! Am găsit-o şi fără ajutorul creaturii.

În culmea fericirii, soţia lui Yerakh adună câteva frunze mari irscute dintr-un pâlc de bulbi din apropiere şi le întinse la poaltle copacului bătrân. Apoi îşi vârî mâna cu lăcomie în scorbură i. coase nişte fagure, din care picura îmbietor o miere lucitoare. I uneia se smuci în repetate rânduri, alungând albinele şi ţipând di durere.

Pe mine nu m-au înţepat niciodată, cugetă Annah. *Până la urmă, se ture că ai şi de câştigat, nu doar de pierdut, dacă eşti o creatură de nimic. I'ihilc că albinele simt lăcomia şi tulburarea lui Iltani*. Cântărind gândul IO ta, Annah îi aruncă femeii o privire piezişă. Aceasta bodogănea i u te şi nevrute şi continua să scoată din scorbură bucăţi de fagure.

După ce umplu cu ele mijlocul primei frunze aşternute pe pământ, ea îngenunche şi îi împături capetele peste grămăjoara >le faguri, puse deasupra o a doua frunză mare şi le înfăşură pe toate cu încă una. Apoi se ridică în picioare, cu fruntea încreţită şi Cercetă dintr-o privire copacii şi viţele din jur. îşi îndreptă ochii şi-i între Annah, care lăsă numaidecât capul în pământ. Arunci ea auzi

Kacy Barnett-Gramckow paşii lui Iltani călcând apăsat pe ţărâna moale a potecii înguste! Oprindu-se în faţa lui Annah, femeia îi înhaţă acesteia sacul de paie. Cuprinsă de spaimă, tânăra se împotrivi, încleştându-şi mâinile pe el. Preţ de câteva clipe, cele două se luptară să-şi smulgă] una alteia desaga, dar Iltani îi trase vălul de pe cap şi o izbi pe Annah cu piciorul în coaste. Aceasta simţi un junghi puternic, ce-i tăie răsuflarea. Căzu într-o rână şi lăsă din mână sacul de paie. Râzând împlinită, Iltani o izbi încă o dată în spate. Înfrântă şi umilită, Annah îşi înghiţi lacrimile de durere şi, înfigându-şi unghiile în pământ pentru a se ridica, se opinti să stea în şezut. 1

— Altă dată să nu te mai împotriveşti, vită proastă ce eşti! Iltani înşfacă sacul, apoi se opri puţin. Ce-i asta? O creatură netrebnică] dichisită cu podoabe?

Gâtuită de groază, Annah îşi dădu seama că preţioasa ei scoică cioplită îi scăpase de sub tunica de piele. Înainte s-o poată ascunde, Iltani apucă podoaba şi o trase peste capul tinerei, smulgându-i acesteia şi un smoc de păr.

— Unde-a putut găsi aşa ceva? se întrebă femeia cu glas tare. Zăcând încă la pământ, Annah privi cum Iltani îşi puse la gât scoica cioplită, după care vârî în desaga ei fagurii de miere înfăşuraţi în frunze. Vădit mulţumită de această izbândă, Iltani se porni spre aşezare cu pas tihnit, fără să privească înapoi.

Annah rămase polog pe pământul afânat, plângând cu amar.

În cele din urmă, când îşi reveni îndeajuns cât să se poată mişca, tânăra se ridică în picioare şi se acoperi cu vălul. Pe tot drumul până în aşezare, ea se mustră şi se învinui întruna pentru că nu-şi dosise mai bine preţiosul talisman. *Cum am putut să cred că e la adăpost*? *Ar fi trebuit să îmi dau seama că, până la urmă, cineva tot aveai să-l vadă. Cum voi putea să mă întorc la râu şi să dau faţă cu el, fără scoica cioplită pe care mi-a dăruit-o*? *Va trebui să pun iarăşi mâna pe ea*.]

Cerurile de odinioară

Annah intră în colibă prevăzătoare. Yerakh nu părea să fie acolo, dar se auzeau voci de la capătul căminului, dindărătul I iretelui de piele întinsă ce despărţea odaia în care Parah şi Iltani i i. ingeau grânele uscate, mirodeniile şi rădăcinile folosite la gătit. \nnah se opri şi trase cu urechea. Iltani sporovăia cu inima veselă.

— Uite ce am găsit pe când umblam după miere şi sunt atât îi bucuroasă! îmi doream mult o piatră de mare precum cea pe care o purta neguţătorul acela cu un an în urmă; dar cu asemenea Intreri, n-ai ce merge la Yerakh. În orice caz, e frumoasă, nu-i aşa?

— Cum spui tu, încuviinţă Parah cu jumătate de gură. N-am v. i/ut pe nimeni din aşezare să poarte aşa ceva. Era la vedere? i îi iar pe potecă?

— Nu ţi-am zis deja că aşa am găsit-o? pufni Iltani. În sfârşit, I ştii că voi pune şi miere în turtele pe care le voi

face deseară.

— Cine a putut pierde aşa ceva? întrebă Parah, care se gândea mu, i tot la scoica cioplită.

— Nu-mi pasă cine-a pierdut-o, se apără soţia lui Yerakh. I îi cim găsit-o, aşa că e a mea.

Mincinoaso, cugetă Annah, strângându-şi pleoapele. Nu avea putere s-o înfrunte pe Iltani. Trebuia să aştepte şi, la vremea I îi >l privită, să-i fure leftul înapoi.

Sunetul apei turnate dintr-un vas în altul o făcu pe tânără şilângă buzele uscate. Nu mai mâncase nimic de mai bine de louă zile; acum, era atât de lihnită, că de-ar fi primit un căuş de pă, acesta i-ar fi părut un adevărat ospăţ.

— Vino! strigă Parah. Annah, vino aici!

Dându-şi seama că mama o simţise prin preajmă, Annah îşi îi. i se vălul de pe faţă. Cu fruntea plecată, ea se strecură dincolo ilr paravanul din piele întinsă şi îngenunche pe o rogojină, aproape de Parah, ca un animal deprins să se poarte astfel.

Simţi privirea pătrunzătoare şi, în acelaşi timp, nepăsătoarea în unei sale, apoi o auzi oftând şi întorcându-şi faţa de la ea, preocu-l iată, din câte se părea, de o tipsie cu felurite mirodenii, amestecuri

Kacy Barnett-Gramckow aromate şi grâne. Lângă aceasta, se găseau fagurii adunaţi de Iltani, I aşternuţi pe frunzele în care fuseseră aduşi din pădure, iar la capă-l tul rogojinei stătea uitat sacul de paie al lui Annah.

Îl voi lua mai târziu, când nu mă vede Iltani, îşi spuse tânăra. I *Fie ce-o fi, acum îmi trebuie nişte apă, căci mor de sete*.

Pe când cugeta astfel, Annah o auzi pe Parah turnând apa într-un pahar de lemn, ca mai apoi să aşeze cu grijă olul cu apa pe o tavă.

— Ce faci? întrebă aspru Iltani. E a mea! Eu am

adunat mierea, j

— Iar ultima dată când am avut faguri în coliba noastră, erau \ adunaţi de mine, dar i-ai mâncat tu pe toţi, răspunse Parah prel văzătoare. Te poţi lipsi de o bucată, acum.

— Ca să-i îndulceşti apă acelei creaturi?

— Are nevoie de hrană, Iltani. N-a mai pus nimic în gură de o zi întreagă, cel puţin. Tu ai rămas vreodată în viaţă fără o masă măcar?

— Vrei să spui că mănânc prea mult? se răsti amenințător soţia I lui Yerakh. Azi-mâine îmi vei zice că nu sunt vrednică de fiul tău!

Parah aşează vasul cu apă înaintea lui Annah şi răspunse:

— N-am vrut să te jignesc, Iltani. Şi ştiu că lui Yerakh nu-i plac femeile prea slabe. Acum, dacă n-ai de gând să dezghioci fasolea] aceea dulce, o voi face eu; dă numai păstăile încoace.

— Ei bine, spuse Iltani aprinsă încă de mânie, din câte am auzit, lui Tseb-iy îi plac femeile slabe. Şi tinere.

— N-o să vorbim acum despre Tseb-iy, rosti încet Parah şi prinse a desface cu unghiile degetelor mari păstăile lungi şi negricioase de fasole dulce.

Fără a-şi mai face simţită prezenţa, Annah luă câte o gură din apa îndulcită cu miere, aruncând priviri piezişe la mâinile mamei sale. Aceasta era prinsă în lucrul ei şi nu mai vedea nimic altceva. Părea istovită. Stoarsă de vlagă.

Iltani oftă, prefăcându-se îngrijorată şi scoase o mână de grâne uscate dintr-un coş adânc.

Cerurile de odinioară

Ah, mama, te-am supărat. Nu-ţi face griji; n-o să mai pomenesc nimic de Tseb-iy. Fără îndoială, îţi dai şi tu seama că e cel mai nepotrivit bărbat pe care ţi l-ai fi putut lua.

l’arah puse boabele de fasole dulce în olul mic, de lut, plin cu i 1, 1. Acestea urmau să fie fierte, apoi răcite, amestecate cu mierea care Iltani ţinea atât de mult şi cu nişte făină de grâu, iar tur-li le pregătite astfel aveau să le servească drept cină. Femeia mai desfăcu o păstaie, cu mare grijă, ca şi cum acea muncă era mai însemnată chiar şi decât Tseb-iy.

— Nu m-a dat uitării, însă n-am ce vorbi despre el cu tine, Iltani, sau cu oricine altcineva. Parah se ridică, ţinând în mână i. iv. şi cu mâncare. Boabele astea două ar trebui să dea un gust destul de puternic turtelor tale cu miere. Acum, voi duce apa 1111 icolo, s-o pun la fiert. Dacă vrei, poţi aduce grâul acolo şi te voi, iulii să-l macini. Dar ia seama: dacă te mai aud oftând sau dacă în n scoţi vreun cuvânt despre Tseb-iy, îţi smulg tot părul din lip. Nu-i poţi vorbi cu atâta lipsă de cuviinţă mamei soţului tău.

— Dar n-am fost deloc necuviincioasă, murmură Iltani şi o la. i pe urmele femeii, cu strachina de grâu în mâini. Trecând pe lângă Annah, ea azvârli din picior către aceasta. Feri de-aici!

Annah se strânse ghem. Ar fi vrut s-o însoţească pe Iltani, să nu şi scape din ochi preţioasa ei scoică, dar îşi dădu seama că n, i mai înţelept să rămână pe loc. Trebuia să-şi termine de băut pa şi să se odihnească. Întrucât acum era singură, îşi luă înapoi lacul de paie. Bucuroasă pentru această mică izbândă, Annah se acoperi cu vălul şi se întinse pe rogojină, prevăzătoare.

Când închise ochii, îşi aduse aminte de el, de tânărul de i re-şi alipise inima. Dimineaţă, când îi văzuse vânătăile, acesta fusese cuprins de o asemenea furie, încât Annah se îngrozise. I.în era bine să ştie că el tânjea s-o ocrotească. Şi totodată femeia îi bucura că Yerakh nu fusese de faţă la izbucnirea mâniei lui; iltfel, acesta ar fi găsit o cale pentru a-l stârni la luptă, ca mai apoi i i verse tânărului sângele în

ţărână… şi ei, la fel.

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Cum se face că ştii de Yerakh? îl întrebă Annah în gând. *L-ai întâll nit vreodată*? *L-ai cunoscut pe tatăl meu*? Cântărind aceste lucruri! femeia alunecă în somn. Prin minte i se perindară fel şi fel de închipuiri: iubitul ei, apoi râul, scoica cioplită, Copacul Evei şi-i zâmbetul răutăcios de pe buzele unse cu miere ale lui Iltani.

Deodată, visul îi fu spulberat de urletele lui Yerakh.

— Răspunde-mi odată! Cine ţi-a dat asta?

— Am găsit-o! ţipă Iltani. Dacă vrei să ştii tot adevărul, am găsit-o la creatura aia fără minte. O purta la gât.

Annah se deşteptă acum de-a binelea şi se strânse ghem pe rogojină. Zgomotul venea din odaia cea mai mare a colibei, unde Yerakh îşi certa soţia. Dar dacă bărbatul intra s-o caute şi pe ea, în acea odaie, Annah nu mai avea cale de scăpare. Femeia tremurai toată, încercând să le audă paşii. Dar în loc de asta, în urechi îi răsună o plesnitură: carne pe carne. Iltani strigă sfâşietor. Apoi, de] pielea întinsă a paravanului dintre odăi se izbi ceva mic şi uşor. 1

Annah o auzea pe cumnata ei luptându-se cu Yerakh şi ţipând cât o ţinea gura.

— N-am greşit cu nimic! Ah! Mă jur, atârna la gâtul creaturii!

— Mincinoaso! urlă Yerakh. Annah tresări, auzind cum fratele ei o plesni din nou pe Iltani peste faţă. Niciun bărbat din aşezarea asta nu i-ar da creaturii o astfel de podoabă. N-ar vrea nici măcar s-o atingă; ştiu cu toţii că-i nebună. Cine ţi-a dat-o?

Iltani înghiţi o gură de aer şi se tângui:

— Dă-mi drumul. Întreab-o pe mama ta. Să-ţi zică ea.

Ceva mai puţin speriată acum, Annah se apropie pe furiş de peretele din piele şi pândi pe lângă rama din lemn cioplit. YerakhJ o ţinea pe Iltani cu o mână de părul ei lung, prins în coadă cu ferecaturi de aur, în vreme ce cu cealaltă mână era gata s-o plesnească din nou. Dar când Iltani pomeni de mama lui, bărbatul I pironi pe Parah cu o privire cruntă.

— Mi-a zis că a găsit-o, spuse aceasta, fără s-o apere şi fără s-o învinuiască de nimic pe nora ei.

— N-am greşit cu nimic, strigă Iltani încă o dată, cu faţa scăldată în lacrimi. Nu pe mine ar trebui să mă pedepseşti; doar nu eu port în pântece plodul lui Tseb-iy!

La auzul acestor cuvinte, Annah îşi încleşta îngrozită degetele pe rama paravanului de piele. Parah trase aer în piept şi o luă la I ngă pe uşa din faţă a colibei. Cuprins de-o furie şi mai nestăpânită, Yerakh porni în goană după ea. Iltani îi urmă plină de teamă, dar totodată cu înflăcărare.

Vrea să vadă cum o bate Yerakh pe mama, se gândi Annah scârbită.

Apoi dădu să meargă după mama ei, când un licăr slab îi fură privirea. Scoica cioplită era acolo, căzută pe pământ, lângă para-\, inul de piele. Cu nespusă bucurie, Annah o ridică şi-o sărută. Avea s-o ţeasă mai târziu în sacul de paie. Dar acum trebuia să-şi găsească mama. Tânăra se înfăşură în vălul ei, vârî preţioasa podoabă în desagă şi se strecură afară, pe uşa din spate.

Capitolul 6

— Ma A! strigă Haburah intrând în colibă.

Annah se trase în umbră şi se uită tăcută cum sora ei aruncă o privire prin cămară, apoi se abătu prin odaia în care dormeau] cu toţii, apoi prin odaia de lucru a lui Yerakh, unde nu-i era îngăduit să intre. Fiindcă Parah era de negăsit, femeia se aşeză lângă foc şi rămase în aşteptare. Cum stătea acolo, ea întinse mâna şi luă una din

turtele cu miere coapte de Annah pe vatră.

Zărind-o pe aceasta, Haburah pufni cu dispreţ:

— Pe tine n-are rost să te întreb nimic. M-aş mira să ştii măcar unde te afli tu.

Annah îşi plecă fruntea ascunsă sub văl şi îşi curăţă de pe unghii ultimele rămăşiţe de aluat. Parah nu se mai întorsese! după ciocnirea cu Yerakh şi nici de acesta, nici de Iltani nu se mai ştia nimic. Annah gustase nişte aluat pentru a mai prinde l-ai inimă, apoi terminase de copt turtele cu miere. Izbutise totodată i să-şi ascundă scoica cioplită în sacul de paie, ţesând-o în acelaşi] fel în care ţinuse tăinuit şi talismanul de aur atâţia ani de zile.

Acum, o aştepta în tăcere pe mama ei. Însă chiar şi întoarl cerea lui Iltani sau a lui Yerakh i-ar fi luat o piatră de pe inimă.

Cerurile de odinioară

1.111, 1 ra se întreba dacă nu cumva toţi aceştia se omorâseră între – i I (măsură ce teama îi cuprindea tot mai mult fiinţa, până şi prezenţa nepăsătoarei Haburah părea s-o mângâie.

ar ce folos că eşti aici? cugetă Annah, privindu-şi sora dintr-o Mrte şi cercetându-i pe furiş chipul graţios. *Niciodată nu m-ai iiihil*. *Haburah*. *Chiar şi înainte ca Yerakh să-l ucidă pe tata*, *de-abia* Jfli *a mă luai vreodată în seamă*. *Atunci nu eram decât o pacoste pentru Imr*, *iar acum mă urăşti de-a binelea*.

I laburah mai înfulecă o turtă, apoi începu să se plimbe neli-Itiftită încoace şi-ncolo prin odaie, frământându-şi întruna degelric subţiri. Când Gammad intră în colibă, ea-l apucă de braţ şi-l I – i ivi sfredelitor, cu ochii ei negri ce scăpărau în lumina focului.

— Unde sunt ceilalţi? Nimeni nu-i aici!

— De unde să ştiu eu? Numai ce m-am întors de la ogoare. Nu vine fiecare să-mi dea socoteală de drumurile

sale.

(uimmad ridică din umeri şi o dădu la o parte pe Haburah, lupă care se aşează lângă vatră şi luă câteva turte.

— Ayalah e plecată… a pornit să-l caute pe K’nan, de îndată în im închis oile în ţarc, spuse Haburah. Cât despre Chathath, el o apucă pe oriunde îi pofteşte inima. Dar mama ar trebui să le aici. Dintre toate bucatele, doar turtele sunt coapte. Iar mama nu şi lasă niciodată aşa tipsia pe care pregăteşte mâncarea. S-a 1111. implat ceva; simt asta.

— Te îngrijorezi prea mult, îi spuse Gammad tăios, apoi ni Li că o altă turtă şi o frânse între degete. Şi, pe lângă asta, Vorbeşti prea mult. Poate că au ieşit să mai stea la taclale. Acum lasă-mă-n pace.

— Boule!

I laburah îi întoarse spatele furioasă, iar Annah îşi stăpâni un zâmbet. Cu spatele lui lat, cu trupul acela vânjos şi greu, <… mimad semăna într-adevăr cu un bou.

De afară se auzi un fluierat ascuţit şi toţi trei îşi ridicară prinea spre intrarea din faţă a colibei. Un singur om din toată

Kacy Barnett-Gramckow aşezarea fluiera în felul acela: Chathath. El îşi vârî capul înăuntrul şi, mişcându-şi gura în chip zeflemitor, le spuse:

— Am fost chemaţi în coliba scumpului nostru prieten, Naham Sfarmă-Fier… sau ar fi mai nimerit „Naham Sfarmă-Oase”?

— Mama e acolo? întrebă Haburah. Chathath ridică nepăsător din umeri.

— Vino şi vezi. Dar ni s-a poruncit să mergem cu toţii şi la fel s-a poruncit întregii aşezări.

Gammad încruntă din sprâncene şi se ridică în picioare, mârâind:

— De când are Naham căderea să ne poruncească să mergem la el?

— Ai de gând să-l înfrunţi în luptă, fratele şi tovarăşul meu de robie? se aprinse Chathath. Te-ar putea doborî cu o mână la spate.

Bărbatul zăbovi clipe bune, apoi mai spuse:

— E acolo şi Tseb-iy.

Gammad porni pe urmele fratelui său, iar Haburah îi însoţi şi ea fără tragere de inimă. Ascunsă încă în umbră, Annah şovăi.] Dorea din toată inima să vadă cu ochii ei că Parah era bine. De asemenea, îşi dorea să audă ce aveau de spus cei adunaţi acolo…] mai cu seamă, Tseb-iy. Dar amintirea degetelor lui Naham, strej curându-se prin părul ei şi atingându-i grumazul, o făcea să se înfioare. Ce avea să se întâmple dacă fierarul o zărea pe acolo şi cerea din nou să-i fie dată pentru o noapte? Yerakh nu aveai niciun motiv s-o apere, afară doar de propria-i lăcomie; poate căi ar fi dat-o pe ea în dar, pentru a face pace cu uriaşul său prieten.

Dacă Yerakh mă dă pe mâna lui Naham, voi fugi de aici. Dar cum voi afla dacă are de gând să facă una ca asta? Trebuie, negreşit, să aud\ ce se vorbeşte la adunarea lor. Annah îşi încleşta o mână pe vălul eu îşi luă sacul de paie şi câteva turte cu miere, după care se strei cură afară din colibă, pe uşa din spate. Văzduhul era limpede, netulburat de nicio adiere. Ziua era pe sfârşite, iar cerul îşi lăsa încet veşmintele trandafirii, gătindu-se pentru întâmpinarea nopţii, în culori stânjenii. Începeau să răsară acum şi stelele

Cerurile de odinioară i luna, revărsând pe pământ fermecătoare lumini albe, roşiatice, ilbene şi albăstrui. Femeia se opri să-şi tragă sufletul şi să pria stelele, uitând aproape cu totul de durerea ce-i chinuia trupul şi de îngrijorarea pentru mama ei.

hic-ar fi să cred în Cel Preaînalt, cugetă Annah, *aş face-o din pricina stelelor şi a lunii. Cum pot acestea să fie atât de bogate în frumuseţe, dacă nu le-a plămădit cu mâna lui un meşter iscusit? Iată, uni ca nişte nestemate*.

Tânăra străbătu aşezarea, trecând încet printre colibe. Toate i i. u i făcute în acelaşi fel: cu pereţi dintr-o împletitură de trestie şi fie <iie, cu stâlpi de lemn la intrare şi acoperişuri de paie cu câte n deschizătură prin care să iasă fumul din vatră. Totuşi, coliba Im Naham era mai mare decât toate celelalte, pe potriva staturii Im l. ilnice.

Annah trecu pe furiş într-o parte a sălaşului fierarului şi un, nunche pe pământul tare, lângă o fereastră cu zăbrele din trestie. De aici, îi putea vedea pe locuitorii aşezării adunaţi în Odaia cea mai mare. Naham şedea tihnit pe un maldăr gros de Biei şi rogojini, destinzându-şi trupul înspăimântător de mare, ni faţa focului din vatra meşteşugit clădită. Cele două nevestele sale, ce aduceau surprinzător de mult una cu cealaltă, stăteau d reapta lui. Amândouă erau suple, tăcute şi nu făceau nicio mişcare; aveau părul negru, lăsat pe spate în câte o coadă împle-iii. i, prinsă cu o brumă de talismane jalnice de aur.

Când aruncă o privire dincolo de ele, Annah rămase cu răsuciarea tăiată, căci o zări acolo pe Parah. Aceasta părea istovită, il. îi nu se vedeau răni pe trupul ei. Se uita lung prin mulţimea

11 însă înaintea lui Naham. Annah îi urmări privirea peste focul pârâind şi dădu de Tseb-iy. Acesta nu era măcinat de vreo grijă, i i. ideea cu poftă în lumina flăcărilor; avea nişte dinţi strălucitori i i în păr negru şi des, căzut peste umeri.

În jurul lui se adunaseră alţi bărbaţi neînsuraţi, cu feţe rase. Între ei se număra şi K’nan, cel de care-şi alipise inima Ayalah;

Kacy Barnett-Gramckow acesta era un tânăr bine clădit, cu cea mai pătrunzătoare privirj cu putinţă şi cu o înfăţişare posacă, din pricina buzei sale băţoase! În vreme ce tovarăşii lui pălăvrăgeau şi râdeau împreună cu Tseb-iy, el îşi dădea ochii peste cap de plictiseală.

Uitaţi-vă la voi; *sunteţi atât de mândri şi de plini de sine*, cugeta Annah. *Dar niciunul din ceata voastră nu e aşa vrednic de cinste* şi *atât de chipeş precum bărbatul care şi-a legat inima de mine*. *Nici măcam tu*, *Tseb-iy*. Annah îl urmări acum pe acesta, fără a mai ţine seama! de ceilalţi oaspeţi. Bărbatul nu-şi întoarse nici măcar o dată ochii! spre Parah. Mo *nu ţine la ea*, îşi dădu seama tânăra, străpunsă deodată de un junghi. *Se iubeşte doar pe el şi pe nimeni altcineva*! *Şi cred că*, *împreună cu toţi prietenii lui*, *şi-au pus în gând să-l înfurie*] *pe Yerakh… îşi bat joc de el*.

Yerakh şedea destul de aproape de Tseb-iy şi de oamenii lui, iar atunci când nu se strâmba la Naham, îi privea pe aceştia lung] şi plin de duşmănie. Iltani îi stătea alături, cu fruntea plecată, cu obrazul umflat şi aprins, ca şi cum soţul ei ar fi plesnit-o din nou.1 Lui Annah aproape că i se făcea milă de cumnata sa.

Tânăra privi mai departe prin ferestruică şi o văzu pe Ayalah strecurându-se prin mulţime; ochii îi străluceau, iar pe buzele plăpânde îi mijea un zâmbet tainic. Ea îngenunche lângă Yerakh, apoi se întoarse şi îi făcu semn lui Taphaph, sora mai mică a lui Tseb-iy.

La fel de atrăgătoare ca fratele ei, aceasta clătină din cap, lăsând să-i cadă pe spate părul negru şi lucios de pe umeri, ca mai apoi] să pornească graţios prin mijlocul adunării, legănându-se încântător de pe un picior pe altul. În urmă, ea se puse pe genunchi lângă Ayalah, năucind pe toată lumea cu licărul din ochii săi mari] şi întunecaţi şi cu zâmbetul ei fermecător. Cei mai mulţi dintre bărbaţii strânşi acolo îi lăudau frumuseţea în gura mare, iar fata îl

făcu până şi pe Yerakh să-şi lingă buzele. Jignită, de bună seamă, Iltani îşi îndreptă spatele, stând acum ca pe ghimpi.

Văzând toate acestea, în inima lui Annah se înfiripă un şovăielnic simţământ de milă pentru Iltani, ţesut în jurul unui tot mai]

Cerurile de odinioară m. iiv dezgust faţă de Ayalah, care chicotea şi vorbea în şoaptă cu I i >hiiph. Cele două îşi dădeau prea bine seama că toată lumea era ui uliii pe ele şi că purtarea lor încinse spiritele. Oamenii vorbeau i un cu glas mai tare. Tseb-iy îi arunca surorii lui priviri aprinse. I i i.in se încrunta la Ayalah. Yerakh o privea pe Taphaph cu coada Ochiului, vădit tulburat să o simtă atât de aproape.

Iar nimic din toate acestea nu-i scăpa lui Naham. Cercetând H pe mormanul lui de rogojine căutătura lacomă a lui Yerakh, I se lăsă puţin pe spate şi îi şopti ceva mamei prietenului său. Piept răspuns, Parah îi zâmbi şters, din colţul gurii, ceea ce păru I mulţumească pe fierar. Naham se ridică din nou în şezut şi le orbi nevestelor lui. La porunca sa, femeile îi îmbiară pe oaspeţi mi mai multe coşuri pline cu turte de grâne, pentru a le aduce inunte că aceasta era o adunare paşnică. Oricine avea ceva de r., putea să ia cuvântul. Naham ridică mâinile şi vorbi cu glas titre, acoperind murmurul vecinilor săi.

— Ascultaţi! Ascultaţi-mă toţi!

Când se aşternu tăcerea, fierarul zâmbi şi continuă, cu vocea Im de tunet.

— Bun-venit sub acoperişul meu. Unii dintre noi au frământări M care vor să le împărtăşească în seara aceasta în auzul tuturor, loţi să le înţeleagă îngrijorarea. Trebuie să le ascultăm pricinile M să ajungem la o învoială. Totodată, luaţi seama; astă-seară nu. e bate nimeni în coliba mea. Ştiu că n-aţi vrea nici voi să frâng în bucăţi oareşice…

sau… pe oareşicine.

Gazda îşi arătă pumnii uriaşi, drept pentru care toată lumea rimase cufundată în tăcere, în semn de respect. Vădit mulţumit de lucrul acesta, Naham îşi coborî mâinile, izbindu-şi palmele de coapse.

— Prea bine. Să ne bucurăm, aşadar, că suntem împreună, t.ir la urmă să ne despărţim în pace. Voi începe eu cu o pricină *i*. i re nu priveşte doar un cămin din aşezarea noastră, ci chiar mai nuilte. Fierarul zăbovi o clipă şi rânji duşmănos. Tseb-iy, o seama din bărbaţii de aici sunt de părere că abaţi prea mult privirii nevestelor şi ale fiicelor lor către tine.

Toată adunarea pufni în râs, iar Tseb-iy zâmbi şi ridică din] umeri, după care îşi întoarse palmele în sus, arătând că se vedeai neputincios în această privinţă şi că nu avea cum să întoarcă de la el privirile femeilor din aşezare.

— Are vreuna din aceste femei ceva de spus împotriva mea? întrebă Tseb-iy. Le-am căutat eu cumva? Nu, ele au venit la mine.j

Vorbele sale stârniră chicote în rândul bărbaţilor şi murmuri de îndoială din partea femeilor.

Mincinosule, se gândi Annah uluită, privindu-l pe Tseb-iy cu ură, dindărătul împletiturii de trestie de la fereastră. *Mama n-ar\ umbla niciodată după un bărbat care nu i-a dat târcoale*. Uitându-sel apoi la mama ei, Annah fu şi mai tulburată. Par ah stătea cu ochib închişi, ca pătrunsă de durere.

Oaspeţii şuşoteau sau şuierau din toate colţurile, până când Naham ridică iarăşi mâinile şi îi vorbi lui Tseb-iy.

— Nu faci parte din căminul meu, Tseb-iy, dar văr tot îmi] eşti şi m-am săturat să-i aud pe oameni plângându-se de tine, împreună cu ceilalţi, am hotărât că e vremea să-ţi

iei şi tu o soţie] sau două şi să nu mai faci necazuri familiilor din aşezarea asta.] Dacă nu-ţi vei ţine privirile şi dezmierdările doar pentru nevestele tale, va trebui să pleci din mijlocul nostru.

Tseb-iy zâmbi din nou şi ridică din umeri, fără a zice nici da, nici ba.

— Te învoieşti? întrebă Naham, aplecându-se uşor spre el. Zâmbetul lui Tseb-iy păli. Îndârjindu-se, bărbatul răspunse apăsat.

— Mă învoiesc. îmi voi alege în curând o nevastă. Dar va trebui să-şi primească zestrea cuvenită.

Ştie bine că Yerakh nu va da nimănui nicio palmă din toate ţarinile sale, cugetă Annah mânioasă. *Recunoaşte, Tseb-iy; pur şi simplu ni o vrei de soţie pe Parah, din căminul lui Yerakh.*

Cerurile de odinioară

(hathath şi Gammad îşi croiră drum prin mulţime. Acum r. imestecară printre tinerii din jurul lui Tseb-iy, silindu-i să dea la o parte, pentru a se aşeza ei lângă bărbatul cel chipeş, lim ninţându-l fără cuvinte.

Între timp, Parah îşi venise în fire. Îi privi în tăcere pe cei doi fii îi „îi şi clătină din cap cu demnitate, dar aceştia nu se uitau la ea.

Încercând, pesemne, să le scape din vedere lui Chathath şi lui 1 itimmad, Tseb-iy strigă:

— Acum aş vrea să cer şi eu părerea tuturor locuitorilor aces-iii. aşezări: Ce-ar trebui să se facă unui om care vrea să ţină doar Btntru el toate ogoarele şi toată bogăţia pe care mama lui le-a Iştigat pentru casa lui Tsaraph? Din avutul acesta trebuia să li” «gă foloase Zahăr, din breasla lui Tsaraph, nicidecum fiul său. cu vine, oare, ca fiul să-şi lipsească mama rămasă văduvă de iir. i ce este al ei de drept?

Yerakh se aplecă înainte; ochii îi scăpărau de mânie.

— Tseb-iy, nu te amesteca în lucruri pe care nu le pricepi şi i.1 iv nu te privesc defel!

Tseb-iy zâmbi pieziş.

— Atunci pe cine privesc toate acestea? Ce zici de surorile l. de? Ai pus mâna pe zestrea lor, spunând tuturor că nu au nimic i s-a ia cu ele dacă se mărită. Acum, hotărârile tale îl privesc şi v K'nan! Şi îl priveau şi pe Naham, cu câţiva ani în urmă, când I cerut mâna lui Haburah. Şi apoi, ce să mai zicem de fraţii tăi? I îi ce nu le dai partea lor de moştenire, după cum le-a hărăzit-o tatăl tău? Ne crezi cumva proşti, Yerakh?

— Răspunde-i, strigă K'nan. Şi apoi răspunde-mi şi mie: Dacă tu, Vrakh, ţi-ai dori de nevastă pe o femeie anume – de pildă, pe sora li 11 Tseb-iy, care şade lângă tine –, i-ai crede pe cuvânt pe părinţii ei, dacă ţi-ar spune că fata n-are zestre? Ai zice că vor să te-nşele!

Yerakh se întoarse acuzator către Naham.

— Tu le-ai pus în gură vorbele astea! Ai pus la cale tot sfatul i i, i, pentru a mă sili să cad la învoială cu tine! Am pus la cale sfatul acesta pentru a lămuri plângerile] unor oameni din propriul tău cămin, Yerakh! îi răspunse Nahairl tot atât de aspru. Dar, acum că plângerile au fost rostite, adu-ţfl aminte: ţi-am spus încă de ieri că unii dintre bărbaţii aşezării s-au săturat de vorbele cu care te tot dezvinovăţeşti de atâta vreme. l'Acum, va trebui să le răspunzi în auzul tuturor. Fierarul continuă pe un ton înfiorător: mai apoi, vei răspunde încă o dată şi cererii mele, căci n-am uitat ce te-am rugat adineauri.

Naham îl privi lung pe Yerakh, până când acesta îşi întoarsei faţa către Taphaph. În cele din urmă, când Yerakh grăi din nou, glasul îi răsună mult mai potolit.

— Nu sunt dator să dau socoteală în seara asta, înaintea între-lgii aşezări. Dar, fiindcă stăruiţi atâta, mă voi gândi mai târziu l-ai lucrurile acestea.

Înainte ca cineva să poată răspunde vorbelor sale, Yerakh strigă deodată cu îndârjire:

— Acum am şi eu ceva de spus. Arătă cu degetul către Iltani şi-l continuă. Uitaţi-vă cu toţii la femeia asta de lângă mine. Zice-sâl că e nevasta mea. Dar suntem căsătoriţi de cinci ani de zile şi încă nu mi-a adus niciun copil. Nici măcar o fată. E stearpă! E leneşă! E arţăgoasă şi mincinoasă! Astăzi am prins-o purtând o podoabă] primită de la un alt bărbat! Nu vrea să îmi destăinuie numele lui, l dar asta nu înseamnă nimic. Să mă asculte, acum, acel bărbat! oricine ar fi el: dacă nici anul viitor nu se va zămisli în pântecui acestei femei un copil de-al meu, vei putea face cu ea tot ca doreşti. Nu te voi opri, fiindcă n-am s-o mai socotesc soţia mea. I

Iltani se chirci şi izbucni în plâns, îngropându-şi faţa în palme, Dezgustată de această întâmplare, Annah îşi ridică privirile sprq stele; toate străluceau atât de curat şi de luminos, rupte pe deplini de zbuciumul şi de frământările ei.

Voi mai aştepta, se hotărî femeia. *Sunt prea slăbită*, *ca să pot fugi* I *în seara asta*. *Poate că Naham se gândeşte încă la Haburah şi nu vor*-i *bea*, *de fapt*, *despre mine*. *Dar dacă Yerakh mă va dafierariui*, *voi plecai din aşezare* şi *nu mă voi mai întoarce niciodată*.

Cerurile de odinioară

Stând între cei doi fraţi ai săi, Sem privea pierdut la flăcările ucau în vatră şi asculta ceea ce Naomi îi spunea lui Noe, induşi braţele întruna.

— De-ai fi putut numai s-o vezi şi tu... Sărmana copilă! I uneia aceea se purta cu ea mai rău decât cu un dobitoc. Nu neape îndoială că biata fată se preface a fi smintită; dar de ce, lire? Noe, dragul meu, trebuie s-o scoatem cumva din tabăra, 11 cea!

Ca niciodată, pe chipul grav şi posac al lui Iafet se

vedea că îi esta nu mai avea stare; mişcându-se nerăbdător, el spuse:

— Tată, vom sta, oare, să tot aşteptăm cu mâinile în sân? Sau I lutem s-o ajutăm în vreun fel?

— Şi eu eram pe cale să întreb acelaşi lucru, tată, spuse Sem. Dar mă temeam să nu luaţi frământarea mea drept lipsă de < i Cdinţa în Cel Preaînalt.

Când le răspunse, lui Noe îi încolţi pe buze un surâs firav, mn nu se putea mai şters.

— Atunci, fiii mei nerăbdători, poate că veţi fi nespus de dor-n ui să aflaţi că L-am întrebat şi eu pe Cel Preaînalt ce e de făcut în această privinţă.

Bărbatul rămase cu privirea pierdută peste para focului, cum-I unind, parcă, totul încă o dată, plin de uimire.

— Şi? rosti încet Sem. Ne poţi spune şi nouă, tată? Care e răspunsul Lui?

Noe îşi netezi barba şi continuă, cu gândul rătăcit în altă parte.

— Mi-a răspuns că trebuie să construim un pod peste râu. Avem frânghii şi tot ce ne trebuie; nu va dura prea mult.

Naomi răsuflă mulţumită.

— Minunat! Mă voi simţi mult mai bine, după ce o vom lua pe sărmana copilă de lângă acea femeie şi de lângă familia ei. Dar, totuşi… un pod peste râu? Va fi ceva de lucru.

Kacy Barnett-Gramckow

În vreme ce Iafet îngăimă o încuviinţare, căzut pe gânduri, Ham îl înghionti pe Sem. Apoi, prefăcându-se foarte serios, el întrebă: 1

— Iartă-mă, tată, dar de ce trebuie să construim un pod? N-ar] fi de ajuns dacă am înjgheba o mică barcă?

Noe se întoarse către fiul său cel mai tânăr şi clipi

din ochi mirat; apoi izbucni în râs. Sem râse împreună cu ei, dar gându-irile lui goneau deja mai departe. Un pod, anume pentru ea… soţia lui…

Iltani tremura din tot trupul, pe măsură ce înainta greoi printre ogoarele întunecate. Ştia că n-o urmărea nimeni; Yerakh, Chathath şi toţi ceilalţi erau încă la coliba lui Naham. Dar, cu toate acestea, inima nu contenea să-i zvâcnească într-un ritm îngrozitor. Mânia şi neliniştea ce-i copleşeau lăuntrul o umpleau, parcă, până-n gât de fiere.

— Te urăsc! îi strigă de departe lui Yerakh. Şi pe tine, şi pe toţi ai tăi. îşi struni un suspin. *M-ai bine n-aş fi plecat niciodată din casa\ părinţilor mei. Nătângi şi nesimţitori cum erau, tot n-ar fi ajuns să-şi bată joc de mine precum a făcut-o Yerakh în seara asta*.

— Nu te vei descotorosi tu aşa de mine! urlă ea, oprindu-se în mijlocul câmpului.

Era prostesc şi zadarnic să urle astfel după el, de vreme ce cuvintele ei nu ajungeau până la urechile bărbatului, însă lui] Iltani nu-i păsa. Yerakh era o fiară. Voia să scape de propria-i nevastă, pentru că se săturase de ea. Şi pentru că, în seara aceasta, se întâmplase ca Taphaph – tinerica neruşinată, ce nu se sfia să i cocheteze cu bărbaţii – să şadă lângă el, momindu-l.

Ai făcut totul cu bună ştiinţă, *Ayalah*, cugetă Iltani, clocotind de mânie. *Ai vrut să-i furi privirile lui Yerakh şi să mă umileşti*! *Cât* despre *faptul că n-am născut niciun copil până acum*, *asta nu-i decât o scuză pentru fratele tău*, *ca să mă poată alunga de lângă el*. *Dacă i-aş*

Cerurile de odinioară ţduce pe lume urmaşi, *ar fi silit să-şi împartă scumpele sale ogoare i larmele şi aurul*! *Dar*, *dacă voi naşte*, *totuşi*, *un copil*, *atunci Yerakh* ti *trebui să se căiască de vorbele lui*.

Iltani zăbovi câteva clipe în bezna nopţii, ştergându-şi lacrimile mi. iie. Parcă auzea în mintea ei cântecul gros

şi răguşit, murmurat lin gâtlej de Nachash, împreună cu celelalte şoptitoare, mai puţin wtite, care o ademeneau la focul lor de seară. Când mergea la ele M nepusă masă, acestea nu se arătau niciodată mirate. Însă, ce-i lupt, rareori se putea citi în ele vreun simţământ, de orice fel, afară

Ic >.în de semeţia lor şi de dispreţul cu care primeau ofrandele ce li r. aduceau în schimbul unor făgăduinţe privind lucrurile viitoare.

l, e stă în putere să mă ajute cu ceva de astă dată? şovăi femeia. *Une*p *u mă întreb dacă mi-au fost, totuşi, de folos vreodată. Chathath ştie că iun lot trecut pe la ele şi, fără îndoială, îi va spune în curând şi lui Yerakh.*

În tăcerea nopţii, fâlfâitul aripilor unei bufniţe o făcu pe Iltani i. i tresară, deşteptând-o din visare. Cu o mişcare firească, femeia dădu la o parte din calea păsării, făcând astfel încă un pas

Între coliba lui Nachash. Ea luă lucrul acesta ca pe un semn şi nu hi. îi stătu pe gânduri, ci porni la drum cu înflăcărare, aşteptând i şi lase pătrunse toate simţurile de puterea atât de ispititoare ce în înconjura pe străbuna şoptitoare şi pe tovarăşele ei.

Iltani se apropie încet de coliba tainică şi se opri lângă un long mare de bronz, atârnat de o bârnă sprijinită pe doi stâlpi i. nnţi din trestii. De aceştia era legată cu o curea şi o bâtă de lemn llefuit. Femeia o prinse în mâini şi lovi gongul o singură dată, l < iitru a-i da de veste lui Nachash de sosirea ei. Apoi intră în

I uliba clădită din împletituri de trestii şi de paie.

Nachash stătea între cele cinci tovarăşe ale sale, aşezate în jurul focului. Toate erau numai piele şi os, aveau capetele des-I1 >perite, un păr argintiu şi răvăşit, îşi ţineau ochii închişi, iar îi micile lor de piele, crâmpoţite pe margini, erau pline cu pete de sudoare, de ulei şi de

năglod. Nachash mai purta şi o mantie

Kacy Barnett-Gramckow rotundă, din piele, ţesută şi vopsită cu linii unduite, asemeni] unor şerpi – izvorul înţelepciunii lor, ziceau şoptitoarele.

Niciuna din ele nu îşi ridică privirea când Iltani păşi în colibă, dar cea mai bătrână dintre tovarăşele lui Nachash rosti cu uni glas dogit:

— Intră în pace şi aşază-te.

Şoptitoarele o adulmecau şi îi cumpăneau fiinţa, după felul în care îi simţeau prezenţa, iar Iltani îngenunche şi aşteptă pânâj când acestea isprăviră. Nachash stătea cu gura întredeschisă şi] părea stoarsă de orice vlagă. Deodată, pleoapele i se ridicară cin tremur – subţiri, precum coaja brună a unui bulb uscat, smuls din pământ –, lăsând la vedere albul ochilor ei. Lumina flăcărilor] îi juca pe chipul descărnat, dându-i o înfăţişare cum Iltani m-a credea că ar putea avea vreun om de pe pământ.

În cele din urmă, Nachash scoase un oftat gros şi spuse, cu o voce spartă, din adâncul gâtlejului său:

— Tu… care vii cu mâinile goale… ce cauţi aici?

Iltani îşi simţi fruntea brobonită de sudoare şi un fior de teamă îi săgeta şira spinării.

— Nu eram hotărâtă să trec pe aici şi am apucat pe negândite drumul spre coliba voastră. Altfel, v-aş fi adus un dar.

— Darul trebuie să fie pe potriva năzuinţei tale, când aceasta e cunoscută. Spune-ne ce vrei.

— Un copil. Vreau să rămân grea, înainte să mai treacă un an. Nachash scoase prin glotă un grohăit aspru.

— Un copil. O viaţă. îi trebuie o viaţă din nimic? O viaţă… şi nici măcar nu ne-a plătit.

— V-am plătit în alte împrejurări, crâcni tânăra, fără a se încumeta să ridice glasul. Ştiţi bine c-am să vă plătesc şi pentru asta.]

— Aur… pentru o viaţă? mârâi cea mai bătrână dintre şoptitoarele supuse lui Nachash. Celelalte îngăimară nişte vorbe fără] înţeles.

Cerurile de odinioară

— Turte… pentru o viaţă? continuă Nachash în acelaşi ton, după care răsuflă din nou.

Iltani se cutremură; temuta şoptitoare gâfâia de parcă ar fi i „i pe moarte. Soţia lui Yerakh se aplecă spre ea, simţind pe faţă dogoarea flăcărilor şi îi vorbi mai răspicat, îndârjindu-se în hotă-i. iica luată.

— Spuneţi-mi preţul; voi plăti cu tot ce vreţi.

— Nu-mi cere ceva ce nu-ţi doreşti cu adevărat, o preveni N.K'hash.

— Îmi doresc un copil mai mult ca orice!

Marea slujitoare a şarpelui răsuflă din nou, apoi gemu încet.

— O viaţă… e nevoie de o viaţă.

Şovăind acum, Iltani îşi umezi buzele şi înghiţi în sec.

— O viaţă?

— Întocmai, răspunse şoptitoarea cea bătrână, strângându-şi pleoapele ca şi cum ar fi chibzuit adânc la cele spuse. Acesta-i preţul: viaţă pentru viaţă, o bătaie de inimă pentru o alta.

— Îmi cereţi să iau viaţa unui om? se bâlbâi femeia. Bătrâna azvârli ceva pe deasupra focului. Obiectul căzu pe

I rământ cu o bufnitură şi se rostogoli până la picioarele oaspetei.

— O bătaie de inimă pentru o alta, răsuflă Nachash. Acesta e Harul pe care-l vei aduce la focul din vatra noastră.

Iltani se lăsă pe vine, asudând din greu şi ridică obiectul Ifuncat de tovarăşa temutei slujitoare a şarpelui. Era un cuţit He piatră.

Capitolul 7

I-a

— Ţi. nnahângenunche în atelierul lui Yerakh, şlefuind o bucată de lemn, cu ajutorul căreia obişnuiau să dea formă unui mic vas de aur, în care se puteau ţine pomăduri. Din câte ştia tânăra, nimeni din aşezarea lor nu-i ceruse lui Yerakh un astfel de vas şi nici călători nu mai trecuseră de zile întregi pe acolo. *E vorba de vreol toană de-a lui Yerakh*, îşi spuse Annah, în cele din urmă. *Vasul ăsta de aur trebuie să fie pentru Taphaph*.

Femeia îşi vârî mâna dreaptă într-o mănuşă de piele, după care I luă nişte nisip fin, scos din râu şi îl presără într-o scobitură făcută 1 în lemnul bine închegat, cu fibre subţiri. Apoi, având degetele ocrotite în mănuşa de piele, ea frecă nisipul de pereţii rotunjiţi ai] scobiturii din forma de lemn, pentru a-i netezi. Dacă vasul acesta! pentru pomăduri era, într-adevăr, hărăzit lui Taphaph, atunci! fără îndoială, Yerakh ţinea cu tot dinadinsul să fie fără cusur.

Nu şi-o mai poate scoate din gând, cugetă Annah. *Sunt sigură ca o va lua de nevastă, chiar dacă Iltani îi va naşte, până la urmă, un copiii*

Trecuseră deja zece zile de când se ţinuse adunarea din casa lui Naham, iar Iltani fusese neobişnuit de tăcută de atunci încoace.] De asemenea, se şi zgâise mult la unii şi la alţii. Mai întâi, Ql urmărise îndelung pe Ayalah, de fiecare dată când aceasta trecea apoi îşi pironise privirile asupra lui Parah, asupra lui li. ilhath şi asupra celorlalţi. Pe lângă asta, izbucnea de multe ori în plâns, pizmuind-o, de bună seamă, pe Parah, al cărei pântece n i use văzând cu ochii în ultima săptămână. Aceasta le mărtu-rl zise chiar că pruncul o lovea cu picioarele în pântec.

I Urmecată de gândul că urma să aibă un frăţior sau o suri-i liră, Annah îşi vedea mai departe de lucru, fără a se gândi la ce (ea. *Aproape c-aş putea spune că mă bucur de pruncul pe care-l va nii\.le mama. Dacă voi ajunge*

vreodată soţia iubitului meu – lucru de

<nf mă cam îndoiesc –, mi-aş dori să am şi eu un copilaş. Dar copilaşii i *fese şi devin copii; iar toţi copiii pe care i-am întâlnit eu sunt nişte mici ţihanii răzgâiate, pline de răutate, ce ţipă întruna, scuipă pe oricine i îi lovesc pe oameni fără a sta pe gânduri. N-aş mai şti ce să mă fac.* /. *apărare, de-aş avea un astfel de copil.* Deodată, Annah se cutremură. Cineva o privea din spate.

(înd se întoarse, recunoscu picioarele durdulii şi brune ale lui Iltani. Aceasta stătea în picioare în odaia de lucru, lângă per

11. i u a de piele de la intrare, cam la trei lungimi de braţ depărtării le Annah. *De ce se uită aşa la mine*? se întrebă tânăra neliniştită.

ulăjduia să nu fie nevoită să o ia la fugă; vânătăile de pe trup al. ilca umflată începeau, în sfârşit, să i se vindece, dar coastele o 111 reau încă, de fiecare dată când trăgea aer mai adânc în piept. / *usă-mă în pace*, spuse ea în gând, cu privirea aţintită la picioarele 1111 ÎI tani. Spre uimirea sa, aceasta se retrase îndărătul perdelei de piele, fără a scoate o vorbă.

Tulburată de purtarea stranie a cumnatei sale, Annah îşi mută

11 igojina pe care lucra în mijlocul încăperii şi îngenunche din nou, i. ind cu ochii pe ambele intrări. *Iltani mă urmăreşte încă. îi simt*

Wlivirea iscoditoare. Parcă aşteaptă ceva anume. Dar nu stă în firea ei i/ *nibă atâta răbdare; aproape că e mai îngrozitoare purtarea aceasta* i/ *ei, decât să urle la mine şi să mă snopească în bătaie.*

Annah vărsă pulberea de nisip şi praful de lemn rămase în H obitura formei cu care lucra, apoi presără înăuntru nişte nisip

Kacy Barnett-Gramckow proaspăt şi o mai şlefui

puţin. Dar încă o simţea pe Iltani dându-i-l târcoale dindărătul perdelei. *Pleacă şi lasă-mă în pace*! Prea tulbul rată pentru a-şi mai putea vedea de muncă, tânăra împinse la ei parte bucata de lemn şi îşi scoase mănuşa. Mâinile îi tremurau! iar inima îi zvâcnea sălbatic, pe măsură ce teama ei dădea în pârgă şi se prefăcea într-o spaimă înnebunitoare.

Annah sări în picioare, înhăţându-şi sacul de paie şi îşi traso vălul pe cap. În timp ce se îndrepta către ieşirea ce dădea spre vatra unde se curăţa aurul lui Yerakh, tânăra o zări pe Iltani, care* venea în atelier, strângând ceva în mână. Avea un cuţit de piatră.

Îngrozită, Annah ieşi cu spatele din odaia de lucru, ţinându-şi ochii aţintiţi la picioarele cumnatei sale, care se apropia tot malj mult de ea. Ajunsă acum în lumina soarelui, tânăra se dădu înal poi, până simţi ceva izbindu-i-se de braţul ei înfăşurat în văl. Era un bulgăre de pământ.

— Annah! se auzi glasul ameninţător al lui Yerakh. Ţi-ai şi terminat treaba? întoarce-te la muncă. M-ai înţeles? La muncă! 1

Tânăra şovăi, tremurând şi încercând să-şi învingă teama. Sudoarea îi curgea în şiroaie de pe frunte. *Nu pot*, îi spuse fărăl vorbe lui Yerakh. *Iltani are în mână un cuţit*.

Bărbatul plecă de lângă vatra de curăţare a aurului, păşi către ea pe pământul înţelenit şi o apucă de braţ.

Annah tremura, întrebându-se: *Cine e mai primejdios*? *Yerakh sau Iltani*? Pe când fratele ei o trăgea înapoi în odaia de lucrul femeia aruncă o privire în jur. Iltani se făcuse nevăzută. Fării îndoială, vocea lui Yerakh o speriase. Iar odată cu ea, dispăruse şi acea stare apăsătoare de primejdie. Annah răsuflă uşurată şi oftă încet, aşa încât să n-o audă nimeni. Când bărbatul îi pusei din nou lemnul scobit în mână şi o sili să şadă pe pământ, ea mă se împotrivi. îşi aruncă la o parte vălul de pe cap, îşi

puse iarăşi mănuşa, după care se apucă din nou de lucru.

Yerakh păru mulţumit de purtarea ei. Spre marea uimire al tinerei, acesta nu o lovi pentru că încercase ceva mai devreme!

Cerurile de odinioară

Ilcce afară. În schimb, el mai zăbovi puţin, rotindu-şi privi-i ilr prin odaie şi mormăind ceva în scârbă. Apoi plecă hotărât în iiilnia cea mare şi începu să urle:

Iltani, să nu te mai prind în odaia mea de lucru! Nu-mi zice n-ai fost acolo, căci ţi-am simţit mirosul! Annah o auzi pe Iltani crâcnind.

— N-am făcut nimic rău. M-am dus doar să văd ce face crea-hii. i aceea netrebnică, dar ea…

— Ea a fugit pentru că ai tulburat-o! S-o laşi în pace, m-ai înţeles? Dacă te mai prind pe acolo, te voi bate cum o bat pe ea!

Ascultând strigătele fratelui său, lui Annah îi venea să plângă, h era adânc recunoscătoare lui Yerakh.

Stând pe malul râului, în locul unde se aşeza de fiecare dată, \nnah îşi ridică într-o doară privirea către cer. Iubitul ei zăbo-Mă în dimineaţa aceasta, însă tânăra găsea plăcere în clipele de r. leptare, desfătându-se de clipocitul apei. Azi, se simţea vin-I.rată. Vânătăile îi trecuseră deja de săptămâni bune, iar coas-irle n-o mai dureau nici când răsufla adânc. Urma să încerce, lui Urând, să alerge de la râu până la tabără.

Bine, măcar, că n-a trebuit să fug de Iltani, cugetă ea. *Mă întreb dacă unii are şi acum cuţitul acela de piatră. În orice caz, nu se mai furişează pretutindeni, iscodindu-i pe toţi, aşa cum făcea după adunarea din casa lui Haham. Sunt sigură că atunci era pornită să omoare pe cineva.*

Annah îşi alungă aceste gânduri şi se puse pe treabă, răsuuiid iarăşi, pe mica ei suveică cioplită, fibre din flori de culori şterse. Astăzi, înainte să plece de la râu, avea să-şi

spele vălul, iar în următoarea zi avea să-l dreagă, folosindu-se de firul pe care îi lucra tocmai acum. Din pricina acestui tânăr chipeş, Annah uitase de veşmântul ei drag şi nu-i mai purtase de grijă; el era, de departe, mult mai fermecător decât vălul ţesut cu atâta trudă.

Kacy Barnett-Gramckow

Femeia zâmbi, gândindu-se la iubitul ei. *Fără îndoială, e mult mai ales decât oricare bărbat din aşezarea noastră. Mi-aş dori să-i fiu datm de soţie. Însă, chiar dacă mi-aş face curaj pentru a rosti ce am pe inimâM Yerakh n-ar încuviinţa niciodată aşa ceva. Mai degrabă m-ar ucide.*

Pe când isprăvea de înfăşurat firul pe suveică, Annah îl simţi apropiindu-se, pe malul celălalt. Pleoscăitul unei pietre arun4 cate în râu o încredinţa că simţurile n-o înşelau. Ea ridică îndată] fruntea şi-l privi cu înflăcărare. Tunica de piele îi era udă, iar pej frunte avea legată o fâşie lată dintr-o piele moale. Annah arătă cui mâna spre aceasta: *De ce ţi-ai legat aşa fruntea*?

Tânărul îi răspunse cu zâmbetul lui fermecător şi o chemă prin semne spre un loc aflat în susul râului: *Vino după mine*.

Femeia şovăi, întrebându-l, cu sprâncenele arcuite şi cu mâinile ridicate: *De ce*?

Feciorul zâmbi încă o dată şi întinse mâna către ea, după care o chemă din nou pe cursul râului în sus: *într-acolo, haidem*.

Nu mi-a răspuns la întrebare, cugetă Annah, oarecum supărată. Stârnită să-i dezlege taina, îşi ridică vălul şi desaga, iar apoi o lual din loc, hotărâtă să ţină pasul cu iubitul ei, care înainta cu zor pej malul celălalt. Din timp în timp, când ea rămânea în urmă prinţ locurile mai nisipoase, tânărul se întorcea şi îi zâmbea. Annah se întreba dacă el îşi dădea seama cât putea fi de convingător. Încurajată de privirile lui, se grăbea şi ea mai departe. Însă

câne trecură de hotarele aşezării, Annah şovăi, cuprinsă de îngrijorare şi rămase pe loc. Tânărul se opri şi el.

Arătând cu mâna spre izvorul îndepărtat al râului, femeie întrebă fără vorbe: *Mai este mult de aici*?

Bărbatul ridică o mână, căutând s-o liniştească, apoi îşi apropie degetul mare de arătător, ca şi cum ar fi vrut să ciupească ceva: *Foarte puţin*. Cu nişte ochi stăruitori, feciorul o îndemnă să-i privească înainte. La câţiva paşi mai în sus, râul făcea o cotitură. *Dincolo de cotitura aceea*, îi spuse el, făcând cu mâna un gest arcuit. Apoi rămase în aşteptare, urmărind-o îndeaproape. Annah

100

Cerurile de odinioară că tânărul nu voia s-o silească să meargă mai departe, < I i<. i-i venea greu să treacă de mejda aşezării.

Nehotărâtă, ea se legănă uşor şi repetă gestul lui, dând parcă i i iupească vântul ce adia tihnit: *Doar puţin mai încolo*?

Zâmbetul şi încuviinţarea primite drept răspuns îi readuseră liniştea în suflet. Însă când trecu de cotitura cu pricina, femeia opri şi rămase cu gura căscată, strângându-şi în braţe sacul Kioale de paie. Şase frânghii lungi şi groase erau întinse de pe» parte până pe cealaltă a râului şi doi tineri lucrau agăţaţi de e. Unul stătea pe o plută de buşteni, ancorată destul de slab în şuvoiul de apă şi lega între ele, cu o împletitură de trestii şi lisfori mai scurte, frânghiile de jos şi cele de sus; tovarăşul său mi „ilecase cele două frânghii de jos şi prindea pe ele nişte stinghii tari şi trainice, dând astfel formă căii pe care urmau să calce cu talpa piciorului pentru a trece râul. Annah mai văzu pe malul i r 1, 11 alt un bărbat în vârstă, cu părul înspicat şi chipul acoperit cu

I Iwbă deasă, care îi îndruma pe cei doi tineri. *Aceştia sunt tatăl i fraţii iubitului meu*, îşi spuse ea şi îl

recunoscu pe flăcăul de pe

I1. Înghit – îl mai văzuse în ziua când îi trecuse prin minte să-şi ia iila, aruncându-se în râu.

Pleoscăitul unei pietre căzute în apă îi întoarse acum privirea. 11 re mal.

Cum ţi se pare? o întrebă iubitul ei, ridicându-şi sprâncenele în tăcere şi arătând cu capul înspre pod.

Nedumerită, Annah clătină uşor din cap şi se zgâi din nou la frânghiile pe care lucrau cei doi feciori. Se vedea limpede că erau deja pe terminate. Dar, totuşi, de ce construiau un pod? Femeia mii nse mâna spre pluta făcută din butuci şi o mişcă înainte şi înapoi, irătând spre malurile apei, după care ridică din umeri, uitându-se Li pod. *Dacă puteţi trece râul pe plută, de ce aţi mai făcut şi podul*?

Tânărul ridică şi el din umeri, ţinându-şi palmele îndreptate în sus, cu o căutătură sobră: *Nu ştiu*. Apoi arătă spre tatăl său, cu o mişcare uşoară: *Aşa ne-a spus tatăl nostru*.

101

Kacy Barnett-Gramckow

Annah înclină din cap. De bună seamă, tânărul trebuia să-şa asculte tatăl. Femeia rămase la o oarecare depărtare şi se aşează pentru a-şi trage sufletul. Iubitul ei plecă să le dea o mână de ajutor tatălui şi fraţilor săi, care prindeau în continuare frânghiile de jos şi cele de deasupra între ele. Acestea erau legate la capete] de patru copaci înalţi – câte doi de fiecare parte a râului, destul de potriviţi între ei ca înălţime şi ca depărtare unii faţă de alţii. Partea de jos a podului, pe care umblai, şi partea de sus, de care te puteai ţine cu mâinile, erau făcute din patru frânghii groase, în vreme ce altele două, mai lungi, coborau pe câte o parte *M* podului, de la jumătatea înălţimii copacilor de pe un mal, spre mijlocul podului şi

urcau din nou până la jumătatea copacilor de pe celălalt mal, făcând astfel ca puntea să nu se încovoaie.

Tânărul îndrăgit de Annah luă în mână o legătură de trestii şi un colac de sfoară, îşi adună puterile şi porni prin mijlocul] şuvoiului, trăgându-le după el înspre plută. Cel de-al doilea frate I al său – care pentru Annah era încă un necunoscut – întinse un braţ lung şi luă mai întâi trestiile, aşezându-le pe butucii plutei, ca mai apoi să-l scape şi de cealaltă povară. Trecând sfoara de la unul la altul, flăcăii se înghiontiră vioi, până când tatăl lor îi fluieră de pe malul mai îndepărtatat. Ei îşi plecară capetele supuşi, în vreme ce fratele lor mai tânăr, cocoţat la adăpost, pe frânghii, luă o trestie şi o clătină spre ei muştruluindu-i; apoi începu să râdă în hohote pe seama stânjenelii celor doi.

Văzând toate acestea, tatăl lor, bărbatul cu păr înspicat, răsuflă prelung şi clătină din cap posac, privindu-i totodată cu mult drag. Îi *iubeşte*, cugetă Annah oarecum invidioasă*. Într-o astfel de împrejurare, Yerakh ar striga la noi şi apoi ne-ar bate crunt*.

Sufletul începu să-i tânjească şi mai mult, când mama tânărului îndrăgit se ivi dintre copaci, zâmbindu-le soţului şi fiilor ei. *Aş vrea să fac parte din familia asta*, se gândi Annah deodată, pătrunsă de o dorinţă atât de arzătoare, încât o podidiră lacrimile, i

Când o zări, femeia o întâmpină cu un zâmbet cald şi se apropie de râu, pentru a sta faţă în faţă cu ea. Apoi arătă cu mâna către Annah şi încercă să-şi pună gândurile în semne, mângâindu-şi fopriul chip: *Te-ai făcut mai bine*. Tânăra încuviinţă uşor, îşi ipăsă mâinile pe inimă şi apoi le întinse înainte, cu un zâmbet plin de recunoştinţă: *Mulţumesc*.

Mama iubitului ei înclină din cap şi flutură din mână,

ară-i. nulu-i printr-un gest plin de căldură că nu avea de ce să-i mulţumească. Apoi, dintr-odată – ca şi cum şi-ar fi adus aminte e ceva –, ridică mâna şi o rugă pe Annah să aştepte. Pe urmă, Ură să mai stea pe gânduri, se apropie cu zor de soţul şi de fiii îi şi îi spuse ceva iubitului tinerei. Acesta tocmai ieşise din apă, u. I leoarcă, dar când auzi vorbele mamei sale, îi mulţumi din i. l, incul sufletului, sărutând-o. Femeia îl goni la o parte, prefăpându-se furioasă pentru că feciorul o făcuse ciuciulete.

Înveselită şi uimită de toate acestea, Annah se apropie încet le pod. Iubitul ei scotocea printr-o grămăjoară de unelte şi de I irovizii de tot felul. Acum, el găsi o bocceluţă de piele, se ridică triumfător şi o întinse către tânără: *Asta e pentru tine*.

Înainte ca ea să poată spune ceva, feciorul se avântă în apă şi îi muncă legătura de piele fratelui său de pe plută, care, la rândul lui, îl chemă pe mezinul familiei. Acesta luă darul pentru tânăral, ilă şi zâmbi pieziş, pregătindu-se mai mult decât era nevoie pentru a-l arunca şi stârnindu-i pe toţi să strige la el. În cele din urină, se întoarse, îi făcu lui Annah cu ochiul şi scutură legătura ci (re ea, strigând:

— Prinde-o!

Temându-se că înăuntru se putea găsi ceva firav, tânăra o luă la I rugă. În goana ei, îşi scăpă vălul şi desaga, iar când prinse bocceluţa de piele, aproape căzu. Iubitul ei începu să-şi certe fratele, vădit înfuriat şi îngrijorat, până când Annah îşi recapătă cumpănirea şi îi zâmbi. Acum, tânăra se simţea acceptată… şi puţin stânjenită, Ici toţi aveau ochii aţintiţi asupra ei. Şovăielnică, Annah îi aruncă

Kacy Barnett-Gramckow o privire iubitului său. Acesta arătă cu degetul spre legătura diii mâinile ei: *Deschide-o*.

Tânăra se aşează sfioasă pe un petec de iarbă, într-un loc unde malul nu era atât de înalt şi începu să deznoade sfoara cu care era] legată bocceaua de piele. Când o desfăcu, află înăuntru un pieptene! mare din lemn înmiresmat – având cioplite pe el aceleaşi forme ca nepreţuita ei scoică – şi o altă pungă de piele. Deschizând-o şi pe aceasta, Annah găsi mai multe unelte de tot soiul, menite s-o ajute în lucrul ei: nişte andrele de lemn, câteva sule mărunte din metal şi o custură foarte mică potrivită cu multă iscusinţă într-o bucăţică! de lemn scobit, pentru a nu pricinui vreo nenorocire.

Pieptenele înmiresmat era de la iubitul ei; se vedea limpede, după formele cioplite pe el. Dar uneltele… cine i le dăruise?] Annah şovăi puţin şi le ridică, întrebând-o din priviri pe mama feciorului: *Vreţi să îmi daţi mie toate acestea*?

Femeia înclină din cap şi zâmbi. Annah îi mulţumi, încântată să aibă şi ea propriile-i unelte. Iar pieptenele mirosea atât de bine… a mirodenii şi a ulei de măsline. Tânăra îl încercă sfioasă pe o şuviţă de păr, apoi, radiind de bucurie, îşi privi iubitul şi-l arătă cu mâna spre sacul de paie: // *voi ascunde aici*.

Până la această vreme, feciorul îşi dăduse deja seama că fata fusese nevoită să-şi dosească şi preţioasa scoică cioplită. Acum, el înclină din cap: *Bine*, *ascunde-l*.

După ce mai cercetă o dată noile sale comori, Annah le vârî i la adăpost, în desagă. Iubitul ei şi fraţii acestuia se întoarseră la lucru, iar părinţii lor mai rămaseră prin preajmă, urmărindu-i. Dimineaţa era deja pe sfârşite, însă Annah nu voia să se întoarcă! în aşezare… la familia sa nefericită şi fără pic de rânduială.

Mai rămân să-mi spăl puţin vălul, *iar apoi voi pleca*, se hotărî ea. *Acum că l-am scăpat în nisip*, *trebuie neapărat să-l curăţ*.

Îşi luă învelitoarea de pe jos şi porni către apă. Dar, deodată, simţi că pământul se cutremură şi îl auzi urlând din adânc. Sări înapoi îngrozită şi îşi încleşta degetele în iarbă. Râul se învolbură]

104

Cerurile de odinioară lllbatic, iar podul se legănă odată cu pomii de care era ancorat. I raţii iubitului ei se prinseră de frânghii, în vreme ce tânărul îndrăgit şi părinţii lui se ghemuiră pe malul celălalt, aşteptând pământul să se potolească. Annah rămase uimită când văzu îi câtă linişte priveau ceea ce se petrecea. *Parcă se aşteptau să se tuliiiuple una ca asta*, cugetă ea, urmărindu-i cu gura căscată.

Când cutremurul încetă, mama feciorului îşi luă rămas-bun Hi la Annah, fluturând din mână şi plecă netulburată. Cu aceeaşi linişte în suflet, iubitul tinerei îi zâmbi acesteia şi se întoarse la lucru. Fratele său cel mai tânăr scoase un strigăt de bucurie, fiind lo. irte încântat, din câte se părea, că nu căzuse de pe pod. Iar Annah zâmbi, la rândul ei, în ciuda fricii care-i umplea inima.

După ce-şi isprăvi de mâncat cina, tânăra se retrase într-unul din ungherele întunecate ale colibei, de unde putea urmări mişcările familiei sale, fără a fi zărită. Stăteau cu toţii ca pe ace. I [aburah plecase la nevestele lui Naham, în vreme ce acesta hoi-n, irea prin aşezare împreună cu Yerakh. Annah bănuia că soţiile licrarului o poftiseră pe sora ei la cină, pentru a-i da de ştire că Uriaşul plănuia s-o ia în căsătorie.

— Sunt sigură că vorbesc despre zestrea ei, spuse Iltani şi mai luă o mână de nuci şi de turte cu miere.

— Scumpa mea soră mai în vârstă, îi răspunse Chathath rânţind, ce prostuţă poţi fi. Nevestele lui Naham nu au nimic de spus în nicio privinţă. Şi dacă ar fi ca Yerakh să îi dea ceva de zestre lui Haburah, nu ar face-o

decât de teamă ca fierarul să nu-i crape ţeasta… după cum aş trage eu nădejde.

— Pocitanie! ţipă Iltani.

— Iubitoare-de-şarpe! îi răspunse Chathath fără zăbavă. Nu ţi-a folosit la nimic nici ţie, că le-ai pupat în bot pe şerpoaicele acelea.

Cu ochii scăpărându-i de mânie, femeia aruncă după el cu uni miez de nucă.

— Tu ţine-ţi gura!

— Când vei tăcea şi tu, soră mai în vârstă, îi întoarse vorba Chathath, azvârlind nuca în foc.

Parah ridică mâinile istovită.

— Încetaţi odată, amândoi. îmi ajunge osteneala de-a purta în I pântec acest prunc; n-am nevoie să ascult la nesfârşit şi certurile! voastre.

Iltani o pironi cu o privire plină de ură.

— Nu mă slăbeşti o clipă cu pruncul acela al tău! Ai putea să mă scuipi în faţă, pur şi simplu, fiindcă tu ai zămislit, iar eu nu!

Soţia lui Yerakh se ridică, aruncându-şi mâncarea pe jos şi plecă afară, pe uşa din spate.

— Toate-s la fel ca până acum, se plânse Ayalah. K’nan începi să-şi piardă răbdarea. Dacă nu-mi primesc zestrea în curând, el 1 îşi va lua gândul de la mine. Iar tu, mamă, o înfruntă apoi pe Parah, n-ai mai auzit o vorbă din partea lui Tseb-iy, de când cu întrunirea aceea din casa lui Naham. Ar trebui să te duci după el.

— Nu ţin deloc să mă mărit cu Tseb-iy, îi răspunse Parah netulburată. Toţi bărbaţii sunt la fel, iar peste câteva luni, voi fi prea ocupată pentru a-mi mai bate capul cu astfel de lucruri.

Stând lângă vatră, căzut pe gânduri, Gammad spuse

acum:

— Ar fi trebuit să-l strivim pe Tseb-iy şi să-l punem cu botul i pe labe. Aşa, ai fi fost măritată deja de multă vreme, mamă.

Nu vă gândiţi decât la silnicie, cugetă Annah, scrutând chipul mohorât al lui Gammad, despre care ai fi zis că nu e în stare să se iubească decât pe sine. Tânăra nu-şi amintea când îl văzuse ultima oară zâmbind.

Parah îşi încreţi fruntea, iar privirea caldă i se întunecă.

— Ascultaţi-mă bine, cu toţii. Nu mă voi mărita cu Tseb-iy, aşa că puteţi uita de el.

Cerurile de odinioară

— Spui asta, doar fiindcă el nu te vrea, răspunse Chathath dispreţuitor.

Annah îşi ţinu răsuflarea, uluită de o asemenea obrăznicie. l n. În strânse din buze.

— Te înşeli, băiete, dar nu mai avem ce vorbi despre asta.

I Itani se întoarse în colibă, se furişă în cămară, iar peste câteva 1111 şi ieşi înapoi în odaia cea mare, având într-un pahar mai multe îi i lui îi pisate şi un fagure de miere. O priviră cu toţii cum turnă în într-un vas mic, din cupru, pe care îl vârî apoi în mijlocul îi hunilor din vatră.

— Uite ce-am ajuns, din pricina voastră, le spuse ea furioasă, Işteptând să fiarbă apa. Iau leacuri pentru stomac.

Chathath chicoti, în vreme ce Ayalah îşi dădu ochii peste cap. (irbită. Parah îşi privi mâinile încrucişate peste pântecul ei fOtunjit. Iar Gammad scrută mai departe jăraticul, fără a-i lua în seamă pe ceilalţi.

Ayalah începu să se tânguie:

— Mamă, te rog, încearcă măcar să vorbeşti cu Yerakh. K’nan i u i năzuieşte la o zestre bogată; s-ar putea

îndura şi Yerakh măcar pentru un ogor mai mic. Şi, la urma urmei, dacă are de gând s-o 1, 1 de nevastă pe Taphaph în viitorul apropiat, cu siguranţă, îşi v. i dori ca, mai întâi, să dispărem de pe aici cu toţii, pentru a se putea bucura de ea nestingherit. Aminteşte-i şi de asta, să vedem ic va avea de zis.

Annah clipi de mai multe ori, uluită; nu-i venea să creadă i.1 Ayalah vorbise astfel de faţă cu Iltani. Aceasta din urmă se încruntă, dar continuă să încerce apa din oală, pentru a vedea cât era de caldă. În cele din urmă, ea înşfacă o mănuşă de piele, scoase vasul din jar şi turnă puţină apă deasupra ierburilor şi, i fagurelui de miere. Din pahar se ridicară aburi, făcând-o pe l. irah să inspire adânc.

Iltani o văzu şi trânti oala înapoi în vatră.

— Bag seamă că ai vrea să guşti şi tu. Dar decât să te tot holbezi aşa la mine, până îmi voi termina de băut leacul, mai bine ia-l tu pe ăsta, iar eu îmi voi face altul. La urma urmei, tu porţi uni plod în pântece; eu nu!

Femeia puse paharul înaintea soacrei sale şi plecă înverşunai! spre cămară. Parah se împotrivi.

— Eu n-am zis nimic, Iltani!

— Lasă, rosti peltic soţia lui Yerakh, aducându-şi ierburi şi uni fagure de miere într-un alt pahar. Acum e prea târziu.

— După vorbă, începi să semeni cu un şarpe, sora mea mai mare, o luă peste picior Chathath. Ce-ar fi să te duci să locuieşti] împreună cu Nachash, iar pe noi să ne scuteşti de toanele astea ale tale?

— Să-i taie cineva limba! izbucni femeia, clocotind de mânie, în timp ce turna apă fiartă peste ierburile şi peste

fagurii 1 ci de miere.

Ayalah se aplecă spre paharul cumnatei sale.

— Într-adevăr, miroase bine.

— Dacă-ţi trebuie, să-ţi faci! Eu nu mă ostenesc pentru una care crede că Yerakh ar trebui s-o ia de nevastă pe Taphaph în locul meu. O, ce bine am să mai râd, când K’nan se va căsători cu o altă femeie… şi nu-mi spune că n-o va face. Iltani îşi sorbi zgomotos băutura. La cât de mult te văicăreşti, K’nan va avea nevoie de încă douăsprezece femei în jurul lui, ca să nu-ţi mai] audă glasul.

— Tu vorbeşti? ţipă Ayalah întărâtată.

— Linişte! strigă Parah deodată. M-am săturat de toate certurile astea!

— Dar, mama… începu să spună Ayalah, însă Parah o plesni. Lui Ayalah îi dădură lacrimile.

— Mă duc să stau cu Haburah!

— Bine faci! o repezi mama ei. Fiica fugi afară suspinând. Parah îşi luă sfidătoare paharul din care ieşeau încă aburi şi se

Cerurile de odinioară

11. llt ptă spre mindirul ei, pregătindu-se de culcare. Uluiţi dei Im unirea de mânie a mamei lor, Annah şi ceilalţi o urmară în l ere, întinzându-şi aşternuturile.

Tânăra tocmai aţipea, când o auzi pe Parah gemând, apoi sco-i.ml ţipete înfiorătoare.

— Mamă? strigă Chathath din celălalt colţ al încăperii. Ce s-a întâmplat?

P.irah inspiră vlăguită, apoi scoase un strigăt de agonie. Iltani.ni într-un suflet din odaia unde dormea împreună cu Yerakh.

— Naşte! ţipă ea. Dar e prea devreme! Fug să le chem şi pe i klalte femei.

Peste măsură de înflăcărată, Iltani ieşi val-vârtej din colibă. I tremurând din toată fiinţa, Annah se furişă mai

aproape de in 11 na ei. Aceasta se zvârcolea de durere. Se cutremura scuturată. În liori, apoi rămânea înţepenită, încordându-şi parcă toţi muşin i din trup şi încremenind astfel. Chathath şi Gammad nu mai zăboviră o clipă, ci plecară îndată; nici gând să stea în preajma unei femei care dădea naştere unui prunc.

Dar ceva nu e bine, se gândi Annah, privind îngrozită chipul e himonosit şi învineţit al mamei sale. Aceasta parcă nici nu mai putea răsufla, iar durerile nu o slăbeau. Tânăra mai văzuse şi

lte femei în durerile facerii. Dar spasmele, în urma cărora Parah mânea încremenită, nu erau deloc fireşti.

Ce să *mă ştiu face*? auzind vocile mai multor femei, Annah se felicise într-un ungher întunecat.

Haburah dădu buzna în colibă, urmată de Ayalah, de Iltani i de nevestele lui Naham. Acestea din urmă avuseseră fiecare

Îmile de naşteri înainte de vreme, iar acum îi cereau lămuriri lui jitani despre contracţiile soacrei sale. Parah nu mai putea vorbi, nu mai putea striga, nu mai era în stare nici măcar să răsufle ori i facă vreo mişcare.

Haburah se albi la faţă, iar Ayalah suspină. Ascunsă în unghe-mi ei, Annah îşi trase vălul peste chip şi începu să plângă în

Kacy Barnett-Gramckow tăcere, privind cum, rămasă fără grai în mijlocul agoniei, mamal ei dădea naştere unui prunc mort.

Dându-şi seama că Parah nu avea să mai scape cu viaţă, Haburah, Ayalah şi nevestele fierarului îşi înălţară glasurile şi începură să jelească. Niciuna dintre ele nu văzu rânjetul triuni fător care-i miji pe buze lui Iltani, când aceasta luă în mâinitrul pul neînsufleţit al copilului. Dar

Annah o privi lung dindărătul vălului şi zări cuţitul de piatră pe care cumnata ei îl scoase de l-ai cingătoare, pentru a tăia cordonul ombilical. Iar pe măsură ce coliba lui Yerakh se umplea de bocitoare, Iltani le arătă cu tristeţe copilaşul mort.

Puţin mai târziu, urmărindu-şi în continuare cumnata, Annah văzu cum aceasta luă trupul micuţului, înfăşurat într-o bucată de piele şi se strecură afară. *Ce are de gând să facă*? Scoasă din minţi, Annah îşi înhaţă în grabă sacul de paie şi o luă pe urmele luH Iltani, prin bezna nopţii.

Capitolul o

I /c-abia cutezând să răsufle, Annah porni de-a buşelea peste.1111 p în căutarea lui Iltani. Furia ei creştea la fiecare pas. Nu butea să se gândească la moartea mamei sale. Cel puţin nu încă. Îndepărtându-şi marama de pe faţă, Annah ciuli urechea să prindă zgomotele nopţii, orăcăitul şi târâitul sutelor de broaşte şi gângănii şi schelălăitul îndepărtat al câinilor. Se opri. *Nu se poate* w *fie adevărat*, îşi spuse, înghiţindu-şi cu multă trudă lacrimile. IA un *E adevărat*. *Şi sunt înspăimântată*. *De ce ai făcut una ca asta*, *Mani*? *De ce l-ai luat pe frăţiorul meu*? *Nu e copilul tău*!

Porni iarăşi la drum, hotărâtă să afle ce o mânase pe Iltani ud facă una ca asta. Trebuia să se ţină însă destul de departe de prada ei, astfel încât Iltani să nu-i adulmece apropierea. *Nu pot* îi *las să scape*, *chiar dacă voi fi prinsă*, hotărî Annah. *I-a dat la mama t bea din acea licoare*, *pentru că îi dorea moartea*. Cu mintea întunel aţă, Annah grăbi pasul.

Iltani mergea către miazăzi, departe de tabără, de-a curmeiul pământurilor lui Yerakh. Annah ştia că dincolo de acele l. imânturi locuia Nachash. Mai ştia şi că Yerakh – bătăuşul – 110

111

Kacy Barnett-Gramckow se temea, din pricini necunoscute, de Nachash şi de ucenicele II Nu se încumetase să le alunge când, în vremea recoltei, acestei veniseră şi îşi luară tainul din grânele sale.

Ce nemernicie, *Yerakh*, îi spusese Annah în gând fratelui ei, să m *laşi pe străini – pe şoptitoare şi pe închinătoare-la-şarpe – să se înfrupta din grânele tale, fără să le ceri nimic în schimb. Iar dacă ţi-ar cerefraţtk şi surorile tale ceva, i-ai amenința cu moartea.*

Oare o s-o ucizi pe soţia ta pentru ceea ce a făcut? *Cred că da. Cu câtă silă te-aş privi stând în faţa taberei tale şi cerând dreptate când la însuţi nu o recunoşti*!

Îndârjită, Annah trecu peste hotarul pământurilor fratelui oi, Aici pomii creşteau în voie, dimpreună cu florile, tufele, viile şi spinii. Annah încercă să dea de urma lui Iltani când, spre miază/i, zări o licărire de lumină – un foc făcut într-o cocioabă. Annah J înfiora, strângând în braţe vălul şi desaga. Nici prin gând *nuM* trecuse că va căuta vreodată acest loc.

— Nachash te-ar arde de vie, îi spusese Chathath odată, înainte ca tatăl lor să fie ucis. El dăduse glas celui mai cumplil coşmar al ei: că avea să fie furată noaptea de către Nachash şi şoptitoarele ei. Apoi, dusă şi pusă de vie pe vatră, până ce focul îi mistuia fiecare oscior.

Chathath se apropie de urechea ei, şuierând:

— Pe urmă o să-ţi lingă cenuşa! Căci, la urma urmei, sunt p «jumătate şerpi. Sunt înnebunite după cenuşa unor copii ca tine arşi!

Dar nu mai sunt un copil, îşi repetă Annah acum, încercând să-şi înăbuşe fricile. *Am să aflu ce a făcut Iltani. Iar dacă va trebui o înfrunt în faţa tuturor şi să vorbesc, atunci aşa voi face. Şi dacă o un găsi la vatra lui Nachash, purtând trupul copilului, voi spune tuturm că Iltani a*

săvârşit două crime.

Annah scrută cu privirea împrejurimile cocioabei lui Nachash, căutându-şi un loc unde să stea la pândă. Printre ierburile rărite1] ale peretelui dinspre apus, zări limbile focului din vatră şi, adu «Jnându-şi tot curajul, se târî mai aproape de colibă.

Cerurile de odinioară îngenunchind cu grijă, se uită prin răritura din împletitura i... telui. Iltani era înăuntru, şezând dinaintea focului ce pârâia im vatră. Pusese trupuşorul pruncului născut mort mai la o parte, l. parcă ar fi fost un maldăr de gunoi. Annah strânse scurt din „În ea să-şi înăbuşe valul de furie care o cuprindea iarăşi.

M.ând de-a roata în jurul focului, Nachash şi şoptitoarele în m-au cu nişte pocitanii, ale căror trăsături omeneşti au fost

11. îl uite de cine ştie ce boală rea şi pustiitoare. Cu toate acestea.

Ifezenţa lor răspândea în jur ceva ademenitor şi întunecat totol 11. i. Nachash însăşi era cel mai puternic izvor al acestei întunei uni. Învelită în mantaua ei de piele vopsită, răspândea în jurul i i o Irufie care cerea supunere.

Iar Iltani se supunea smerită. Întocmai ca un copil ce aşteaptă i fie lăudat, zise:

— Am folosit seminţele şi frunzele unor buruieni ucigaşe; mică a murit cu pruncul în pântece. „Viaţă pentru viaţă", aşa îi spus. Nu e acesta preţul pe care l-ai cerut? Nachash oftă din toţi rărunchii.

— O să vedem ce ai adus pentru focul nostru.

De sub faldurile mantiei, Nachash îşi întinse braţele albe cu degete osoase peste flacăra focului. Iltani tresări şi se strădui să întindă mâinile ca să-i pună în braţe lui Nachash ghemotocul adus.

Nachash desfăcu legăturica.

— Viaţă pentru viaţă, murmură ea, cu un gâlgâit

mulţumit. Buimăcită, Annah îşi duse mâna la gură.

Iltani se aşeză vădit uşurată.

— Aşadar, eşti mulţumită? Ai să-mi dai leacul de care am nevoie? Nachash nu răspunse nimic, legănându-se şi stăruind cu bi ivirea pe frăţiorul lui Annah. Această babă ce privea lacomăl, i trupul unui bebeluş mort întruchipa în ochii lui Annah tot ce în mai silnic în firea omenească. *Te urăsc, o, Nachash*, îşi spuse Annah înverşunată. *Am să cer din mâinile tale sângele mamei şi al huidui meu. Nici dacă voi trăi o mie de ani nu voi uita ce ai făcut.*

112

113

Kacy Barnett-Gramckow

Ca şi când ar fi simţit furia lui Annah, Nachash se întoarse către peretele prin care privea fata şi deschise ochii. Acolo unde ochii ar trebuit să-i fie cafenii, ai lui Nachash erau albi. Totuşi, o recunoscu pl Annah. Cuprinsă de furie, Nachash strigă cu glas spart şi puternici

— Tu, cea care ne pândeşti din întuneric! Tu, cea care ne urăşti! Tu! O să ceri să se facă dreptate? O să ne acuzi în faţa Celui Preaînaltl

Cel Preaînalt? *Cel Preaînalt e vrăjmaşul lui Nachash*? *Oare chian există Cel Preaînalt*? Zăpăcită, Annah se holba prin spărtura din perete, nefiind în stare să se mişte.

Acum şi Iltani se uita spre ea, iar pe faţa ei netedă şi latăse iviră umbrele întunecate ale unor gânduri negre.

— Ne pândeşte cineva? urlă ea îngrozită. Nu. Nu! Apucă de pe jos cuţitul din piatră şi îl strânse în pumn.

Această privelişte o readuse pe Annah în simţiri. Iltani avea s-o ucidă. Iar de data aceasta nici măcar Yerakh n-o mai putea apăra J Apucându-şi vălul şi desaga, o luă la sănătoasa peste câmpuri, spre aşezare, auzind-o pe Iltani în urma ei alergând repede şi zgomotos J

Înspăimântată, cu picioarele zdrelite de spini, Annah

strigă, iar cuvintele îi ieşiră din gâtlej ca o şoaptă stinsă:

— Preaînalte, ajută-mă!

Desluşind gâfâielile şi icnetele lui Iltani, Annah gonea de zoi prin întuneric. Curând se poticni. I se părea că pământul se ridică s-o întâmpine, lovind-o şi lăsând-o fără suflare. *Am să mor*. *Iltani e deja în spatele meu*. Năduşindu-se, aproape sufocată de groază, Annah aşteptă, încercând să-şi tragă sufletul. Însă Iltani trecu pe lângă ea şi continuă să alerge către tabără.

Annah zăcu nemişcată, cu faţa în ţărână, neputând să creadă că scăpase teafără. Oare cum de nu o zărise Iltani? Oare de ce n-o urmăreau şi şoptitoarele?

Încetul cu încetul, spaima o părăsi. Annah aşteptă, străduinj du-se să le audă pe Nachash şi pe şoptitoare, dar nimic nu-i ajunşi la urechi. Numai orăcăitul broaştelor şi târâitul gâzelor. Şi trilurile vesele ale păsărilor de noapte. Tremurând, se ridică pe bâjbâitaj

Cerurile de odinioară i înălţă privirile spre cer, încercând să-şi adune gândurile. *Trăiesc*, spuse ea cu mirare. *Ar fi trebuit să fiu moartă*, *dar trăiesc*. Luna i. le-lele nu-i păruseră niciodată atât de frumoase. Şi se simţea

…igâiată de o prezenţă copleşitoare, care era în răspăr cu cea a

Im Nachash. *Eşti aici*, înălţă ea gândul spre Cel Preaînalt. *Te simt de* On *îi m-ai atinge*. *Dar de ce ai lua Tu seama la o făptură de nimic*?

În vreme ce încerca să priceapă ce i se întâmplă, dinspre tabără răzbăteau ţipete de groază şi de furie. Annah sări în picioare, Hipădită de frică, îşi culese vălul şi desaga. *Preaînalte*, *ajută-mă. Încotro să mă îndrept*? apoi Annah porni în goană peste câmpuri, în noapte.

l’oindu-se pe o ramură din Copacul Evei, Annah scruta cerul, i irptând primele semne ale zorilor. Din când în când simţea că pl în preajmă mişună bărbaţi şi femei şi

îi auzea cum se cheamă unii pe alţii prin beznă. *Oare pe mine mă caută*? se întrebă ea, încercând să pătrundă cu privirea prin negurile nopţii. Simţind Uodată că cineva e chiar lângă copac, Annah se caţără mai sus, i iicând ramură după ramură, cu inima bătându-i nebuneşte. *i l rea înalte, fă să nu mă găsească omul acesta*.

Cel de jos zăbovi o vreme sub copac, după care porni grăbit Iire râu. Din acea parte se auziră nişte glasuri mai întâi speriate, I ic urmă victorioase. Se auzi ţipătul unei femei.

Iltani, îşi spuse Annah. Cu ochii măriţi de spaimă, asculta ipetele lui Iltani care se amestecau cu blestemele şi râsetele illora, femei şi bărbaţi de-a valma. Neputând să străpungă cu I şi ivirea negurile tot mai dese ale nopţii, Annah întoarse capul în p, irtea din care auzea glasurile. Pesemne că cei care o prinseseră I – i I Itani o târau înapoi în tabără.

Plină de amărăciune, Annah se odihni pe una dintre crengile poase ale bătrânului copac. *Oare ar trebui să mă întorc în tabără*

114

115

Kacy Barnett-Gramckow şi *să vorbesc cu ceilalţi şi să le spun ce au făcut Iltani şi NachasM Nu, au să mă omoare… Yerakh o să ceară sângele meu. O, Preaînaltcă rămâi cu mine. Frica mă sufocă*.

Annah îşi încleşta mâinile pe craca pe care stătea, rugându-se. Prezenţa Celui Preaînalt o împresură şi o înfăşură blând. Mângâiată, aţipi. Se trezi când simţi că sacul de paie îi aluneca dintre degete. Strângându-l la piept, Annah se îndreptă de spate şi privi spre cer. Către răsărit, începeau să tresară zorii.

Ar trebui să mă întorc în tabără, îşi spuse. Dar mai zăbovi până ce soarele pătrunse prin negurile dimineţii,

curmând spaimele nopţii. Lumina o liniştea şi îi dădea putere. *O, Preaînalte… îţi mulţumesc că m-ai izbăvit şi că m-ai luat în seamă… pe mine, o făptură de nimic. Oare de ce Ţi-ar păsa Ţie că exist*? *De ce mi-ai rămâne alături, cu\ toate că n-am nimic ce să-ţi dau decât nişte cuvinte pe care nici măcar nu le pot rosti*? *Ah, dar cât mă bucură prezenţa Ta. O să-mi aduc pururi aminte că ai fost cu mine, că m-ai ocrotit când eram nespus de înfricoşată*.

Coborî din copac şi porni şovăind spre tabără. Din toate laturile, cântece de păsărele începură să spargă liniştea zorilor. Ai fi, zis că toate spaimele nopţii nu fuseseră decât un vis; i se părci că nu avea decât să se întoarcă la coliba fratelui ei, iar acolo îşi un găsi mama încă însărcinată şi dormind fără griji.

Nu, moartea mamei, furia lui Nachash şi ţipetele lui Iltani când u fost prinsă noaptea trecută… toate acestea s-au petrecut aievea. Acum trebuie să mă obişnuiesc cu acest gând. Annah îşi potrivi vălul în jurul capului şi pătrunse în tabăra cufundată în ceaţă.

Toţi dorm încă, se gândi. În timp ce se apropia de coliba lui Yerakh, băgă de seamă că pe cărarea bătătorită zăcea încovrigată I femeie, aproape de intrare. Mirată, Annah dădu târcoale trupului prăbuşit cu faţa în jos şi împietri când îşi dădu seama că era vorba despre Iltani, care zăcea moartă într-o baltă de sânge, cu ochii dj jumătate deschişi. Cineva îi tăiase gâtul cu un cuţit de piatră.

Ducându-şi mâna tremurândă la gură, Annah se îndepărtă de trupul lui Iltani. Atâta sânge… Cum mergea cu spatele, fu cât pe

Cerurile de odinioară să calce într-o altă baltă de sânge, de care era îmbibat pământul chiar la intrarea în colibă. Se holbă la băltoacă, înmărmurită, i, 11 e să o fi

ucis pe Iltani în uşă, iar pe urmă să-i fi azvârlit trupul il.n.), batjocorit şi fără viaţă? Annah se cutremură, zgândărită.

Intrând în cort, îşi ţinu respiraţia şi cercetă cu privirea fiecare

Hiir. her. Soţiile lui Naham împărţeau rogojina cu Haburah şi

Ikih, la dreapta vetrei de foc – pe aceeaşi latură a colibei unde i hi, îi a şi Gammad. Ai fi zis că surorile ei adormite nu puteau

Îndura să stea de aceeaşi parte cu mama lor moartă.

l; erindu-se să privească trupul mamei, Annah se întoarse spre I”-n [ele dimpotrivă. Băgă de seamă cu surprindere că Chathath r întinsese pe o rogojină lângă Parah. Nedumerită, Annah se apropie de ei, holbându-se la cei doi care stăteau alături.

N-aş fi crezut vreodată că Chathath era atât de legat de mama. Privindu şi cu atenţie, Annah îşi dădu seama că Chathath avea chipul

Ineţiu şi nefiresc de încremenit. Nefiind în stare să creadă ceea ce

dea aievea, Annah atinse uşor mâna fratelui său. Era rece şi se

Mi abănea din încheietura corului… pregătită pentru îngropăciune.

Annah se prăbuşi la pământ, cu totul năucită. *Cum se poate ca* i *hiilhath să fie mort*? încă se aştepta parcă să se trezească râzând

M moartea lui Iltani. Încă îi mai răsuna în minte cearta din seara în rută, când se ciondănise cu Iltani înaintea focului de seară, cu i i urile gâtuite de ură.

— *Dihanie*!

— *Închinătoare-la-şarpe*!

— *Ţine-ţi gura*!

— *Numai dacă ţi-o ţii şi tu, soră mai mare*.

Annah se crispa de durere amintindu-şi că Chathath îi prorolie şi ei moartea. *Iltani credea că tu o pândeai astă-noapte*, cugetă Annah, uitându-se la faţa rece şi încremenită a lui Chathath. / *ti sunt de vină, tu n-ai fi mort acum dacă eu nu aş fi pornit pe urmele*

(*înd am căzut şi nu mi-a mai dat de urmă, a venit aici şi te-a ucis – a cuţitul de os – în pragul colibei tale*.

117

Kacy Barnett-Gramckow

Cutremurată, Annah se depărta de trupurile mamei şi al frjfl telui ei. Trebuia să iasă din colibă şi să se îndepărteze de miasmele înfiorătoare ale morţii. Cum nu era în stare să treacă peste sângele lui Chathath de la intrare şi nevrând nici să mai vadă priveliştii leşului fără suflare al lui Iltani, ieşi pe uşa din spate a colibei.

Am să merg spre rău, îşi zise. Dar, în vreme ce îşi croia drum printre pomii din livadă, îşi aminti deodată de mama ei şi de Tseb-iy, cum se îmbrăţişau la umbra copacilor înmiresmaţi.

Dacă o iubeai cu adevărat pe mama, Tseb-iy, ea ar fi şi acum în viaţă, Acest gând îi puse un nod în gât şi îi făcu stomacul să i se întoaiv. i pe dos. Căzu în genunchi şi vomită. Când fu în stare să se pun. i din nou pe picioare, porni clătinându-se peste câmp, zdrobită de durere, secătuită de orice simţire. Vietăţile câmpului se fereau dinaintea picioarelor ei, iar păsările zburau mute dinaintea ei.

El o aştepta la râu, iar Annah de-abia îi ghici prezenţa. l, i căzu în genunchi, buimăcită, privind şuvoiul de ape văzându-i de zor de cursul lor. În faţa ei, o pietricică plesni apa râului. Privi pierdută la stropii de apă ce se înălţară pentru o clipă şi făcur. i suprafaţa apei să se unduiască în cercuri. Încă o piatră căzu în râu, de data asta mai cu putere. Stropii îi ajunseră pe mâinile ce se

odihneau în poale, pe desaga din fir de… Deodată o străfu geră un gând, limpede şi rece: *Uită-te la el, te aşteaptă.*

Annah ridică anevoie capul şi îi întâlni privirea. O ţintuia cu ochii larg deschişi, întrebând-o din priviri: *Care-i necazul*?

După o clipă de linişte încremenită, Annah se aplecă şi luă un pumn de nisip, lăsându-l apoi să i se scurgă printre degete, răspunzându-i: *Moartea. Moartea e necazul.*

Încordarea simţămintelor lui o atinse şi pe ea în cele din urmei, scoţând-o din încremenire. Annah inspiră adânc. Încercând să-i râs pundă, ea ridică patru degete: *patru oameni*. Ridică mâna să-şi d.

Cerurile de odinioară i îi 111 peste cap, arătând astfel că era vorba despre o femeie. *Prima*. 11 urmă, desenă în aer un pântece de femeie însărcinată, apăsând cu mâinile în jos, ca să dea de înţeles că pruncul a murit. îl *doilea*. Pentru a descrie moartea lui Chathath, încercă să zugră-Ifmscă un om cu faţa spână, mai înalt decât ea, apoi îşi încleşta în iinile ducându-le spre inimă, ca şi când ar fi ţinut un pumnal. *Al* mi/.vi. După care, se apucă iarăşi de păr, trecându-şi un deget peste i li k-a gâtului, descriind curbura unei tăieturi de moarte. *A patra*.

(când zugrăvi acest din urmă moment, îşi aminti ochii goi cuire o ţintuise Iltani din moarte, făcând-o să-şi ducă mâinile la

I iii.i. Nu-şi putea îngădui să verse în faţa lui – cu toate că stomaui ei gol n-ar fi fost în stare de altceva decât de nişte zvârcoliri îi iite. Copleşită, începu să plângă, plecându-şi fruntea în nisip.

11.11 gându-l în pumni şi împroşcându-l în neştire, printre suspine.

După ce se mai linişti, auzi clipocitul unei pietre căzute în

Ipă, Ridicându-se nepăsătoare, îl privi istovită. Bărbatul era

I nădăjduit. îşi trecu mâinile peste faţă, apoi le întinse spre ea.

Jrfitându-i lacrimile sale: *Jelesc dimpreună cu tine*.

Înduioşată de compasiunea lui, Annah se puse iar pe plâns.

ÎI 1, 1 cu semne rugătoare, stăruitoare, arătând în susul râului: I *hi te spre pod*!

Ea se ridică, neştiind ce altceva ar fi putut să facă. îşi şterse

Im cu colţul vălului, apoi îşi luă desaga pe umăr şi porni cu i i i lârşâiţi în susul râului. Amorţeala începu iarăşi să coboare i de sufletul ei, înspăimântând-o. Ar fi fost mult prea la înde Mi.mă să se lase mistuită de această stare şi atrasă într-o lipsă iagă de simţiri.

Preaînalte, cugetă ea vlăguită, *ajută-mă*. În vreme ce se apropia l pod, simţi prezenţa Celui Preaînalt – o prezenţă tăcută care o baboldea să nu se oprească şi să cerceteze cu grijă împrejurimile.

IV măsură ce se apropiau de pod, iubitul ei îşi potrivi pasul lupă ea. Din când în când, arunca înspre ea cu câte-o pietricică, iun ind să se uite la el, ca să fie încredinţat că ea mai avea puterea

118

119

Kacy Barnett-Gramckow să continue drumul. De fiecare dată, ea încuviinţa tăcut din cap şi continua să meargă. Când ajunseră la pod, el se întoarse spre ea rugând-o din priviri să se aşeze pe malul râului şi să-l aştepte. Se întoarse de două ori întrebând-o cu mâinile şi cu ochii întunecaţi şi grăitori: *Ai să mă aştepţi*?

Istovită, ea se lăsă în genunchi şi încuviinţă, netezind nisipul ca să-l încredinţeze: *Am să te aştept aici*.

Ea privi cum el părăseşte în fugă malul râului şi se pierdb printre copaci. Se *teme să nu-mi pun capăt zilelor*, se dumiri el *Dar sunt prea sleită de puteri*. îşi puse la cap desaga şi vălul, apoi se încovrigă pe nisip şi închise ochii. Într-o clipită se cufund! într-un somn adânc.

Atingerea unei mâini o smulse din somn. Annah sări, îngroj ezită, îndepărtându-se de mâna aceea, chiar dacă părea blând! Mama iubitului ei îşi retrase mâna, nedumerită. Înţelegând numaidecât, îngenunche în faţa lui Annah, scrutând-o cu privirea ei întunecată.

— Copila mea, murmură ea, cu glas blând şi liniştit, spune-mi ce s-a întâmplat.

Să-i spun? *Adică să pun în cuvinte*? Annah simţi cum i se scurgi1 sângele din obraji. Încremenită de spaimă, îşi luă capul în mâini şi îşi plecă privirea. Mâna o mângâie iarăşi ocrotitor. Annah şi silea să nu se ferească de aceste mângâieri, dar tremura ca varga, Oare, de la moartea tatălui ei, mai avusese parte de vreo atingea1 *i* mângâioasă? Nu-şi aducea aminte.

— N-ai de ce să te temi cu mine, îi şopti mama lui. Acum nimeni n-are să-ţi mai facă vreun rău. Nu se cade ca fiul meu să se apropie încă de tine, aşa că am venit eu. Te rog să-mi spui ce s-a întâmplat!

Vorbeşte! îşi porunci Annah. Speriată, se sili să împingă sune tele din gât şi să le scoată printre buze.

— Astă-noapte… mama mea… Strădania de a rosti aceste cuvinte aproape că o sufoca. Înghiţi anevoie şi o luă de la capăt.

M.una mea… era însărcinată. Soţia fratelui meu este… era…

It iirpă.

Cu privirea în pământ, îşi spuse povestea pe sărite.

Auzindu-şi glasul, cuvintele îi păreau sparte şi poticnite. Povesti cum murise ni. mia ei. Povesti cum Iltani îl dusese pe copilul abia născut la lichash. Povesti cum fugise să-şi scape viaţa şi cum stăhise BAtă noaptea de strajă în Copacul Evei şi îşi sfârşi povestea cu Moartea lui Iltani şi a lui Chathath.

Singurul amănunt pe care nu-l pomeni fu prezenţa Celui l'uMĂnalt. Cutează să nu aducă vorba despre El în faţa mamei Klbitului ei. Încă nu. Credinţa ei în Cel Preaînalt avea să fie soco-111. i Lin semn de nebunie. Se putea ca iubitul ei şi familia lui să im otcască că trebuie s-o alunge. Şi astăzi nu se simţea în stare i mai îndure una ca asta. După ce isprăvi de povestit, Annah să i-l îi istovită.

Mama iubitului ei o apucă de mână:

— Copila mea, uită-te la mine.

Când Annah îi întâlni privirea, femeia continuă:

— Te rog să aştepţi aici câtă vreme o să vorbesc cu bărbatul şi îi li ui meu. Ei sunt acolo, zise, înclinând capul spre celălalt mal. îi râului. Annah îşi zări iubitul de cealaltă parte, stând în picioare lângă tatăl său. Nu le vedea chipurile, dar văzu că tata îşi ţinea Im îi de umeri şi vorbeau cu capetele plecate. Făgăduieşte-mi că o i. aştepţi, îi ceru mama iubitului ei.

— O să aştept, se învoi Annah cu glas stins.

Mama iubitului ei trecu uimitor de repede peste podul ce se itgăna, cu pas tineresc şi încrezător. Soţul şi băiatul ei tocmai i i lăviseră de vorbit şi îi făcură semn de bun-venit. Schimbară jâteva cuvinte scurte, însoţite de încuviinţări ale capului, după Ure se întoarseră cu toţii cercetând cu atenţie podul. Bărbatul în i iarăşi cuvântul şi toţi trei părură mulţumiţi. Pe urmă, mama iubitului ei trecu iarăşi peste pod către Annah, sărind peste ultimul pas, părând mulţumită.

Annah se ridică tremurând. Mama iubitului ei o

apucă *din* mână, vorbindu-i cu blândeţe:

— Copila mea, dacă ar fi să te cerem, ca să te aducem în familia noastră ca soaţă a fiului meu, ai veni de bunăvoie cu noi?

— Da, dar… Annah şovăi, apoi izbucni: Yerakh n-o să se învo-l iască. N-o să-mi dea niciun fel de zestre.

— Ba o să se învoiască, îi răspunse hotărâtă mama iubitului ei, l nelăsând loc de cârcoteli.

Annah îşi plecă capul abătută.

— Trebuie să spun că… dacă veţi vrea să scăpaţi de mine, am să înţeleg. Sunt socotită smintită. Sunt cea mai dispreţuită dintre toţi cei ce locuiesc în aşezarea mea. Suspină, iar ochii li se umplură de lacrimi. Sunt un nimeni, urmă ea. M-am ferit de \ toată lumea şi n-am mai vorbit cu nimeni de la moartea tatălui meu încoace.

Mama iubitului ei clipi din ochi uimită.

— Cum? Noi ne aducem aminte de el. A murit… când… în urmă cu douăzeci şi cinci de ani? Cum n-ai scos niciun cuvânt în toţi aceşti ani?

Annah îşi feri privirea, iar pe obraji începură să-i curgă lacrimi.

— Adesea am fost ispitită să vorbesc. Dar ştiam că Yerakh arc să mă zugrume… să-mi frângă gâtul, aşa cum a făcut cu tata.

Mama iubitului ei ridică un colţ al vălului. Cu o mişcare hotărâtă şi ocrotitoare, îi şterse lacrimile fetei ca unui copil mic, zicând:

— Nu vei mai avea parte de aşa ceva! Vin în seara asta să stau de vorbă cu fratele tău. Fie că-i place, fie că nu, se va *învoi* cu ce îi cer. Va fi ultima ta noapte în acel loc. Acum, uită-te în ochii mei. 1

Annah se supuse ascultătoare.

Mama iubitului ei surâse, calmă şi hotărâtă.

— Trebuie să te întorci la coliba fratelui tău. Poartă-

te ca de obicei, nu spune nimic şi lasă-i să creadă ce vor. Astăzi, vor cinsti! moartea mamei şi a fratelui tău. După-masă, voi veni să vorbesc

m iitru tine. Până mâine seară, vei scăpa din locul acela. Se opri şi mii tură colţul ud de lacrimi al maramei. Marama asta e o lucrătură foarte frumoasă.

— Cei din familia mea… o urăsc.

— Copila mea, zise duios mama iubitului ei, acum noi sun-Icm familia ta.

— Mamă, cum o cheamă? întrebă Sem în vreme ce se îndelui Iau de râu.

Naomi se încruntă, părându-i rău că tânăra plecase sprel, ihără înainte să apuce s-o întrebe.

— Am uitat s-o întreb.

Se uită la soţul ei careincepu să râdă.

Capitolul 9

de abia trecuse de amiază, şi întreaga tabără se adună pentru înmormântarea lui Parah şi Chathath. Ceva mai devreme, corpul lui Iltani fusese aruncat, fără nicio ceremonie, într-o groapă de gunoaie, o îngropăciune ruşinoasă, pe măsura unei ucigaşe.

K’nan şi câţiva bărbaţi mai tineri – printre care şi Tseb-iy – se înghionteau şi râdeau pe înfundate în vreme ce pogorau în groapii trupul înfăşurat în piele al lui Chathath şi îl aşezau lângă trupul lui Parah. Annah îşi ascunse privirea, muşcându-şi buzele. îi venen să urle fără încetare ca să audă toată tabăra cuvintele ei de jale mânie. O durea că aceşti tineri – şi îndeosebi Tseb-iy – sunt în stare să se hlizească tocmai acum. Numai surorile ei erau îndurerate.

Ayalah stătea lângă mormânt, suspinând. Haburah îi mustruj luise cu amărăciune pe tineri, spunându-le:

— Chiar atât de mult i-aţi urât pe mama şi pe fratele

meu încât să râdeţi la căpătâiul lor?

Tseb-iy tăcu numaidecât, dar K’nan răspunse îndată:

— Îţi jur, Haburah, că nu râdem de fratele tău şi de mama ta. Deodată, Annah simţi că cineva o trage de păr prin văl cu atâni putere şi iuţeală, încât căzu în şezut. Tinerii chicotiră din nou.

Ayalah zise dojenitor:

— Mama mea e moartă, iar tu râzi, K’nan. Opreşte-te!

— Gata, mârâi Yerakh.

Chicotelile conteniră. îmbufnaţi, tinerii se foiau de pe un l’u lor pe altul, dornici să acopere odată groapa şi să se termine înmormântarea.

Annah îi ura pe toţi. Clocotea de furie şi se simţea batjocorită. / v *ce să n-o îngropăm şi pe nebuna de fiică-sa împreună cu Parah*?! *ta gândeau şi de asta râdeau*.

După ce se ridică în picioare, Annah se trezi îmbrâncită dei Opiii din tabără. Nemulţumiţi că fusese doar trântită la pământ, lllmpingeau spre gura deschisă a gropii. Fata se aşează pe pământ.

Faptul că era în centrul atenţiei mulţimii o înfuria pe Annah. A u şi nu se mai putea piti la adăpostul umbrelor şi să se facă nevă-111. i când se simţea în primejdie. Mai rău decât atât, nu putea jitosebi un om de altul, pentru că toţi laolaltă formau o gloată mpleşitoare. Iar faptul că trebuia să îndure silnicia copiilor nu i îi ea decât să adauge la suferinţa ei.

Copiii nu conteneau cu şicanele, înghiontind-o, lovind-o şi nnbrâncind-o. *Dacă voi avea vreodată copii, deşi mă îndoiesc, n-am a i las cu niciun chip să se poarte ca ăştia. Dar nici măcar n-are rost i mă gândesc la aşa ceva, căci nu voi avea copii. Yerakh n-o să se învo-*\liş*că după-amiază cu mama iubitului meu. Mai bine nici nu m-ar*

cere, i di 7 *Yerakh o să râdă de ea*.

Gândul acesta îi străpunse inima lui Annah. Se rugă de Cel l rea înalt să n-o lase pe mama iubitului ei să fie făcută de ruşine. Îi era frică şi să se gândească la chipul iubitului ei sau la chi-l mi îi le fraţilor şi părinţilor lui, când aceştia vor afla că ea încă în îi crede în străvechea legendă despre Cel Preaînalt. Pesemne i familia iubitului ei avea s-o arunce în râu pentru că încă mai e rede în asemenea bazaconii. Yerakh aşa ar face, fără-ndoială, cu Bate că se teme şi îi oferă găzduire lui Nachash, vrăjmaşa Celui Preaînalt. Însă El nu-i dispreţuia biata făptură.

125

Kacy Barnett-Gramckow îndurerată, Annah privi cum fraţii şi surorile ei aruncă pământ în groapă, ca prinos adus morţii. De teamă ca nu cumva să atraji atenţia asupra ei, Annah nici nu se mişca. Sătui să o mai şicanezi copiii urmăreau acum îngropăciunea.

Femeile din fiecare colibă pogorau daruri de aducere aminte în mormânt: vase funerare, flori şi mirodenii. După ce toatăj darurile fură pogorâte lângă Parah şi Chathath, tinerii început numaidecât să arunce pământ în groapă, ca să isprăvească e îl mai repede. Ceilalţi locuitori ai taberei se îndreptară fiecare spre! coliba şi pământul lui. Diseară vor duce la cortul lui Yerakhl daruri de mâncare, pentru cina de jale.

— De ce n-ai plecat încă? mârâi Yerakh la Gammad. Ia du-tJ la câmp. Şi voi doi... zise el, întorcându-se mânios spre Haburahl şi Ayalah. Aveţi treabă. Vedeţi mai întâi de turme şi după aceea. i puteţi veni iarăşi.

Gammad îi aruncă o privire care spunea că îi venea să-ţi lovească fratele. Dar îi vedea Naham, iar Naham i-ar fi sărit în ajutor lui Yerakh. Gammad se întoarse îndârjit şi porni vijelios, cu pletele negre în vânt.

Annah oftă uşurată. Dacă Yerakh şi Gammad se

încăierau, unul dintre ei avea să moară, şi ea nu mai putea îndura înoj o moarte în familie. Nici măcar moartea lui Yerakh. De dat. i aceasta, era bucuroasă că Naham se afla prin preajmă.

Prea puţin afectată de prezenţa lui Naham, Haburah se răţoi mânioasă la Yerakh:

— Tocmai astăzi ţi-ai găsit, Yerakh…

Mâna lui puternică şi latăîi făcu semn să tacă.

— Tocmai astăzi tu şi Ayalah trebuie să vă vedeţi de treabă, ca să nu vă mai stea mintea să bociţi degeaba. Pleacă până nu te dan pe mâna lui Naham. Ayalah, du-te şi tu cu ea.

— Te urăsc, strigă Ayalah.

— Tu urăşti pe toată lumea, răspunse neînduplecat Yerakh, Pleacă şi lasă-mă în pace.

Cerurile de odinioară

IV urmă, se întoarse spre Annah, o apucă de umeri prin văl şi I împinse către tabără. O *să mă pună să lucrez cu aurul azi*, cugetă înspăimântată Annah. *Dacă o să greşesc cu ceva*, *are să mă bată*.

Fata mergea împleticindu-se spre tabără, în vreme ce Naham i. nira zgomotos alături de Yerakh.

— Aşadar, prietene, dacă surorile tale te scot din sărite, o să nu le dai mie pe toate trei ca să le pedepseşti?

— Haburah e cea mai neobrăzată, mormăi Yerakh.

— Mă descurc eu cu Haburah, îl încredinţa Naham.

— Să ştii că n-are zestre.

— O să ne înţelegem noi cumva. Dar eşti sigur că nu vrei să nu le dai pe toate trei?

— O să-ţi taie gâtul în somn.

— Am să le leg fedeleş înainte să adorm. Naham părea încâni îi l. i gândul că va avea atâtea soţii la cheremul lui.

Ascultându-i, Annah simţi că o ia cu leşin. Îngrozită

de priwlifjtea picioarelor uriaşe ale lui Naham care păşeau atât de Mjroape de ea, fata se poticni. Yerakh o sprijini, zicând:

— Dacă asta nu ar fi învăţat de la mine să prelucreze aurul, his fi făcut felul demult.

— Eşti sigur că doar asta a învăţat? întrebă Naham. Mă întreb llncă nu cumva pricepe tot ce facem şi zicem noi.

O, Preaînalte, se rugă Annah în tăcere, abia ţinându-se pe pii ioare, *ocroteşte-mă de gândurile iscoditoare ale acestui om rău*. Yerakh mârâi dispreţuitor:

— Am urmărit-o destul de-a lungul anilor. Nu o duce capul să lui lece sau să vorbească. Dar dacă m-a înşelat cumva, o s-o ucid I ntru asta.

— Dacă te hotărăşti s-o omori, dă-mi de ştire, că mă ocup eu e ea în locul tău.

Izbucniră amândoi în râs, iar Yerakh îl lovi prieteneşte peste fi.il pe Naham:

— O să ţin minte.

126

127

Kacy Barnett-Gramckow

Asudând, Annah bătea foiţele de aur înfăşurate în piele, Aurul trebuia să fie lucrat fără cusur, căci era pentru Taphaph. Yerakh nu zisese nimic, dar Annah ştia că el avea să trimită acest dar de aur, de îndată ce va fi gata, la Tsillah, mama lui Taphaph. Dacă avea să primească darul, atunci urmau să înceapă trataţi – vele. Taphaph avea să poarte acest dar de aur în ziua nunţii ei.

Iar viaţa mea va fi din ce în ce mai grea, îşi zise Annah. *Taphaph* J *mult mai isteaţă decât Iltani*.

Annah se opri, căci se auzeau voci pe cărarea care ducea lj cortul lui Yerakh. Se auziră glasuri şi râsete de femei şi chemări; adresate celor din colibă. Însă Yerakh,

Gammad, Haburah şi Ayalah erau plecaţi cu toţii. Numai Annah rămăsese în colibă.

Nu sunteţi bine-venite aici, le zise Annah, în gândul ei, femeilor, bătând mai cu sârg aurul, ca să se audă. Oare cum puteau să râdă când se apropiau de un cort duhnind a moarte? Pesemne că erau mamele, surorile şi mătuşile acelor fiare de copii care o chinuiserfl lângă mormânt de dimineaţă. Fierbând de mânie, îşi spuse: *Eu sunt nebună*. *Nu trebuie să arăt că ştiu că ele sunt prin preajmă*. Le auzi pl femei chicotind când intrau în colibă, sfătuindu-se cum să rânduiască darurile de mâncare – din care Annah n-avea de gând să guste

— Ia uite, e cineva înăuntru, dacă poţi să o socoteşti om. Annah recunoscu glasul lui Taphaph – tânără, zglobie, încrezătoare, dai îşi văzu mai departe de treabă, lovind aurul netulburată. Simte, i că Taphaph o priveşte din uşa acoperită cu o bucată de piele.

— N-am văzut-o de ani de zile fără văl, zise Tsillah, trufaşa mamă a lui Taphaph. Adevărul e că dacă mintea i-ar fi pe potriv. i chipului, atunci ar fi mai frumoasă decât Haburah sau Parah.

— Ptiu! Iată însă că ea *nu* are minte deloc, răspunse Taphaph. E o făptură urâtă şi neroadă despre care nici nu vreau să mai) vorbesc. Hai mai bine să le căutăm pe Ayalah şi Haburah.

— Dar ce-o să te faci dacă te măriţi cu Yerakh? întrebă Tsillah, Făptura-Annah locuieşte şi ea tot aici.

Cerurile de odinioară

— Va trebui să-şi găsească alt sălaş, zise hotărâtă Taphaph. Cu ochii minţii, Annah aproape că şi-o putea închipui pe phaph cum îşi răsfiră pe spate părul negru şi des, sigură de I’ulerea pe care o avea asupra lui Yerakh. Tsillah îi răspunse fiicei sale:

— Dacă Yerakh a izbutit s-o înveţe să prelucreze

aurul, atunci tu ai putea s-o înveţi să macine mirodenii şi grâne. Ţi-ar putea II de folos.

Încercând să-şi închipuie cum ar fi în slujba lui Taphaph, chi-l'iil lui Annah se schimonosi. Cu buzele strânse, răsuci ciocanul în mână şi continuă să lovească ritmic aurul, repetând în gând: *mir-de-mi-rea-să-pentru-Taph-aph*, *aur-de-mi-rea-să-pentru-Taph-aph*.

În timp ce-şi vedea de muncă, auzi scrâşnete în odaia cea mare I colibei. Soseau şi bărbaţii: Yerakh, Naham şi K'nan. Annah îi îi i/ea cum se certau.

Se *ceartă pentru zestre*, îşi spuse. *Pentru ce altceva*? *Nici nu vreau* I *aud. Însă mama iubitului meu are să sosească curând*. *Ar fi mai bine* i< *mă duc în colibă*, *căci va voi să vadă dacă sunt bine*.

Obosită şi încă înspăimântată de noaptea dinainte, Annah l.r…) ciocanul lângă aurul miresei, apoi îşi înfăşură vălul în jurul

Ipului. Se strecură în odaia principală a colibei şi se aşează lângă perete, nu departe de locul unde stăteau bărbaţii.

Gammad tocmai se apropia şi el de ceilalţi. îl înfruntă bătăios I II Yerakh:

— Va trebui să tocmeşti pe altcineva să-ţi îngrijească turmele în să-ţi are pământul. Eu nu pot să mă ocup singur de asta. Iar placă Haburah şi Ayalah se mărită şi pleacă, atunci va trebui să-ţi lix meşti încă doi oameni.

— Încă n-am hotărât nimic, răspunse Yerakh aspru. N-am nevoie să-mi spui tu ce trebuie să fac sau să nu fac!

Ochii lui Gammad scăpărau ameninţător.

— Într-o bună zi, Yerakh, va trebui să mă asculţi. Va trebui să ne >isculţi pe toţi.

Yerakh îi puse mâna în gât, dar Naham îl întrebă:

— Yerakh, ai de gând să-ţi ucizi singurul lucrător pe care-l aii Plin de mânie, Yerakh îi dădu drumul lui Gammad şi se aşez; 1

la loc, cu flăcări în priviri. Gammad îi răspunse la fel, astfel di Annah îşi ţinu răsuflarea, văzându-i. În cele din urmă, GammaJ îşi coborî privirea, într-un gest de supunere forţată. Yerakh încă avea putere asupra lui.

Deodată Taphaph se apropie de Yerakh surâzătoare. În lumina razelor ce pătrundeau până în colibă, ochii şi pielea ei scânteiau. îşi făcu vânt cu mâinile ei delicate, după care îşi trecu mâinile pe sub părul negru, strălucitor, dezgolindu-şi gâtul, cu nişte mişcări fermecătoare, leneşe.

Toţi bărbaţii o pironeau cu privirea, însă zâmbetul ei ei. i numai pentru Yerakh.

— Yerakh, te rog, spune-mi că aţi isprăvit cu ciondăneala voastră. Aş vrea să mă aşez lângă tine, dar mama n-o să mă lase dacă bănuieşte că aveţi de gând să vă încăieraţi.

— Gata, am isprăvit, îi zise Yerakh, deodată surâzător şi îmbuna I. Taphaph îngenunche lângă Yerakh, încrezătoare. Yerakh îşi furişă viclean mâna în spatele ei şi începu să-i mângâie părul.

Annah era scârbită. Se purtau de parcă ar fi fost la un ospţi de nuntă, nu la unul de înmormântare. Ceilalţi răspunseră cu un murmur, pe care Annah îl puse pe seama purtării fluşturatice.1 lui Taphaph – asta până ce ridică privirea şi văzu că mama iubitului ei tocmai intra în colibă, purtând pe şold un coş lunguleţ, cu împletituri întortocheate, plin cu turte.

Având părul încărunţit înţesat de talismane grele din aur, femeia se strecură tăcuta prin mulţime şi-şi aşeză coşul alături de vasele pe care alte femei le aduseseră deja în colibă. Toate privirile o urmăreau, dar ea părea să nu

bage de seamă. Se ridică, cu stătu ra ei demnă. O pereche de brăţări de aur cu grijă asortate îi împodo beau elegant încheieturile mâinilor. Întorcându-se spre scaunul de onoare, pe care stătea Yerakh, zise cu glas liniştit şi mângâios:

— Yerakh din stirpea lui Tsaraph, eu sunt Naomi din tabăra 1 clor – Care-Cioplesc-Lemnul şi suntem aşezaţi la miazănoapte e la bara voastră.

Naomi, îşi zise Annah, agăţându-se de această frântură descoperită.

Yerakh îşi plecă în semn de salut capul. Naham, K'nan şi!… immad se îndepărtară, făcând loc femeii să se apropie. În Ichimb Taphaph rămase lângă Yerakh. Se încruntă uşor, preocu-ulă de brăţările meşteşugite care împodobeau încheieturile lui N.iomi. Într-un târziu, bărbatul răspunse:

— Bine ai venit. Dar de unde mă cunoşti?

— Familia mea îl cunoştea pe tatăl tău, răspunse ea, ridicând Într-o sprânceană.

Annah simţi că i se taie răsuflarea, căci recunoscu această încruni. ilură de când fusese luată la întrebări de către mama iubitului ei. Naomi mai zise:

— Am venit să-ţi spun că îmi pare rău de moartea mamei tale.

— De unde ştii? întrebă Yerakh uimit şi aproape obraznic.

— Se află, răspunse ea hotărâtă, nelăsând loc de îndoieli şi ledumeiiri. Mai vreau însă să cădem la învoială într-o privinţă, le faţă cu toţi aceşti martori, dar îţi cer iertare că tocmai astăzi Iduc vorba despre aşa ceva. E singurul prilej pe care-l am să te întâlnesc şi trebuie să îmi dai un răspuns numaidecât.

Yerakh o cercetă din priviri, pe urmă îi făcu semn să se aşezepe una dintre rogojinile din faţa lui. Naomi îngenunche cum sc. 111 vine, cu mâinile împreunate în poală. Ca şi cum şi-ar fi adus. iminte dintr-odată de buna cuviinţă, Yerakh se îndreptă şi cu glas liniştit şi cuviincios o întrebă:

— Nu doreşti să mănânci ceva?

— Doi dintre fiii mei mă aşteaptă, aşa că nu avem prea mult timp pentru daravera asta, răspunse ea repezit. Nu vreau să mă port necuviincios.

Yerakh se întoarse poruncitor spre Haburah. Plecându-şi capul. 11 pusă, Haburah puse pe un blid micuţ câteva turte de seminţe

131

Kacy Barnett-Gramckow şi le aduse. Annah stătea cu răsuflarea tăiată, întrebându-se daci mama iubitului ei avea să refuze acest dar de mâncare, căci al primi mâncare în casa unui străin însemna că oaspetele şi gază. i cădeau la pace. Naomi îi zâmbi cu bunăvoinţă lui Haburah şi luă o turtă. Sub privirile tuturor, rupse o bucată din turtă şi o mâncâi, acceptând astfel gestul de curtenie al lui Yerakh. Lui Annah îi mai veni puţin inima la loc.

După ce isprăvi de mâncat bucata de turtă, mama iubitului ei îşi îndreptă statura, revenind la planurile ei.

— Am venit să cer mâna uneia dintre surorile tale, căci col de-al doilea fiu al meu a văzut-o şi doreşte s-o ia de nevastă.

Inima lui Annah bătea de să-i spargă pieptul. îi venea tare greu să stea liniştită, iar mâinile îi erau lac de sudoare. Aşa cum se aştepta, Yerakh se încruntă:

— Va trebui să-i spui fiului tău să-şi caute nevastă în altă parte. Surorile mele n-au zestre.

Naomi dădu din mână, brăţările de la încheietură lucind în bătaia luminii, şi zise:

— Noi n-avem obiceiul să luăm zestre. Băiatul meu a văzut-o pe sora ta şi o vrea de nevastă. Mi-a spus să-ţi ofer cinci sute dintre cele mai de soi animale şi jumătate din recolta noastră din acest an.

Yerakh se lăsă pe spate, peste măsură de uimit. În colibă se aşternu o tăcere de mormânt, toţi cei de faţă încercând să priceapă cum de unul dintre cele mai împământenite obiceiuri ale lor era răsturnat de o străină. Yerakh clătină din cap, de parcă n-ar fi înţeles bine. Apoi întrebă precaut:

— Fiul tău e gata să dea cinci sute dintre cele mai de soi animale şi jumătate din recolta lui pentru una dintre surorile mele?

Se întoarse către Haburah şi Ayalah, care se holbau mute la Naomi. Annah se făcu mică sub marama ei, nevenindu-i să creadă ceea ce auzea.

Naomi aşteptă răbdătoare, privindu-l pe Yerakh. Şi, ca să-i dea ghes parcă, adăugă:

Cerurile de odinioară

— Fiul meu şi-a strâns deja recoltele şi le-a treierat.

Yerakh înghiţi în sec. Annah închise ochii, simţindu-i lăcomia.

dai cuiva grâne gata adunate şi treierate însemna să-i dai un îi. îi lihnit. Grâul se folosea la orice mâncare, era greu de cultivat, i i. i mai de dorit decât orice fruct sau orice sămânţă. Nu se putea gândi la altceva decât la zilele în care iubitul ei îşi muncea câmpul mi sudoarea frunţii, luptând cu spinii şi cu oboseala trupului ca să [dune recolta, ca pe urmă să-i dea jumătate lui Yerakh în schimbul II Annah ar fi dorit tare mult să se poată împotrivi acestei jertfe.

— Azi-dimineaţă a socotit cât are în hambare, urmă mama mhi (ului ei. A trebuit să-l ajute frate-său, căci a umplut două miţe cu grâne.

Yerakh se holbă la ea:

— De ce să dea aşa de mult?

— Pentru că pământurile noastre au fost rodnice şi el vrea îi nevastă.

După ce le aruncă, pe rând, câte o căutătură lui Taphaph şi lllorilor sale, Yerakh surâse:

— Mă învoiesc. Dar care dintre surorile mele se învredniceşte

În o asemenea plată?

— Cea cu văl.

Zâmbetul lui Yerakh păli. Apoi, cu glas de osândit, zise:

— Fiul tău n-o s-o vrea, căci nu ştie să vorbească.

— Măcar n-o să se certe cu el, atunci, iar fiul meu o să aibă ni mă în coliba lui. Cât despre mine, sunt de părere că dacă îi poate face copii, toate celelalte sunt fără vreo însemnătate.

Naham mârâi:

— Netotule, învoieşte-te cu femeia!

Toată lumea începu să râdă, iar Yerakh surâse şi el, bucu-i, mdu-se desigur de privirile pline de subînţelesuri ale familiei i prietenilor.

— Mă învoiesc.

Annah îşi ţinea mâinile încleştate în poale, copleşită, silindu-gli să se ţină cu firea.

Naomi se ridică demnă.

— Fiul meu are să aducă turmele şi grânele mâine. Fata să gata pe mâine seară. Ca şi când şi-ar fi amintit un lucru neînsem Jnat, adăugă: Să ne fie cu iertare. Aceasta e o casă de jale. Nu ne aşteptăm la un ospăţ de nuntă, ar fi cu totul nepotrivit. Iar sora ta să ia cu ea numai ceea ce

poate duce în mâini şi nimic altceva!

Salutându-l cuviincios cu o înclinare a capului pe Yerakh şi pl toţi ceilalţi, femeia plecă. Annah o privi plecând, fiind la fel de uimită ca toţi ceilalţi. *Nu pot crede una ca asta*, îşi zise ea înmărmurită. *Nu se poate aşa ceva*. Simţea că privirile tuturor erau aţintite asupra ei, încercând s-o vadă printre umbre. Preocuparea lor neaşi teptată o îngrozea. *Fă-te mică*, îşi spuse Annah. *O făptură de nimic*.

Yerakh se ridică şi veni la ea, privind-o bănuitor. Se aplecă, o târî pe Annah la picioarele lui şi îi smulse vălul. Ea îşi pironi privirea în pământ, cu ochii goi, cu chipul încremenit, uitându-se în gol. Yerakh o apucă de bărbie, îi întoarse faţa spre el, aplecând u – se.

— Uită-te în ochii mei!

Annah privea dincolo de el, prin acoperişul găurit al colibei. Scârbit, Yerakh îi dădu drumul. Annah se ghemui lângă peretele de grinzi şi stuf. Încet, pierdută, îşi trase marama lângă ea şi şi-o înfăşură în jurul capului, după care se întinse cu faţa spre perete şi închise ochii, ca şi cum n-ar avea altceva mai bun de făcut deail să tragă un pui de somn. Cu toate că ţinea ochii închişi, simte. i că toate privirile o ţintuiesc pe ea. Câţiva dintre tineri chicotiră!

— Oare ce-o fi făcut ca să-l facă pe ăla s-o dorească? întrebă Tseb-iy, dând glas nedumeririi tuturor. Râse uşor, cu gândul la toate închipuirile depravate de nerostit.

Oare cum poţi râde, Tseb-iy? Annah aproape că tremura de furie. *Mama a murit noaptea trecută, purtând copilul tău în pântece, iar acum tu stai în colibă şi râzi, gândindu-te la lucruri spurcate*.

Cerurile de odinioară

— Acum o să stăm de vorbă! zise cu glas tare Naham, vic-brios. Această făptură de nimic a adus bogăţie în coliba

lui

I laraph. Aşa că, Yerakh, nu mai ai de ce să te codeşti. Ai să-i dai Im K’nan o sută de animale pentru zestrea de nuntă a lui Ayalah.

— O sută cincizeci, se târgui K’nan. Asta pentru că m-a făcut.1 aştept atâta vreme.

— Şi o sută cincizeci de animale şi pentru Haburah, întări N.iham propunerea lui K’nan, ca şi când el însuşi ar fi făcut-o.

— Atunci şi mie îmi datorezi cel puţin o sută cincizeci de anini, de, zise Gammad ameninţător. Iar tu rămâi cu toate grânele, < îi cincizeci de animale şi cu făgăduinţa zestrei de nuntă de la hphaph. N-ai de ce să te împotriveşti, Yerakh.

Curioasă, Annah întredeschise ochii ca să-i pândească rin ţesătura vălului. Yerakh părea gata să facă moarte de om. «phaph se îndepărtă de el, dând ascultare mamei sale care îi totl, irea semne de o vreme.

Zveltă şi cu un aer poruncitor, Tsillah îi preveni:

— În ceea ce o priveşte pe fiica mea, nimic nu e hotărât, iar eu nu.1 nu sunt gata să împart averea cu ea.

— Mamă, se împotrivi Taphaph. Însă Tsillah îşi conduse fiica il. nă din colibă, ridicând din sprânceană spre Tseb-iy. Ursuz, îi esta le urmă afară.

— Ieşi afară! îi porunci Yerakh lui Gammad. Ai făcut destule 111 ăgării pentru o seară. N-ai decât să dormi cu oile în ţarc la noapte.

Gammad şovăi o clipă, după care apucă câteva turte şi ieşi i u paşi apăsaţi. Yerakh îl urmări mânios cu privirea cum pleacă, l lin de furie încă, se întoarse către Naham:

— Tu n-ai de gând să mă laşi în pace până ce o vei avea pe

I1 abur ah, nu-i aşa?

— Întocmai, încuviinţă Naham.

— Atunci, poţi s-o iei dimpreună cu toate animalele pe care. îi cerut din cele cinci sute. Cât despre K'nan, va căpăta şi el le o sută cincizeci de animale pentru Ayalah.

134

135

Kacy Barnett-Gramckow

Auzind una ca asta, Ayalah ţipă de bucurie, în vreme cfl Haburah închise ochii. Toate femeile şuşoteau între ele uimite. 1

Yerakh nu le băga în seamă, ci îi făcu un semn cu capul lui Naham şi îi zise:

— Îţi mai dau încă cincizeci de animale, dacă faci ce îţi cer. Annah se cutremură de răceala din glasul lui. Yerakh îi şopll lui Naham la ureche cerinţele sale, iar acesta din urmă surâde. şi cu ochii mijiţi de încântare. *Oare ce plănuieşte Yerakh*? se întrebi Annah. Toată seara îi urmări din priviri pe cei doi bărbaţi, dai purtarea lor nu trăda nimic.

Într-un târziu, Yerakh le chemă pe nevestele lui Naham.

— Vă dau la fiecare câte un talisman de aur dacă o luaţi fi voi în cort pe această făptură, ca să o păziţi şi s-o pregătiţi pentru nuntă. Aveţi grijă ca nu cumva să fugă mâine dimineaţ. i Haburah, Ayalah, mergeţi şi voi cu ele. Naham rămâne cu mim1

Ceilalţi oaspeţi erau pe picior de plecare, iar soţiile lui Naham rămaseră în urmă ca să ia cu ele ce mai rămăsese de la ospăl Haburah o apucă furioasă pe Annah de braţ şi o împinse căi ic uşa colibei. *Desaga mea*, îşi aminti Annah, stând neliniştită în uşi *Pieptenele şi scoica încrustată*. Le lăsase într-un colţ din odaia în lucru a lui Yerakh.

— Hai, porneşte, îi zise Haburah îmbrâncind-o în întuneridl Ayalah şi soţiile lui Naham porniră în urma lor,

flecărind. Stelei se iviseră pe cerul stânjeniu al serii. Annah îşi aţinti privirile spre ele, ca să se liniştească.

— Să nu vă treacă prin minte că am să-mi petrec toată noaptea cu voi, le zise Ayalah celor patru soţii ale lui Naham. Mă din să-l caut pe K'nan! Se opri şi ascultă zgomotele din depărtare. Se opriră toate şi ascultară behăitul stins al oilor şi fluierăturilj poruncitoare ale unor ciobani ce păreau că se apropie. Trebuie să fie netotul lui Annah... pesemne că e prea nerăbdător ca şi aştepte până mâine, zise Ayalah râzând.

136

Cerurile de odinioară

I arma oilor şi fluierăturile celor doi ciobani care le mânau îi heziră pe bărbaţii din tabără. Veneau din toate părţile, iar print ei erau Yerakh, Naham, Tseb-iy, K'nan, Gammad şi tatăl lui l leb-iy – Bachown cel trupeş şi cărunt, care era cel mai priceput

Im toată tabăra la încercat metalele. Bărbaţii deja se ciondăneau iun să împartă turma. Annah socoti că trebuiau să fie cel puţin o iii. i de dobitoace. Yerakh vorbea cu căpetenia ciobanilor, pe care \ nnah îl recunoscu drept fratele mai mare al iubitului ei.

(e *n-aş da să fii şi tu aici*, îi spuse ea în gând iubitului ei. *Mi-ar mlice atâta mângâiere să te văd iarăşi*.

În timp ce urmărea din priviri turmele şi pe bărbaţi, Annah

I igă de seamă că Gammad se certa cu K'nan, apoi cu Yerakh.

Ifiham îi despărţi pe Yerakh şi Gammad, după care întoarse

Bâtele lat spre Gammad, despărţindu-l cu bună ştiinţă de restul hărbaţilor. Annah simţi fiori reci pe şira spinării.

— Poţi să-ţi iei gândul de la întâlnirea cu K'nan, o

cicăli I laburah pe Ayalah. Bărbaţii o să se ciondănească toată noaptea. Haide, să-i lăsăm cu oile lor cu tot.

O apucă pe Annah de umeri şi o întoarse către coliba lui Naham. Annah se împotrivi, vrând să strige ca să-l prevină pe iammad. Însă surorile ei o siliră să plece, iar frica o făcea să tacă.

137

Capitolul 10

b soarele dimineţii târzii, soţiile lui Naham o cufundară p0 Annah în râu, apoi o frecară bine cu nisip şi o limpeziră cu fieflturi de ierburi. După ce isprăviră, o duseră pe ea şi pe surorile ol; în coliba lor. Acolo, îi unseră părul şi pielea lui Annah cu ulei un înmiresmate. Lui Haburah şi Ayalah nu le păsa câtuşi de puţin cum arăta Annah, însă nevestele lui Naham erau nemulţumi le Mai ales cea dintâi dintre soţii, Shuwa, o femeie subţiratică *e*\ meticuloasă, era cu totul nemulţumită.

— E ca şi cum ai încerca să aduci o bucată de piatră la viaţă, se plânse Shuwa, în vreme ce o pieptăna pe Annah. N-ai ce-i faci Doar nu se aşteaptă fratele tău să o fac să arate ca o femeie adevărată când ea stă cu privirea pierdută în gol?

Cea de-a doua soţie, Qetsiyah, râse răutăcios:

— Din ce ne-ai spus, soro, şi tu arătai la fel ca această făptur.1 în ziua nunţii tale cu Naham.

Shuwa se opri.

— Ei bine, din ceea ce am văzut *cu ochii mei*, îţi pot spune că în ziua nunţii tale cu Naham, tu *arătai* ca un bolovan.

Cerurile de odinioară l’ierzându-şi răbdarea, Ayalah smulse pieptenele dintre degeli le lui Shuwa.

— Hai că fac eu asta. Tu te-ai tot ocupat de Annah de bună lui iineaţă. M-am săturat s-o mai văd. K’nan mă aşteaptă.

Îngenunchind pe rogojina de lângă ea, Haburah trânti un coş lung cu turte în faţa lui Annah şi a soţiilor lui Naham.

— Eu nu mi-aş bate capul cu felul în care arată Annah. Un i mi hat care dă ceva pe o făptură neghioabă ca ea nu poate să aibă l'ici multă minte. După care adăugă cu glas scăzut: Poate că în lua în care mă voi căsători cu Naham voi ajunge şi eu la fel de in hună ca Annah.

— Ai să răzbeşti tu cumva, îi răspunse Qetsiyah, abătută. Shuwa şi Qetsiyah trăiau de pe o zi pe alta, luptând cu Naham.

un ciudăţenie, amândouă soţiile aveau aceeaşi statură ca Haburah: /veltă, ce trăda o anumită fineţe. Annah se întreba dacă şi Haburah v, i sfârşi precum Shuwa şi Qetsiyah, o umbră de femeie, căreia silnicia lui Naham îi va fi zdrobit vigoarea şi strălucirea.

— Eu nu vreau doar să răzbesc cumva, zise Haburah, apu-i Ind o turtă. Vreau să-l omor.

Soţiile lui Naham cercetau în tăcere coşul cu turte. Annah îşi îi minţi că era coşul lunguleţ cu turte făcute de mama iubitului ei. I, isând să pară că e cu totul rătăcită, Annah luă o turtă şi muşcă din ea. Era dulce la gust, uşor iute şi pufoasă, topindu-se încet în gură.

— Măcar e în stare să mănânce singură, oftă Shuwa.

— Cămaşa ei e veche, zise Qetsiyah. Ar trebui să-l înduplecăm I v Yerakh să ne lase să-i căutăm alte straie printre cele ale neves-in sau ale mamei lui. N-am vrea ca prostul proştilor să capete o lo ţie înveşmântată într-o cămaşă veche.

— E cu neputinţă să-i dăm din straiele minunate ale mamei, şi împotrivi Ayalah.

— Şi atunci îi dai tu dintr-ale tale? o întrebă neîncrezătoare i vâslyah.

— E trecut cu mult de amiază, îi zise Shuwa lui Haburah, curmându-le vorba. Oare fratele tău ne-ar îngădui să ne ducem la cortul său ca să căutăm nişte veşminte potrivite pentru nunt. i

— De parcă mi-ar păsa mie ce zice Yerakh! se făli mânioas.1 Haburah. Sau Naham!

— Şi nevasta lui Naham, cea dinaintea mea, vorbea aşa, îi zise Shuwa domol. Naham i-a frânt oasele, după care a îngropat-o de vie, pentru că i-a întors vorba.

— Mi-a arătat şi mie mormântul, adăugă Qetsiyah. Râdea pe seama morţii ei.

— Să încerce numai să se atingă de mine. Haburah se ridici, scuturând firimiturile din poate. Întâi de toate, va trebui să m. i prindă. Hai s-o ducem pe Annah în coliba noastră.

Când Haburah o ridică pe picioare, Annah apucă coşul cu turto de la Naomi; pentru nimic nu l-ar fi lăsat în coliba lui Naham.

— De ce vrea să-l ia? întrebă burzuluită Shuwa, iar din glasul ei se înţelegea că voia să-l păstreze.

— Pesemne că îi e foame, îi răspunse Ayalah. Şi oricum, coşul e un dar de la mama iubitului ei. Ea se cade să-l păstreze.

Nu-ţi pasă ţie ce mi se cuvine mie, *Ayalah*, îi zise Annah în gând, *Nu vrei decât să le înjoseşti pe Shuwa şi Qetsiyah*, *pentru că nu le ni deloc la inimă*. *Dar chiar şi aşa*, *îţi mulţumesc*.

Ţinând fără îndemânare coşul într-o mână, Annah îşi adun. i vălul în jurul capului cu cealaltă mână. îi venea în falduri vălu rite peste ochi, împiedicându-i vederea. Când ieşi la lumina zilei, în urma surorilor ei, se împiedică.

Shuwa pufni dispreţuitoare:

— Bărbatul ăla nechibzuit o să-şi ceară înapoi toate turmele şi grânele când o să-şi dea seama că sora voastră nu-i în toate minţile

— O să trebuiască să se lupte pentru ele cu cei din tabără, zise Ayalah zeflemitoare.

Annah o luă înaintea lor. Toţi bărbaţii din aşezare erau adunaţi dinaintea colibei lui Yerakh, privind cum Yerakh, Naham şi

Cerurile de odinioară l nan îşi împărţeau o altă turmă de oi – vreo cincizeci, de această i ită. Gammad nu era de faţă. Yerakh îi făcu semn la Haburah, spuse câteva cuvinte, apoi o trimise către colibă.

I laburah le făcu semn la Ayalah şi soţiilor lui Naham s-o urmeze. \\. ilah o apucă de braţ pe Annah, împingând-o spre colibă.

După ce intrară, Haburah zise:

— Yerakh s-a învoit să luăm din lada mamei tot ce are nevoie Annah. Însă nu avem voie să intrăm în odaia lui de lucru sau să m. 11 îngem de aurul miresei.

— La ce i-ar folosi aurul de mireasă lui Annah? întrebă Ayalah. \ i fi o risipă.

— Ar putea să abată privirea altora de la ochii ei goi de im hună, îşi dădu Shuwa cu părerea. Yerakh ar trebui neapărat să folosească de aurul pentru mireasă. Pe lângă asta, îi trebuie o hnucă şi nişte podoabe în păr.

Shuwa deschise lada cu picioare scurte ce aparţinuse lui Parah

11.are era aşezată lângă un perete al colibei. Văzând lada, Annah

Iu năpădită de un nou val de durere. Îngenunche pe pământ, cu

I i ivi rea pierdută prin faldurile maramei, simţind că mintea i sei Este de orice gânduri.

Soţiile lui Naham scormoneau prin ladă, scoţând

piepteni, în iigele, şnururi, chipuri cioplite, tunici, bucăţi de aur, brăţări!” şi loabe de păr şi talismane – rămăşiţe ale vieţii lui Parah.

Neputând să îndure priveliştea lăcomiei lui Ayalah care tocii i. îi înşfăca o brăţară, Annah îşi abătu privirea de la lucrurile ni. unei sale. Shuwa şi Qetsiyah se tot ciondăniră, alegând în cele lin urmă o tunică lungă şi moale din piele, dintre ale lui Parah. Annah simţi în nări mireasma de mirodenii şi de uleiuri mirosi-loare ale mamei sale. Copleşită, se întoarse cu spatele la soţiile lui N.iham, îşi smulse vălul şi se ascunse după zăveasa de piele de la ml. u a de lucru a lui Yerakh.

Ştiind că surorile ei vor veni să vadă ce face, Annah îşi culese li, îi sta de paie dintr-un colţ şi îngenunche cu spatele spre uşă.

140

141

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Luptându-se să-şi recapete stăpânirea de sine, îşi aţinti privirile spre un ungher al odăii şi îşi trase răsuflarea. Lângă perete, erai grânele dăruite de iubitul ei lui Yerakh, în şase coşuri neobişnuiţi de mari şi pline ochi. Cineva împrăştiase nepăsător boabe şi pe jos.

Truda iubitului meu e irosită pe oameni care îi dispreţuiesc jertfii, cugetă Annah. *Eu ar fi trebuit să adaug la bogăţia colibei lui*. În *schimb*, *el îi îmbogăţeşte pe Yerakh şi pe alţii pentru o făptură neînsemnată ca mine*.

Annah închise ochii. Dacă se gândea la iubitul ei, îi venea’s, i plângă, dar nu putea să-şi arate slăbiciunea de faţă cu surorile ei şi cu soţiile lui Naham. *Trebuie să mă liniştesc*, îşi zise. *Dacă tot sunt în odaia de lucru*, *atunci pot să lucrez*.

Aurul miresei pregătit pentru Taphaph rămăsese

unde-l lăsase ieri. Se apucă să-l bată iar. Ridicând ciocanul, Annah începu's, i lovească ritmic bucata de aur învelită în piele, în vreme ce soţiile lui Naham o pândeau din uşă.

— N-avem de ce s-o păzim, le înştiinţa Haburah şi le trase din uşă. Ea e deprinsă cu munca aia.

Rămasă singură, Annah se gândi la timpul pe care-l petrecuse în această odaie de-a lungul anilor. Când era de faţă şi Yerakh, odaia o îngrozea, dar, fără el, era de-a dreptul tihnită. Iar aurul era ca un leac pentru Annah, căci strălucirea şi frumuseţea lui îi abăteau gândurile de la suferinţa ei.

Nu mă pot lipsi de aur, îşi dădu ea seama, continuând să bată prin învelişul din piele. *Fără-ndoială că iubitul meu are să mă Itm să-i învăţ pe copiii noştri să prelucreze aurul. Însă am nevoie de micile*

Era hotărât să nu ia nimic cu ea decât ceea ce poate căra în mâini. *Nimeni nu s-a atins de uneltele tatii de când a murit el. Yerakh n-o să le simtă lipsa. Şi la urma urmei le merit după ce am muncit nit i peste douăzeci şi cinci de ani. Dar cum să le ascund*?

Cu acelaşi chip împietrit, Annah puse ciocanul jos şi se duse în odaia de alături, trecând de surorile sale şi de soţiile lui Naham, care încă scormoneau printre lucrurile lui Parah, discutând

142

oprins. Prefăcându-se nepăsătoare, Annah se trânti pe rogojina lin faţa lăzii mamei sale, acum deşertate, şi îşi luă înapoi coşul îi iurte făcute de Naomi. Cu coşul în mână, Annah se întoarse. niiită în odaia de lucru, muşcând dintr-o turtă, ca să lase să se

11, idă că îi era foame.

O vreme, mai bătu aurul miresei ca să nu stârnească nedume-rea surorilor ei. Apoi vârî ciocanul în coş şi, cu mişcări iuţi şi guri, scoase desaga de piele cu uneltele

tatălui ei din lada lui, îi în cel mai îndepărtat ungher al odăii de lucru. Annah vârî repede iii. munchiul greu în coş şi puse peste el desaga ei de ierburi împle-lilr, marama şi turtele care mai rămăseseră. Simţind că se apropie surorile ei, prinse a muşca dintr-o turtă, cu privirea rătăcită.

— Vezi, zise Ayalah, ţi-am spus că n-are să fugă. Este deprinsă la acest ceas din zi să fie în odaia de lucru. Şi... Ayalah şovăi, k obicei, mama gătea cina în vremea asta. Am şi uitat de cină, I am gătit nimic pentru Gammad, iar el nu întârzie niciodată când e vorba de mâncare.

— Yerakh m-a întrebat dacă l-am văzut pe Gammad, zise I l. ihurah nedumerită. E cu totul neobişnuit că azi nu l-am văzut toată ziua. Credeam că Yerakh are să-i dea o parte din animalele i.1 pătate de la netotul ăla.

— Gammad s-a certat cu toată lumea aseară, pufni Shuwa. Annah le asculta, înghiţind cu noduri îmbucăturile de turtă i u gust dulce-piperat. *Ah*, *Preaînalte*, cugetă ea, privind fără ţintă dincolo de ierburile din acoperiş, *nu lăsa să fi murit şi Gammad*! *I kja e prea multă moarte în familia asta*. Dar era încredinţată că l. nbatul e mort. Simţi că o cuprinde o amorţeală şi i se dărui cu lolul, ca să nu cadă pradă deznădejdii.

Rupând tăcerea ce coborâse în odaie, Qetsiyah zise:

— Cred că ar trebui să gătim ceva de mâncare. Ce aveţi pe aici? În vreme ce se îndreptau către cămară, glasurile lor se auzeau lot mai stins. Încercând să scape de sub mantia amorţelii, Annah. C gândi: *Yerakh*, *de ce n-ai putut să-i dai cincizeci de oi şi lui Gammad*.

Kacy Barnett-Gramckow *iar pe urmă să-l alungi din tabără*? *De ce a trebuit să-i curmi zilelm Oare o să-ţi capeţi vreodată răsplata pentru răul pe care l-ai făcut altora*? *Nu e vremea să-mi bat capul cu asta*, *căci*, *altminteri*, *o să*

încep să urlu ca o apucată.

După ce i se mai limpezi mintea, aruncă o privire în încăpere *văd această odaie pentru ultima oară*. *N-o să am de ce să-i duc dorul, decât pentru că îmi aminteşte de tata*. Privirea i se opri la coşul firul moş şi meşteşugit adus de Naomi. *îţi mulţumesc că ai făcut acea coş, Naomi*. *Nădăjduiesc să-l pot căra cu mine diseară, fără să mi I cerceteze cineva*.

Annah se uită la cele cinci turte care mai rămăseseră şi erau prea bune ca să le irosească pe vreunul dintre cei de aici. Avoj să le ducă înapoi la Naomi. O *să învăţ şi eu să fac turte ca astea*, îşi făgădui în sinea ei. *Cu siguranţă că sunt pe placul iubitului meu* 1 *al familiei sale*.

— Haburah! zbieră Yerakh din uşa colibei. Animalele au fost numărate şi împărţite. Netotul are să vină curând. Ea e gata?

— E în odaia de lucru, răspunse Haburah nepăsătoare*. Întinde-te*, îşi spuse Annah. Nu trebuia să-i stârnească bănuieli lui Yerakh. Ce putea fi mai nevinovat decât un pui de somn?

Pe când simţi că Yerakh ajunse în uşa odăii, deja reuşise să se ghemuiască pe rogojina pe care lucra de obicei, prefăcându-se ci doarme. Yerakh intră în odaia de lucru şi o lovi cu piciorul în fund

— Trezeşte-te, hai sus.

Se ridică agale, cu privirile voit pierdute. Nu îi era deloc greu să se prefacă obosită, căci temerile pentru soarta lui Gammad o ţinuseră trează jumătate de noapte. *Ucigaşule*, îi spuse în gândul ei lui Yerakh, în timp ce acesta se lăsă pe vine în cealaltă parte a odăii ca să cerceteze aurul miresei, învelit în piele. *Din pricinii lăcomiei tale, tatăl tău, nevasta ta, mama ta şi fraţii tăi sunt acum morţi*. *Ah, Preaînalte, răsplăteşte-i după faptele lui*.

În vreme ce se gândea la toate astea, Annah avea aceeaşi înfăţişare împietrită. Yerakh bombăni scârbit:

Cerurile de odinioară

— Bucată de lemn! Să-ţi ascundem sluţenia.

Cu nespusă grijă, desprinse pielea din jurul bucăţii de aur pentru mireasă. Apoi, ţinându-şi răsuflarea, dezlipi pieliţa uscată i gălbuie de pe bucata strălucitoare de aur prelucrat.

E *fără cusur*, cugetă Annah, privind aurul cu coada ochiului. Îi făcuse atât de neted şi subţire, aşa delicat şi fin, încât şi cea în îi uşoară pală l-ar fi făcut să plutească. Se mişca foarte încet şi o rea cu totul rătăcită, străduindu-se să nu răsufle prea tare.

Ţinându-şi încă răsuflarea, Yerakh desprinse bucata de aur i le/velită de pe fâşia de piele de dedesubt – şi din foiţa cu care mai fă încă înconjurată. După aceea, duse aurul în dreptul chipului Im Annah şi suflă uşor. Pulberea de aur ce se desprinse de pe foiţa. le piele se ridică în aer ca cenuşa scânteindă ce se înalţă din para fecului şi fu purtată spre Annah, împrăştiindu-se şi aşezându-se în părul fetei sau pe pielea ei pomădată cu mirodenii. Acum părul, 1111 n tea, pleoapele, nasul şi obrajii îi străluceau şi licăreau. O parte îi în pulberea de aur îi căzu pe umeri, pe braţe şi pe mâini.

— *Aur curăţat de un ucigaş*, cugetă ea cu amărăciune. Yerakh o apucă pe Annah de încheietură, de parcă ar fi fost o ptură otrăvitoare şi îi puse mâinile pe coşul în care era vălul ei.

— Ia-l cu tine, bodogăni el. Haide. Pricepi ce-ţi spun? Mişcă! De parcă ar fi fost animalul său îmblânzit, Annah luă coşul, ridică în picioare şi porni în urma lui Yerakh către odaia prin Hpală a colibei, unde surorile ei şi soţiile lui Naham se certau în (tura mare.

— Gata! porunci Yerakh şi femeile tăcură.

Apoi Ayalah chicoti, strălfulgerată parcă de un gând. Se apropie repede de Annah, apucă cele cinci turte care mai rămăseseră în coşul cel alungit pe care-l ţinea Annah în braţe şi le duse înapoi la Haburah şi la nevestele lui Naham. Erau mulţumite. Până i I laburah părea înveselită.

— Ne bizuim pe tine ca să ne scuteşti de muncă şi de neplă-ivri, îi spuse ea lui Ayalah.

144

145

Kacy Barnett-Gramckdw

— Am făcut-o pentru binele nostru, al tuturor! Ayalah râsM punând turtele pe un blid.

— Ce-i cu voi? le mustră Yerakh.

Dar femeile nu mai apucară să-i răspundă, căci de afară răzbătură strigăte de bucurie. Oamenii din sat se pregăteau să intro în colibă deja, iar Annah se înfiora. Era *el* şi venea după ea.

— Ţine-o! porunci Yerakh. Supusă, Ayalah o apucă pe Annah de braţ şi o duse lângă Haburah. Annah îşi aţinti privirea în pământ.

Ţie nu-ţi pasă, îşi aminti Annah sie însăşi. *Tu eşti cu totul rece* în *toţi şi la toate*. *Nu o să-l priveşti*. *Trebuie să fii o făptură de nimic*.

Cu coada ochiului văzu picioare de bărbaţi, de femei şi tic copii intrând în colibă. Un bărbat, K'nan, se opri în spatele lui Ayalah, care chicoti şi îi şopti ceva la ureche.

— Ayalah! mârâi Yerakh.

Iar Ayalah conteni numaidecât. Shuwa, soţia lui Naham ţâşni din mulţime. Curând se întoarse cu un morman de straie şi cu podoabe din aur pentru păr pe care le aruncă în coşul pe care I ţinea Annah în mâini.

N-am trebuinţă de toate astea, cugetă Annah, uitându-se împie trită la veşminte.

Un murmur străbătu coliba ticsită; tălpile bărbaţilor,

ale fenirilor şi ale copiilor se dădeau în lături, deschizând o cale prii mijlocul lor. Trei bărbaţi tineri se opriră dinaintea lui Yerakh, i. u Annah ascultă cu toată fiinţa glasul iubitului ei, liniştit şi adânc.

— Eu sunt Sem, din neamul Celor – Care-Cioplesc-Lemnul. Eu şi fraţii mei v-am dat plata pentru care ne-am tocmit. Acum aii venit să-mi iau nevasta.

— Bun-venit, zise Yerakh, de-a dreptul binevoitor.

Ridică mâna şi făcu un semn spre Haburah şi Ayalah. Surorik lui o luară pe Annah, una de un braţ, alta, de celălalt şi o împin seră în faţă.

Sem, îşi spuse Annah. *Cel rânduit*. *Sau „a părăsi”*. *Oare care estt adevăratul tău nume*, *dragule*?

Cerurile de odinioară

Haburah întinse către Sem şi fraţii lui blidul de lut cu turtele cute de Naomi. Fiecare dintre ei luă, fără grabă, câte o turtă şi muşcară din ele. Aproape în acelaşi timp, şovăiră preţ de o clipă, tiu pă care isprăviră de mâncat turtele. Fără să scoată un cuvânt, un întinse mâna stângă spre Annah. Avea degete lungi, puternice bătucite de muncă. Şi era mai înalt decât crezuse Annah. Fata îţi i ronea cu privirile, fără să se mişte. Ayalah îi smuci coşul din mână îţi o împinse către Sem. Yerakh se aplecă şi apucă mâna dreaptă a lui Annah şi o puse în a lui Sem, cu palma către palma lui. Degetelei, ilde ale lui Sem îi cuprinseră încheietura. *Nimic*, îşi zise Annah. *Nu simţi nimic*. *Iar* apoi gândurile i se îndreptară spre Ayalah: Să *nu* Iwtff *de seamă cât de greu e coşul*. *Mai bine gândeşte-te la K’nan*.

— Ţi-o dau pe sora mea, zise Yerakh de-a dreptul. Fie să aveţi mulţi copii.

— Îţi mulţumesc pentru bunăvoinţă, îi răspunse Sem. Annah Minţea însă furia mută din spatele cuvintelor. Se ruga ca Yerakh li nu bage de seamă sau să nu-i pese.

— Poftim, îi şopti Ayalah lui Annah, deschizându-i mâna Itângă şi silind-o să apuce coşul. Ia-l.

Annah primi coşul recunoscătoare că Ayalah nu băgase de teamă cât de greu era.

— Am fost preveniţi că la voi sunt zile de jale, îi zise Sem. uviincios lui Yerakh. Aşa că, vă vom lăsa în pace.

— Fie după dorinţa ta, încuviinţă Yerakh, neaşteptat de cuviincios. Annah îşi reţinu un surâs amar. Yerakh abia aştepta să.ci pe de Sem, temându-se ca nu cumva acesta să se răzgândească în privinţa târgului făcut.

Sem o luă blând de braţ pe Annah şi o conduse afară, urmat de I raţii săi. În vreme ce plecau învăluiţi de lumina purpurie a înserării, Annah îi auzea pe cei rămaşi în tabără cum vorbeau şi râdeau din ce în ce mai gălăgios. În timp ce se îndepărtau de tabără şi se înropiau de râu, Annah nu cuteza să-şi privească soţul.

146

147

Capitolul 11

Fratele său mai mare păşea alături de Sem şi de Annah, cm indu-şi drum pe malul râului către pod. Fără să întoarcă ochii spre ei, zise domol:

— Sem, nişte bărbaţi din tabără sunt pe urmele noastre. Annah simţi că i se strânge stomacul. Ca şi când i-ar fi înţeles spaima, Sem o strânse mai tare de braţ şi o îmboldi să meargl mai repede. Fără să se oprească sau să privească în urmă, întreb.)

— Câţi sunt?

— Patru.

— Uriaşul e cu ei?

— Nu.

Annah suspină, uşurată. Dacă Naham nu era printre ei, atunci Yerakh voia să-i dea drumul. *Dar oare de ce au pornit bărbaţii ăia în urmele noastre*? Nu cuteza să se

întoarcă şi să-i vadă. Sem şi fraţii lui nu aveau niciun fel de arme, decât dacă ar fi folosit sulele şi ciocanele tatălui ei, pe care le ascunsese în coş.

— Să-i înfruntăm? întrebă în şoaptă fratele mai tânăr. Fratele mai mare îi răspunse, răsuflând sacadat:

— Eu zic că nu. S-ar putea să mai vină şi alţii din tabără. Mai bine să trecem râul şi să aşteptăm în pădure să vedem ce fac.

— Şi eu sunt de aceeaşi părere, zise Sem, după care luă coşul lin mâinile lui Annah. Fata îi fu recunoscătoare pentru asta, căci uneltele erau grele şi o dureau braţele deja. Cu toată recunoştinţa nr., 1, nu-l privi în ochi. Dacă acei bărbaţi din tabără aveau s-o

dă privindu-l sau vorbindu-i lui Sem, cu siguranţă că urma >.), i spună lui Yerakh.

Chiar şi acum, Yerakh ar porni pe urmele noastre. Şi mai bine mor Mi în *să abat vreo nenorocire asupra soţului meu şi a fraţilor săi.*

Sem şi fraţii lui iuţiră pasul, zorind-o şi pe Annah. Când ajun-ii.1 la pod, fata gâfâia. Când puse piciorul pe chinga de lemn, se „I >îi privind neliniştită la frânghiile ce se legănau şi la beţele din B «re era făcut podul.

Sem se aplecă, şoptindu-i la ureche:

— Draga mea, ascultă-mă. De aseară şi până azi la amiază, am lire ut cinci sute de animale peste podul ăsta. Şi toate au ajuns cu Mne de cealaltă parte. Chiar şi fraţii mei au rămas în viaţă după i <. În trecut.

Adu-ţi aminte că Naomi a trecut podul aproape alergând ieri, se îmbărbăta ea. *Iar dacă şovăieşti, bărbaţii din tabără ne vor ajunge din ni mă*. Hotărâtă, se avântă, apucându-se cu mâinile de frânghiile împletite de pe margini. Când ajunse la jumătate – fără să nu etinească

pasul – auzi dedesubt vuietul apelor. *Nu sunt atât de u ni joasă ca Naomi*, recunoscu Annah. *Cred că n-o să mai vreau să ţtc peste pod vreodată*. Când ajunse la capăt, picioarele îi tremu-i, ui. Sem venea în spatele ei, ducând coşul. Fără niciun cuvânt, o îmboldi să urce pe mal şi să se ascundă printre copaci.

Gâfâind, Annah se repezi către un pâlc de conifere pitice de la idăpostul cărora puteau să străjuiască podul. Fraţii lui Sem tocmai Uneau piciorul pe mal şi păreau îngrijoraţi. În vreme ce soţul ei şi iţii lui se grăbeau să se adăpostească după copaci, Annah cercetă din priviri ceata urmăritorilor, care tocmai ajunseră la rău.

Oare de ce ne urmăreşti, *K'nan*? *Şi tu*, *Tseb-iy*, cugetă ea, înfuriajb să-i vadă chipul arătos şi sigur de sine. împreună cu ei mai erai Bachown, tatăl lui Tseb-iy, şi Dahar, fratele lui K'nan, un bărbat la vreo patruzeci de ani, posac şi cu priviri viclene. Toţi cei patru se opriră să cerceteze podul. *Habar nu aveaţi că acest pod existu nu-i aşa*? îi întrebă Annah în sinea ei, cu o plăcere răutăcioasa, văzându-i cât sunt de miraţi.

Tseb-iy se întoarse către tatăl lui şi arătă cu mâna spre pod, certându-se. Bachown, lat în umeri şi cărunt, îl împinse fudul pl Tseb-iy la o parte şi se apropie de pod. Dahar se certa cu K'nal şi dădea mânios din mâini. K'nan nu-l luă în seamă, şi porni pt urmele lui Bachown.

— Ce caută aici? întrebă fratele mai tânăr al lui Sem. Acum.111 şi turmele, şi grânele. Ar trebui să fie mulţumiţi.

— Oamenii ăştia nu sunt niciodată mulţumiţi, răspunse Seni cu glas scăzut.

Fără să-i scape din ochi pe cei patru, Sem îşi trecu coşul în mâna stângă, iar cu dreapta o cuprinse ocrotitor pe Annah pe după umeri. Copleşită de această atingere, Annah se uita l. i degetele lui care-i cuprindeau umărul acoperit cu pulbere de au] Era atât de neobişnuită să simtă

îmbrăţişarea cuiva. Se simir. i stingherită şi nu ştia *cum* s-ar fi cuvenit să răspundă.

De peste râu se auziră strigăte. Tseb-iy urla la tatăl lui, i.11 Bachown – care ajunsese la pod – urlă un răspuns. În cele din urmă, Tseb-iy se îndepărtă, îndreptându-se către tabără. Dah.11 porni în urma lui. Bachown şi K'nan schimbară câteva cuvinti iar K'nan scutură din cap şi se îndepărtă de pod. Preţ de o clipH Bachown stătu în capul podului, dornic să pornească pe urmell lui Sem şi a fraţilor săi. Până la urmă însă, dădu din mână pagubă şi porni spre tabără, după Tseb-iy, K'nan şi Dahar.

Văzând că cei patru bărbaţi se îndepărtează de pod, fratele mai tânăr al lui Sem râse înveselit. Însă Sem răsuflă şi şopti plin de evlavie:

— Mulţumesc, Preaînalte! Se aplecă şi, sărutând-o pe păr.

Îl puse lui Annah, înghiţindu-şi furia: Acum ai scăpat de ei.

Annah îşi duse mâna la gură, tremurând de mirare. *Preaînalte*.

l! inzise cu urechile ei rostind acest nume. Nu va trebui să aibă cio tainä pe care s-o ascundă de iubitul ei. Nu mai avea pricim

se teamă că va fi alungată. Cu sufletul uşurat, izbucni în lacrimi.

III odată ce începu, nu se mai putu opri. Toată suferinţa pentru în una ei şi pentru fraţii ei – zăgăzuită cu atâta trudă în ultimele Mie – se revărsa nestăvilită. Durerea o făcu să se prăbuşească în urnunchi, iar suspinele i se preschimbară în vaiere amare.

Sem îngenunche alături de ea, îmbrăţişând-o şi spunându-i:

— Ştiu, draga mea. S-au întâmplat atâtea într-un timp aşa de li 11 rt. Dar să ştii că acum eşti la adăpost.

Nefiind în stare să-i răspundă, se lăsă în braţele lui şi plânse. lirbatul o ţinu, legănând-o uşor şi mângâindu-i blând părul, până ce suspinele conteniră. În cele din urmă, îi zise:

— Hai, draga mea. Cred că i-ai băgat în sperieţi pe fraţii mei şi ni plecat să dea de ştire părinţilor. Acum ne aşteaptă.

Suspinând şi tremurând, Annah îl lăsă să o ajute să se ridice. l 1 şterse lacrimile de pe faţă cu palma, după care îşi privi degetele im. îrâtă. Pulberea de aur lucea într-un strat frumos. Se încruntă. *ftsemne că arăt cumplit*. *Sper că s-a dus tot aurul ăsta*.

— Nu-ţi face griji, îi zise Sem vesel. Încă mai ai destulă pulbere aur şi pe faţă, şi în păr. Măcar o dată a fost şi fratele tău darnic.

d voia să mă împiedice să-ţi văd chipul. Lepădând şagă, Sem [se: Dacă ar fi ştiut Yerakh adevărul, mi-ar fi cerut toate turmele 1;, rânele în schimbul tău. Şi i le-aş fi dat.

Annah îl privi înmărmurită. Şi atunci îşi găsi cuvintele potrivite, deşi abia dacă le şopti:

— Îţi mulţumesc.

El surâse, smulgându-i şi ei un surâs. Ici colo, pe buze, pe bărbie şi pe obraji avea licăriri de aur, semn că o sărutase. Annah se ttndi să şteargă toate dovezile de pe faţa lui, dar şovăi ruşinată.

— Lasă-le acolo, îi zise el, de parcă i-ar fi citit gândurile Părinţii mei şi-ar face griji dacă tocmai azi nu te-aş săruta.

O mai sărută o dată, pe buze de astă dată, după care

se aplecă şi ridică coşul. Luând-o de mână, o conduse pe cărarea către râul când ieşiră de sub umbra copacilor, Annah îşi duse mâna streaşină la ochi, ca să se apere de soarele ce sta să apună.

— Pe aici, o îndemnă Sem.

Abia se întoarse în partea în care o îndemnase el, că Anndh se şi opri, neînţelegând ce-i vedeau ochii. Coliba părinţilor lui Sem era una de mărime obişnuită, aşezată pe o pajişte netedă, pl coama unui dâmb. Însă era cu totul umbrită de o zidire uriaşi, din lemn spoit în negru, ce se ridica în spatele colibei. *Parcă arm un sipet pentru uriaşul uriaşilor*, cugetă Annah în sinea ei, clipind înmărmurită. *În pântecele lui ar încăpea nenumărate colibe*.

— Aceasta e arca, o lămuri liniştit Sem, de parcă orice familii1 ar avea o astfel de namilă dinapoia colibei.

— Arca… îngăimă Annah. Pentru animale?

— Aşa e vorba.

— Dar, de ce să ţii animalele acolo?

— Nimeni din tabăra voastră nu a vorbit despre asta? Sem părea surprins. Bărbaţii ştiau de existenţa ei; acesta e unul dintre motivele pentru care tata nu e bine-venit în aşezarea voastră.

— Nu, eu n-am mai auzit până acum de ea. Dar mi-am petic cut mare parte din viaţă ferindu-mă de toţi ceilalţi. Nimeni nu vorbea cu mine.

— Tata a început să lucreze la ea încă înainte să se căsătorease. şi cu mama. Iar eu şi fraţii mei l-am ajutat, după puteri, încă dl când abia învăţaserăm să umblăm. O să ţi-o arătăm mai târziu, Acum, priveşte într-acolo. O întoarse către păşunile unduitoan.1, aflate la apus de coliba familiei. Turme de oi, păstorite de fel şi fel de ciobani, năpădeau câmpurile până în depărtare. Acelea suni turmele noastre, iar oamenii care le păstoresc sunt verii tatălui meu. Vin şi pleacă după cum le pofteşte inima

sau după cât suni

Ic înfometaţi. Nu sunt deloc legaţi sufleteşte de noi, aşa că nu-i H vedea prea des pe aici. Ştiu că o să fii precaută, dar, dacă vezi „i vin, ar fi mai bine să stai în colibă cu mama.

— Nu-ţi face griji, o să mă feresc de ei, făgădui Annah. Goli, mii din tabără erau bărbaţi neatârnaţi şi haini, de care se fereau lu’ (i, mai puţin cei care-i tocmeau. Annah se întoarse iarăşi spre lră, încercând să-i înţeleagă noima.

Cu vădită curiozitate, Sem cântări coşul în mână şi o întrebă, iiulându-i iarăşi atenţia în altă parte:

— Ce ai aici? Ceva din metal?

Annah încă se lupta cu tulburarea pricinuită de vederea arcei i o străduia să-şi adune gândurile. *Ce am în coş*?

— Unelte, răspunse ea, amintindu-şi dintr-odată. Uneltele cu.ne prelucra tata aurul.

Auzind una ca asta, Sem surâse, iar chipul lui frumos deveni îi rmecător.

— Ştii să lucrezi cu aurul?

— Da. Iar pe urmă adăugă rugător, în şoaptă: Nu pot să mă las le îndeletnicirea asta. A fost una dintre puţinele mele mângâieri.

— Nici nu vreau să te laşi. Sem îi sărută părul şi surâse ştrengăreşte. Dacă te laşi tu de asta, arunci cine o să-i înveţe pe copiii în istri? Haide. Părinţii mei ard de nerăbdare să îţi spună bun-venit şi n-aş vrea să îşi facă griji.

Annah îl urmă pe Sem în tihnita odaie principală a colibei t.1 iniliei. Naomi o îmbrăţişa încântată. Apoi se înfăţişară şi fra-n lui Sem: pe cel mai mare îl chema Iafet, iar pe cel mic, Ham. Annah era prea sfioasă ca să le vorbească, însă lor nu părea să le pese, ci erau doar

uşuraţi că ajunseseră iarăşi acasă. Şi le făcea I’l. icere să o sperie pe mama lor, povestindu-i despre cei patru

152

153

Kacy Barnett-Gramckow bărbaţi care porniseră pe urmele lor din tabără. În vreme ce fraln lui sporovăiau, Sem zise:

— Hai să te cunoască şi tata.

Annah era deja copleşită şi tulburată, aşa că reveni la vechiul ei năravde a privi în pământ – la picioarele celorlalţi. Picioarele tatălui lui Sem erau bătătorite de muncă şi ici colo erau pătant de ceea ce Annah presupunea că ar fi smoală. Mâinile bărbatului) erau murdare şi aspre.

O salută blând pe Annah, aplecându-se să o sărute pe fruntth

— Fiica mea, zise el cu glas senin şi binevoitor, fii bine-veni 1.1 Soţul tău a uitat rânduielile cuviincioase: numele meu este Noe.

— Iartă-mi purtarea nepotrivită, îi zise Sem lui Annah, însă avei în ochi o strălucire de ai fi zis că-şi râde în sinea lui. Dragă soţioa im, acum că suntem căsătoriţi, spune-mi şi mie care ţi-e numele.

Annah simţi cum se îmbujorează la faţă. Făcându-şi cur. i, răspunse:

— Când eram mică, vorbeam întruna şi puneam atâtea întrebări, încât tata mi-a zis Annah… „Acum”. Iar de atunci aşa mi.1 spus toată lumea. După care adăugă cu glas scăzut: Nu-mi adm aminte adevăratul meu nume.

Noe chicoti blajin:

— Fata mea, dacă îţi face plăcere să-ţi spunem Annah, atunu Annah vei rămâne. Dar dacă ţi-ar plăcea alt nume, atunci tu vei hotărî. Dar acum aş vrea să-l cunoşti şi pe părintele tatălui meu, căci voia să te vadă.

Părintele tatălui său? Annah se uită la Sem,

nevenindu-i’s, i creadă. *Noe se ţine bine, fără-ndoială, dar nu mai e un tânăr flăcău, Trebuie să fi sărbătorit pe puţin vreo cinci sute de ani*, socoti Annah *cu siguranţă că se apropia de şase sute. Cum ar mai putea fi în vinii) părintele tatălui său*?

— E adevărat, îi şopti Sem, în vreme ce o conduse pe Anmih către o despărţitoare măiestrit ţesută a cortului. îl cheamă Metu-salem, dar eu îi spun „Părintele tatălui meu”. Are 969 de ani.

Cerurile de odinioară

I, ui Annah nu prea îi venea să creadă, până ce Sem o împinse Hncolo de despărţitoare. Acolo, pe un mindir moale şi gros, sub 11 pătură uşoară de păr, văzu cea mai firavă făptură omenească pe rare ar putea cineva să şi-o închipuie. Străveziu, numai piele I os, cu o rămăşiţă de păr de culoarea argintului, nici nu părea mu. Totuşi, încă răsufla uşor, scurt şi sacadat. Annah îl văzu pe Noe că îngenunchează lângă bătrân, îi ia mâna şi îl sărută pios I se obraz. În vreme ce bătrânul se mişca, aproape să se trezească, ioe se îndreptă spre Sem şi Annah, îndemnându-i în tăcere să îngenuncheze alături de el.

— Părintele părintelui meu, grăi blând Noe, deschide ochii, Ud Sem a adus-o pe soţia lui să o cunoşti.

Matusalem deschise ochii, clipi mai întâi spre Noe şi Sem, iar le urmă spre Annah. După o clipă de zăpăceală, ochii săi bătrâni 1 întunecaţi se luminară:

— O soţie, şopti el aproape ca-ntr-un vis. O soţie… pentru lui fiului meu. Bâjbâind, întinse mâna uscată şi bătrână către em. Sem îi apucă mâna surâzând şi o sărută, ascultând cu atenţie cuvintele rostite de glasul plăpând: Acum o să aveţi parte de I lucurie… şi mulţi copii… şi ani mulţi binecuvântaţi.

— Vino să cinezi cu noi astă-seară, îl îndemnă Noe pe Matusalem. Bătrânul oftă şi îi mângâie mâinile lui Sem.

După o clipă de tficere, zise:

— Aceşti copii n-au nevoie… de un bătrân ca mine… la ospă – (111 lor de nuntă.

Annah fu cucerită de bunătatea şi cumpătarea lui. Şovăind, ili> teamă că ar putea fi prea îndrăzneaţă, puse mâna ei pe cea I i ia vă abătrânului:

— Dacă poţi, cel mai bătrân dintre fiii oamenilor, rogu-te să iei masa cu noi. Ar fi o cinste pentru noi.

Bătrânul o învălui cu privirea, oftând din nou.

— Cine s-ar putea împotrivi… unei rugăminţi atât de plăcute: Apoi se întoarse spre Noe: O să stau doar la masă… n-o să fiu J povară pentru voi.

Vădit încântat, Sem îl luă în braţe pe Matusalem cu blândeţel şi grija cu care ar fi ridicat un copilaş. Noe luă îndată mindirul bătrânului şi-l aşeză în mijlocul colibei.

Matusalem se trezise acum de-a binelea şi o urmărea cu privirea pe Annah.

— Poartă aur de mireasă? îl întrebă el curios pe Sem. E avută?

— E din tabăra lui Tsaraph, răspunse Sem, în vreme ce-l purta pe Matusalem către rogojina aşezată lângă a lui Noe, aproape de vatri

— Tsaraph? se înălţă glasul mirat al bătrânului. Şi ce ai făcut… ca să meriţi asemenea cinste… din partea celor care prelucrează aurul!

— Mă socotesc binecuvântat, îi răspunse Sem. iar în vreme ce vorbea, se întoarse spre Annah, care îi şedea alături. Copleşii: „ea îşi muşca buzele ca să nu izbucnească iar în lacrimi. îşi făcui de lucru, ajutând-o pe Naomi să mai pună nişte perne pentru Matusalem astfel ca bătrânul să

stea cât mai tihnit la masă.

Tatăl lui Sem se rugă, aducând mulţumiri Celui Preaînalt, apoi se aşeză lângă Matusalem, ducându-i acestuia la gură o lin gură de supă de linte şi îndemnându-l să mănânce. Annah stătu în timpul cinei între Sem şi Naomi, bucurându-se de tovărăşii lor şi mai mult ascultând decât mâncând.

Încă stârniţi de cele petrecute în timpul zilei, fraţii lui Sem povos te-au părinţilor de-a fir a păr ce se întâmplase: cum trecuseră turmele peste pod, cum ascultaseră ciondănelile bărbaţilor din tabără, cum se scăldaseră în râu, cum se petrecuse foarte scurta cununie.

— Yerakh abia aştepta să scape de noi, le spuse Ham părinţilor săi, în vreme ce fratele lui întărea, iar Annah încuviinţa surâzând.

Sem se întoarse spre Annah, ridicând o sprânceană:

— Sunt curios… turtele pe care ni le-au dat surorile tale în colibă… parcă aveau gust precum cele făcute de mama, nu-i aşaj

— Aşa e, încuviinţă şi Ham, iar Iafet dădu din cap. Dar n, iveau cum să fie turte de la mama, nu-i aşa?

— Surorile mele au uitat să gătească ceva de mâncare ca să vă ta, mărturisi Annah ruşinată. Am încercat să am grijă de turtele I de coşul minunat al mamei voastre. Nu mă înduram să le las în tabără. Dar surorile mele şi-au adus aminte de turte şi mi le-au în.it. Nu le-a păsat că o să mâncaţi turte aduse de voi când aţi venit la noi ca oaspeţi.

Acum Iafet surâdea larg, iar trăsăturile lui aspre deveniseră chiar plăcute. Gânditor, vorbi cu glas scăzut:

— Atunci, dacă n-am mâncat din mâncarea lor sub acoperişul (or, nu avem niciun fel de datorii faţă de tabăra lui Yerakh.

La fel de mulţumită precum fiul ei, Naomi luă

mângâios mâi-iiile lui Annah între ale sale.

— Îţi mulţumesc, copila mea, că ai avut grijă de coşul meu. I hi ne de ştiut că băieţii mei nu datorează nimic fratelui tău. Iar ucă ei nu îi sunt datori, nici eu nu-i sunt. După care îşi împinse kirbia înainte şi zise: Eşti de acord, dragul meu?

— Da, draga mea. Într-adevăr, Cel Preaînalt ne-a izbăvit de i. În Noe se opri puţin din a-l ajuta pe bătrân să mănânce, ca s-o poată cerceta pe Annah. Avea atâta bunătate în priviri.

Annah ar fi vrut să-i surâdă, însă o podidiră lacrimile. Sem îi PUângâie neliniştit braţul. Tăcură cu toţii, aţintindu-şi privirile asul – i, i ei. Până şi Matusalem cel ca o umbră băgă de seamă că plângea.

— Dar de ce plânge? întrebă Matusalem îngrijorat.

Annah izbuti să surâdă şi îşi şterse faţa cu mâinile. Pulberea le aur i se luase pe degete. După ce reuşi să se adune cât de cât, întoarse către Naomi.

— Când am stat de vorbă ieri pe malul râului, mi-a fost atât le teamă că mă veţi alunga… încât nici nu am spus tot ce s-a întâmplat la coliba lui Nachash.

Numele lui Nachash stârni atenţia tuturor celor din familia lui Sem. Toţi o priveau ţintă, încremeniţi şi cu ochii mari.

— Le-ai spus şi lor tot ce am povestit eu? o întrebă Ann. ili pe Naomi.

— Da, răspunse blând Naomi, cu privirile înnegurate şint-li niştite. Bărbatul şi copiii mei s-au mâniat atât de tare, încât, în pornit cu turmele spre tabăra ta încă de astă-noapte. Voiau te elibereze cât mai degrabă cu putinţă. Dar povesteşte-ne ce lui mi-ai putut spune ieri.

Sem luă mâna lui Annah într-ale sale, voind s-o facă să se uilt1 la el, dar fata îşi îndreptă privirea spre Noe, care, spre deosebire de Sem şi Naomi, era cu totul netulburat.

— Când am văzut că fratele meu abia născut era în braţell lui Nachash, m-a năpădit ura împotriva ei, pentru că a cerul viaţa micuţului. O uram atât de tare, încât m-a simţit că suni prin preajmă şi a strigat după mine, întrebându-mă dacă am’s n osândesc în faţa Celui Preaînalt. Atunci am înţeles că Cel Prea în ill nu este o scorneală. Şi am priceput că – fiind şi eu dintre vrăj maşii lui Nachash – El avea să mă primească. Când lltani, soţii fratelui meu, a pornit cu cuţitul pe urmele mele, L-am chemat pe Cel Preaînalt.

Copleşită, Annah se opri şi trase adânc aer în piept, după c. nv povesti mai departe cu glas tremurat:

— De la moartea tatălui meu nu mai vorbisem cu glas tare. l-ai când L-am chemat pe Cel Preaînalt, de-abia îmi puteam auzi cU sul. Însă El m-a auzit. Am căzut în iarbă, cu faţa în jos şi aproape fără suflare. Eram încredinţată că o să mor. Aşteptam ca lltani să mă înjunghie cu cuţitul. Însă a trecut pe lângă mine. Putea foarte bine să mă audă, dar nu m-a auzit.

— Cel Preaînalt te-a acoperit cu prezenţa Sa! izbucni Nuc mai-mai să răstoarne blidul cu supă de linte peste Metusalera care privea năucit.

Fără să poată rosti vreun cuvânt, Annah încuviinţă numai din cap. Naomi plângea lângă ea. Sem însă începu să râdă, o trase spre el şi o sărută pe păr. Annah simţea lacrimile brăzdându-l

Ibrajii. I se părea că n-o să se poată opri niciodată din plâns. Sem n mângâia, şoptindu-i:

— Şşşş, Annah, draga mea. Cred că ai nevoie să te odihneşti în vreme şi să jeleşti. Ascultă: rămâi aici cu mama şi odihneşte-te câteva zile. Aşa voi avea şi eu răgazul să pregătesc un sălaş unde

I stăm, iar pe urmă vin să te iau. Annah se uită lung la el, înfricoşată:

— Şi n-am să te mai văd?

El surâse larg, poznaş precum fratele său Ham.

— Nu-ţi face griji, o să vin aici la fiecare masă.

Cu desaga din ierburi în poale, Annah scormoni după scoica i loplită, în ascunzişul cel de taină. Se simţea mai bine în această limineaţă. Era odihnită. Tihna din coliba lui Noe o liniştise. *Sunt Uli de aseară şi încă n-am auzit nici măcar o ciorovăială*, îşi dădu ea leama, iarăşi uimită, rotindu-şi privirile în jur.

Soarele încălzise odaia cea mare a bordeiului, iar Matusalem moţăia pe mindirul lui de după despărţitoarea meşteşugit ţesută. 1 >. aizea pe Naomi în cămară, îngânând un cântec ce venea din îi îi ma împăcată a femeii. *Oare o să ajung şi eu ca ea cândva*? se întrebă Annah. Nădăjduia să ajungă şi ea la fel de fericită ca Naomi.

Dar teama care crescuse înăuntrul ei vreme de douăzeci şi i mei de ani încă avea înrâurire asupra a tot ceea ce făcea. În timpii mesei de dimineaţă, trebuise să-şi aducă aminte că putea să-i privească pe Sem şi pe ai lui şi să le vorbească fără teama că ar butea fi pedepsită. Iar fără maramă, se simţea de parcă ar fi fost ni pielea goală. O mâncau degetele să şi-o ia din coş, dar luptă cu această pornire. Voia să-şi dovedească şi sieşi că poate trăi şi fără i se ascundă în spatele vălului.

Cu buzele strânse, Annah se sili să-şi ţină mintea ocupată i îi scoica cioplită. După ce mai desfăcu nişte cusături, dădu de

Kacy Barnett-Gramckow şiretul de piele. Triumfătoare, trase afară preţioasa scoică. *Şi uiţi seni cât e de frumoasă*, cugetă ea, admirând strălucirea rozalie lucirile albăstrii precum şi marginile frumos rotunjite. Încântat! sărută scoica şi îşi petrecu şiretul peste cap şi îşi adună părul de pe spate. *Acum*, îşi zise, *pot să mă şi pieptăn*]

Găsi pieptenele din lemn mirositor în săculeţul lui din pielti şi desfăcu legăturile fără să-l scoată din desaga în care se aflau ţf uneltele dăruite de Naomi. În vreme ce se pieptăna, Annah înşiri toate cele primite şi le cercetă din priviri. Acele din lemn şi tăişul din metal aveau să-i fie numai bune pentru a le face veşminte Im Sem şi copiilor lor. Între timp, vechea tunică pe care o purta şi cel mai nouă, din lada mamei sale, aveau să-i fie îndeajuns.

— Uneltele alea le poţi folosi şi pentru împletit coşuri, îi zise Naomi, care tocmai ieşea din cămară. Aducea sub braţ un col larg şi nu prea înalt, plin cu tot felul de seminţe, tulpini bune dl mâncat, bulbi, fructe uscate, nuci, turte, mirodenii şi ierburi.

— Învaţă-mă şi pe mine, rogu-te, cum se face un coş, o ru;, i Annah pe Naomi. După ce am încetat să vorbesc, nimeni nu m.1 mai învăţat nimic în afară de treburile obişnuite. Şi aş vrea şi învăţ; coşurile făcute de tine sunt mai frumoase decât tot ce aii văzut eu în tabăra noastră.

— Pentru coşuri, ca pentru toate celelalte lucruri, ai nevoie de mult timp şi de niţică pricepere. Dacă vei stărui, o să te desemn de minune. îşi lăsă jos povara şi îi întinse lui Annah un blid cu turte, fructe uscate şi nuci. Poftim, astea-s pentru tine. Şi să nu – nu spui că nu ţi-e foame, că eşti prea slabă. Aseară şi de dimineaţi am văzut că nu prea mănânci. O să mori cu zile dacă numai cin guleşti de ici, de colo câte ceva.

Necutezând să se împotrivească, Annah îşi puse

pieptenele 1.1 loc în desagă şi luă blidul cu mâncare. Unele fructe erau dulci, altele aveau gust înţepător, iar turtele şi nucile erau uscate – se potriveau de minune cu dulceaţa fructelor. îşi dădu seama că într-adevăr îi era foame. În vreme ce mânca, se uita la Naomi care pregătea prânzul

Cerurile de odinioară

— Aş putea să te ajut şi eu? întrebă Annah, vrând să dea şi ea I mână de ajutor. Nu-ţi mai aduc nişte apă de la fântână? între îi m², aflase că Noe şi familia sa aveau fântânile lor: una mai Itparte pentru turme, iar alta chiar lângă colibă, la îndemâna lui Naomi. Era un adevărat răsfăţ, căci toate colibele din tabăra li 11 trebuiau să se folosească de cele două fântâni. Iar lui Annah, hneia nebună şi neînsemnată, nu i se încredinţase niciodată reina să poarte apă. Acum râvnea să facă asta, să fie socotită normală şi demnă de încredere.

— Isprăveşte de mâncat, o dojeni blând Naomi. Tu trebuie să odihneşti azi, nu să lucrezi. Curând o să ţi se acrească de cărat pă de la fântână.

— Mama bărbatului meu, începu Annah precaută, dacă aveţi l. mlâni, de ce mergeţi atât de des la râu?

Naomi surâse şi îi răspunse:

— Mergem arareori la râu. În ziua în care te-a văzut, fiul meu bemai hotărâse, împreună cu fraţii săi, să se folosească de apa i, putut ca să înmoaie aţele pentru frânghii. Acum însă ştim că a lust, fără nicio îndoială, voia Celui Preaînalt ca fiul meu să te *Vadă* acolo.

— Oh! Annah clipi din ochi recunoscătoare, dar foarte mirată di voia Celui Preaînalt. Oare de ce o fi luat seama la ea?

Cu un cuţit subţire de metal, Naomi curăţă bulbii şi tulpinile, îngânând un cântec până ce de afară se auzi un fluierat răsună-br. Ridică sprâncenele negre:

— E Noe. S-a întâmplat ceva!

Annah ţâşni în picioare, strângând blidul cu mâncare în mâini. Noe intră în colibă, ridicând din sprâncenele cărunte spre soţia lui.

— Avem oaspeţi în tabără. După care se întoarse spre Annah: Fiica mea, ia uită-te printre stinghiile peretelui de la cămară şi pune-ne cine-s aceşti oameni. Oare ce caută la noi după ce, acum şi doi de ani, ne-au oprit să mai păşim pe pământurile lor?

160

161

Kacy Barnett-Gramckow

Palidă de groază, Annah se duse în cămară şi se uită prinţ™ stinghiile peretelui. În depărtare, zări un bărbat şi două femei Bachown, Tsillah şi Taphaph. Annah se întoarse încet spre Noe sH Naomi care veniseră în urma ei.

— Sunt Bachown şi Tsillah, împreună cu Taphaph, fiica lui Fratele meu Yerakh vrea s-o ia pe Taphaph de nevastă. Dar cred ci părinţii ei ar vrea mai degrabă să capete turme şi grâne de la voi în schimbul ei, aşa cum aţi dat pentru mine. De aceea au venit ieri ca patru pe urmele noastre şi de aceea vin Bachown şi Tsillah la voi Nu ştiu dacă Tsillah vrea s-o dea pe Taphaph lui Iafet sau lui Ham

Scărpinându-se gânditor în barbă, Noe zise:

— Dacă îi luăm iubita, Yerakh o să ne facă necazuri. Trebuie să scăpăm de această familie fără să le aducem vreo umilinţă.

— Mă gândesc că le-aţi putea spune că aţi ales deja neveste pentru Iafet şi pentru Ham, şopti Annah, foarte neliniştită, frimântând în mâini blidul cu mâncare.

— Ar fi o minciună, suspină Naomi. Dar ochii lui Noe străluciră jucăuş:

— Mulţumesc, fiica mea, pentru grija ta. Acum, ascultă-mi, du-te în spatele colibei şi adăposteşte-te în

arcă. Nu-ţi fie teamă, dar intră pe uşa cea mare şi stai acolo. După ce pleacă ei, o M venim după tine.

Annah întinse blidul cu fructe şi nuci spre Naomi, dar femeia dădu din mâini hotărâtă:

— Nu, ia-l cu tine! Până ce pleacă oaspeţii noştri, tu să nunui laşi nimic în blid. Şi să nu arunci mâncarea pe jos.

Cu neputinţă1, îşi spuse Annah. Dar acoperi mâncarea cu mână şi se repezi spre uşa din spatele colibei. În timp ce alerga, îl auzi pe Noe chicotind.

162

Capitolul 12

A nnah se opri preţ de o clipă ca să-şi facă curaj înainte să se apropie de zidirea aceea nemaipomenită pe care soţul şi socrul ei o numeau arcă. Uşa arcei era de fapt un taluz făcut din lemne puse I se mai multe straturi şi care urcau de jos până în pântecele arcei. I lecare strat de lemne era bine uns cu smoală neagră, întărită. Annah urcă pe taluz şi îl pipăi cu piciorul gol, ca să-l simtă: era ttid, neted, tare ca piatra şi deloc lipicios. Mai încrezătoare, porni

I urce, simţind sub tălpi crestăturile mici săpate pe faţa lemnului. Când ajunse în vârful taluzului, se caţără în arcă, întrebându-se (Iacă Bachown, Tsillah şi Taphaph o vor fi văzut. *Nu că ar conta şi, l, ial m-au văzut*, îşi spuse ea cu semeţie. O sâcâia că avuseseră. ulezanţa să se arate la coliba lui Noe. Oare cum îi putuse trece prin minte că are să scape de locuitorii aşezării sale doar pentru I, i trecuse râul? *Ah, Preaînalte*, se rugă *ea, fă să plece în pace!*

Pe măsură ce ochii i se obişnuiau cu lumina mai slabă din arcă, Annah uită cu totul de Bachown, Tsillah şi Taphaph. De-a

Itfinga şi de-a dreapta ei erau şiruri nesfârşite de staule mai mici „în mai mari, făcute din lemn, grijuliu rânduite pe tot catul arcei

Cerurile de odinioară celei mari. Fiecare şir de staule era despărţit de nişte adâncituri lungi ce păreau a fi nişte jgheaburi de apă acoperite. Din Im în loc, la distanţe bine gândite, acoperitorile jgheaburilor eraţi deschise, astfel ca vieţuitoarele ce aveau să fie adăpostite acolo să se poată adăpa fără nicio caznă. Deasupra, aninate de grind atârnau nişte scocuri arcuite, spoite cu smoală neagră, întărit! capetele scocurilor se uneau şi se deschideau în jos – gata M verse apă în jgheaburi. Pe lângă asta, sub fiecare jgheab era câtn o ladă – iesle, socoti Annah. La capătul fiecărui rând de staule erau nişte şanţuri de scurgere, pregătite să adune gunoiul de 1 animale. Annah se încruntă.

Oare chiar au de gând să adăpostească animale aici? se întrebă ci uimită. *Această arcă este prea meşteşugită pentru asemenea meniri iar staulele astea mai mici sau mai mari nu par să aibă nicio noima* Lipăind cu tălpile goale pe podea, porni să cerceteze coşurile mari şi ieslele înalte, aşezate şi ele la distanţe potrivite, aproape de staule. În iesle se găseau din belşug grâne, grăunţe, coco! loaşe, fructe şi legume uscate, un soi de turte ciudat de închise li) culoare, legături de coajă de copac, nuiele, iarbă uscată, frunza ace de pin – iar peste toate tronau nişte pietroi care să le apese ci mai bine în locul lor.

Văzând atâta belşug, Annah îşi aminti că avea la ea blidul cu mâncare. Înfulecă de zor fructele, nucile şi turtele şi, mestecând cu poftă, cercetă câteva dintre adăposturile mai încăpătoare. După câte se vedea, animalele care aveau să fie aduse aici urmau să se poată mişca cât de cât în voie. *Ai zice că n-o să mai iasă afaim* îşi zise Annah. Mai văzu şi o grămadă de cuşti cu zăbrele de metal şi prinse în pereţi, la o parte de staule. Annah atinse zăbrt lele reci ale unei cuşti, încurcată. *Oare de ce sunt de*

metal?

Lăsând cuştile în urmă, se întoarse să cerceteze ceilalţi pereţi ai arcei. Descoperi şiruri întregi de cuşti din trestie, puse una] peste alta. Fiecare având dedesubt o podea uşor înclinată, astfel încât să conducă mizeria din cuşcă spre un bazin comun, dinj

164

Bâtele cuştilor. *Acestea sunt cuşti pentru animale foarte mici*, con – Inse Annah. *Şi sunt sute*. *Oare pentru ce ar vrea socrul şi soţul meu i finã nişte animale de care nu se pot folosi*?

Curioasă, Annah se apropie de taluzul din mijlocul arcei, care iliicva la catul următor. Nu departe de el era o îngrăditură ce împrejmuia o deschizătură din podea. *Un taluz care conduce în* M, băgă Annah de seamă. *Aşadar*, *sunt trei caturi*. *Dar pentru cel*

Annah porni spre catul de sus. Când ajunse, se opri şi îşi înmi răsuflarea, înmărmurită. Aici era mult mai multă lumină, 11 pătrundea prin nişte ferestre din acoperiş, care se deschideau în tavanul înclinat. Prin ferestre se zărea trandafiriul senin şi în nigâios al cerului şi se auzea cântec de păsărele, iar Annah se ileslăta de toate astea în vreme ce-şi isprăvea gustarea. Sătulă, se ipucă să cerceteze mai amănunţit catul de sus.

Găsi alte cuşti şi staule. Annah privea îngrăditurile uriaşe din Secare capăt, atârnând de nenumărate ramuri de copaci, şi alte tocuri de apă. *Aşa ceva e cu neputinţă de înţeles*, îşi spuse ea, hol-kmdu-se la îngrăditurile uriaşe. Lângă îngrădituri, Annah băgă le seamă că erau nişte scări prinse în perete. Scările, solide şi tainice, urcau până la cele mai de sus ferestre şi coborau până la i. ilurile cele mai de jos.

Necutezând să încerce vreo scară, Annah se dădu înapoi,.<rutând mai departe cu privirea caturile de sus.

Descoperi nişte li îi de scobite în pereţi, înzestrate cu nişte scaune cu o gaură la mijloc – pentru scârnele omeneşti. Mai erau şi patru odăi încăpăin. are la acest cât, despărţite una de alta, ca nişte colibe mari. *Oare olul meu şi familia lui au de gând să-şi lase coliba şi să se mute aici*? se întrebă Annah. *Altminteri, ce rost ar avea toate aceste pregătiri*? *Fie şi tşa, ce rost ar avea să ţină cu ei atâtea soiuri de animale şi atâta hrană*? < *hire au pregătit şi hrană pentru oameni*?

Bănuitoare, cercetă cu privirea rânduri întregi de coşuri împletite, la fel precum cele în care iubitul ei îşi dusese plata de grâne către Yerakh. *Dar sunt atât de multe aici*, cugetă Annah

165

Kacy Barnett-Gramckow uimită. *E nevoie de ani întregi să dai gata atâta nutreţ*. Luă la rând coş după coş şi hambar după hambar. Toate erau burduşite CM grâne, boabe, mirodenii, turte din fructe uscate, legume uscaţi bostani, măsline uscate, fel şi fel de seminţe, nuci şi – fapt ce îi stârni râsul – ulcioare uriaşe cu ulei şi butoaie din lemn pline ni miere. Mai găsi şi foarte mulţi faguri uscaţi. Pe lângă astea, I numeroase lăzi găsi smoală şi foarte mult lemn uscat, pregăti pentru foc. Curioasă, Annah căută din priviri o vatră.

O găsi sub taluz, o vatră mică, împrejmuită cu pietre cioplite şi tencuită cu lut. Vederea vetrei o înspăimântă. Stătea cu ochi pironiţi la ea, încercând să priceapă rostul acestei arce uriaşe, d. u nu găsea nicio noimă în toate astea. îşi muşcă buza, cugetând *Poate că familia soţului meu e mai scrântită decât pare*.

Cum stătea în faţa vetrei, cu ochi cercetători, auzi deodată payl ce urcau pe taluz. Nu era mersul grăbit şi avântat al lui Naorul ci mersul liniştit şi apăsat al lui Noe. *De ce*? îl întrebă ea în gând, simţind că se apropiase pe

tăcute. *De ce*?

După ce ajunse în vârful taluzului, el se apropie de ea. Avei chipul liniştit, dar serios, de parcă ar fi ştiut ce întrebare o frjj manta. Se apropie încet de vatră şi se aşeză la o oarecare după I tare, faţă în faţă cu Annah.

— Acum te poţi întoarce în pace, copilă, dacă doreşti, zise el, dându-i astfel prilejul să se întoarcă la firescul bordeiului o privea cu ochii blânzi şi negri, că ai lui Sem, surâzându-i cu îngăduinţă. Părea gata să răspundă la orice întrebare i s-ar fi pus

— Părinte al soţului meu, începu ea şovăielnic, pentru ce? Arca asta nu are nicio noimă. La ce folosesc toate aceste merinde şi vatra I

El răsuflă adânc, ridicând privirea spre ferestre, căutând parei acolo răspunsul. În cele din urmă, îşi întoarse ochii spre ea:

— Copila mea, îţi iubeşti soţul? Surprinsă, răspunse:

— Da. *Dar oare de ce mă întrebi*?

— Cât de mult îl iubeşti? stărui Noe. Cum îţi masori dragos-M pentru el?

Să-mi măsor dragostea? Cugetând la aceste cuvinte, Annah îşi iininti când îl zărise pe Sem întâia dată lângă râu: privirea lui I ui runzătoare, părul negru în care se răsfrângea lumina soarelui. nu. i îi era vie uimirea pe care o simţise când pricepu că el ar fi îi cruţ numaidecât râul până la ea – căci pentru el era ceva firesc I şi primejduiască viaţa de dragul ei. Cu această amintire în Minite, răspunse:

— Mi-aş da şi viaţa ca să i-o scap pe a soţului meu. Noe încuviinţă surâzător.

— Acesta este răspunsul pe care îl zămisleşte dragostea ade – iicită. Dar ce ai face dacă soţul tău s-ar

întoarce împotriva ta? I Iacă ţi-ar nesocoti cuvintele şi ţi-ar dispreţui iubirea şi frumuţea? Dacă ţi-ar râde în faţă şi ţi-ar vorbi batjocoritor şi dispre-Ijitor, cu toate că întotdeauna ţi-ai dorit numai să împarţi cu el Ion te comorile dragi inimii tale?

Annah simţi că o lasă puterile, nefiind în stare să-şi închipuie o asemenea împrejurare. Înghiţind în sec, răspunse:

— Aş încerca să ajung cumva la el şi aş aştepta răbdătoare, Râdăjduind ca simţămintele lui să se schimbe.

— Dar dacă, după ani întregi de iubire şi răbdare fără preget, el tot n-ar vrea să se schimbe? Ce-ai face atunci? Şi dacă simţă-1111 n tele lui s-ar aprinde şi mai tare împotriva ta şi împotriva celor K care-i iubeşti? Dacă, în mânia lui, ar începe să nimicească tot ai tu mai drag? Dacă ar începe să nenorocească vieţile celor «agi ţie? Atunci te-ai simţi oare îndemnată să pleci de la el şi îţi cauţi rostul în altă parte?

— Da, dar… Sem nu ar…

— Nu ar face una ca asta, încuviinţă Noe, surâzând înţeleşilor. Dar tocmai în acest fel s-a îndepărtat omul de dragostea desăvârşită a Celui Preaînalt. Noe îşi ţuguie buzele şi îşi mâniftie barba cu mâinile muncite. Adu-ţi aminte, fiica mea, când ai

167

Kacy Barnett-Gramckow umblat printre copacii şi prin câmpiile unde îşi au sălaşul animal lele şi păsările. Ele simţeau că te apropii, iar tu simţeai că ele suni acolo. Ele ştiau dacă eşti fericită sau mânioasă, nu-i aşa?

Annah se gândi la cum se purtau păsările, şoarecii de câm*p în* chiar şi peştii.

— Când sunt fericită şi împăcată, vin la mine. Dar dacă suni mânioasă, se tulbură şi pleacă.

Noe încuviinţă.

— Aşa le-a creat Cel Preaînalt, să răspundă la purtarea omu’ lui. Tot astfel a creat şi omul şi pământul. Când omul este împ. i cât cu sine şi cu Cel Preaînalt, pământul întreg e liniştit. Dar câini omul este plin de silnicii şi fuge de orice lucru bun – până şi de Cel Preaînalt – atunci şi pământul e blestemat şi naşte silnicie. I

Annah se cutremură, înfiorată de spaimă.

— Atunci pământul se cutremură.

— Şi ăsta e doar începutul, răspunse Noe cu blândeţe. Soţi nemi, fiica mea, ai întâlnit vreun bărbat, vreo femeie sau vreun copil în tabără – de când ţii minte – care să-L cheme pe CU Preaînalt şi care să nu fie plin de mânie, ci de blândeţe?

— Nu. Nu putea să-şi ia privirea de la socrul ei.

— Nici eu. De-a lungul anilor, am întâlnit nenumăraţi oameni, atât în aşezarea ta, cât şi în altele de departe. Niciunul nu crede în Cel Preaînalt. Şi nimeni nu se roagă Celui Preaînalt, care îi iubeşte, cu toate că am încercat să le vorbesc, să-i previn. CU mulţi ani înainte să te naşti tu, am încercat să-i înştiinţez şi pe ivi din tabăra ta.

Annah se încruntă.

— Să-i înştiinţezi, despre ce?

Noe trase adânc aer în piept, apoi zise:

— Să-i înştiinţez că, din pricina răutăţilor şi a silniciei omului pământul va răspunde cu silnicie, se va deschide şi va da naştere unui potop de ape – cea mai cumplită nenorocire! Nicio făptui.i

Cerurile de odinioară

În răsuflă pe nări nu va rămâne cu viaţă pe faţa pământului. Numai cele adăpostite în această arcă vor fi izbăvite.

Nefiind în stare să-şi închipuie asemenea prăpăd, Annah clipi lin ochi.

Noe surâse văzând-o.

— Iată de ce eu şi copiii mei am construit această arcă. Acest I ne peste măsură de încăpător a fost făcut după porunca Celui l’ica înalt. Aşa a ales El să ne izbăvească pe cei care îl iubim şi ne kjpunem Lui.

— Dar, se împotrivi Annah, dacă Cel Preaînalt a creat pământul, atunci de ce nu poate să-l înnoiască? Nu poate El să oprească pământul să se răscoale?

— Copila mea, zise Noe, scuturând din cap înnegurat, ascul-Iii-mă. Se fac aproape o sută douăzeci de ani de când numai mâna milostivă a Celui Preaînalt a oprit pământul să nu se răscoale. I I Şi-a arătat dragostea faţă de oameni în toate felurile cu putinţă, Iar oamenii L-au dispreţuit. Le-a dat însă aceşti ani de îndurare.

<.1 să aibă prilejul să se întoarcă iarăşi cu faţa spre El – să se lepede de toată silnicia pornirilor lor – ca să oprească prăpădul. I».în ei au râs şi au început să tăgăduiască până şi faptul că El, 11 exista. Curând însă, El va fi silit să-şi îndepărteze mâna de peste pământ. Totuşi, El va rămâne milostiv şi, într-o bună zi, II.1 trimite la noi pe Cel Făgăduit ca să ne împace iarăşi cu Sine.

— Cel Făgăduit?

— Copila mea, tu ce îţi mai aduci aminte din istorisirile despre Adam şi Eva, Mama noastră a tuturor?

— Ştiu că Adam şi Eva au fost ispitiţi de Şarpele acela, iar apoi izgoniţi din Grădina Eden de către Cel Preaînalt, pentru că i-au nesocotit poruncile, răspunse Annah şovăind.

Noe abia se abţinu să nu râdă.

— Nu aici s-a isprăvit povestea, copila mea… iar într-o bună /i ai s-o ştii pe toată. Dar, fără alte amănunte… ar fi de spus i, i, după răzvrătirea lui Adam, Cel Preaînalt i-a făgăduit că un

Kacy Barnett-Gramckow bărbat născut din femeie îl va nimici pe Vrăjmaş, Şarpele la caJ se închină Nachash şi toate şoptitoarele din jurul ei.

Annah se aplecă în faţă, încântată că Şarpele – şi poate chiar Nachash – aveau să fie nimiciţi.

— Aş putea să mai întreb încă un lucru? Cine va fi Cel Făgăduit? Cum o să-L recunoaştem?

— Deja ai întrebat două lucruri! o tachina Noe. Dar, ia aminte, fiica mea! Cel Făgăduit. Se va arăta la vremea potrivită şi va fi unul dintre urmaşii fiului meu Sem. îl vom recunoaşte dupl iubirea Lui desăvârşită şi ascultarea de Cel Preaînalt. Tot El va fi Cel care ne va împăca pe noi cu Cel Preaînalt, aşa cum era Adam

Lăsându-se puţin pe spate, Annah se lupta să-şi găsească cuvintele:

— Aşadar, unul dintre urmaşii soţului meu… un copil căruia am să-i dau naştere…

— Va fi El însuşi Cel Făgăduit sau părintele Lui, zise Noo în şoaptă.

— Dar eu sunt cu totul neînsemnată.

— Şi crezi că eu sunt mai breaz? o întrebă Noe surâzător. Nici eu, nici altcineva, fiica mea, nu meritäm altceva decât pedeapsă Celui Preaînalt. Însă El ne iubeşte îndeajuns încât să îl trimită la noi pe Cel Făgăduit. Cine suntem noi ca să ne împotrivim?

— Nu meritäm asemenea îndurare, murmură Annah copleşită. După care adăugă întrebătoare:

— Aşadar, ai fost în tabăra noastră înainte să mă fi născut eu Te-ai întâlnit cu tata şi le-ai spus la toţi ceea ce mi-ai zis mie?

— Când Cel Preaînalt m-a înştiinţat că are să vină nenoroci rea, începu Noe privind în altă parte, am înţeles că trebuie să m. i căsătoresc cu scumpa mea Naomi. Mamele noastre se înţeleşi seră cu mult înainte. Noe

surâse şi îşi ridică privirea către ferestrele din acoperiş. Nu este nici plăcut, nici prea măgulitor pentru o femeie să trebuiască să aştepte după soţul rânduit de alţii. Şi mărturisesc, am ţinut-o în aşteptare mult prea mult. Aproape

Cerurile de odinioară i.1 se sfârşiseră anii când putea să mai poarte copii în pântece. Ca „îi mai alin sufletul, m-am dus la cel mai vestit aurar: Zahăr din leatnul lui Tsaraph. I-am cerut să-mi facă o pereche de brăţări pentru ea, căci aurul mângâie sufletul celui care-l poartă.

Annah încuviinţă în tăcere. Nu-i plăcea că socrul ei îşi ferea privirile de ea.

Noe şovăia.

— Am vorbit cu tatăl tău, copila mea. Era un om bun. M-a curtat cu respect câtă vreme i-am vorbit despre Cel Preaînalt. Pe urmă mi-a vorbit despre aur.

Când socrul ei se cufundă în tăcere, Annah pricepu că nu mai ra nimic de adăugat. Tatăl ei îl respinsese pe Cel Preaînalt. Cu Dehii înlăcrimaţi şi bărbia tremurândă, Annah rosti cu glas stins:

— Tatăl meu a fost doar binevoitor, îmi pare rău. Fără îndoi. ilă… pe mine m-ar fi zeflemisit.

Noe îşi privea mâinile încruntat, strâmbându-şi gura când într-o parte, când în alta. Annah nu mai putea îndura apăsarea le care i-o citea pe chip. îşi înghiţi lacrimile şi zise:

— Îţi mulţumesc. Măcar i-ai vorbit despre asta.

Noe îşi ridică privirea, iar Annah văzu, cu uimire, că ochii umezi îl dădeau de gol. Surâzând amar, bătrânul zise:

— Mulţimi de bărbaţi, femei şi copii au râs de mine, m-au scuipat, m-au părăsit… Dar nimic din toate astea nu poate fi pus llături de bucuria de a-ţi vorbi acum ţie. Afară de copiii şi soţia mea, eşti primul om care mă ascultă fără să mă batjocorească. Mulţumesc, fiica mea.

Annah îşi şterse lacrimile de pe obraji, suspinând mâhnită.

— Ar fi mai bine să nu mai întreb nimic. Arareori îmi plac răspunsurile pe care le capăt, chiar şi atunci când sunt de acord cu ele.

Auzind paşi iuţi şi hotărâţi pe taluz, Annah se întoarse. Era Sem, cu părul ud şi cârlionţat, de parcă tocmai ar fi ieşit din râu. Iii de ajuns să-l vadă ca să se simtă revigorată.

Văzând-o pe Annah, îşi arcui sprâncenele, vădit îngrijor.il *Oare eşti bine*?

Ea încuviinţă uşor, făcându-i semn cu mâinile: *Mulţumesc*.

Drept răspuns, el surâse vesel. În timp ce se apropia, ea îl privea vrăjită. *Ce dor mi-a fost de tine*. *Eşti fără seamăn pe lume*.

Ridicând ochii spre Noe, Sem zise:

— M-a trimis mama. Mi-a zis că aţi întârziat atât de mult Li prânz încât, dacă mai zăboviţi puţin, vă prinde seara şi n-o să mai ostenească să gătească azi pentru voi.

— Atunci trebuie să ne zorim, răspunse Noe binevoitor. Inu place să iau cina la vremea ei.

Sem o ajută pe Annah să se ridice şi o sărută. Ea suspinăj bucurându-se de căldura atingerii lui. Noe îi privi cu ochi strălucitori şi veseli.

— Aşa da, ajut-o pe frumoasa ta soţie să se ridice, băiete, şi nici nu-ţi mai aminti că tatăl tău e un boşorog.

Râzând, Sem îl ajută şi pe el să se ridice şi îi dădu o sărutare Noe se prefăcu dispreţuitor:

— Ptiu!

După ce ieşiră din arcă, iar razele soarelui le mângâie chipul, Annah îşi aduse aminte de Bachown, Tsillah şi Taphaph. *M-am rugat ca Cel Preaînalt să îi alunge*, se gândi ea, înspăimântată de mes chinăria ei. Se

pare că se va împlini această rugăciune. Dar oare când?

Naomi era întărâtată.

— Tsillah e o femeie trufaşă şi neruşinată! Iar fiica ei nu-i cu nimic mai bună. N-aş mai vrea s-o văd sub acoperişul meu pentru nimic în lume. S-a *bosumflat*, copila mea. Iar pe urmă i-a aruncat maică-sii o căutătură de mă mir că n-a ucis-o pe loc. Ia şi mănâncă. Iafet şi Ham v-au mai lăsat şi vouă câte ceva.

172

Cerurile de odinioară

Naomi descoperi blidele de lut în care era ce mai rămăsesele la prânz: nişte turte din seminţe zdrobite, măsline, un terci de!” 1, 1 de aromate şi nişte barabule fierte şi zdrobite, presărate cu mi. le sare.

— Îmi pare rău că s-au purtat necuviincios, mama soţului unii, zise Annah, privind neîncrezătoare spre barabule – căci l n. În nu le zdrobea niciodată.

— Nu-ţi cere iertare în numele lor. Nu ai tu nicio vină că ele… în pic de cuviinţă.

— Şi ce le-ai spus, mamă? întrebă Sem, întinzând nişte terci priveşte turtele de seminţe.

Naomi îngenunche lângă Noe şi îi luă mâna să i-o mângâie.

— La îndemnul tatălui tău, le-am spus că deja sunt rânduite uliile pentru Iafet şi Ham, iar noi aşteptăm numai să vină. Sem iulică sprâncenele încruntat. Naomi se oţărî: E adevărat! Cel l’n-a înalt ştie deja cine sunt soţiile fraţilor tăi, iar noi *aşteptăm* ca I I s-a ni le aducă. Însă chiar dacă ar fi fost să mint – să mă ierte Cel Preaînalt – aş fi spus orice numai să n-o mai văd pe acea Taphaph!” lângă cortul meu sau pe lângă băieţii mei.

Naomi se întoarse către Annah şi adăugă:

— Îmi închipui cum s-ar fi purtat cu tine, draga mea. N-o să în „im picior de femeie din acea tabără să se

apropie de acest „i I. Ia, copila mea, şi mai mănâncă. Naomi luă nişte barabule

I robite, le întinse pe o turtă şi îi întinse lui Annah: Nu te strădui. i mănânci prea îngrijit, căci, după ce ani de zile i-am văzut pe îmi bani ăştia cum mănâncă, nimic nu mă mai sperie.

Annah mâncă cu grijă, încredinţată că Sem abia aşteaptă să mâine ca să o poată tachina. Dar isprăvi turta şi barabulele în tihnă. Şi îi plăcu mâncarea atât de mult, încât mai ceru, spre mulţumirea lui Naomi.

— Uleiul de măsline, sarea şi cimbrul dau gustul. N-arată în irte bine, dar sunt gustoase.

Mai târziu, când Noe se duse să mai lucreze în arcă, Sem o Im de mână pe Annah.

— Hai cu mine până la marginea pădurii.

Cum Annah şovăia, Naomi o alungă cu blândeţe.

— Haide, du-te cu soţul tău. Pe urmă îl preveni pe Sem: hm minte că ea trebuia să se odihnească azi.

— N-am uitat, mamă, îi făgădui Sem, deşi mi-ar plăcea să mi adăugă el cu glas mai scăzut. Felul în care-i vorbise o făcu *vt* Annah să se îmbujoreze la faţă. Ieşiră afară, sub cerul trandafiriu, Se plimbară o vreme în tăcere, după care Sem o întrebă:

— Ţi-a spus tata pentru ce construim arca?

— Mi-a spus că pământul are să fie nimicit, răspunse ea şov. i ind. Cred că îi dau crezare.

— De când mă ştiu am auzit asta, o lămuri Sem. Şi înlol deauna am socotit că e adevărat. Dar cred că, pentru toţi ceikilţi, gândul la un asemenea potop – la un asemenea prăpăd – e nul mult decât sunt în stare să creadă.

— Eu nu *vreau* să cred că pământul s-ar putea răscula, însă tatăl tău are dreptate; pământul e plin de

silnicie. Încă de la prj mele tremurături, m-am întrebat ce poate fi atât de puternic înav să zguduie pământul.

Sem răsuflă uşurat.

— Măcar tu te-ai întrebat. Nimănui, dintre cei pe care i-am întâlnit eu, nu pare să-i pese. Cu toţii ne iau în tărbacă.

Porniră pe cărarea ce cobora spre râu. Din toate părţile se auzea cântec de păsărele, în vreme ce găinuşele, şopârlele şi şoaj recii de câmp mişunau prin preajma lor. Un şarpe, brun-negru, se târî unduindu-se de-a curmezişul cărării.

— Tatăl tău mi-a povestit că a fost şi la aşezarea noastră şi «vorbit cu cei de acolo.

Sem încuviinţă.

— Da, după ce a auzit că Yerakh l-a ucis pe tatăl tău.

— N-a pomenit nimic de uciderea tatălui meu. Când a fost în Ifiluiră să vorbească despre uciderea lui?

— În urmă cu douăzeci de ani. N-ai ştiut? Atunci l-au alungat.

— N-am ştiut*. În urmă cu douăzeci de ani*, cugetă Annah. *La* fu *ani după ce a fost ucis*. *Pe atunci am început eu să-mi fac vălul*. Adăugă cu glas tare: Şi ce le-a spus tatăl tău oamenilor din tabără lespre uciderea tatii?

— Le-a amintit că orice omor este o fărădelege împotriva Celui 1 uMĂnalt. A cerut să se facă dreptate în această privinţă. Yerakh şi Cel Nephiyl – uriaşul – l-au făcut să tacă şi, împreună cu ceilalţi lui baţi, l-au alungat din tabără. L-au dus până la râu, i-au distrus Mrca şi l-au amenințat cu moartea, în caz că se mai întoarce.

— Mă mir că nu l-au ucis. Dar el cum a aflat despre moartea i îi. ilui meu?

— Un negustor de hrană a împrumutat o barcă de la

tata ca să teacă dincolo, la tabără. Când s-a întors, i-a povestit tatălui meu iespre omor. Pe vremea aceea, erau mai mult vorbe care umblau. red că, într-un fel, vizita tatălui meu a adeverit aceste rumori şi

În aceea era Yerakh atât de furios şi de înspăimântat.

— Aşadar, cineva a cerut totuşi să se facă dreptate. La mine n-a (uns niciodată această poveste. Pe vremea aceea însă, Yerakh mă nea roabă în odaia de lucru câtă vreme era el treaz. Voia să se încreilmţeze că nu puteam vorbi sau gândi… că nu sunt o primejdie.

— Acum ai scăpat de el. Sem o trase mai aproape şi o îmbrăh.1, în vreme ce porneau mai departe. Hai să nu mai vorbim îi iim nici despre Yerakh, nici despre tabăra lui. Ascultă-mă, săp-i. ni lâna viitoare trebuie să mă întorc la ogoarele noastre, să-mi Uut fraţii. Dar cred că, în vreo două-trei zile, o să isprăvesc cortul ni care să locuieşti. O să vii şi tu cu mine?

Annah se miră că mai întreabă aşa ceva. Era soţia lui, putea i poruncească orice ar fi dorit. Dar soţul ei şi familia lui nu îi, în ea ceilalţi oameni.

— Numai când toate vor fi gata, se învoi ea.

Ajunseseră deja la marginea pădurii. Sem o conduşi Li umbră, unde nu mai puteau fi văzuţi de ai lui. Acolo, fără de vorbă, o cuprinse în braţe şi o sărută blând, înfocat, din lo.il. i inima. Annah se lipi de el, cutremurată şi desfătându-se totod. ilJI de simţirile tulburătoare pe care i le stârnise sărutul lui Sem.

Înainte să-şi poată veni în fire, el o ridică şi o învârti, ca în li u joacă de copii, sărutând-o din nou, făcând-o să se sufoce, apoi d puse jos.

— Nu-mi vine să cred că eşti aievea, îi zise el cu

străluciri în privire. Mă uit la tine şi nu pot să mă gândesc la altceva decât lit cât te iubesc. Te-am iubit încă din prima clipă în care te-am văzut la râu, iar câtă vreme voi trăi, Annah, asta n-are să se schimbe.

Cuprinsă de sfială, Annah nu mai era în stare nici să voi bească, nici să-l privească.

Mângâindu-i faţa cu mâinile sale aspre, Sem zise:

— Să nu te temi niciodată de mine, Annah. Tu eşti cea m.il scumpă prietenă pe care o am pe lume. Nimeni n-are să în cunoască aşa cum mă vei cunoaşte tu. Şi, mai mult decât orice Sem se aplecă, astfel încât să se poată privi în ochi –, am nevoU să-mi vorbeşti.

— Încă nu sunt obişnuită, mărturisi ea. Am şi uitat cum e’s. l vorbeşti fără oprelişti, să ating oameni şi să fiu atinsă… săm îngădui să mă uit la alţii. Îndrăzni să-i mângâie faţa caldă I aspră, nerasă. Te iubesc. Dar va trebui să-mi aduci aminte să mii mă port ca şi cum m-aş mai ascunde încă sub văl.

— Plăcerea e de partea mea. Surâzând, el o sărută iarăşi, de data asta mai blând. Acum ar fi bine să mă întorc la muncă. Iar tu să mergi că mama are să te caute în curând.

Annah îi luă mâna într-ale sale şi îşi aminti să-l priveasi, i în ochi.

— Sem, prăpădul care va lovi pământul… tatăl tău ştie când are să vină?

Surâsul său păli.

— Nu ştim ziua. Când te-am văzut prima oară, mai era încă îi un an până la soroc. Acum au mai rămas vreo opt sau nouă luni. Dar adevăratul semn va fi moartea părintelui tatălui meu. În, îi gândit ce înseamnă numele lui?

Annah şovăi. Ca mai toate numele, şi Matusalem avea două înţelesuri. Dacă se rostea într-un anumit fel, atunci

însemna l omul Suliţelor. Annah aşa şi-l tălmăcise până acum. Dar numele n-ai tainic al lui Matusalem însemna Cel-ce-Pleacă-mainte-de-l itop. Annah îşi ţinu răsuflarea.

— Acum înţelegi, zise Sem în şoaptă. După ce se duce el, IU să vină apele.

176

177

Capitolul 13

v-hircit pe mindirul lui, din spatele perdelei ţesute, Matusalem privea, cu ochii larg deschişi, cum Annah desfăcea desaga din piele cu uneltele tatălui ei. Scoase una câte una uneltele, ceroltându-le pe rând, întrebându-se dacă le va mai fi atins cinezi de la moartea tatălui ei.

În vreme ce îi arăta uneltele bărbatului stins de bătrân, Amuili făcea o listă în minte, socotind sulele de găurit, un bont ascuţit din fier – folosit pentru inele – o raşchetă, fel şi fel de cuţite, ciocăni1, cleşti, icuri şi unelte pentru făcut lanţuri. Mai găsi şi nişte dălţi.

Încântată, le duse în faţa lui Matusalem.

— Acestea sunt unelte de făurar! Pot să fac cu ele tot ce am nevoie pentru ca să prelucrez aurul. Tata avea foarte multe unelte. Nici nu-i de mirare că erau aşa grele.

Pe măsură ce le privea, bucuria ei se stingea.

Au să treacă ani întregi până să învăţ eu să folosesc uneltele astea aşa cum trebuie, cugetă ea, descurajată. *Ştiu însă că sunt în stare* în *fac asta*. *Trebuie să am răbdare şi să învăţ*.

178

Cerurile de odinioară

Ţuguindu-şi buzele uscate, Matusalem cerceta uneltele. Cu l.is tremurat, zise:

— O să ai nevoie şi de altceva… nu doar de unelte… ca să prelucrezi aurul.

Annah încuviinţă.

— Da, am nevoie şi de un cuptor, de forme din lemn şi din latră, de săruri care să cureţe aurul şi de piei, ca să pot bate irul. Se încruntă nemulţumită. Am uitat să-mi aduc mănuşile ilm piele.

Matusalem râse zgomotos.

— Ha! Mireasa nu are voie… să-şi zdrelească mâinile! Nu ai… nimic altceva?

Ca să-i dovedească bătrânului că nu mai rămăsese nimic în desagă, Annah o întoarse pe dos. Mai era totuşi *ceva* înăuntru: Mtru grăunţe mari, strălucitoare, de aur şi un săculeţ de pielii, i/ură pe jos. Annah mângâie aurul şi săculeţul, nevenindu-i „i şi creadă ochilor.

— Deschide-l! zise Matusalem, întinzând un braţ slăbănog 11 re săculeţ, cu o curiozitate de copil mic.

Annah îl goli în palmă. Înăuntru erau alte grăunţe de aur. 11 nele se vedea că fuseseră tăiate de pe marginea unor podoabe prelucrate mai demult, dar cele mai multe erau încă neatinse de unealtă. Pe lângă astea, găsi şi o şuviţă de păr îndoită.

— Pfff, pufni Matusalem. Acum… ai aur… de prelucrat! Cercetându-l cu privirea pe Matusalem, Annah pricepu că kilrânul era cu adevărat mândru să aibă un urmaş căsătorit 6U o fată din tabăra lui Tsaraph. Nu merita asemenea preţuire, fi L-lucrarea aurului era o îndeletnicire ca oricare alta. Dar dacă Acest bătrân era încântat să ştie că ea prelucra aurul, atunci faptul o bucura.

În vreme ce ea îşi cerceta grăunţele de aur, Matusalem o cer-rcta cu o privire pierdută. Îl lua somnul. În linişte, Annah îşi puse aurul şi uneltele la loc, auzind paşii lui Naomi.

— Copila mea, şopti Naomi, trebuie să te pregăteşti şi să-ţi iei toate cele trebuincioase pentru diseară.

Mulţumindu-i pe tăcute, Annah îi surâse, apoi arătă cu capul spre Matusalem, care sforăia.

Naomi încuviinţă din cap, iar pe urmă se întoarse la vatr. i în vreme ce Annah îşi adună uneltele şi ieşi de după perdeaţi lui Matusalem. Îngenunche cu grijă lângă Naomi, care pregălci nişte turte aromate şi gustoase, precum cele pe care Annah şi îi amintea din ziua nunţii.

— Mama bărbatului meu, dă-mi voie să te ajut la pregătinm turtelor.

Cu mâinile unse de untdelemn şi porţionând turtele, Naomi îi răspunse surâzând:

— Data viitoare, fiica mea, o să le poţi pregăti singură. M – iij bucura să pot lăsa treaba asta în seama altcuiva. Dar astăzi, mi acesta e un ospăţ de nuntă, iar tu eşti mireasa. Aşa că du-te şi fă-m toate gătelile trebuincioase pentru diseară.

Annah şovăia.

— M-am tot gândit…

— Şi? Naomi se opri şi ridică întrebător o sprânceană. Plecându-şi ochii, Annah zise:

— O binecuvântare din partea lui Yerakh aduce mai mult, i blestem, cununia mea numai a cununie n-a semănat. Ar fi oail nepotrivit să-i cer tatălui soţului meu să ne dea binecuvânta n. i diseară?

Râzând pe înfundate, cu degetele de ulei şi aluat, Naomi o îmbrăţişa scurt şi viguros pe Annah.

— O să vorbesc cu soţul meu, copilo, dar sunt încredinţată r. i o să se bucure să vă dea binecuvântarea diseară… oricum ar fi făcut-o. Acum, du-te, spală-ţi părul şi odihneşte-te sau fă ce doreşl i, Pleacă. Nu, stai! Ia şi astea. Apucând un blid, Naomi îi turnă nişli1 nuci prăjite în el şi îl întinse lui Annah. Mănâncă, adăugă ea.

Ascultătoare, Annah îşi apucă traista de paie şi ieşi în lumina ihmineţii târzii, înfulecând de zor nucile. Deja hotărâse că va Berge să-şi spele părul în râu, după rânduiala femeilor din bară. Pe drum spre râu, culese nişte lujeri de flori rozalii dintr-o amăjoară de plante folosite pentru spălare. Dacă erau spă-l. de şi zdrobite bine, frunzele, rădăcinile şi lujerii acestor plante Iceau o spumă pe care femeile din tabără o foloseau ca să-şi i nii te pielea şi părul. Pe malul râului, Annah găsi o piatră lată pi1 care zdrobi şi udă lujerii.

În vreme ce lucra, cercetă din priviri celălalt mal al râului. i hârc *nu eram eu pe celălalt mal cu doar câteva zile în urmă*? *Acum care un vis urât. Iar ce trăiesc pare un vis frumos, din care nu vreau să mii trezesc*. Annah se cutremură. *L-ai ucis pe Gammad, ştiu că tu ai meut-o*, îi zise lui Naham în gând. *Oare unde îi vei fi ascuns trupul*? *I* tocă *te cunosc eu bine, Naham, atunci l-ai ascuns într-un ogor pe care mi I munceşti tu*.

Annah conteni din munca ei, înspăimântată. *O, Naham, l-ai Kgropat pe Gammad în groapa de murdărie lângă lltani. Iar după ce I ui îngropat, ai râs cu Yerakh. Sunteţi mai răi decât fiarele, amândoi*! AI robea cu furie plantele de spălat, scoţând spuma verzuie. *Sper* 11/ *cele cincizeci de oi, preţul crimei tale, să te mulţumească, Naham. Nădăjduiesc să fie toate sterpe*! *Şi trebuie să încetez să mă mai gândesc la line înainte să-mi pierd minţile*.

Annah se strădui să şi-i scoată din minte pe Naham, Yerakh iji pe toţi cei din tabără. Fără să-i mai pese de vechea ei tunică, intră în râu şi îşi frecă bine părul cu spumă, după care şi-l clăti i u apă. Naomi avea dreptate; curând avea să pună osul la treabă. / V *data asta, o să pierd vremea şi o să mă joc cu peştii*. îşi lăsă mâinile.1 plutească nemişcate în apă, ca să se apropie peştii. Un

peşte un şi mare, aproape cât un stat de om, care se hrănea cu fructe, C undui prin apă, amuşină degetele fetei şi-şi văzu de drum. Însă plevuşcă era mult mai stăruitoare, ciupindu-i degetele până Annah îşi trase mâinile, simţind că e urmărită.

180

181

Kacy Barnett-Gramckow

Oare unde eşti şi cine eşti? Cercetă copacii şi tufişurile din apa i piere. O pietricică lovi apa în faţa lui Annah, stropind-o şi alun gând peştii. Sem. Surâzând, Annah căută pe fundul apei o piaţa potrivită. Aruncă piatra înspre mal şi, cu o căutătură ce voia pară dojenitoare, îi zise în gând soţului: *Pleacă de aici*!

Ieşind dintr-odată de după tufiş, Sem afişă o mină de om fi); nit, după care rânji poznaş şi se topi printre copaci. *Parcă ai fi un băieţaş*, cugetă Annah, văzându-l cum se îndepărtează. *Poate* dl *Cel Preaînalt ne va binecuvânta cu un fiu care să-ţi semene*. *Şi poate* i w *fiul nostru va fi părintele Celui Făgăduit*. *Dar ar fi o binecuvântare tk care nu sunt vrednică*. Ieşi din râu înviorată.

După cină, Noe îi vorbi lui Annah.

— Fiica mea, adu-ţi vălul încoace.

Vălul meu? Nedumerită, Annah se duse în cămară şi îşi sco. isi1 vălul din coşul cu unelte. Avea de gând să-şi lase acolo vălul, căi şi nu vedea de ce să-l ducă la noul lor sălaş. Deja îşi împăturise hain. i mai aspră, pe care o îmbrăca la muncă, îşi pregătise gătelile de aii pentru păr, pieptenele, acele de lemn şi darul de la Naomi – unei tele pentru noul lor sălaş. *Oare la ce mi-ar trebui vălul*?

Când reveni în odaia cea mare a cortului, Sem stătea cuviinción în faţa tatălui său. De pe rogojina lui, Matusalem privea binevoi *U* i cum Naomi, Iafet şi Ham îngenuncheară în jurul lui, martori feri citi ai

binecuvântării ce aveau s-o primească Sem şi Annah.

Încă nedumerită, Annah îi întinse vălul lui Noe. El îl luă, îi surâse fetei cu drag, apoi închise ochii, rugându-se în tăcere După ce isprăvi, îşi ridică privirea spre Sem şi Annah.

— În ciuda vârstei mele, e prima oară când săvârşesc o cunu ale, aşa că trebuie să fiţi îngăduitori cu mine.

Annah nu putea să nu-i surâdă. Simţind degetele lui Seni, care îi cuprindeau braţul, îşi desfăcu palma şi şi-o uni cu a lui

Cerurile de odinioară iii); (Mnănându-şi degetele cu ale bărbatului ei. Sem îi făcu cu ni hiul, după care se întoarseră către Noe. Scuturând vălul, Noe îl admiră cu glas tare.

— Iată ce frumuseţe a făurit nevasta fiului meu în anii ei de ml listare! apoi îi zise lui Annah: Ai ţesut acest văl ca pe un scut i re să te apere de privirile celorlalţi. Te-a ocrotit, te-a adăpostit, îi. i rează mul tău şi numai al tău. Dar acum... Noe puse vălul liste capetele mirilor, dar nu le acoperi şi feţele. De acum îna-iiile, trebuie să-l laşi pe soţul tău să împartă acest loc de refugiu ni line. Între voi, să nu fie ascunzişuri, căci Cel Preaînalt a ales să.1 pună laolaltă ca să fiţi una. Să nu ascundeţi nimic unul de celă-l. ill. Să nu vă îndepărtaţi în vremuri de mânie sau amărăciune.

Cu sprâncenele încruntate, Noe adăugă:

— Fie ca toţi copiii voştri să vadă dragostea care vă uneşte. Şi Unei vor fi plini de bucurie! Fie ca Cel Preaînalt să vă dea viaţă lungă şi mereu să vă întoarceţi către El, ca spre un ocrotitor, un li l. ipost, un mângâietor, până în ziua când veţi închide ochii.

Cu ochii înecaţi în lacrimi, Annah zise:

— Mulţumesc, tată!

Adânc mişcat, Noe făcu o plecăciune scurtă, după care o sărută I (Annah pe obraz, apoi pe Sem şi zise cu o

oarece asprime în glas:

— Să o sărutaţi pe mama voastră înainte să plecaţi. Urmându-l pe Sem, Annah o sărută pe Naomi, apoi pe Metu-Ulem. Iafet şi Ham o sărutară sfioşi, înainte să-l cicălească pe Sem.

— Acum ne laşi cu şi mai multă treabă pe cap, mormăi Iafet. Iar Ham, prefăcându-se nemulţumit, zise cu ochii lucind în bătaia flăcărilor:

— N-am de gând să fac şi treaba ce ţi se cuvine ţie. Mă auzi, Min? O să lăsăm nefăcut tot ce ţine de tine. Săptămâna viitoare o ţii atât de obosit, încât nici măcar nu ai să te poţi mişca – nici i (il să-ţi săruţi soţia.

— O să ţin minte pe când te însori tu, îl preveni Sem, pocnindu-l în joacă pe Ham.

182

183

Kacy Barnett-Gramckdw

— Fără încăierări! îi dojeni Naomi. Umplu un coş cu turte, nuci, măsline şi fructe de la cină şi i le înmâna lui Sem. Ia as» pentru ea şi vezi să mănânce cât are nevoie.

Înainte ca ei să plece, Noe zise:

— Aşteptaţi. Se duse în cămară şi reveni cu o torţă cu răşiiu o să aveţi nevoie de asta.

În vreme ce Sem îi mulţumea tatălui său şi aprindea torţa de la focul din vatră, Annah o sărută iarăşi pe Naomi şi-i şopti:

— Mamă, mulţumesc că ai atâta grijă de mine. Iar când o să m, i întorc săptămâna viitoare *ai să mă laşi* să te ajut la treburile casei.

Naomi încuviinţă şi o mângâie cu ochii în lacrimi. Ca să nu izbucnească în plâns, Annah îşi apucă în grabă traista şi îl urmă pe Sem afară. Apoi, dându-şi seama că încă mai ţinea vălul îl mână, şovăi. Sem chicoti:

— Acum trebuie să-l păstrezi, căci face parte din

binecuvânta rea noastră de cununie.

— Ai dreptate, suspină Annah. împături vălul în desagă, i.il pe urmă porni alături de soţul ei pe cărarea către râu. Lumina toiţei avea ceva mângâios. Stelele şi luna se arătaseră deja pe cerul adânc şi violaceu. Annah îşi ridică privirile spre ceruri, amin tindu-şi ultima ei noapte petrecută afară: urletele lui NachasH privirea aceea cu ochi goi, albi şi sfredelitori…

Sem îi alungă gândurile întunecate când îi zise:

— Mama a pus jumătate din cămară în coşul ăsta.

— Lasă-mă să-l car eu, se oferi Annah grijulie; torţa pâlp.il când el mută coşul pe umăr.

— Nu, mă descurc. Mama n-ar încuviinţa să porţi asemeniM greutăţi.

— Întruna mă pune să mănânc, îi spuse Annah.

— Aşa e mama. Întorcându-şi puţin capul, împovărat de greutatea coşului, Sem îi cercetă chipul. După cum arăţi, parcă le simţi mai bine acum; poate că asta ţi-a lipsit, mâncarea.

— Poate. Niciodată nu mi-a fost dat să mă bucur de o masă împreună cu familia, dar acum am parte de asta.

— În ciuda faptului că nu ştii cum să te porţi? o întrebă Sem, i. injind. Mă bucur. Mi-a plăcut să te văd şi jucându-te în apă Itităzi. Păreai fericită ca un copil.

Annah surâse:

— Eu cred că tu te-ai purtat ca un copil.

— Ce? Ochii îi luceau jucăuş în lumina torţei. Dacă n-aş fi fost.il.it de nerăbdător să termin sălaşul nostru, atunci aş fi venit şi tu la joacă în apă. Dar să lăsăm asta acum. Priveşte într-acolo, de el, coborându-şi bărbia şi arătându-i conturul întunecat al unei colibe micuţe, nu departe de copacii de pe malul râului. După care adăugă în apărarea

lui: E cam mică, dar, pentru câţiva mi, nici n-o să avem nevoie de mai mult.

— E numai bună, zise Annah, în vreme ce se apropiau de i oliba de stuf. În faţa ei, era o vatră mărginită de pietre, iar în mijloc erau lemne şi răşină, pregătite numai să fie aprinse. Sem lăsă. im voie coşul de pe umeri, după care întinse torţa ca să aprindă Im ui în vatră. În vreme ce aţâţa focul, zise:

— Am adus nişte apă de la fântână; e în ulciorul de lângă Uşă. Iar groapa de murdărie e în spatele copacilor de colo. Am acoperit-o, ca să nu cazi în ea.

— De parcă *aş putea* să cad în ea! zise Annah, prefăcându-se Inirzuluită, şi se duse până la groapă. Când reveni şi se spălă pe mâini, Sem îi întinse o candelă de lut, cu untdelemn.

— Du-te înăuntru, draga mea, şi vezi dacă n-am uitat ceva. După ce păşi în coliba joasă de stuf şi iarbă, Annah îşi roti i i icetătoare privirea în jur. După cum zicea şi Sem, era mică „idăpostind numai un sipet de lemn şi nişte rogojini de dormit, CU două perne şi nişte păturі din lână. Annah sprijini candela pe sipet şi trase adânc aer în piept. În fiecare colţişor, Sem pusese flori de câmp. Culese dintr-un tufiş, acestea aveau frunze lucioase şi tivite cu galben, ce înconjurau bucheţele de flori cu patru petale, de un roz-violet, precum cerul de deasupra lofl Mireasma lor proaspătă şi dulceagă îmbălsăma aerul. Anna*h în* mirosi şi se aşează uşurată pe o pătură, cu desaga în braţe. Totul era liniştit şi tihnit. Suspină. *Mulţumesc*.

Sem veni înăuntru, aducând coşul, iar candela îi lumină chl pul frumos şi serios. îi zise cu glas molcom:

— La noapte o să mai ies o dată la foc. Dacă te-ai întrebat cumva, să ştii că în sipet am pus nişte vase şi oale de gătit, N-am uitat nimic?

— Nu, mulţumesc. E minunat ce ai făcut.

El aşează în tăcere coşul lângă sipet, apoi se apropie de Ann. m şi se aşează în spatele ei, pe pătură. Îi mângâie părul cu blândeţi îndepărtându-i-l de pe ceafă. Înfiorată, Annah închise ochii, cutremurată de amintirea mâinii aspre a lui Naham care o apu «case de creştet, simţind încă degetele lui lacome pe ceafă. ins.) Naham o dorea, n-o iubea. Şi Naham nu ar fi sărutat-o niciod.iM pe gât în felul în care o săruta Sem acum, cu buzele sale fierbinţi pătimaşe, stârnind în fiinţa ei aceeaşi dorinţă.

Cuprinzând-o cu braţul, Sem o sărută pe obraz şi o întrebă:

— La ce te gândeşti?

Încercând să-şi limpezească gândurile, Annah răspunse:

— Niciodată nu m-am aşteptat la aşa ceva... să fiu împreun. şi cu tine. Mereu m-am gândit că Yerakh are să mă ucidă întocmii cum l-a ucis pe tata.

Sem o bătu uşor pe spate, privind-o adânc în ochi. Surâde. i în felul său cuceritor şi minunat:

— Nu, draga mea, uită de Yerakh! Ascultă, o să trăim pân'. i îi adânci bătrâneţi. Şi o să avem o liotă de copii. Începu să o sărut! din nou, însă se opri când gura lui ajunse lângă a ei şi îi şopti să ştii că pot fi gelos.

Gelos? *Din pricina copiilor*? Annah se uită la el încurcată. ins el surâse din nou, murmurând:

Cerurile de odinioară

— Aş vrea să mă strângi şi pe mine în braţe aşa cum strângi llosaga aia.

Sedusă de acest gând, Annah lăsă din mâini traista şi îi îngălui soţului ei s-o întindă pe pătura moale.

Cu lanţurile de aur atârnate la gât şi cu desaga pe umăr, Annah părăsi cortul lui Noe. În braţe căra o torţă, un maldăr de l. rii de scoarţă de copac, lungi şi uscate, descojite de Naomi de M tulpinile unor copăcei ce creşteau

la miazănoapte de tabără.

Ar trebui să iau apă de la fântână, îşi zise Annah, căutând o scuză. *I hir mai degrabă m-aş duce la râu*. Sem lucra la câmp, undeva între i ori şi râu, iar Annah spera să apuce măcar să-l zărească. N-o *să-l wresc din muncă*. *Nu vreau decât să-l văd, iar apoi o să merg să îmi văd de scoarţele mele*.

Porni de-a lungul ogorului proaspăt arat. Ham era cu oile la l>. işune, însă Iafet lucra cot la cot cu Sem. Erau întorşi cu spatele Li ea, muncind pe ogorul în care semănăturile tocmai răsăreau, l.iind buruieni şi smulgând mărăcini din pământul îndărătnic. Amândoi aveau cingători la brâu şi nişte fâşii de piele moale în kirul frunţii, ca să nu le ajungă sudoarea în ochi. De asemenea, îşi legaseră părul lung şi negru ca să nu-i încurce. Semănau aşa de bine, încât cu greu îi deosebeai, atâta doar că Sem avea nişte 111 leie negre în barbă, semn că era bărbat însurat.

Când Annah trecu prin dreptul lor, şi Sem, şi Iafet se întoarseră, simţind-o prin preajmă. Fără să se oprească, Annah surâse soţului ei, îşi aburca legătura de fâşii de scoarţă, după care îşi îndreptă privirea spre râu, ca să arate ce are în gând.

Simţea că el o priveşte cum se îndepărtează către copaci. Annah surâse. Era minunat să-şi vadă soţul, dar era nemaipomenit să se ştie privită cu atâta patimă – şi să-l ştie atât de îndrăgostit. Fericită, visând cu ochii deschişi, Annah îşi văzu de

186

187

Kacy Barnett-Gramckow drum către malul râului. Când ajunse, îşi găsi, la miazănoapte tio pod, un petec de nisip umed şi ferit, cu urme adânci şi încâlcit! de labe.

O *şopârlă uriaşă*, se gândi Annah, măsurându-şi

piciorul într-o urmă uriaşă. Urma ei era minusculă pe lângă cele găsite aici şi care păreau proaspete. Pesemne că vietatea plecase doar înainte să ajungă ea.

Cu părere de rău, Annah se apucă de lucru. Aşeză fâşiile în apa rece şi susurândă, prinzându-le cu câteva pietre, ca să nu o ia la vale. Pe urmă, aşezându-se cu picioarele încrucişate pl nisip, scotoci prin desagă. Dând cu mâna de o frânghie frumo» împletită, din fâşii de coajă, Annah o scoase din traistă şi o vâri cu un capăt sub piciorul ei stâng, ca să poată continua împleti tul Cele patru fâşii ce se uneau în frânghie îi mângâiau încheieturile când le trecea de sus, jos. Mai târziu, dacă o să aibă nevoie de alto fâşii, avea să şi le taie ea însăşi, cu cuţitul căpătat de la Naomi, Nu bine îşi intră în mână, că Annah se opri, simţind că cineva ei în spatele ei.

Întorcând privirea, cu ochii larg deschişi, Annah îl văzu ţie Sem venind dintre copaci. Avea o căutătură ciudată, surâzătoari şi nemulţumită totodată. Îngrijorată, Annah îl întrebă:

— Ce s-a întâmplat?

— Tu eşti de vină, zise el, îngenunchind şi sărutând-o pe g.il îmi tulburi gândurile şi munca.

— N-am vrut să te întrerup, dar simţeam nevoia să te văd măcar pentru o clipă. Scoţând împletitura de sub picior, se întoarse către el.

Sem se feri.

— Nu mă atinge că sunt murdar şi asudat.

— Asta nu te împiedică să mă săruţi, zise Annah, apropi induse de el. Iar dacă o să te ating, am să mă spăl pe urmă în râu.

— Mai bine dă-mi o sărutare şi pe urmă să ne vedem fiecare de treabă. Voiam numai să te văd. El se aplecă spre ea. Anmih

Cerurile de odinioară

Îl sărută, strângându-l în braţe. Pielea lui era caldă şi mirosea al. n loagă. Annah se strânse mai aproape de el, iar Sem se împotrivi:

— Ar trebui să mă întorc la muncă, mă aşteaptă Iafet.

— Mi-ar plăcea să nu trebuiască să mergi.

— Annah… Suspinând, el cedă şi o îmbrăţişa. Chicotind, îi ilesfăcu podoabele din păr. Când părul îi căzu pe umeri, îi zise: Nădăjduiesc ca şi fraţii mei să-şi găsească în curând soţii, altfel o

I mă urască.

— Până la urmă, au să te ierte. Annah se întinse să-i dezlege miu1. Când el voi s-o împiedice, ea îi zise: Şi tu mi-ai desfăcut li i. de legăturile din păr.

— Asta e cu totul altceva, îi răspunse el, poznaş.

— De ce? îl zgândări ea, surâzând. Rămaseră nemişcaţi, înfrun-li induse în tăcere, ea cu mâinile în părul lui, el, ţinând-o de nu heieturi. Într-un hohot de râs, Sem o împinse pe Annah, răsl11 mându-se amândoi în nisip. Annah ţipă şi îi desfăcu părul. Nici îi apucă ea să înţeleagă ce se petrece, că el o sărută. Înveselită, îi răspunse numaidecât, sărutându-l şi petrecându-şi braţele pe după gâtul lui.

— Annah, murmură el, ar trebui să ne întoarcem la treabă.

— Ştiu. L-ai nedreptăţit pe Iafet când l-ai lăsat de unul singur în câmp. Deodată deveni neliniştită, simţind că sunt priviţi. Mai mlâi crezu că era Iafet, dar Sem se ridică, sprijinind-o şi pe ea ţi îmbrăţişând-o ocrotitor. Cu chipul încordat, se uita spre pod. Întorcându-se într-acolo, Annah zări două femei care treceau I'odul, oprindu-se înmărmurite.

Tulburată, Annah îşi spuse: *Haburah şi Ayalah. Poartă podoabe \\i păr. Şi m-au văzut sărutându-mă şi*

vorbind cu soţul meu. Simţi că i se face rău de spaimă. O văzuseră vorbind. Aveau să-i spună lui Yerakh, iar el avea să vină s-o caute. *Până aici mi-a fost*, îşi zise mlemnită de groază. *Yerakh o să mă ucidă*.

— Nu te teme, şopti Sem. N-o să te las singură cu ele. Acum că I te-au văzut, e prea târziu să te mai prefaci şi să ascunzi adevărul.

189

Kacy Barnett-Gramckow încet, sforţându-se să se mişte, Annah se întinse după pododbt1 şi le prinse la loc în păr. În vreme ce o ajută să se ridice în picioare, Sem îi spuse:

— Trebuie să mergi să vorbeşti cu surorile tale. Nu-ţi face gril de fâşii, că le scot eu din apă.

Fără să scoată un cuvânt, Annah apucă traista din paie şi glie mul de frânghie. Şovăielnică, porni spre pod, cu ochii în ochii surorilor sale. *Annah*, *făptura de nimic*, *nu mai există*, îşi spuse le spuse ea în gând. Haburah şi Ayalah stăteau ca nişte stane cu piatră. La cât erau de încremenite, Annah se întreba dacă 111, 11 erau în stare măcar să gândească.

În cele din urmă, Ayalah zise:

— Annah? N-ai cum să fii Annah. Annah trase aer în piept.

— Ayalah. Văd că, până la urmă, Yerakh ţi-a îngăduit să în căsătoreşti cu K’nan. Bun-venit, Haburah. Fără nicio tragere d inimă, îşi aduse aminte de buna cuviinţă şi zise: Vă rog, poftiţi în coliba părinţilor soţului meu. Se vor bucura să vă vadă.

Între timp, Sem adunase fâşiile de coajă de lemn din apă: „i venise mai aproape. Haburah şi Ayalah îl priveau înmărmurite, El le cântări din priviri şi dădu tăcut din cap. *Le dispreţuieşte*, ifi dădu seama Annah, uimită. *Nici măcar nu le vorbeşte*. Cu fâsâilr în spate, Sem o apucă de mână

pe Annah şi porni tăcut – în t il. i celor două fete – către bordeiul lui Noe.

Capitolul 14

Ynnah ştia că surorile ei o urmăresc din priviri – şi pe Sem, la Ici – în vreme ce le conducea pe malul râului şi printre copaci. I hipă ce ieşiră în câmp deschis, se întoarse să le vadă chipurile

I, md aveau să dea cu ochii de arcă.

Haburah se holba la măreaţa zidire fără cuvinte, încremenită, însă Ayalah râse. Haburah o înghionti, dojenind-o:

— Taci din gură!

— Nu mă înghionti, se oţărî Ayalah, înciudată.

Annah îşi muşca buzele, din ce în ce mai neliniştită. Surorile

Îl nici măcar nu îşi dădeau silinţa să pară cuviincioase.

Întorcându-se spre Sem, citi scârba pe chipul lui. îşi împlântă llegetele în mâna lui ca să-l facă să o privească. Când el se întoarse ipre ea, Annah ridică sprâncenele rugătoare: *Nu te mânia*. Avea nevoie ca măcar el să fie liniştit, ca să-i poată domoli zbuciumul U sufletesc. El surâse aspru, după care îi duse mâna la gură şi îi lirută vârful degetelor. Annah simţi privirile uimite ale surorilor şi (urmărind această dovadă de iubire.

Ştia că arareori se întâmpla ca K’nan să fie drăgăstos cu A valah, iar Haburah trebuia să se mulţumească cu nişte mormă-icli de preţuire din partea lui Naham.

190

191

Kacy Barnett-Gramckow

Acum eşti furioasă pe mine, *Haburah*, se gândi Annah. *îţi* sânii *furia*. *Cred că ai vrea să-mi smulgi părul din cap*.

Când ajunseră la cort, Noe şi Naomi deja ieşiseră în prag, cu accii cuviinţă necesară pe chip. Noe luă legătura de fâşii de la Sem şi zis!

— Le duc eu astea în cămară, fiule, tu du-te să te speli. În timp ce vorbea, Noe aruncă o privire piezişă spre trupul lui Sem, îndemnându-l fără cuvinte să-şi pună un veşmânt curat.

Sem încuviinţă, însă Annah ştia că n-ar fi vrut să plece. Îi strânse mâna, ca să-l încredinţeze că poate pleca. El îi răspuns» cu o sărutare pe obraz şi o mângâiere uşoară pe creştet, înainte să intre în cort. îşi feri iarăşi privirile de surorile ei, însă ele îl prive. w cum pleacă – Ayalah holbându-se cu vădită apreciere şi uimire. I

Când surorile ei se întoarseră către ea, Annah le citi pe chip acuzele nerostite. Nu surâdea. *Nu v-aţi fi aşteptat la una ca asin* nu-i *aşa*? *V-aţi gândit că vă veţi amuza să veniţi să vă vizitaţi soni ilt nimic, ca să râdeţi mai târziu pe seama ei. Dar acum aţi înţeles că sunt fericită, iar asta vă înfurie*.

Fără tragere de inimă, Annah îşi drese glasul şi se întoarse către Noe şi Naomi.

— Ele sunt surorile mele, Haburah, soţia lui Naham, şi Ayal. În soţia lui K'nan, neguţătorul.

Noe le întâmpină cu un surâs.

— Fiţi bine-venite. Iertaţi-mă, dar mă duc să pun la adăpost fâşiile astea, iar pe urmă ne vom aşeza să stăm de vorbă. Arunc.1 fâşiile în cămară, după care se întoarse, nu înainte să arunce o privire pe după perdeaua lui Matusalem.

După ceea ce trăda chipul lui Noe, Annah pricepu că bătrânul dormea. *O, bine-ar fi să doarmă cât mai mult*, se rugă Annah. Iţfl spunea că, dacă le-ar fi întâlnit pe Haburah şi Ayalah, Matusalem le-ar fi spus, poate, despre aurul şi uneltele pe care Annah le adu şese din tabăra lui

Tsaraph. Iar surorile ei aveau să-i spună Im Yerakh. *N-aş mai apuca nici măcar seara asta*, îşi spuse Annah, cil stomacul strâns de groază.

— Fiica mea, vino să stai jos, o pofti Naomi pe Annah. Haburah şi Ayalah, aşezaţi-vă şi voi. Naomi le făcu semn să se pună pe llişte rogojini măiestrit ţesute, pe care deja erau pregătite nişte hi ide cu fructe, turte şi băuturi. Şedeţi şi odihniţi-vă.

Rece, Haburah îngenunche şi se aşează ţeapănă cu mâinile în poală. Ayalah era mai puţin băţoasă. Ochi lacomă fructele şi un lele, aplecându-se până ce Haburah îi trânti un cot dojenitor. M.mioasă, Ayalah îi zise printre dinţi:

— Dă-mi pace!

Annah îşi muşca buza, stânjenită de necuviinţa lor. Amin-linilu-şi că ea ar trebui să ofere mâncare oaspetelor, Annah îngenunche lângă Haburah şi îi întinse şovăitoare un blid cu nişte 1111 le de seminţe. Haburah luă una, rupse o îmbucătură şi începu o mestece dispreţuitoare. Ayalah îi urmă pilda. Annah simţea 1.1 I laburah e furioasă şi Ayalah, pusă pe harţă. Dacă nu se încă-ht. În, era pentru că mai păstrau un strop de cuviinţă de faţă cu Noe şi Naomi – care se aşezaseră la dreapta lui Annah, cu faţa ipre surorile ei.

— Aţi bătut cale lungă în miezul zilei, zise Naomi, turnând Uc de fructe dintr-un ulcior lucios de lut în nişte potire de acelaşi oi. Îi întinse potirele pline lui Annah, care le dădu îmbufnatelor M surori.

Socotind că e datoare să vorbească, Annah puse întrebarea tMre-i frământa cel mai tare mintea:

— Ce mai face Yerakh? Dacă voi sunteţi măritate, atunci înseamnă că i-a rămas coliba numai pentru el.

Haburah tăcea cu încăpăţânare, însă Ayalah surâse, cu chipul luminat de o bucurie tainică, răutăcioasă. După ce îşi trecu privi-file de la Noe şi Naomi către Annah, zise:

— Mă îndoiesc că ştii, aşa că am să-ţi spun eu. Yerakh are.1 se căsătorească mâine cu Taphaph. Bachown i-a dăruit ca zestre cincizeci de ai lui Yerakh şi un ogor pe care să-l lucreze, i.ir Yerakh a fost de acord. Acum Bachown se văicăreşte la toată

193

Kacy Barnett-Gramckow lumea că n-ar fi trebuit să-i dea o zestre aşa mare, căci Yemkli are deja destul. Însă Taphaph este peste măsură de fericită, mi mărturisit că ar fi dispreţuit pe orice alt bărbat.

— Nădăjduiesc să fie fericiţi împreună, răspunse Annah, în vreme ce Naomi înghiţi în sec, nemulţumită de jignirea mascaţi pe care Ayalah o rostise la adresa taberei lui Noe. Nici lui Aninai nu-i scăpară cuvintele răutăcioase ale lui Ayalah, cugetând îţi sinea ei: *Eşti o ticăloasă*, *Ayalah*. *Ştii prea bine că Bachown i-a oferit* e *de nevastă pe Taphaph unuia dintre fraţii soţului meu*, *însă n-ai pulul să nu îi atingi pe socrii mei cu o vorbuliţă răutăcioasă*. *Dacă Noe ar fi la fel de hain precum Yerakh*, *te-ar lua la bătaie şi te-ar alunga din casa Im*

Haburah o privea înăcrită pe Annah.

— Mie nu mi-ai urat de bine în căsătorie, Annah. Naham în 1 luat în coliba lui la o zi după ce te-ai cununat tu.

Annah îşi plecă privirile spre mâinile pe care le frământ. i neputincioasă în poală.

— Ştiu că eşti amărâtă, Haburah. îmi pare rău.

În loc de răspuns, Haburah o plesni scurt pe Annah peste obr. 1 zul stâng. Annah se dădu înapoi, ridicând mâinile ca să opreasi I şi o a doua lovitură. Auzi că Naomi slobozi un ţipăt de furie şi 1! văzu pe Noe ridicându-se de

pe rogojină, apoi aşezându-se la lo

Nişte mâini – blânde, calde şi ocrotitoare – se aşezară pe un în rii lui Annah. Sem o ţintuia cu privirea scăpărătoare pe Haburah

— Să n-o mai atingi pe soţia mea, femeie! A îndurat destul din partea voastră. Sunteţi o familie de năpârci, cu toţii… mă şi mi că a răzbit între voi.

Spre uimirea lui Annah, Haburah izbucni în lacrimi, acopo rându-şi faţa cu mâinile. Annah n-o mai văzuse vreodată plan gând, nici măcar când Parah şi Chathath fuseseră ucişi.

Ayalah o cuprinse ocrotitor pe Haburah pe după umeri, zicăm I

— Nu s-a putut abţine. E atât de nefericită. Celelalte nevest* ale lui Naham m-au rugat stăruitor s-o iau azi cu mine şi să îneci 1 s-o înveselesc. Dar, în loc ca această vizită s-o mângâie, ei bine…

Cerurile de odinioară

v, ilah şovăi. Dacă Naham ar fi ştiut că Annah nu e nebună – şi 1, 1 e în stare să vorbească – ar fi luat-o pe ea de nevastă, nu pe I l. iburah. De aceea e Haburah atât de furioasă.

Sem îi curmă vorba cu un hohot de râs neîncrezător.

— Şi pentru asta ar trebui să-i trec cu vederea ce a făcut? Ar ebui să fiu încântat că Naham Sfarmă-Fier ar fi preferat s-o.1 hingiuiască pe soţia mea în locul ei? Cât despre nefericire, voi muie eraţi când Naham l-a împins pe Yerakh s-o bată pe Annah, Cum cinci luni? Sau unde eraţi amândouă când Yerakh l-a ucis M tatăl vostru sub ochii lui Annah, după care s-a întors la ea U, i vrut s-o sugrume – deşi nu era decât un copil? Pe ea cine a mângâiat-o atunci?

Holbându-se pe rând la Sem şi la Annah, Ayalah îşi plecă ochii:

— N-am ştiut de toate astea. Annah îşi făcu curaj.

— Nimeni nu ţi-a spus, nu-i aşa, Ayalah? Dar, de altă parte, pentru ceilalţi nu avea nicio însemnătate. Da, l-am văzut pe ierakh cum l-a bătut pe tata până la sânge, apoi l-a sugrumat şi 1.) frânt gâtul ca pe-un vreasc. Pe urmă, Yerakh m-a apucat de rumaz şi mi-a spus să nu mai scot vreun cuvânt. M-a sugrumat până ce aproape că mi-am pierdut cunoştinţa. Când m-am trezit, 11 l-am minunat că eram vie, Ayalah! După aceea mi-a fost frică să mai scot vreun sunet, după ce mă amenințase Yerakh. Eram doar Un copil şi m-am supus.

Ayalah înghiţi în sec, îngreţoşată. Annah se întoarse către I kiburah, care îşi ştergea faţa, revenindu-şi din hohotul ei de I ilâns. O întrebă, aproape în şoaptă, pe sora ei mai mare:

— Te-ai întrebat vreodată de ce nu îndrăzneam nicicând să vorbesc? De ce mă uitam mereu în gol? De ce mă ascundeam sub Văl? Voiam să-mi salvez viaţa, Haburah!

Zgândărită de tăcerea apăsătoare a lui Haburah, Annah urmă:

— Te-ai înfuriat pe mine pentru că ai fost silită să te căsătoreşti cu Naham. Dar ştiai de mai mulţi ani că te-a cerut. Puteai să te împotriveşti. Când Naham m-a cerut şi pe mine, am hotărî! să fug, înainte să apuce să mă ducă în coliba lui. îmi pare răii Haburah, dar tu ai hotărât să rămâi în tabără. Se opri, silind I pe înfumurata Haburah s-o privească în ochi: Cât despre amărî ciune... ultimii douăzeci şi cinci de ani aşteptam să mor în fiece clipă, dar tu nu m-ai mângâiat niciodată. Ţi-a păsat de mine?

Cu ochii scăpărând de mânie, înecaţi în lacrimi, Haburah ras punse stins:

— Ma’adannah, o, preascumpa fiică a tatălui meu! Cea minunată! Aşa îţi spunea tata. Ma’adannah! Cu glas din ce în ce ml puternic, Haburah adăugă cu dispreţ: M-am

bucurat când ai înceta să vorbeşti, când ai contenit cu potopul tău de întrebări, scumpi Ma'adannah! Dar acum văd că ţi-ai găsit iarăşi glasul, precum şfl noianul de întrebări. Ei bine, n-am să mai stau să te ascult.

Haburah se ridică şi o înghionti cu piciorul pe Ayalah.

— Haide, se ieşim din cortul ăsta de nebuni! Surprinsă, Ayalah stărui:

— Dar tocmai stăteam de vorbă… şi n-am mâncat nimic încă, eu nu am chef să plec.

— O, ba ai să pleci! Haburah se aplecă şi o smuci de braţ pe sora ei.

Ayalah se împotrivi.

— Nu mă atinge! O să vin şi eu. Ia-o înainte.

— N-ai decât să rămâi. Haburah se întoarse şi ieşi din cori Annah fu pe cât de uşurată, pe atât de înspăimântată văzând-o că pleacă. *Haburah are să-i spună lui Yerakh tot ce a văzut şi a auzii azi aici, ceea ce înseamnă că mi-am încheiat socotelile cu viaţa.*

Gata să pună capăt acestei vizite, Sem se ridică în picioare, ajutând-o şi pe Annah să se ridice, iar pe urmă ajutându-şi pariu ţii. Naomi era tăcută şi întunecată, iar Noe era dus pe gândim Curioasă, Annah căută să vadă încotro se uită Noe. Acesta prive. i spre Ayalah.

196

Cerurile de odinioară

Annah îşi dădu seama că Ayalah ar fi vrut să mai rămână. *Nu vreau să mai rămâi*, îi spuse Annah în gând. *Dar, după cum ştim, niciodată n-a contat pentru tine, soro, ceea ce simţeam eu. Nu eşti decât un copil necioplit*. Fără tragere de inimă, Annah îi întinse surorii ei

mână aproape oloagă.

Încurajată de acest gest de bunăvoinţă, Ayalah o luă de mână I se năpusti afară, uitând să mai mulţumească lui Noe şi Naomi. Chiar şi aşa, cei doi bătrâni îşi însoţiră

oaspetele afară din cort.

Ayalah începu să sporovăiască prietenos:

— Ma’adannah, n-am ştiut până acum cât te dispreţuieşte I l. iburah! Dar unde o fi Haburah? Scrută cu privirea împrejurimile: A, uite-o acolo.

O zări şi Annah coborând pe cărare către copacii care ascun-<le, în vederii podul.

Ayalah strigă din toţi rărunchii:

— Haburah, aşa nerăbdătoare eşti să te întorci la coliba lui Naham?

Haburah aproape că încremeni în loc şi îşi plecă creştelul, amintindu-şi cum stăteau lucrurile; nu-i ardea deloc să se uiloarcă în coliba lui Naham. Dar n-o trăgea inima nici să se întoarcă la coliba lui Noe. Aşa că, se aşeză în iarbă, lângă cărare, i s-o aştepte pe Ayalah.

Surâzând zglobiu, Ayalah zise:

— Mereu trebuie să-i fac pe plac, dar de data asta n-are decât.1 mă aştepte. Trăgând-o pe Annah după ea, îi porunci: Arată-mi li. ndughia aia mare din spatele cortului.

Deznădăjduită, Annah îşi întoarse privirea spre Sem. El ridică din umeri şi le urmă. Înainte să ia colţul pe lângă bordei, Annah Ipucă s-o vadă pe Naomi ştergându-şi faţa cu un gest furios, de uluială şi mânie. Annah nu putea îndura să-şi vadă soacra atât de imărâtă. Scoasă din sărite, se smuci din strânsoarea lui Ayalah.

Fără să o ia în seamă, Ayalah se îndreptă spre taluzul ghv ducea către arca întunecată. Nu-i tăcea gura deloc, în timp J urca, iar glasul ei mieros nu-i putea tăinui necuviinţa.

— E de neînchipuit, la ce i-o fi trebuit lui Noe să construiaşi.1 această urieşenie cu totul fără rost? K’nan zice că tatăl bărbatului tău e nebun de când îl ştie. Noe

ăsta chiar crede în Cel Prea în ili

Annah se opri chiar la intrarea în arcă. Sem veni şi el în spatele ei, crunt şi tăcut. Nevrând să-şi lase sora să-l batjocorească pe Noe, Annah zise:

— Hai mai bine să te întreb eu ceva, Ayalah. Tu în ce crezi?

— În ce să cred? Toate sunt aşa cum sunt. Iar Yerakh are drctate, Cel Preaînalt nu e decât o legendă din vechime.

— Dar Yerakh crede în Nachash, stărui Annah.

— Dar Nachash există în carne şi oase, se împotrivi burzulu ită Ayalah, cu scăpărări în priviri.

— E o babă, răspunse Annah blând. E o babă care ia grâne dt1 la Yerakh fără să-i dea nimic în schimb. Ştii ca Yerakh să lase pl cineva să ia ceva de la el? Mai ales vreo babă stinsă de bătrână?

— N-nu, se învoi Ayalah, şovăind. Şi ai dreptate, niciod.il. i n-am priceput de ce le lasă pe Nachash şi pe şoptitoarele ei facă ce le taie capul pe holdele lui.

Annah se uită stăruitor la sora ei, dorind să o ajute să înţeleag.1

— Se poartă aşa pentru că Yerakh crede că ei au puterilo scumpului lor Şarpe. Iar dacă Yerakh crede în puterile Şarpelui atunci oare de ce ia în derâdere existenţa Celui Preaînalt?

Rotind privirile nerăbdătoare, Ayalah zise:

— Ha, nu mă face să râd, Annah. Doar n-o să-mi spui că şi la crezi în Cel Preaînalt…

— Ba cred în El. Şi ştiu că El există şi face ca toate lucrurile de pe lumea asta să aibă un rost. Ia gândeşte-te, Ayalah, de ce şi cutremură pământul? Nu te-ai întrebat niciodată?

— Nu. Pământul se cutremură, iar apoi se opreşte şi tonic lucrurile se întorc la rostul lor. Annah, să ştii că ai

multe doagŞ

Cerurile de odinioară

Ipsă, aşa cum am crezut toţi anii ăştia. N-am chef să vorbesc Jespre Zeul tău. Hai mai bine să-mi arăţi arca asta. Cuştile astea unt pentru animale? Şi, ia te uită ce de mâncare! Ayalah deschidea coşurile şi hambarele, privind înăuntru.

Văzând-o pe sora ei, Annah cugetă: *Nu e deloc cutremurată, aşa* i *mu am fost eu. Nu vrea decât să-şi ostoiască puţin curiozitatea, ca să iubii ce să povestească la focul de seară*. Între timp, Sem se apropiase le Annah şi îşi petrecuse braţul pe după umerii ei, după care îi mângâie obrazul peste care o pălmuise Haburah. Annah se spri Bli de el, privindu-şi sora.

Ayalah deschise un coş cu nişte turte negre şi tari ca piatra. I, i iasă ceară voie, apucă una, ciuguli puţin, se încruntă, apoi mai lua o firimitură. Annah îl auzi pe Sem ţinându-şi răsuflarea şi. iinţi cum se cutremură. Se întoarse întrebătoare spre el. Bărbatul îi (intuia cu privirea pe Ayalah, părând vrăjit şi totodată scârbit, i Iiiar îngreţoşat. Mirată, Annah îşi întoarse iarăşi privirea spre ora ei.

Cu turta cea neagră încă în mână, Ayalah se strâmbă.

— Ce gust ciudat are. Cu ce mirodenii a fost făcută? Orice aţi pus în ea, aţi face bine să nu mai puneţi altă dată.

— Dacă zici tu, răspunse Sem, cu o lucire poznaşă în priviri. O urmară pe Ayalah prin arcă, conducând-o în sus şi în jos, lăsând-o să scotocească prin toate cotloanele, ca să-şi ostoiască 111 riozitatea.

— E nebunie curată, hotărî Ayalah în timp ce ieşeau din arcă. Noe ăsta şi-a pierdut mai bine de o sută de ani din viaţă lucrând la nerozia asta – mai mult de un kentum! Ca să nu mai zic nimic de buştenii ăştia risipiţi pe degeaba. Nici nu e de mirare că toată lumea a râs după ce Bachown

a vorbit despre el.

Oprindu-se după ce coborî taluzul, zise:

— Ar fi bine să mă duc acum s-o caut pe Haburah. Îţi doresc numai bine, Annah, chiar dacă ne-ai prostit toţi anii ăştia. Oare ce o să *facă* Yerakh când va afla că vorbeşti? Aruncând turta, M îndepărtă surâzând mulţumită.

Privind-o cum se îndepărtează, Annah îşi spuse în sinea ei *Tu şi Haburah abia aşteptaţi să-i povestiţi lui Yerakh despre mine*, în *ştiu eu*. *Şi nădăjduieşti că mă va ucide*. *Şi nici măcar nu v-ar păsa* în *moartea mea*.

Îmbrăţişând-o, Sem îi spuse lui Annah:

— Iată că am avut deja şi primul dobitoc în arcă şi încă unul care se hrăneşte cu stârvuri.

Annah se încruntă.

— Ce spui? Cu stârvuri se hrăneau numai dobitoacele cu dinţi ascuţiţi, care mâncau hoiturile animalelor moarte… o îndelelm care neplăcută, dar necesară. De ce vorbeşti astfel despre Ayalah?

— Turta din care a muşcat… ei bine, eu şi fraţii mei le num un turte de sânge. Toate sunt făcute din carne crudă. Iar soră-l. i, i muşcat de vreo două ori dintr-una. Stai numai să vezi când o 9J le spun tatălui şi fraţilor mei!

— Ayalah a mâncat dintr-un stârv de animal? îngrozii.1 Annah se socoti: *Ce bine că nu mi-a dat o sărutare înainte să pleci*. Se cutremură şi îşi osândi soţul: Ai văzut că mânca dintr-o buca ti de carne şi n-ai prevenit-o.

— A muşcat înainte să apuc eu să spun ceva, se apără Seni ştii prea bine, draga mea, ce gură sprintenă are, că nici mintea el nu poate ţine pasul cu ea. El chicoti, îndemnând-o să guste şi ei pozna: Mie mi se pare de râs, recunosc.

— Eu cred că e scârbos.

— Bine, bine, oricum tata şi fraţii mei o să se amuze

pe cinste Sem se aplecă să-i sărute părul şi adăugă: într-o bună zi am să îi aud şi pe tine râzând.

Nu găsesc nimic de râs, cugetă Annah, cu obrazul lipit de pielii caldă a umărului soţului ei. *Yerakh o să pornească în curând pe unnrir mele, cu toate că, o vreme, o să fie ocupat cu noua lui soţie, Taphaph. Ponte că va zăbovi măcar o săptămână. O, Preaînalte, mai dă-mi nişte timp.*

Cerurile de odinioară

— Eşti mai de preţ decât amândouă surorile tale la un loc, îi. plise Naomi înverşunată, în timp adunau vasele de la masa de ciră. Nu-mi vine să cred că eşti cu mintea întreagă după ce ai 11, iit lângă ele atâţia ani.

— *Ei toţi* credeau că sunt nebună, răspunse Annah, aşezând ultimul potir într-un coş. Şi era foarte bine aşa, căci, câtă vreme lui credeau nebună, îmi dădeau pace.

— Soiul ăsta de oameni nu-ţi dau niciodată pace, pufni \laomi, trântind în coş un ulcior ce zornăi. Uită-te la verii lui \loc, care stau pe lângă turme, cum vin şi pleacă după cum îi i. iie capul, lăsându-ne baltă şi batjocorindu-l pe Noe al meu. Dar um începe să-i roadă foamea, se întorc de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Oftă şi îşi trecu mâna peste faţă. Uneori mă întreb de „iţe ori să-i iert pe nechibzuiţii ăia pentru că îl numesc nebun pe i umpul meu.

— Dar Noe de câte ori este gata să-i ierte? întrebă Annah. Naomi surâse, scuturând din cap.

— Eu nu sunt atât de răbdătoare ca soţul meu. Puse şi cel din urmă vas în coş. Gata, am terminat.

Înainte să apuce Naomi să ia coşul, Annah se repezi ea şi-l ridică, în vreme ce-l ducea către cămară, zise peste umăr:

— Mamă, să nu ridici covată de rufe! O s-o scot eu afară s-o olesc.

Pentru Annah era o plăcere să pună fiecare potir la

locul său. 11 făcea bine să se poarte ca toţi oamenii normali şi cu grai. Dacă fiu ar fi fost teama de Yerakh, ar fi fost pe deplin fericită. *Mi-e hică de el*, cugetă ea, iar spaima o năpădi, rozând-o pe dinăuntru. / *iacă aş putea cumva să nu mă mai gândesc la Yerakh până când îl voi H'dea venind ca să mă ucidă. O, Preaînalte, alungă-mi teama.*

Pe când se întoarse Annah, Naomi se aşezase lângă vatra locului. Surâdea netezind cu mâna rogojina de alături. Nu arunca încă apa de rufe, fiica mea. Vreau să stăm puţin de vorbă.

Curioasă, Annah îngenunche lângă soacra ei şi aşteptă. Naomi îşi ţinea pumnul închis în poală, ascunzând ceva. Umezindu-şi buzele, femeia zise:

— Tatăl tău trebuie să te fi iubit nespus de mult dacă te.1 numit Ma'adannah. Mă gândeam că dacă ar mai fi trăit, ţi-ar II făurit podoabe de aur pentru ziua nunţii. Ţi-ar fi făcut un il. u de preţ, precum acesta! Ridicând mâinile, Naomi îi întinse uni dintre minunatele ei brăţări de aur. Ia-o, copila mea.

— Cum, doar e un dar de la soţul tău! se împotrivi Ann. ili. scuturând hotărâtă din cap. Cum aş putea primi aşa ceva?

— Soţul meu mi-a făcut multe daruri, printre care încă o br. i ţară întocmai ca aceasta, răspunse Naomi, aproape cu asprimi1, Dar tatăl tău nu mai este. N-a avut prilejul să-ţi facă un dar *i\v* nuntă. Trebuie să primeşti acest dar… căci e făcut de mâna lui.

Lacrimile îi umplură ochii tinerei. Aurul strălucea, arm induse în faţa ei.

— Dar tatăl meu nu a dat ascultare cuvintelor lui Noe, ci Ic, 1 respins, aşa cum m-ar fi respins şi pe mine.

— Şi crezi că din această pricină brăţara e mai puţin frumoas. i stărui Naomi. Crezi că din această pricină n-ar fi

rămas tot tatfl tău? Nici vorbă. Iartă-l şi treci peste asta, copila mea. Păstrează amintirile frumoase, căci te-a iubit din toată inima. În vreme CI vorbea, Naomi luă mâna dreaptă a lui Annah şi îi puse brăţan în jurul încheieturii. Dacă pe mâna lui Naomi brăţara se potrivei pe încheietură, pe mâna lui Annah, urca spre braţ. Gata, adăugi Naomi mulţumită, acum dă-mi o sărutare şi du-te să goleşti ap Curând o să vină soţul tău să întrebe de tine.

Ştergându-şi lacrimile, Annah o sărută şi o îmbrăţişa pe soacră-s, 1

— Mulţumesc, mamă!

— Du-te să goleşti apa, apoi caută-ţi soţul, repetă Naomi, pic făcându-se nerăbdătoare. Hai, pleacă!

Annah ridică cu grijă covată şi o duse în spatele colibei. Aerul brii era umed, iar zarişte a căpătase luciri stânjenii, căci soarele.1, 1 să apună. Mai liniştită acum, Annah porni cu covată spre grădina lui Naomi, care era în dreapta ieşirii din colibă. Păşind cu), i ijă pe pământul negru şi reavăn, înclină covată astfel încât apa îi poată curge la rădăcina plantelor îngrijite cu drag de Naomi.

În timp ce-şi vedea de treaba ei, îşi dădu seama că era cineva în arcă. Sem şi Iafet tocmai ieşeau pe uşa cea mare şi coborau M taluz. Sem îi aruncă un surâs. Annah îi răspunse în acelaşi Ici, neputând să i se împotrivească. îşi vărsă o parte din apă pe picioare. *Ia vezi-ţi de treaba ta*, se dojeni Annah, revenind la ceea 1 < făcea. Pe când isprăvi de golit covată, Sem era deja lângă ea, Mândru-i-o din mâini.

— Las-o jos şi vino cu mine, îi porunci el. Te-ai căţărat vreodată pe acoperişul arcei?

— Nu. Trebuia?

— Hai să vezi cu ochii tăi, îi zise el, luând-o de mână. În vreme ce se îndepărtau de cort, Iafet strigă:

— Să nu uiţi, frate, că mâine noapte e rândul tău să

stai de liajă la turme!

— Mâine noapte o să fii plecat? îl întrebă Annah pe Sem, înspăimântată.

— Mâine îl înlocuiesc pe Ham, răspunse Sem cu părere de rău. Dar, lasă asta acum, altfel nu mai prindem apusul.

O îmboldi să meargă mai repede către cel mai îndepărtat colţ] arcei. Când ajunseră, o împinse pe Annah pe scări către o plat-lormă largă, pe urmă pe alte scări până la o altă platformă.

Când ajunseră aici, Annah înghiţi în sec şi se silea să nu privească în jos. *Ce deosebire e între urcuşul ăsta şi căţăratul într-un topacl* Treptele nu erau însă la fel de solide precum arca, iar asta îi dădea fiori de slăbiciune. După ce urcară şi ultimul rând de trepte, ajunseră pe acoperişul arcei. îmboldită de Sem, Annah Irânse din dinţi şi se caţără pe acoperiş. Cu toate că acesta era

Cerurile de odinioară trainic, lat şi doar puţin înclinat, Annah era destul de speri. ilit încât să se agaţe de Sem. El râse.

— N-am crezut că o să-ţi fie frică, dar nu am nimic împotrivii dacă vrei să mă îmbrăţişezi aşa strâns.

— Nu mă lua peste picior, îl preveni ea. N-am mai fost nicio dată la o înălţime ca asta, care, după câte se vede, ţie ţi se pare o nimica toată.

— Atunci hai să ne aşezăm. Deşi mă gândeam să ne plimbăm până în celălalt capăt...

— Nu, te rog, nu mă pune să umblu pe acoperiş! Se aşezară cu faţa spre apus.

— Uită-te, o îndemnă Sem pe Annah, strângând-o în braţe Vezi ce frumos se vede totul de aici?

Încetul cu încetul, Annah se linişti şi începu să admire pl i veliştea. Era minunată. În viaţa ei nu-şi închipuise cum e să în atât de sus şi să poţi vedea toată întinderea pământului, părul la munţii ce se zăreau în depărtare şi răsfrângerile trandiih nu-aurii ale razelor de soare peste holde. Nici vârfurile copacilor nu scăpau nepoleite de razele soarelui. Iar cerul părea m. n aproape ca niciodată. Annah avea impresia că ar putea ajunge cil mâna la cele dintâi stele ce se iveau deja pe boltă.

— Acolo sunt turmele, zise Sem, arătând către câmpiile dinspre apus.

— Iar mâine seară tu vei fi acolo, şopti Annah.

— De acum înainte, fiecare a treia noapte mi-o voi petrece acolo, încuviinţă Sem. Iar când se vor căsători Ham şi Iafet, le voi ţine ei i locul câteva săptămâni... întocmai cum au făcut şi ei cu mine.

— Mă gândesc că eu voi rămâne cu părinţii tăi, suspină Arma 11 N-ar fi fost în stare să doarmă singură în coliba lor de la nu-i ginea pădurii. În afară de noaptea pe care o petrecuse în Copacul Evei, nu mai dormise în viaţa ei singură. *Iar Yerakh m-ar putea gătii*

Îndură şi m-ar ucide, cugetă ea. *Dar ar fi şi mai rău dacă m-ar găsi în wrtul socrilor mei... Le-aş pune şi lor viaţa în primejdie*.

Sem o sărută pe obraz, apoi îi mângâie părul, curmându-i firul gândurilor.

— Poate ar fi bine să nu mai mergi la râu o vreme. Sunt încre. Înţat că surorile tale îi vor spune lui Yerakh că în toţi anii aceştia ai în stare să vorbeşti. Dacă se hotărăşte cumva să vină după tine, trebuie să fii aici, lângă noi.

— Poate că ai dreptate. Annah se strădui să pară că îi încuviinază spusele. Dar, în vreme ce bărbatul ei vorbea, se gândi: *Dacă* îi/ // *să lupţi cu Yerakh, ai putea să mori. Nu*

pot lăsa să se întâmple una ni asta. Aşadar, n-o să mă feresc de Yerakh.

— Să ştii că m-am gândit, zise Sem, sărutând-o în palmă, că Ma'adannah e un nume care ţi se potriveşte, tatăl tău l-a ales Wne. Ştiu că înseamnă „gingaşă" şi „preaiubită", aşa cum s-a C „indit tatăl tău, dar mai înseamnă şi „înrâurire". Iar mai târziu, când vom îmbătrâni, vei avea înrâurire asupra altora.

— Îmi place numele meu, încuviinţă Annah. *Dacă o să trăiesc îndeajuns încât să mă obişnuiesc cu el.*

Dacă voi putea uita vreodată ura din ochii lui Haburah.

Haburah, mă doare că tu şi Ayalah mă urâţi. Oare ce v-am făcut vouă, în afară de faptul că am trăit pe lume? Iar acum îi veţi spune lui Yerakh. Iar soţul meu este în primejdie din pricina mea.

— La ce te gândeşti? o întrebă Sem, jucându-se cu brăţara de pe mâna ei. Annah se sprijini de el, privind cum apune soarele.

— Mă gândesc că te iubesc.

„Cât de mult îţi iubeşti soţul? o întrebase Noe. Cum îţi masori dragostea pentru el?". „Mi-aş da şi viaţa ca să i-o scap pe a soţului meu". „Acesta este răspunsul pe care îl zămisleşte dragostea. idevărată".

Amintindu-şi această discuţie, Annah închise ochii. O, *Vrea înalte, ajută-mă să nu mă tem.*

205

Cerurile de odinioară

Capitolul 15

Annah smulgea buruieni din grădina lui Naomi, adunând u I în grămezi pe margine. În tot acest timp, se pregătea să-l întâi» pine pe Sem când avea să se întoarcă după o noapte în care păziJ turmele. Diseară era rândul lui Iafet, iar mâine, al lui Ham, iar J urmă iarăşi al lui Sem. *N-*

am de ce să mă plâng, se dădăcea Annal *Nu e chiar aşa de rău tot a treia noapte*. *Iar seara trecută chiar rumii bucurat să mă văd cu familia soţului meu*.

Părinţii şi fraţii soţului ei o înveseliseră cu tachinările lor în jurul focului de seară. Mai pe urmă, chiar şi Matusalem li se al. i tură, surâzând ca un visător, bucurându-se de râsetele nepoţi Im lui. Mai mult decât atât, la cererea lui Naomi, Iafet scoase din cămară o harfă făcută din lemn şi cântă la ea.

Annah fu uimită. Nu şi-ar fi putut închipui vreodată că Iafel cel posac şi încruntat ar putea cânta atât de frumos. Ca să nu J lase mai prejos, Ham îşi scoase fluierele şi se alătură fratelui său, într-un cântec vesel, săltăreţ şi alinător. Annah ar fi fost în staj să-i asculte toată noaptea.

— Şi soţul meu ştie să cânte asemenea cântece? o întrebi uimită pe Naomi.

Ham râse.

— Şi de ce l-ai asculta cântând? Ţi-e soţ şi gata! Naomi îi tăie piuitul cu o privire aspră, apoi răspunse:

— Toţi trei băieţii mei au învăţat să cânte, căci cântecul linişti. ştie turmele.

În tabăra lui Yerakh nu se auzea niciodată cântec, îşi aminti deoiliită Annah, smulgând încă un scai din grădină. *Nici cântec*, *nici bucurie*. *Doar certuri şi ură*.

— Fiica mea, strigă Naomi alergând din colibă, cu un ulcior de lut în mână. Iafet zice că se apropie nişte neguţători. Ne trebuie că Lasă acum buruienile; spală-te pe mâini şi vino să mă ajuţi.

Cu inima zbătându-i-se în piept, Annah luă ulciorul de la Naomi. Se aplecă pe acoperitoarea din lemn aşezată peste fânnă şi puse ulciorul lângă ciutura prinsă de margine cu o frânghie, îngenunchind, ridică capacul mic tăiat în acoperitoare, apoi i oborî ciutura în apă.

Când se umplu, tânăra se ridică în picioare, ca să

poată trage fiu tura afară. îşi turnă apă pe mâinile şi picioarele murdare, simţindu-se asemeni unui copilaş. *Gata cu joaca*, se dojeni ea. Îşi cercetă repede mâinile şi picioarele să vadă dacă s-a spălat hine, după care umplu cu apă ulciorul de lut. Fu nevoie de două i iuturi de apă ca să-l umple cum trebuie. Mulţumită, puse capa-i ui înapoi pe fântână, apoi săltă ulciorul de lut pe umăr. Simţea atingerea lui aspră pe obraz, dar nu-i păsa, munca asta era o des-I.ilare pentru ea.

— Încă te mai încântă să mergi la fântână? o întrebă Naomi Când Annah intră în cort.

Cu mâinile şi picioarele încă ude, Annah lăsă jos ulciorul.

— Da, e minunat să poţi scoate apă din fântână, ca orice om normal.

— O să te mai rog iarăşi, peste vreo câteva zile, chicoti Naomi, /orându-se să pună turtele şi nucile în blide. Începu să gândească eu glas tare: Astea, nişte must, nişte terci de măsline şi nişte pâini

207

Kacy Barnett-Gramckow ar trebui să-i îndestuleze pe oaspeţii noştri până la cină. Fiica nici du rogojinile astea afară, iar eu aduc mâncarea; neguţătorii nu un vrea să-şi părăsească mărfurile, aşa că îi vom pofti să stea la umin, i colibei, afară, pe latura dinspre răsărit. Iafet îi îndrumă încoace

Annah făcu sul rogojinile ţesute din ierburi şi le cară la râis. i rit de cort, unde umbrele începuseră să se lungească pe iaii. i Desfăşurând rogojinile, pregăti numaidecât un loc larg şi umbn „de odihnă. Apoi o ajută pe Naomi să scoată mâncarea. Tocm. îi când aşează şi ultimul blid pe o rogojină, Annah auzi scârţâi! <! care şi pe Iafet vestind cu glas scăzut:

— Mamă, au ajuns.

Zăbovind la colţul cortului, Annah văzu un neguţător apm piindu-se cu carul său cu boi, doldora de mărfuri, acoperii ui piei de animale şi legat cu curele din piele. În spatele carului veneau nevasta neguţătorului, un copil măricel, un băieţel cu l.iţ. i rotundă şi o tânără – pesemne, fata neguţătorului, hotărî Ann. ili

Toţi se holbau la arca uriaşă şi neagră, până ce Iafet li se adiv., 1 din nou:

— Pe aici.

Când se arătă Naomi, Iafet făcu prezentările:

— Mamă, el este Qeb-al din Kinah, neguţător de vase. Qeb-al îi adresă o privire radioasă lui Naomi; era un băiiui cu chipul ars de soare şi cu părul negru, ce abia putea fi ţinut şi îi fâşia de piele, legată în jurul capului. Cu o plecăciune scurt. i în cuviincioasă, zise:

— Mă bucur că mi se face parte de toate astea, mama lui la în familia mea este onorată de bunătatea fiului tău.

În vreme ce Naomi îi primea salutul cu o scurtă plecăciuni Qeb-al îşi chemă cu un semn familia şi începu:

— Întâiul meu născut, Pasak; fiul cel mic, Saiyr; soţia nu-i Etsah. Ea e fiica fratelui meu… care nu mai e printre noi. Numele ei este Ghinnah.

Cerurile de odinioară

Fiii lui Qeb-al semănau cu tatăl lor, aveau părul aspru şi vâlvoi, priviri trufaşe. Etsah, soţia neguţătorului, era slabă şi posacă, uitând părul prins cu un talisman de bronz fără valoare – spuse Annah – suflat cu aur. Nepoata lui Qeb-al veni şi ea igă ceilalţi, sprijinindu-se de car, părând obosită şi cam abăută. Annah nu-i putea vedea chipul.

— Bun venit, le ură Naomi. Aduceţi carul aici, roguvă. îl puteţi ne sub ochi până vă odihniţi niţel. Fiica mea… în glas i ce citea îndemnul blând către Annah de a-i ajuta pe oaspeţi să se aşeze.

Annah îi îndrumă numaidecât pe neguţător şi pe ai

lui să se yeze pe rogojini. Simţea că toţi, mai puţin Ghinnah, o urmăreau e 11 privirile în timp ce le întindea turtele de seminţe.

În timp ce luă din turtele servite de Annah, Naomi zise:

— Iafet, du-te să-l cauţi pe tatăl tău. A mers la turme ca să se mlâlnească cu verii lui.

Iafet încuviinţă fără un cuvânt şi porni la drum. În acea clipă, Annah văzu că Ghinnah ridică privirea şi îl pândeşte pe furiş pe ifet. Numaidecât, fata plecă iarăşi privirile în pământ, dar în colţul buzelor îi miji un surâs şters, chipu-i rămânând tot de nepătruns.

Oare ce îţi trece prin minte? o întrebă în gândul ei Annah. *Să fie ihiiv bunătate sau viclenie*? Stârnită, îngenunche aproape de fată, i cercetând-o cu coada ochiului. Ghinnah era mărunţică, cu ochi Căprui senini şi mari, frumoasă la chip. Avea părul moale, cu bucle negre, vălurite, iar pielea ei brună avea pete rozalii – aşa llun li se întâmplă călătorilor din pricina căldurii.

Cum Ghinnah abia dacă ciugulea din turta de seminţe, Annah împinse către ea blidul cu turte de fructe, apoi îi turnă nişte suc într-un potir de lut. Când îi aşează sucul în dreapta ei, Ghinnah Clipi din ochi mirată. Apreciindu-i îndrăzneala, Annah îi surâse.

Ghinnah îşi muşcă buza, apoi surâse, îmbujorându-se şi mai tare. Qeb-al se încruntă, aruncându-i o căutătură mustrătoare. \ poi se întoarse către Annah, descurajând-o din priviri să încerce, i intre în vorbă cu nepoata lui.

208

209

Kacy Barnett-Gramckow

Dregându-şi glasul, Naomi zise:

— Qeb-al, Etsah, ea este Ma’adannah, soţia celui de-al doilea. i fiu al meu.

Qeb-al ridică din sprâncenele stufoase cu vădită nemulţum iiv

— Dar dacă Iafet e cel dintâi născut, atunci... Se opri însll dându-şi seama că ar fi săvârşit o necuviinţă. îmi cer iertare.

Naomi îi răspunse însă demnă:

— Prin voia Celui Preaînalt, cel de-al doilea dintre fiii mei's, i căsătorit înaintea celui dintâi... spre surprinderea noastră.

— Cel Preaînalt? O... Qeb-al se însenină puţin, ca şi cum ar fi vrut să treacă peste nerozia lui Naomi, căci era în folosul negoţului lui. Făcu o plecăciune cuviincioasă către Annah: V.i urez să aveţi mulţi fii.

Dar nu şi fiice? îl întrebă Annah în gând, tulburată. Cred că *dispreţuieşti femeile*, *iar fiica fratelui tău e nefericită în casa ta*.

Etsah îşi strângea buzele dezgustată, în vreme ce Ghinnah se juca cu mâinile în poală. În schimb, Qeb-al şi fiii săi înfulecau *Av* zor, vădit înfometaţi şi bucurându-se de odihnă. Ghinnah sorbi din potirul cu suc şi luă o turtă cu fructe. Dar nu apucă să îmbine din ea, că cel mai mic dintre verişorii ei, Saiyr, i-o smulse din mă nil

Annah simţi că i se face silă de atâta neobrăzare. În timp ce ei îl urmărea din priviri pe băiat, Naomi îl întrebă pe Qeb-al:

— De câtă vreme sunteţi pe drum?

— De luni de zile, mama lui Iafet, răspunse Qeb-al cu gui. i plină. Şi pot spune că nimeni nu ne-a mai primit până acum cu bunăvoinţă. Lucru pentru care îţi mulţumim din nou.

— Aşa se cade, să-i primeşti bine pe străini, răspunse Naomi Deodată auziră un fluierat răsunător. Naomi şi Annah se ricli cară, iar Iafet se ivi de după colţul cortului, urmat de Noe şi Sein Surâzătoare, Naomi zise:

— Iată că au sosit Noe, soţul meu, şi Sem, fiul cel mijlociu. Annah se uită cum Sem îşi sprijini traista şi toiagul de ciob. În de stinghiile colibei. *Ce dor mi-a fost de tine*, îi spuse ea în gând

210

Cerurile de odinioară iicbuie să fii frânt de oboseală. Nu-şi mai putea dezlipi ochii de la il, de parcă toţi ceilalţi dispărură din preajmă.

Istovit, Sem o sărută pe Naomi, îi salută pe oaspeţi şi o întrebă.11 râzător pe Annah din priviri: *Eşti bine*?

Ea îi răspunse cu o încuviinţare tainică, după care îngenunche i mai umple două potire de suc: unul pentru Noe, altul pentru

«în iar Naomi îl servi pe Iafet. Luară sucul plini de recunoştinţă.

Ochii lui Noe străluciră.

— De data asta eu sunt cel dintâi servit? Mulţumesc, fiica mea. Se aşezară, iar Annah îngenunche lângă Sem, mulţumită să se

Ştie lângă el.

Noe îl întrebă pe Qeb-al:

— Şi spune-mi, ce-ai mai văzut în călătoriile dumitale?

— Multe lucruri minunate şi multe soiuri de oameni. Dar pe nimeni atât de bun ca familia lui Noe, răspunse Qeb-al. Dar cel mai ciudat şi înfricoşător lucru pe care l-am întâlnit…

— Mâncătorii-de-stârvuri, îi luă fiul mai mare, Pasak, vorba din C, iiră, îmbujorându-se. Povesteşte despre mâncătorii-de-stârvuri…

— După cum vă spuneam, îşi reluă Qeb-al şirul, neluându-l în seamă pe fiul său, cel mai ciudat şi înfricoşător lucru a fost că, în tot mai multe locuri, mâncătorii-de-stârvuri nu mai aşteaptă până ce mor

vietăţile, ca să se hrănească cu leşurile lor.

Sem se încruntă.

— Vrei să spui că mâncătorii-de-stârvuri au început să se hrănească cu dobitoace vii?

— Întocmai. Qeb-al îşi puse mâinile pe genunchi şi se aplecă înainte. Şi nu doar un soi de mâncători-de-stârvuri – marile târâtoare, peştii-fierăstrău, fiarele cu gheare şi păsările – toate şi-au stricat calea, de parcă le-ar face plăcere să ucidă. Între asta şi fap-Int că pământul se zguduie… suspină, rotindu-şi ochii tulburat. E o vreme cu multe lucruri de mirare. Şi am adunat multe minunăţii pe care aş putea să vi le arăt! Dar mai târziu, mai târziu. Acum e bine să stăm de vorbă ca nişte tovarăşi, nu?

211

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Lăsându-şi gândurile să zboare departe de pălăvrăge. ilt lui Qeb-al, Annah se întoarse spre Sem. Avea ochii obosiţi, dfij strălucitori, şi o privea cu admiraţie. Aplecându-se către Annah îi şopti:

— Mă duc să văd ce face părintele tatălui meu, iar după aci nu o să mă odihnesc puţin. Dar să nu mă laşi să dorm prea mult, căci vreau să-i salut pe toţi şi să stăm împreună.

O privi ca şi când ar fi fost gata s-o sărute, dar asemeni. i dovezi de iubire în văzul tuturor ar fi putut fi socotite necuvi incioase de către oaspeţii lor. Annah surâse, îndemnându-l l. În cuvinte să meargă să se odihnească. Făcând o plecăciune c. iln-oaspeţi, Sem se ridică, îşi luă toiagul de păstor şi traista din pul. şi îşi ceru iertare. Annah îl petrecu din ochi, până ce coti dup colţul colibei. Când se întoarse către oaspeţi, văzu că Ghinrwili *i* privea cu pizmă. Stânjenită, Annah îşi feri ochii.

Aşezată pe o mică rogojină în spatele colibei, Annah

turn. l o măsură bună de grâu frumos într-un mojar mare de piatrl Netezi cu mâna boabele coapte şi culese paiele şi pleava. Când să întinse să ia piatra de măcinat, simţi că se apropie cineva.

— Îngăduie-mi să te ajut, zise Ghinnah. Orice muncă, orii.il de grea, tot e mai plăcută decât şederea alături de mătuşa mea.

Potriviră piatra de măcinat peste miezul de lemn din mijii) cui mojarului şi o coborâră cu grijă peste grămăjoara de griii, strivind-o.

Ghinnah oftă, cuprinsă de remuşcări.

— Nu se cuvenea să zic una ca asta.

— Îmi pare rău că trebuie să fugi de ea. Annah apucă mânerul de care răsucea piatra în mojar. Viaţa alături de ei îţi e nefericit. i

— Nu sunt de multă vreme cu ei, răspunse Ghinnah. Tahi, i murit aproape de un an. L-am dezamăgit, însă mama mă iubii, lini spunea că, pentru ea, sunt mai frumoasă decât toate florile Im grădină, aşa am ajuns să mă numesc Ghinnah.

— Ai fraţi sau surori? întrebă Annah, neluându-şi ochii de l. i mojar.

Ghinnah ridică din umeri.

— Tata le-a trimis în lume pe surorile mele de îndată ce le-a C „isit soţi. Singurul meu frate a furat din averea tatălui meu şi, pe urmă, a fugit ca un hoţ, noaptea. De atunci tata nu i-a mai rostit vreodată numele. În anul următor, a murit mama – tata zice că.1 căzut. Eu cred că el a împins-o de pe acoperişul casei după o artă. Noi locuiam într-o cetate, aşa că acoperişurile sunt înalte, i.ir pe jos e pardosit cu piatră.

Ghinnah o împinse la o parte pe Annah, luându-i lucrul din iii. iini, urmându-şi povestea:

— Tata a fost ucis anul trecut, într-o încăierare cu alt

bărbat. Soţii surorilor mele nu m-au vrut, nici măcar ca ţiitoare, căci unchiul meu a pus mâna pe toată averea tatii – nici măcar zes-jtea nu mi-a lăsat-o. Nu m-a luat nici el de nevastă, pentru că 1, 1 sah l-a prevenit că o să-l schilodească în somn. Qeb-al e un p. ipă-lapte. De atunci, Etsah mă urăşte. Acum nu sunt decât o I h >vară pentru ei – o femeie nedorită.

— Ce cumplit, zise Annah, înghiţind în sec, îndurerată de Miferinţa femeii.

— Nu-ţi face griji pentru mine, zise Ghinnah cu glas mai vigu-kis. Sunt bine.

Ba nu eşti câtuşi de puţin, o înfruntă Annah în gândul ei. *Atâta* că *ai izbutit să ţii durerea departe de tine deocamdată*. *Dar o să se năpustească asupra ta atunci când n-o să te aştepţi – mai cruntă şi mai apăsătoare ca niciodată*. *O să-ţi pierzi minţile*.

Cercetând precaută împrejurimile, Ghinnah zise:

— Te-ai purtat bine cu mine, aşa că trebuie să te previn: Qeb-al foloseşte măsuri măsluite când îşi vinde mărfurile. Tatăl soţului i. În ar trebui să stăruie să ceară încă un sfert peste ce cumpără.

212

213

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Iar verii mei şi mătuşa mai fură din când în când: fel şi fel dl lucruri mărunte ce trec neobservate pe moment. Dar, înainte să «i acuzi, ţine minte că şi eu făceam la fel ca ei. Într-o bună zi, o M fim cu toţii prinşi şi ucişi. Annah o privi încurcată:

— Dar cum se face că ai încredere în mine? M-aş putea duce la socrul meu şi să-i spun să vă alunge pe toţi.

— Nădăjduiesc să nu mergi, zise Ghinnah ferindu-se s-o pl i vească în ochi pe Annah. Dar tu alegi. Aşa cum eu

am ales să le previn. După ce surâse scurt, adăugă: O să-ţi mai spun şi că I pizmuiesc pentru că îţi iubeşti bărbatul şi îi iubeşti familia. Cu ui eşti lângă soţul tău, vă sorbiţi unul pe altul din priviri şi se sinile dragostea ce vă leagă. Ghinnah oftă şi, în sfârşit, ridică privirel spre Annah: N-ar trebui să vedem dacă s-a măcinat deja grâul?

În timp ce Annah cernea făina printr-un ciur peste un vast, n *y*, de lemn, Ghinnah mai turnă nişte seminţe dintr-un coş în nv aflat lângă mojar. Ridicând privirea către arcă, zise:

— Spune-mi şi mie ce-i cu hardughia asta construită de tiil.il soţului tău. Am auzit zvonuri despre ea, dar n-am crezut numi

Fără ascunzişuri şi fără ocolişuri, Annah îi povesti că EU Preaînalt îl prevenise pe Noe: îi povesti despre pământul cart M răscoală din pricina silniciei omului, despre pregătirile pe care le făcuse familia lui Noe pentru toate animalele care aveau să fii adăpostite.

Surâzând, Ghinnah răspunse:

— Am auzit eu lucruri şi mai năstruşnice la viaţa mea. Dar zii că dacă soţul tău şi familia lui se poartă bine cu tine, atunci poţi să te înveţi să trăieşti şi cu ciudăţenia asta.

— Dar ce-ai zice dacă ţi-aş spune că şi eu cred la fel ca ei? o întrebă Annah, înfruntând-o cu blândeţe. Ce ai zice dacă ţiis spune că Cel Preaînalt nu este o legendă, ci e viu?

Ghinnah îşi înăbuşi un surâs.

— Ar trebui să mă gândesc la asta.

Duseră făina şi târâtele în cort, unde Naomi discuta cu Etsah iji cântăreau nişte ulei de măsline.

— Mulţumesc, fiica mea, zise Naomi, văzând făina din vasul Re lemn. O să ne ajungă pentru seara asta şi pentru mâine. Acum, nu te şi întreabă-i pe străbunicul şi pe Qeb-al dacă nu vor ceva de băut.

Annah porni ascultătoare spre uşa cortului, unde Matusalem fusese aşezat la soare şi stătea de vorbă cu Qeb-al. Văzând-o pe Annah, ochii bătrânului se luminară. Cu glasul său firav şi stins, Matusalem îi zise lui Qeb-al:

— Ţi-a spus fiul meu că… ea e din neamul lui Tsaraph? Are şi unelte… de prelucrat aurul.

Qeb-al o privi deodată mult mai binevoitor pe Annah. Stânjenită, Annah privi în altă parte. Qeb-al îl întrebă pe Matusalem:

— Este vreo tabără a lui Tsaraph prin apropiere?

— Da… familia ei locuieşte dincolo de râu, răspunse Matusalem 11 mândrie.

Lingându-şi buzele lacom, Qeb-al zise:

— Poate că mâine am să trec râul atunci. Matusalem ridică braţul său uscat.

— Este un pod… dar carul tău e prea… mare. Numai căruţele împinse cu mâna… încap.

Annah se pierdu în gândurile ei, îndepărtându-se de Matusalem şi Qeb-al şi uitând să-i mai întrebe dacă voiau ceva de băut. *Mi se face rău*, cugetă ea, năpustindu-se afară din cort. i *eb-al o să meargă la Yerakh*, iar eu am să-mi găsesc sfârşitul*.

Aşezat lângă focul de seară, în cortul său, Yerakh se holba la neguţător. Pe urmă se uită la surorile lui. Haburah şi Ayalah îngenuncheaseră alături, privindu-l cu ură şi trufie. Yerakh le Iredelea cu privirea, arzând de nerăbdare să le pălmuiască.

Sfidătoare, Ayalah îşi înălţă capul.

— Ascultă-l pe neguţător, frăţioare, dacă pe noi nu vrei să ne iei în seamă. Annah te-a înşelat.

Aplecându-se către el, Yerakh îl privi încruntat pe neguţător

— Ai vorbit cu sora mea şi ea ţi-a răspuns? Vădit speriat, Qeb-al bâigui:

— Ăăă, mmm, păi, n-nu a vorbit cu mine deloc, dar am stat l. i ei toată seara trecută şi azi până la amiază. Şi am văzut-o vorbind cu fiica fratelui meu. Şi mi s-a spus că ea – scumpa ta soră – afij unelte de prelucrat aurul.

— Ai văzut cu ochii tăi uneltele? scrâşni Yerakh, fără să-i m.il pese de buna cuviinţă.

Un nor de broboane îi acoperiră fruntea neguţătorului:

— Nu, n-am văzut uneltele, dar bătrânul lor mi le-a lăud.il sunt încredinţat că spunea adevărul.

Yerakh se îndreptă de spate, fierbând. *Am să te ucid*, îi spuse lui Annah în gândul lui. *Trebuia să te fi ucis cu mulţi ani în urmă*. 11 *unde ai tu uneltele*? Din câte îşi putea aminti, nu-i lipsea niciun. i dintre unelte, căci lucrase cu ele şi după ce Annah se căsătorise Numai dacă n-o fi luat uneltele cele vechi şi pe bună drephilr uitate ale tatălui lui.

Recăpătându-şi stăpânirea de sine, întrebă:

— Dar fiica fratelui tău unde e? Vreau să aud din gura ei cu are de spus despre sora mea.

Neguţătorul se uită la el, vădit jignit.

— Să-mi fie cu iertare, Yerakh fiul lui Tsaraph, dar mă indo iese că nevrednica mea nepoată ar putea să-ţi spună mai mu îi decât mine.

Îngenunchind alături de soţul ei, pe rogojina din ierburi, soţi. i mărunţică şi slăbănoagă a neguţătorului zise:

— Îţi spun eu unde o găseşti.

Yerakh se încruntă, privind dispreţuitor la podoabele ce s-ar 11 vrut a fi din aur, pe care femeia le purta în păr.

Aceasta se foi stânjenită.

— Am lăsat-o la cortul lui Noe de strajă lângă car şi ca să mai. porovăiască cu sora ta; părea să le placă să stea împreună. Carul nostru nu încăpea pe pod, aşa că eu şi soţul meu ne-am trecut mărfurile în spate. Vezi…

Soţia neguţătorului desfăcu o desagă din piele şi înşiră piep-li iii, mirodenii şi alte mărunţişuri.

Ayalah şi Taphaph se aplecară să cerceteze marfa, dar Yerakh un le luă în seamă.

Dacă ai furat uneltele tatălui meu, atunci eşti sortită morţii, n spuse la Annah în gândul lui. *Mâine dimineaţă am să trec podul, în caut şi te sugrum*!

Fără să mai rostească vreun cuvânt, părăsi odaia şi se îndreptă. ilre odaia de lucru. Deschise cu încordare sipetul tatălui său şi în otoci înăuntru, simţind mirosul părintelui lui, printre miresme i mirodenii. Pipăi printre haine, printre formele de piatră, prinlic baloţii de curele înţepenite. Scotoci tot cufărul, dar nu găsi uneltele. *Nu încape îndoială că erau aici*, îşi zise Yerakh. *Ştiu că în am pus acolo a doua zi dimineaţa*.

Era vorba despre dimineaţa de după moartea tatălui său. I Hipă o noapte cumplită de săpat, asudat şi blestemat, în vreme ic se chinuia să îngroape trupul tatălui său cât mai departe de hotarele pământurilor sale. Încă îi erau proaspete în minte hoho-iile horcăite ale lui Nachash care îl descoperise muncind. Glasul îi hârşâit şi lacom încă îi suna limpede în auz.

Om sângeros, om sângeroşi Poţi ascunde sângele? *Nu. Sângele e încă viu*! *Sângele ne urmează*! *Poţi îngropa sângele*? *Nu*! *Fiecare picătură creşte ca o sămânţă*! *Se umflă ca un rău, apoi ca un puhoi, până cete îneacă*!

Chiar şi acum, după ce trecuseră ani întregi, asuda când îşi nlucea aminte de Nachash – părul ei răvăşit, miasma ei de hoit, ochii goi şi sfredelitori. Ea era cea mai

hidoasă arătare din coşmarurile tinereţii lui. Scuturându-şi capul, Yerakh încercă să-şi

Cerurile de odinioară limpezească gândurile. Uneltele dispăruseră. Sora lui *lucra* aurul; vreme de douăzeci şi cinci de ani îl trăsese pe sfoară.

O *să mă rogi în genunchi să te iert*! se înfurie el, amintind u i chipul ei fără expresie. *Mi-ai furat meşteşugul şi ţi-ai bătut joc* fi *mine*. *Iar pentru asta*, *am să te ucid*.

Îngenunchind pe patul moale, Annah îşi sărută bărbatul pl obraz, apoi începu să-i pieptene pletele negre şi cârlionţ. ilr bucurându-se să-i simtă şuviţele printre degete.

— Ai timp să-mi piepteni părul diseară, o sâcâi Sem. Iafci.1 tata mă aşteaptă.

— Nu, n-o să-ţi pot pieptăna părul diseară, zise Annah, nete zindu-i buclele şi prinzându-le cu o legătoare din piele. Trebuit să te întorci la turme, îţi aduci aminte?

— Mai bine nu mi-aş aminti, oftă el, sărutând-o. O să rămâi e n mama şi cu Ghinnah?

— Mai târziu, şopti Annah. *Dacă voi mai trăi*. *Qeb-al a fost nouţi tea trecută în tabără şi nu mă îndoiesc că i-a spus lui Yerakh tot ce ştii*

Privind-o aproape cu asprime, Sem o luă pe Annah în braţe.

— Mai ţii minte ce ţi-am spus? Te vei feri să mergi pe malul râului?

Annah se juca cu barba lui, mângâind-o blând.

— Dacă Yerakh e hotărât să mă ucidă, dragul meu, atunci l mă va ucide. Iar dacă-şi aduce arma lui preferată, pe Nahaffl Sfarmă-Fier, atunci nici tu, nici fraţii tăi nu veţi putea să le ţineţi piept. Şi, în cele din urmă, tot m-ar

omorî.

— Cel Preaînalt nu te-a adus dincoace de râu ca să te lase în ghearele morţii, îi aminti Sem cu blândeţe. Are alte planuri CI viaţa ta şi n-o să şi le schimbe. Cu toate acestea, ar fi bine să în precaută şi să te fere; ti de Ierarh. Aşa voi face. Annah se ridică în picioare, ca să se poată ridica şi el.

După ce îşi legă o cureluşă de piele în jurul frunţii, Sem se.1 plecă s-o sărute din nou, zicându-i printre sărutări:

— Ţine minte ce ţi-am spus: nu te apropia de râu.

Ea îl îmbrăţişa cu foc, apoi îi surâse şi îi înmâna toiagul de păstor.

— Nu-ţi face griji. Te iubesc, dar trebuie să pleci. Tatăl tău şi-l, ifet te aşteaptă. Dacă le vezi pe mama şi pe Ghinnah, spune-le 1, 1 vin şi eu mai târziu, după ce fac puţină curăţenie pe aici.

Îl petrecu din priviri şi îi făcu odată cu mâna, în timp ce se îndepărta. De abia plecă el, că Annah aranja aşternutul, umplu *i.* indelele, după care se duse să arunce la gunoi nişte coji de nucă şi de fructe. Când se întoarse la colibă, Annah limpezi blidul şi, 11 uncă apa în iarba de lângă intrare. După care, îşi scoase de la);, it podoabele şi le ascunse sub pernă. Nu voia să-i dea lui Yerakh prilejul s-o sugrume cu propriile-i podoabe. Aruncându-şi pe umăr traista de paie, îşi sili picioarele să pornească spre râu.

Ştia deja unde avea să aştepte – la miazăzi de pod. Acolo nu putea fi văzută de soţul ei şi de fraţii lui, iar Yerakh avea s-o /. irească numaidecât.

Poate că mai bine m-aş arunca în rău de pe acum, ca să nu mai trebuiască să aştept, cugetă ea, în vreme ce se apropia de pod. *Mi-ar fi mai uşor şi, fără-ndoială, n-aş suferi atâta.*

Nu. Acest gând i se înfiripă în minte puternic şi de nestrămutat. *Dacă va fi să mor azi, atunci va fi de mâna lui*

Yerakh.

Îngenunche pe nisip şi aşteptă asudând. Din când în când, îşi mmuia mâinile în apă, ca să se mai răcorească şi să se liniştească. Atunci îşi aminti de suveica ei; de la nuntă, nu mai pusese mâna pe ea. Acum nu mai avea nevoie de văl, dar putea măcar să se joace cu suveica.

Cotrobăi prin desagă şi scoase suveica, privind-o de parcă n-ar mai fi văzut-o niciodată până atunci. *Nimic nu mai e ca înainte*, cugetă ea. *Acum nu mai am nevoie de asta*. Dar desfăşură totuşi

219

Kacy Barnett-Gramckow un capăt de fir şi începu să îl înnoade fără niciun scop. Firul ei încâlcit, firav şi dezordonat. Când împletitura ei ajunse cam ci un lat de palmă, simţi că se apropie cineva. Ridicând ochii spre celălalt mal, îl văzu pe Yerakh, care o ţintuia cu privirea. Inima 11 tresări în piept.

Mi-e teamă, recunoscu ea, cu mâinile tremurânde încleşt. de pe suveică. *Ah, Preaînalte, ajută-mă. Mi-e frică. Ocroteşte-mă am cum m-ai ocrotit în noaptea în care a murit mama. Simt că Yeram arde de nerăbdare să mă ucidă*. Înghiţi în gol, rugându-se. *Dacă vă apuca să-i vorbesc, dă-mi Tu cuvinte. Iar dacă va fi să mor, atunci fă* să-l *fie o moarte fulgerătoare. Şi iarăşi, dacă e să mor… Te rog, fă să vim şi Yerakh cu mine*.

Capitolul 16

Y erakh trecu nerăbdător podul, fără să o scape pe Annah din Ochi. Ea îl aştepta îngenuncheată în nisip, lângă pod.

Haburah şi ceilalţi zic că ai fi în toate minţile, cugetă el dispreţui-Inr. *Dar cât de ageră îţi poate fi mintea, dacă te laşi prinsă atât de lesne, Mn adannah*.

Nu se mai gândise de ani de zile la numele ei, dar acum îi r. isări în minte, stârnindu-i ura cea dintotdeauna.

Mereu o dis-l'ioţuise, căci fusese o copilă sâcâitoare şi neastâmpărată. Mereu, ivea ceva de întrebat, mereu se gândea la ce nu se mai gândise mi meni. *Nebuno*! *Ce bucuros voi fi să te ştiu moartă*!

Deja trecuse podul şi n-o scăpa din ochi. Fata nu se clintea din loc. Stătea îngenuncheată în nisip, cu capul plecat, cu ochii aproape închişi. Arăta mai bine – părea îngrijită. De fapt, era i îi iar frumuşică. Nu mai semăna cu Annah care fugise din calea lui ani de-a rândul.

Yerakh încetini pasul şi chiar se opri în loc, încercând să pricapă ce se schimbase la ea. Părea înconjurată de o nouă aură, care îi împrejmuia şi îl îndepărta cu puterea unui val de nestăvilit. Era

Cerurile de odinioară derutat şi neliniştit. Mintea îi spunea că dinaintea lui era Ann. În dar simţurile păreau să-i spună că era altă femeie. Nesigur, şov.h

— Annah?

Fără să-şi ridice ochii spre el, ea începu să-i vorbească cu glan scăzut şi hotărât.

— Annah pe care o ştiai tu e moartă.

Încruntându-se şi luptând cu tulburarea, Yerakh îşi miji ochii

— Chiar aşa? Dacă Annah e moartă, atunci tu cine eşti? Plină de graţie şi demnitate, femeia se ridică şi-l privi drept în ochi. Avea ochii mamei ei. Dar, spre deosebire de privirea nep sătoare a mamei, femeia aceasta avea foc şi putere în ochi. Un fu de teamă îl străbătu din creştet până în tălpi. Dregându-şi glasul ei o întrebă iarăşi:

— Cine eşti?

— Eu sunt potrivnica lui Nachash, căreia i-ai oferit adăpost, i Yerakh al lui Tsaraph!

Nachash are un potrivnic? înmărmurit, Yerakh făcu un pas în spate. Annah, sau femeia despre care credea el că ar fi Annah porni către el, slobozind un şir de cuvinte.

— Şi pentru că i-ai oferit adăpost lui Nachash, Yerakh al Im Tsaraph, eşti blestemat. Singur te-ai osândit pentru că ai iubi silnicia: l-ai sugrumat pe tatăl tău şi ai pricinuit moartea mamfl tale, a nevestei tale şi a fraţilor tăi. Ia aminte, Yerakh!

Se apropia de el, cu ochii ca para focului.

— Pentru că ai săvârşit toate astea, Yerakh al lui Tsaraph nevasta pe care ţi-ai luat-o nu va zămisli niciodată vreun copil iar tu vei avea parte de o moarte cruntă, dar nu de mâna omu' lui; totuşi vei vedea când îţi va veni sfârşitul. Te va cuprinde o spaimă atât de mare, încât moartea fratelui tău Gammad va păiv. i o blândă mângâiere. Vei tânji după liniştea mormântului lui – ea în se află lângă cel al primei tale soţii, Iltani, în groapa de gunoi!

Auzind aceste cuvinte, Yerakh începu să tremure. *Ştie unde fi fost îngropat Gammad*! *De unde*? *Naham s-ajurat să nu spună nimănui*.

Yerakh se dădu înapoi spre pod, dar ea îl urmă, strigând:

— Trupul tău va fi rupt în bucăţi, iar oasele îţi vor fi sfărâmate i împrăştiate ca o mână de paie!

Yerakh se năpusti peste pod, de-abia văzând pe unde mai calcă. Însă cuvintele ei răsunau în urma lui, plutind pe deasupra apei.

— Nu va mai fi nimeni care să te jelească, Yerakh. Eşti blestemat! Până şi cerurile se vor întoarce împotriva ta!

De cealaltă parte a râului, Yerakh se năpusti printre copacii ik1 pe mal, căutând cu disperare să ajungă la tabără, îngrozit că Cineia ar putea să pornească pe urmele

lui. Încă mai simţea prezenţa aceea care o înconjura şi care-l alunga ca un bici năprasnic. I uterea lui Nachash şi a tuturor închinătoarelor-la-şarpe laolaltă erau nimica toată pe lângă acest talaz nestăvilit.

Annah tremura, nevenindu-i să creadă că Yerakh plecase*. Însă* r *adevărat*. Uimită, îşi căută desaga şi puse suveica la loc. O ţinuse atât de strâns, că îi lăsase urme adânci în palmă. Încă neputând…1 creadă ce se întâmplase, privi urmele lăsate de Yerakh, proaspete, adânci şi ducând spre pod.

Nu mi-aş fi putut închipui una ca asta, cugetă ea. *Yerakh a fugit*} *şi nu se va mai întoarce*. *Sunt liberă*. *Mulţumescu-ţi, o, Preaînalte*! [şi strânse desaga la piept şi – la fel ca un copil – începu să ţopăie de bucurie, ridicând ochii spre cerul cald, gălbui.

— Mulţumesc!

În al nouălea cer, îşi aruncă traista pe umăr şi porni val-vârtej spre copaci. Cineva se ascundea în spatele lor. Ghinnah se ivi de după nişte arbuşti, vădit înspăimântată, palidă.

— Annah, strigă ea. Am venit să te caut. Ăla era fratele tău cel hain? Ce lucruri cumplite i-ai spus… am crezut că o să intre în pământ.

222

223

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— A plecat şi nu se va mai întoarce! Annah o îmbrăţişa u< Ghinnah, care nu-şi revenea din uimire, dănţuia în jurul ei învârtind-o şi pe fată. Sunt liberă! Unde e soţul meu? Se năpust printre umbrele copacilor înfloriţi.

Ghinnah zori pe urmele ei, gâfâind.

— Însă… tot ce i-ai spus despre moartea lui şi că oasele îi voi fi zdrobite, dar că nimeni nu-l va jeli…

Annah se opri, bucuria ei fiind umbrită de spaimele lui Ghinn.il i

— Ghinnah, mă gândesc că toate acestea au răsunat înfricoşa tor pentru tine. Dar acesta e adevărul. Şi eu ştiam asta, şi Yerakh ştia, tocmai de aceea a fost atât de înspăimântat. Şi a fugit pentru că a simţit osânda Celui Preaînalt, cu toate că el n-a înţeles-o i acest fel. O să-şi încropească el o poveste lămuritoare.

— Cel Preaînalt mă sperie.

Annah deveni serioasă şi îşi puse mâna pe braţul lui Ghinmih

— Dacă nu eşti vrăjmaşul Lui, atunci n-ai de ce să te temi de El. Nu vrea decât să-L chemi şi să-L asculţi în dragoste. În Ql mă priveşte, a fost mai bun cu mine decât tatăl meu. Mi-a salvat viaţa în două rânduri. Pe lângă asta, m-a scos din tabăra acei îngrozitoare şi mi-a dat o familie adevărată. Tot ce am I se datorează Lui. Şi orice ar mai veni peste viaţa mea, niciodată n-a ni’s rostesc vreun cuvânt împotriva Lui.

Ghinnah nu răspunse. Annah începu iarăşi să surâdă, copie sită din nou de bucurie.

— O, Ghinnah, într-o singură zi mi-ai arătat mai multă bun. tate decât mi-au arătat surorile mele toată viaţa. Te rog, bucură *u* cu mine. Fratele meu a plecat! Cu toate că eram încredinţată 11 voi muri, iată că am să trăiesc!

— Credeai că are să te ucidă?

— Ştiam că asta va face. Dar Cel Preaînalt m-a împresurai şi mi-a pus cuvinte în gură. Acum voi trăi! Te rog să te bucuri J tu cu mine!

Şovăind, Ghinnah surâse, dar duse discuţia în altă parte:

— Mama soţului tău are să se întrebe unde eşti. I-am făgăduit să te caut şi să te aduc numaidecât.

— Atunci ar fi bine să ne întoarcem acasă.

O găsiră pe Naomi stând afară din cort, împletind de zor la un coş, în timp ce le aştepta. Când le zări pe Annah şi pe Ghinnah, zise:

— Ştiam eu că o să vă hârjoniţi şi o să sporovăiţi până ce uitaţi de voi…

Îngenunchind, Annah îşi puse mâinile sale peste ale soacrei, neputând să-şi ascundă fericirea.

— Nu ne-am hârjonit, mamă. Trebuie să-ţi povestesc…

— Aşteaptă, rogu-te, îi luă Naomi vorba din gură, nerăbdătoare. Dacă tot sunteţi amândouă aici, şi până nu se întorc Qeb-al şi ai lui, vreau să vă spun ceva. Privi către Ghinnah, care îngenunchease alături de Annah. Ghinnah, de dimineaţă, fiul meu întâi născut mi-a cerut să vorbesc cu mătuşa ta despre tine.

Îmbujorându-se, Ghinnah zise:

— Să vorbeşti cu mătuşa mea… despre căsătorie? Naomi se grăbi să o liniştească.

— Am să vorbesc cu ea numai dacă te învoieşti să te măriţi cu băiatul meu. Dacă nu, n-o să-ţi purtăm pică. Fiul meu n-o să te jilească.

— Dar… bâigui Ghinnah, el nu mi-a spus nici măcar un cuvânt. Annah o bătu liniştitor pe umăr pe Ghinnah.

— Fratele mai mare al soţului meu e tare scump la vorbă. Pesemne că a fost cu totul cucerit de tine, dacă a îndrăznit să-i vorbească mamei sale.

Derutată, Ghinnah îşi trecu mâinile prin păr:

— E prea mult pentru mine, trebuie să stau să mă gândesc, lise ea şi intră în colibă.

Annah se întoarse îngrijorată spre Naomi.

— Ghinnah a tras o spaimă zdravănă, mamă, şi eu sunt de Vină pentru asta. Yerkah m-a găsit adineaori.

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Şi de ce nu mi-ai spus, copila mea?

— Asta fac. Îi povesti pe nerăsuflate lui Naomi despre înfruntarea cu Yerakh. Când isprăvi, Naomi îşi trânti coşul, neliniştiţi

— Iartă-mă, fata mea, dar trebuie să-mi caut soţul şi fiii.

Sem intră val-vârtej în cort şi se opri în faţa lui Annah, pl i vind-o ţintă. Preţ de o clipă, nu-şi găsi cuvintele, iar pe urmă d luă pe Annah în braţe.

— Ar trebui să fiu mânios că nu mi-ai ascultat cuvântul! Dani Yerakh te-ar fi atins…

— Ai fi încercat să-l ucizi, zise Annah, punând gândurile Im în cuvinte. Sau poate că el te-ar fi ucis şi pe tine, şi pe ai tăi. Nu puteam să-ţi primejduiesc viaţa pentru mine.

Vădit uşurat, Sem se dădu bătut şi suspină, strângând-o tare în braţe.

Noe intră şi el în cort şi zise domol:

— Fiica mea, am auzit că ai avut o dimineaţă deosebită.

— Într-adevăr, tată al soţului meu, încuviinţă Annah, radiind. Dar am înspăimântat-o pe Ghinnah.

— Unde e Ghinnah? întrebă Noe, rotindu-şi privirile cercetător, însă tânăra ieşise pe uşa din spate, ca să poată sta singur, i Noe adăugă gânditor: Mă gândesc că şi ea are nevoie de timp să-şi pună gândurile în rânduială. După cum şi noi avem nevoir

Crede că Iafet s-a pripit, îşi spuse Annah mirată. *Iar Ghinnah şovăie*. *Oare m-am pripit împrietenindu-mă cu ea*? *Oi fi greşit*? Cu un aer solemn, Naomi intră în cort.

— Vin numaidecât şi Iafet cu Ham, aşa că vom lua prânzul în curând. Ghinnah e afară? Mă întreb dacă Qeb-al

şi Etsah se voi întoarce în seara asta. I-am spus lui Ghinnah să hotărască ea cum să răspundă la cererea lui Iafet; n-am să pomenesc nimic familiiM sale decât dacă ea va dori să rămână.

— Tu ce părere ai despre ea? o întreabă Sem pe Annah, care stătea încă în braţele lui.

— Mi-a făcut plăcere să stau de vorbă cu ea. Dar trebuie să-mi. aduc aminte că ea e o străină încă.

— Sunt de acord... cu toate că şi *noi* ar trebui să ne simţim străini unul de altul; nu ne cunoaştem decât de cinci luni. Mă tem că n-am fost o pildă prea nimerită pentru fraţii mei.

— Dar a fost mai presus de planurile noastre.

— Într-adevăr, Cel Preaînalt nu ne-a întrebat. Însă Iafet a hotărât că o vrea pe Ghinnah şi n-o să se răzgândească. De aceea sunt părinţii mei atât de îngrijoraţi.

Naomi le curmă discuţia.

— Fiica mea, dacă ne-ai aduce nişte apă, m-aş bucura tare mult. Şi dacă tot ieşi poate ar trebui să vezi unde-i Ghinnah.

Auzindu-l pe Ham râzând afară şi bănuind că şi Iafet e cu el, Annah încuviinţă. Apucând ulciorul de lut, se furişă afară. Nu era nici urmă de Ghinnah. Annah umplu repede ulciorul cu apă din fântână şi se întoarse în colibă. Pe când ajunse, Noe, Naomi, Iafet, Sem şi Ham discutau ceva foarte aprins. Annah lăsă ulciorul jos şi se furişă iarăşi afară. *Ghinnah*, zise ea în gând, *oare pe unde umbli*?

O găsi pe tânără pe latura de răsărit a colibei, şezând lângă carul de negoţ al lui Qeb-al şi privind la boii care păşteau. Când îşi ridică privirile către ea, Annah îi zise:

— O să stau cu tine o vreme.

— L-am auzit râzând pe cel numit Ham. Era şi Iafet cu el?

— Da. Întinzându-şi veşmântul peste genunchi, Annah îngenunche lângă Ghinnah. Sunt cu toţii înăuntru şi m-am gândit că e mai bine să-i las singuri.

Ghinnah o privi neliniştită.

— N-au să se certe, nu-i aşa?

— Nu, o linişti Annah. Ei nu se ceartă, ci discută.

— Nu i-ai văzut niciodată ciorovăindu-se? o întrebă Ghinnah neîncrezătoare.

— Nu. Cum spuneam, ei discută. Se iubesc cu adevărat.

— Şi te iubesc şi pe tine.

— Da, aşa e, încuviinţă domol Annah. Sunt binecuvântată. Ghinnah oftă, întinzându-şi picioarele.

— Acum două zile, ziceam că te invidiez pentru că ai un soţ şi o familie. Acum însă mi-e teamă. Şi Iafet ăsta crede în Cel Preaînall?

— Da. Toţi din această tabără cred în El.

— Şi dacă eu nu pot să cred? se întărâtă Ghinnah. Peste o vreme, Iafet o să mă alunge şi are să-şi ia o soţie care crede în Cea Preaînalt?

Annah scutură din cap.

— Iafet n-ar face aşa ceva.

— Şi tu crezi în nimicirea care stă să vină… povestea înfrico şătoare care spune că Cel Preaînalt va lăsa pământul să răbulnească? Ghinnah o privi aprig în ochi, vrând să se încredinţeze că Annah îi va spune tot adevărul.

Annah îşi alese cu grijă cuvintele.

— Da. Mie nu-mi place să mă gândesc la asta, dar când… sau dacă… această nimicire va veni, atunci nu voi avea de ales.

— Înseamnă că nici tu nu eşti pe deplin încredinţată că va veni! Ghinnah părea mulţumită.

— Să nu mă înţelegi greşit, o preveni Annah cu blândeţe. Am spus că nu-mi place să mă gândesc la asta… dar că n-o să nu împotrivesc când va veni.

— Aşadar, eu nu voi fi nevoită s-o cred până în clipa în care se va întâmpla. Mâhnită, Ghinnah adăugă: După câte se vede am de ales să mă mărit cu un bărbat care nu vorbeşte niciodat. i şi crede într-o poveste străveche şi de necrezut sau să rămân ci familia unchiului meu ca să fur, să mint şi să înşel, nădăjduind că nu vom fi prinşi.

— Nu-ţi surâde niciuna dintre cele două, şopti Annah nelinişt ită. îmi pare rău.

— Să nu-ţi pară! Nu vreau mila nimănui.

— Tot mai bună-i mila decât dispreţul de care am avut eu iurte vreme de douăzeci şi cinci de ani.

Mai îmbunată, Ghinnah îşi înălţă capul.

— Recunosc că, pe lângă tine, eu am avut noroc. Anul trecut, nuinte să ajung să locuiesc cu ai lui, unchiul a fost jefuit şi bătut în două rânduri. Iar Etsah e mereu cu frica în sân când călătorim. Dar eu n-am avut parte de nicio nenorocire, afară de moartea hamei. Uite! Ghinnah se îndreptă de spate. Se întoarce Qeb-al cu Lnnilia. Nu mă aşteptam să vină atât de repede înapoi.

— Mă duc să le dau de ştire soţului meu şi familiei lui, zise Annah i iilicându-se în picioare. Negreşit, mama o să vrea să-i ospăteze.

Ghinnah se ridică, privind cum se apropie rubedeniile ei. (hipul îi păli.

— Qeb-al e furios, iar Pasak pare rănit.

Au fost necazuri în tabără, se dumiri Annah. *Cineva l-a altoit pe necioplitul de Pasak*. Speriată, se năpusti pe uşa colibei, cu podoabele de la gât zornăindu-i.

Încă fierbând de mânie, Yerakh intră în cortul lui

Naham. Uriaşul ce prelucra fierul tocmai îşi mânca prânzul, apucând şi ducând la gură – cu mâinile sale imense şi păroase – turtele de eminţe care-i plăceau nespus. Nevestele sale, Shuwa, Qetsiyah şi Haburah, trebăluiau prin preajmă; Naham le punea să aştepte I lână ce se sătura el mai întâi.

Văzându-l pe Yerakh, Naham îndesă în gură nişte turte şi grăi:

— Intră, frate. Apoi, întorcându-se spre neveste: Tu, tu şi tu „ifară!

Femeile ieşiră tăcute. Numai Haburah cuteză să-şi ridice ochii i tare Yerakh. Era mai slabă şi mai tristă.

Yerakh îşi spuse în gând: *Trebuia să i-o fi dat lui Naham încă şi mai demult*. După ce ieşiră, Yerakh se aşeză lângă Naham.

228

229

Kacy Barnett-Gramckow

Aruncându-i o turtă moale, Naham îi zise:

— Mănâncă! Parcă ai fi bolnav. Nevastă-ta n-are grijă de tinH Nesocotind întrebarea, Yerakh îl întrebă cu glas scăzut:

— Ai spus cuiva despre locul în care l-am îngropat pe Gammad? Cu gura plină, Naham se întinse după o cupă cu suc.

— Nu. Nici nu m-am mai gândit la asta din noaptea aceoj, De ce întrebi?

— Mai ştie şi altcineva.

Naham înghiţi şi se şterse la gură cu dosul palmei lui uriaşe

— Cu neputinţă! Cine? E cineva pe care vrei să-l ucid?

Oare vreau s-o ucidă pe Annah-care-nu-mai-e-Annah? Yerakh sta tea în cumpănă. îşi amintea puterea prezenţei

care o împresura. Luptând să ia o hotărâre, se holba la încheieturile degetelor, cuc îi erau zdrelite de cum îl lovise pe acel străin neobrăzat, Pasak, în cele din urmă, oftă şi zise:

— Nu. Încă nu.

Acea Annah-care-nu-mai-e-Annah era mult mai în fricoşitoare decât Nachash. Dacă ar încerca s-o ucidă sau să pună să fitf ucisă, ar putea să-l blesteme ca să moară pe loc. *Deja sunt blestemat*, îşi aduse el aminte. *Ar trebui s-o înduplec să-şi ia vorba înapoi*, *Dar oare cum*?

Capitolul 17

vanah ieşi repede din cort ca să stea cu Ghinnah, lângă carul negustorului. Qeb-al îşi lăsă povara şi urlă la Ghinnah, în vreme Ce se apropia.

— Din ziua în care te-am luat în grija mea mi-ai adus numai nenorociri! Eşti un blestem pe capul meu! împingând-o spre roata carului, îi strigă: Pentru că te-ai împrietenit cu femeia asta neghioabă şi cu familia ei de smintiţi, uită-te ce i-a făcut fratele ci fiului meu!

Ochii lui Pasak erau închişi, de umflaţi ce erau. Avea buzele parte şi dinţii însângeraţi. Cu chipul scăldat în lacrimi, Etsah îl ţinea de mână şi îl conducea. Sayir, băiatul cel mic, o pironea cu privirea pe Ghinnah.

Mâniată, Annah întinse mâna între Qeb-al şi Ghinnah.

— Dacă te înfurii, atunci pe mine trebuie să fii furios. Ghinnah nu are nicio treabă cu nesăbuinţa fratelui meu.

— Tu, bolborosi Qeb-al, roşu de mânie. Am mâncat la masă cu l. imilia soţului tău. Ar fi trebuit să mă previi cu privire la fratelel, ui şi la cei din tabăra aia.

— Şi m-ai fi ascultat? îl înfruntă Annah, luptând să nu

ridii i glasul. Sunt încredinţată că mi-ai fi dispreţuit sfaturile.

Între timp, Noe, Sem, Iafet şi Ham ieşiseră şi îl înconjuraseră pe îndârjitul Qeb-al. Cu glas domol, Noe luă cuvântul:

— O să te despăgubim pentru rănile fiului tău. Spune-ne 11 socoteşti că ar fi drept să-ţi dăm.

Spumegând de furie, Qeb-al arătă cu degetul spre Ghinnah care stătea tăcută la o parte:

— Scăpaţi-mă de pacostea asta. Dă-o de nevastă vreunii 1.1 dintre fiii tăi, sau alung-o de pe pământurile tale, cum doreşti Nu vreau nimic altceva!

— Vom face întocmai cum hotărăşte Ghinnah, zise cu gl. În scăzut Naomi, din spatele lui Noe. Dacă se în voieşte, Ghinnah poate să fie nevasta fiului meu celui mare.

— De la mine nu capătă nicio zestre, îi preveni Qeb-al. Mal ales după ce a păţit fiul meu!

— Nici n-o să cerem zestre, se învoi Naomi.

— Iar dacă hotărăşte să se căsătorească cu fiul meu, adăugi Noe, am să-ţi plătesc despăgubiri pentru rănile fiului tău.

În timpul acestei discuţii, Annah băgă de seamă că Ghinnali îi privi, pe rând, mai întâi pe ea, apoi pe Noe, iar la urmă pe la fel / *se pare că nu are de ales*, pricepu Annah.

Cu fruntea plecată, Ghinnah trecu prin spatele lui Noe, Naomi şi Sem, oprindu-se lângă Iafet.

Vădit stânjenit, Iafet îşi drese glasul:

— Dacă te învoieşti să îmi fii nevastă, Ghinnah, eu şi părinţii mei vom face tot ce ne stă în puteri să te ajutăm.

Ridicându-şi privirea din pământ, Ghinnah îl întrebă:

— Dacă voi fi nevasta ta, ai să mă alungi sau ai să mă izgoneşti de la tine vreodată?

— Nu. Iafet părea lovit în moalele capului. Dacă te

măriţi cu mine, cum aş putea să te izgonesc? Orice s-ar întâmpla, n-am El te alung niciodată.

Ghinnah îl privi stăruitor, o clipă plină, apoi întinse mâna. lofet surâse. Era, după părerea lui Annah, aproape la fel de liiipeş precum Sem. Apucând-o de mână pe Ghinnah, Iafet i se urlesă lui Qeb-al care încă fierbea:

— Îţi propun acelaşi târg pe care l-a făcut şi fratele meu pen-liu soţia lui: cinci sute de oi şi jumătate din bucatele mele după recolta de anul trecut. Toate sunt deja cântărite şi pregătite, dacă le învoieşti.

— Pe lângă asta, adăugă Naomi, după cum am cerut şi pentru Ma'adannah, trebuie să te învoieşti ca Ghinnah să ia cu ea numai Cât poate să ducă în braţe. Nimic altceva.

Qeb-al îl privea pe Iafet ca pe un ţicnit.

— Vrei să-mi dai cinci sute de oi?

— Şi jumătate din bucate, îi aminti Iafet. Şi cum spunea mama, fata trebuie să ia doar ceea ce poate căra singură în braţe.

Etsah se încruntă.

— Cum adică „doar ceea ce poate căra singură în braţe"?

— Ţine-ţi gura, o repezi Qeb-al. Apoi se întoarse către Iafet i zise: Mă învoiesc. Deja vă ţineţi de mână, aşa că a ta să fie. Să trăiţi mult şi să aveţi o liotă de fii. Acum, dă-mi oile şi bucatele.

— Annah. Ghinnah lăsă mâna lui Iafet şi se apropie pe furiş de Annah, şoptindu-i: Tu ce ai luat cu tine când ai plecat de acasă?

— Una dintre cele mai bune haine ale mamei, podoabele ei de păr şi uneltele tatălui meu.

Ghinnah chicoti pe înfundate, apucând-o pe Annah de mână.

— Am nevoie de ajutorul tău.

— Dar eu nu pot să te ajut la cărat.

— Aşa e, însă poţi să-mi încarci mie braţele.

Pornind către carul lui Qeb-al, Ghinnah desfăcu acoperitoarea din piele.

Qeb-al se împotrivi.

— Ce faci?

232

233

Kacy Barnktt-Gramckow

— Îmi împlinesc partea mea din învoială, răspunse Ghin mi h ţanţoş. Iau cât pot duce în braţe. Annah, ţine-le tu până ce isprl vesc eu.

Scotocind printre mărfurile din car, Ghinnah scoase o cutiuţil roşie.

Etsah scrâşni:

— Nu poţi să iei cutia aia!

— Voi aţi luat-o din casa tatălui meu, i-o întoarse Ghinnah Nu iau decât ceea ce mi s-ar fi cuvenit mie după moartea lui.

După aceea, Ghinnah mai scoase o cutie şi mai mică, cu lui t. i tură şi mai fină. Qeb-al se holbă la cutie, dar, cum Iafet, Seni Ham se apropiaseră, neguţătorul tăcu mâlc. Annah îşi muşchi buzele, ca să nu râdă.

Ghinnah o îmboldi nerăbdătoare pe Annah:

— Ma’adannah, ia şi asta. Cotrobăind, mai scoase încă o cutii1, mai mare, de această dată. Strădaniile o făcură să asude.

— N-ai cum să cari toate alea, îi zise Qeb-al plin de sine. l. u dacă scapi ceva pe jos, e al meu.

— O să vezi cât sunt în stare să car, îi răspunse Ghinnah i u aceeaşi ţâfnă, făcând ochii mari. Chiar dacă o să-mi rupă mâinile tot o să iau ce a fost al părinţilor mei.

Sări din car, cu faţa spre cort. Luă în braţe cutia cea mai maro după care zise:

— Ma’adannah, dă-mi mai întâi cutia aia, iar la urmă pe mi mică.

Are să le scape, căci sunt prea grele. Dar Annah îi făcu pe plac. Luptând să nu scape cutiile, Ghinnah gâfâi:

— Le pot duce, dar nu mai văd nimic de ele.

— Mergi drept înainte, o povăţui Annah. O să-ţi spun eu că ml trebuie să coteşti.

Ghinnah se opinti să păşească, asudând, urmată de Iafet.

— Nu-ţi este îngăduit s-o ajuţi, ţipă Qeb-al. Iar dacă le scapă, sunt ale mele!

Cerurile de odinioară

— Dacă le scapă, atunci poate încerca să care numai două, răspunse Ham, zeflemitor cum îi era firea.

— Întoarce-te! îi porunci Annah, când Ghinnah ajunse la colţul feolibei. Ghinnah se supuse orbeşte, cu râuri de sudoare pe faţă.

— Să nu cutezi! zise Sem cu asprime. Annah îl văzu cum îi diie calea lui Saiyr, fiul cel mic, care încercase, pesemne, să o împiedice pe Ghinnah.

Ghinnah începu să se clatine.

— Mai fă trei paşi, după care trebuie să te întorci, îi spuse [afet. Fata icni, făcu cei trei paşi, se întoarse şi aruncă toate cele trei cutii în colibă, prăbuşindu-se peste ele. Iafet se repezi s-o ajute, urmat de Annah. O sprijiniră să se ridice.

— Te-ai lovit? o întrebă Annah. Cu glas stins, Ghinnah răspunse:

— Mă doare… tot trupul.

— Pesemne că te-ai ologit, îi aruncă Qeb-al, ca şi când ar fi nădăjduit să aibă dreptate.

Iafet îl pironi pe neguţătorul furios cu o privire piezişă şi II Eise molcom:

— Ia-ţi carul şi boii şi vino în spatele colibei. O să-ţi

aducem bucatele şi oile, ca să poţi s-o iei din loc numaidecât.

În vreme ce Iafet îl conducea pe Qeb-al şi pe ai lui, Annah auzi un ciocănit sâcâitor de după perdeaua lui Matusalem. *S-a trezit*, se dumiri ea, *şi o fi îngrijorat*. Porni spre mindirul lui ca să-l liniştească, dar Noe i-o luă înainte.

— Nu-ţi face griji, fiica mea. Mă duc eu să vorbesc cu el. Tu rămâi cu sora ta.

Ghinnah mi-e de-acum soră, se gândi încântată Annah.

— Annah, Naomi îi întinse o sticluţă cu alifie. Ţine, asta ar trebui să-i mai aline durerile lui Ghinnah. Şi o să fierb nişte ierburi. După care adăugă cu părere de rău: Mâine n-o să fie în stare să se mişte.

Ghinnah se vaită:

234

235

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Cred că deja nu mă mai pot mişca. Dar surâse şi îi şopti în! Annah: Şi totuşi soţul meu vorbeşte.

— Numai când socoteşte el că are rost, încuviinţă Annah.

— Ei bine, mă bucur că a socotit că are rost să-l facă pe Qeb, îl să plece. Iar Etsah ar trebui să fie fericită, căci mereu şi-a dorit’s se aşeze la casa ei, să lucreze pământul şi să crească oi. Dar va fi nevoie să-i silească pe Pasak şi pe Saiyr să pună mâna să-i ajut! Tresări. Au, gâtul meu!

— Şi braţele, şi picioarele, şi mintea, sunt încredinţată, o dojeni Annah blând, frecând-o pe braţe şi pe gât cu uleiul înmiresmai Nu trebuia să cari toate cutiile alea. Erau prea grele pentru tine

— Dar a meritat suferinţa, zise Ghinnah, luând nişte ulei \. \ frecându-şi umerii cu el. În cutiile alea sunt

veşmintele mamei podoabele ei, greutăţile pentru ţesut şi nestematele tatălui meu

— Greutăţi pentru ţesut?

— Mama ţesea veşminte pentru bogaţii din cetate care ei. hi mult prea avuţi ca să umble în haine din piei de animale, ca *noi* cei de rând. Greutăţile pentru ţesut ţineau firele întinse la poalell războiului. De la moartea mamei n-au mai fost folosite. Etsah, n şi vrut să înveţe să ţească, dar ar fi fost de neîndurat pentru ea şi înveţe de la mine.

— Dar nestematele alea ce sunt?

Muşcându-şi buzele, Ghinnah îşi frecă şi picioarele cu ulei.

— Sunt ca focul rece... o mare taină. Tata nu m-a lăsat nicio dată să le ating.

— Foc rece? întrebă Naomi, cu îndoială în glas, întinzându-i lui Ghinnah un potir cu ierburi fierte, aburinde.

— O să vi le arăt, se oferi Ghinnah, întinzându-se trudim către cutia cea mai mică şi mai migălos lucrată.

— Lasă, poţi să ni le arăţi mai târziu, îi spuse Naomi răspic. II Bea fiertura pe care ţi-am dat-o. În răstimp, eu pregătesc prânzul între timp, Noe îl scosese pe Matusalem de după despărţitoare. Bătrânul era foarte vioi şi o privea pe Ghinnah:

— Ştiam eu că n-are să mai plece, şopti el triumfător şi mulţumit de sine.

Îndată, Annah pregăti nişte perne şi pături pentru ca bătrânul.1 stea cât mai tihnit. Noe o întâmpină cu un surâs.

— Mulţumesc, fiica mea.

Neputând să întoarcă nici măcar capul, Ghinnah se târî pe o rogojină şi se prăbuşi acolo. Mirosea a ulei înmiresmat, de-abia se putea mişca, însă ochii ei străluceau. îi plăcea să stea în preajma lui Matusalem. Ori

de câte ori vorbea bătrânul, ea îi sorbea fiecare ni vânt. Annah era de părere că Ghinnah se obişnuia cu căsnicia iji cu noua ei familie.

Odihnindu-se pe locul cel mai de cinste, Matusalem ridică braţul său uscat către Ghinnah, cotcodăcind bucuros:

— Copila mea… acum o să-ţi povestesc. Pe când eram… cam de vârsta ta… tata m-a luat cu el într-o călătorie… ca să-l vedem pe tatăl nostru al tuturor. Pe vremea aceea… Străbunul nostru. ivea… vreo şapte sute de ani. Era mai bătrân cu şapte neamuri de oameni decât mine!

Ghinnah îl privea nedumerită pe Matusalem:

— Străbunul nostru, adică Cel Bătrân? Oftând, Matusalem zise:

— Tu nu dai crezare… poveştilor din vechime. Tatăl tuturor părinţilor noştri… a fost făcut din ţărână, aproape de râu. Prima lui suflare de viaţă… a fost din suflarea Cuvântului… a Celui Preaînalt. Iar pielea lui… era ca a ta… şi avea obrajii rumeni… cu toate că era înaintat în vârstă. Se numea Adam… pentru că avea obrajii rumeni.

În timp ce o ajută pe Naomi să pună blidele cu linte, pâini nedospite şi măsline, Annah asculta fermecată. Dornică să afle mai multe, întrebă:

— Dar pe Eva, pe soţia lui Adam, ai întâlnit-o?

— În carne şi oase. Matusalem oftă din nou, cu privirile pierdute în depărtări. Era… chiar şi la vârsta ei înaintată… cel mai chipeşi şi mai plăcută dintre femei. Străbunul nostru (j numea… Neastâmpărata… şi Dătătoare-de-Viaţă. Mai târziu, când ea s-a petrecut din această viaţă… nici el nu mai ave. i niciun drag să trăiască.

Într-o zi… a spus că e obosit. Şi a adormit… pentru că îi era dor de ea.

Cum Ghinnah se uita la el cu totul derutată, bătrânul zise:

— Nu mă crezi. Dar într-o bună zi… o să-ţi aduci aminte de cuvintele mele. Şi… ascultă-mă pe mine… e o bucurie să văd culoarea pielii lui Adam… pe chipul tău.

Annah îngenunche lângă Ghinnah şi se apropie ca să-i şoptească la ureche:

„*" Acum îţi spui în gândul tău: *Familia soţului meu e mult unii sucită decât mă aşteptam*.

Nefiind în stare să întoarcă capul ca s-o privească pe Annah Ghinnah făcu ochii mari, şoptind la rându-i:

— De unde ştii?

— Ştiu pentru că, răspunse Annah, şi eu am gândit la fel în cea dintâi dimineaţă petrecută aici, după ce am cercetat arca din spatele colibei.

Ghinnah îşi muşcă buzele, surprinsă şi şovăitoare. Încântaţii Annah cugetă: *Pesemne că te întrebi dacă să crezi sau nu toate povrtile astea*. *Ţ*) *ar n-a* (*cuteza să-l faci mincinos pe Matusalem*, *nici nun* în *mintea ta*. *Cred că vei ajunge să crezi*, *până la urmă*, *în Cel Preaînall* Surâzând, o ajută pe Naomi să pună masa.

— Pari tristă azi, îi zise Ghinnah lui Annah. Iar te gândeşti l fratele şi cel hain şi la familia ta?

— Nu. Annah îngenunche dinapoia lui Ghinnah ca să-i pieptene parvegci pe fată încă o dureau braţele atât de tare, că nu şi li

Cerurile de odinioară putea duce la ceafă. Sunt dezamăgită. Sunt iar în perioada mea de in curăţie şi tare aş fi vrut să nu mai vină. Tânjesc să am un copil.

— Dar eşti căsătorită de puţină vreme, îi aminti Ghinnah. Annah suspină.

— Bănuiesc că sunt prea nerăbdătoare. Sunt

încredinţată că peste câţiva ani, o să ne smulgem părul din cap, căci pruncii noşt1! vor alerga de colo-colo, întrebându-ne tot felul de lucruri.

— Poate că pruncii *tăi* se vor purta aşa, îi răspunse Ghinnah, prefăcându-se trufaşă. Copiii mei vor sta tăcuţi, ca tatăl lor. Vor fi desăvârşiţi.

— Cu o mamă ca tine? o tachina Anna. Tare mă îndoiesc.

— Atunci o să-ţi trimit şi copiii mei să se joace cu ai tăi, aşa încât să-ţi smulgi numai tu părul şi eu să pot sta liniştită.

— Puteţi să-i trimiteţi pe toţi la mine, le înştiinţa Naomi, care le aşezase lângă vatra pentru foc. Frământa aluat într-un vas de lemn, cu mâinile unse de ulei. O să-i învăţ eu cum să se poarte Cuviincios, după care vi-i trimit înapoi.

Annah îi răspunse soacrei sale cu un surâs:

— Aşa zici acuma, dar parcă văd că o să-i răsfeţi şi pe urmă ni-i trimiţi înapoi. În ochii lor, niciuna n-o să fim atât de bune precum bunica-Naomi.

— Mai vedem noi, îi surâse şi Naomi. Va fi plăcut să ţin iarăşi 11 n copilaş în braţe. Poate că la anul, pe vremea asta, amândouă o să aveţi câte un copil.

— Poate, încuviinţă Annah. îşi aţinti privirea la aluatul din mâinile lui Naomi. Mamă, după ce o ajut pe Ghinnah, m-aş bucura să fac eu turtele.

— Am şi uitat că ţi-am făgăduit... Naomi se opri şi se întoarse. Annah îşi ridică privirile spre uşa din spate, simţind că se

apropie Noe, cu toate că încă nu intrase în colibă.

Avea braţele şi chipul acoperite de sudoare şi praf, de la munca câmpului. Se uită spre soţia lui, ridicând cu subînţeles. sprâncenele sure, după care se întoarse către Annah.

238
239
Kacy Barnett-Gramckow
Cerurile de odinioară

— Fiica mea, trebuie să te previn că sora ta – guraliva de Aya la h vine să ne viziteze împreună cu Tsillah şi fiica ei, Taphaph.

Înăbuşindu-şi un oftat, Annah isprăvi de pieptănat părul lui Ghinnah. *Ayalah*, *Tsillah şi Taphaph*! *Oare ce altceva ar putea doH decât să aducă tulburare*? îşi mută privirile înspăimântate de l Noe la Naomi.

— E îngăduit să le opresc să intre în colibă?

— Mai bine scoatem rogojinile afară, fu de părere Naomi. A: „şi nu vor putea să-l tulbure pe strămbunul nostru. Iar de data aceste le vom pune înainte numai turte şi apă. M-am săturat de femeile astea. Nu se vor schimba niciodată.

— Se poate să le cunosc şi eu? întrebă Ghinnah, iar curiozil. i tea părea să-i fie mai mare decât suferinţa.

Annah se ridică să care rogojinile.

— Poţi să umbli până acolo?

— Ca să nu pierd prilejul să-ţi cunosc surorile, am să-mi d. În silinţa, o încredinţa Ghinnah.

— Vor ajunge curând, le preveni Noe.

Annah cară de zor câteva rogojini afară, aşezându-le lânj; peretele de răsărit al colibei. Ghinnah o urmă încet, ţinând un potir cu apă. După ce Annah puse rogojinile cum trebuie şi n ajută pe Ghinnah să se aşeze, Naomi li se alătură cu şase coşim de turte şi şase potire cu apă. Mulţumită, Annah porni pe căni re să-şi întâmpine oaspeţii.

Ayalah venea în frunte, cu chipul ei frumos şi viclean radiind Era plină de sine.

— N-avem de gând să stăm, Annah! o înştiinţa ea. Vreau să zic, Ma’adannah.

Annah întinse mâinile să-şi întâmpine cum se cuvine, dai fără prea multă căldură, sora. Pe urmă, se întoarse către Tsill. m şi Taphaph, care se ţineau la oarecare depărtare. Tsillah era la fel de trufaşă ca întotdeauna, însă Taphaph părea îmbătrânii, i, obosită şi vânătă la ochi, iar părul ei strălucitor era acum aduni şi ascuns sub podoabe de aur. În mâini, Taphaph ţinea un pache-ţi l învelit în piele.

— Ia vezi, pufni Tsillah, înghiontindu-şi fiica. Nu ţi-am spus cu? Făptura-Annah este mult mai frumoasă decât Parah şi 11 abur ah, acum că i-a venit mintea la cap.

Mulţumesc, *Tsillah*, zise Annah în gând, fără răutate. Le făcu o plecăciune cuviincioasă.

— Vreţi să staţi cu noi să mâncaţi şi să beţi câte ceva?

— Nu, răspunse Taphaph îndată. Nu stăm. Soţul meu ne aşteaptă să ne întoarcem în tabără. Se opri, şovăind.

Viaţa alături de Yerakh nu ţi-a adus împlinirea nădăjduită, îi spuse Annah lui Taphaph, în gând, zărindu-i umbrele din privire.

Păşind ţeapănă, Taphaph întinse pachetul învelit în piele. I, gându-şi rolul de mijlocitor, Ayalah îl luă şi i-l dădu lui Annah.

Cântărindu-l, Annah pricepu îndată că era o bucată de aur curat.

Taphaph îşi drese glasul:

— Yerakh vrea să fie pace în familie. Ştie că ai uneltele tatălui i, m şi zice că poţi să le păstrezi. N-o să mai vină niciodată să te Caute. Însă vrea să ridici blestemul pe care l-ai aruncat asupra lui.

Annah privi la pachetul ce-l ţinea în mâini. Yerakh trebuie că în i înspăimântat de moarte, dacă fusese gata să lase şi uneltele şi.1 adauge atâta aur. Răspunse cu multă blândeţe:

— Spune-i soţului tău că mi-e milă de voi de amândoi. Dar blestemul a căzut asupra lui după ce l-a ucis pe tata. Pământul [*u* era menit să primească astfel de fapte mârşave.

Taphaph părea deznădăjduită şi avea ochii plini de lacrimi.

— Te rog! De când i-ai vorbit, soţul meu nu-şi mai vine în fire! Stă pierdut… cuprins de deznădejde. Şi…

Cum Taphaph nu mai fu în stare să zică nimic, Annah spuse:

— Te-a bătut.

Cealaltă femeie încuviinţă în tăcere. Annah oftă.

— Nu pot face nimic. Yerakh e cel care…

— Mai bine zis, nu vrei să faci nimic, izbucni Taphaph. Tu eşl i cea care a rostit blestemul!

— Yerakh însuşi şi-a atras acest blestem. Eu n-am făcut dtv.il să-l pun în cuvinte.

— Şi atunci ce poate face ca să scape de sub acest blestem? se tângui Taphaph. Vreau să fie iarăşi ca înainte.

— Yerakh trebuie să se învoiască să se facă dreptate pentru moartea tatălui său, pentru cea a lui Gammad şi a altora.

— Vrei să spui că ar trebui să-şi ia viaţa? zise Taphaph, nevenindu-i să creadă.

— Ar trebui să recunoască că a săvârşit răul şi să se lase să in1 judecat.

— Ştii că nu poate să facă aşa ceva.

— Ştiu că nu *vrea*, încuviinţă Annah. îi întinse aurul Im Taphaph. Nu l-a ajutat la nimic pe Yerakh. Du-i-l înapoi.

Taphaph se feri înfricoşată.

— Nu, nu pot să i-l duc înapoi. O să se înfurie destul când va auzi ce ai zis.

— Atunci spune-i totul de faţă cu mai mulţi martori, o îndemi 1, 1 Annah. Pe urmă fereşte-te din calea lui până se linişteşte.

— Nu, nu vreau să mai aud nimic de la tine... deja mi-ai făcut destul rău! Acoperindu-şi urechile, Taphaph porni în fugă spre râu

Dezgustată, Tsillah scuipă către Annah.

— Mi-ai blestemat fiica să fie stearpă!

Annah rămase tăcută, în vreme ce Tsillah îşi luă tălpăşiţa, N-ar fi putut să le spună ce le-ar fi plăcut lor să audă, căci ar fi însemnat să le mintă.

Ayalah mai zăbovea, surâzând stânjenită.

— E bine că ai sfătuit-o să-i vorbească lui Yerakh de faţă cu mai mulţi martori, Ma'adannah, dar mă îndoiesc că Taphaph le va asculta.

— Înduplec-o tu, o îndemnă Annah pe sora ei. Altminteri, vei avea şi tu o parte de vină, dacă va fi ucisă.

342

Ayalah făcu ochii mari, nemulţumită.

— De ce să fiu de vină? Nu pot să-l ţin eu în frâu pe Yerakh când se mânie. Bucură-te de aurul ăsta, Ma'adannah. Cred că pentru Yerakh a fost ca şi când şi-ar fi scos măruntaiele ca să ţi le dea ţie. Poate că ne-om mai vedea, soră dragă, poate că nu. Pe curând!

Făcând nepăsătoare cu mâna, Ayalah le urmă pe Tsillah şi pe Taphaph pe cărarea care trecea printre copaci şi mergea spre râu.

Annah simţea o durere cruntă în stomac. *Oare de ce am crezut că voi scăpa aşa uşor de Yerakh şi de ceilalţi*? *Ce proastă sunt*! *Ah*, *Vrea înalte*, *acum ce-o să se întâmple*? Privi în urma lui Tsillah, Taphaph şi a surorii ei până ce copacii le feriră vederii. Apoi se întoarse în coliba

lui noe.

Capitolul 18

Aşezată pe o rogojină de ierburi împletite, în bătaia soarelui care lumina spatele colibei, Annah o asculta pe Ghinnah fredqnând, în vreme ce sortau o grămăjoară de fructe cu coajă moale de culoare albăstriu-violet. Ghinnah arăta mai bine azi; se mişca cu mai multă uşurinţă, iar de dureri de spate sau de gât nu mai plânsese toată dimineaţa. Însă ceea ce o bucura pe AnnaM cel mai mult era fericirea vădită a lui Ghinnah. Prefăcându-şi nemulţumită, Annah zise:

— Ce faci atâta gălăgie? Ar trebui să suferi, că doar te-ai mări tat cu un mutălău.

Surprinsă, Ghinnah ridică privirea, după care surâse.

— Mă sâcâi! Dar, Annah, te rog să nu-i spui vreodată că l-am făcut mutălău, sigur nu i-ar plăcea. Pe lângă asta, la cum mă pe veste, nici nu-i nevoie de cuvinte.

— Deci te bucuri că ai rămas?

— Cred că da, încuviinţă Ghinnah, îmbujorându-se.

Acum sigur e cu gândul la Iafet, îşi spuse Annah. Dregându„i glasul, zise:

Cerurile de odinioară

— După ce terminăm aici, ar trebui să mergem să ne îmbăiem. După aceea eu o s-o ajut pe mama să gătească cina, iar tu o să ai puţin timp liber, că acum tu eşti mireasa. Am crezut că Iafet n-o să isprăvească niciodată coliba voastră.

— A lucrat cu multă grijă; totul trebuie să fie fără cusur, zise (ininnah, apărându-l sfioasă.

— Sunt încredinţată că aşa va fi. Annah se opri, simţind că se apropie cineva. *Sem*, îşi spuse ea, ridicându-se nerăbdătoare. El le opri la colţul colibei, istovit şi cu părul vâlvoi, căci tocmai se întorcea după noaptea lui de strajă la turme.

Sem îi aruncă un surâs plin de preţuire, cu toate că ochii lui îi – puneau: *Trebuie să-ţi vorbesc*.

— Aşteaptă-mă, mă întorc îndată, îi spuse Annah lui Ghinnah.

— Dacă soţul meu are să mă privească vreodată în felul acesta, *tu nu* m-aş mai întoarce, răspunse Ghinnah poznaşă. Voiam numai să ştii.

— O să ţin minte. Annah porni grăbită spre soţul ei, care o conduse lângă peretele de apus al colibei, unde nu-i vedea Ghinnah.

— Sunt obosit, flămând şi murdar, dar trebuie să aflu două lucruri, îi şopti Sem, desfătându-şi privirea cu ea. Prima întrebare: ai să rămâi aici şi peste noapte?

Încântată de gingăşia soţului ei, Annah îl cuprinse pe după gât:

— Nu, o să vin cu tine de îndată ce se termină sărbătoarea mirilor şi pleacă ei. Zilele mele de necurăţie s-au isprăvit pe luna asta.

Chipul lui Sem se îmbuna.

— Nu-ţi face griji, draga mea, or să vină şi copiii în curând, l’ină atunci, ne ţinem unul altuia de urât. Se aplecă şi o sărută pe obraz, apoi pe gât.

Annah suspină.

— Spune-mi, până nu uităm, care era cea de-a doua întrebare? Sem se opri fără tragere de inimă, încercând să-şi aducă aminte.

2AA

245

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Iafet voia să ştie dacă Ghinnah are nevoie de ceva anume în coliba lor, ca să-i poată duce. Unelte, candele, cutii. Se teme J nu uite ceva.

Annah îi fură un sărut scurt de pe buze.

— Aşteaptă că mă duc s-o întreb.

Sortând de zor fructele, Ghinnah începu să râdă auzind întrebarea.

— Spune-i soţului tău să-i spună soţului meu să nu-şi faci griji. O să-mi iau eu mai târziu câteva lucruşoare, căci nu plecim în lumea largă.

Annah îl înştiinţa pe soţul ei, apoi întrebă:

— N-ai de gând să dormi puţin?

— După ce mă spăl şi mănânc, încuviinţă el. Mai dă-nn o sărutare şi pe urmă o să plec. Iafet mă aşteaptă să-l ajut. La prânz nu venim, dar ne vedem diseară.

După ce plecă Sem, Annah se întoarse lângă Ghinnah să toi mine de sortat fructele. După un moment de tăcere, Ghinnah *u*! \ cuvântul:

— M-am tot gândit... Qeb-al şi Etsah au luat aurul mamei; i au plătit cu el o datorie pe care o aveau. Ai putea să-mi faci la alte podoabe de păr? Sunt gata să-ţi plătesc pentru osteneală... Şovăind şi frământându-se, cuvintele i se stinseră pe buze...

— Spuneai că mama ta ştia să ţeasă, cugetă Annah cu gllN tare. M-aş bucura să-ţi fac în dar podoabele pentru păr. Dar o să mă înveţi cândva, mai târziu, să ţes? Niciuna dintre femeile difl tabără nu se pricepea la aşa ceva. Era mult mai la îndemână să i îi îmbrăcăm cu straie din bucăţi de piele prinse laolaltă.

Ghinnah se lumină la faţă.

— Cu plăcere! Am să te învăţ tot ce ştiu.

— Ştiu să torc fire din lujerii unor plante... Annah se opri înfiorându-se, căci pământul se cutremură sub ele.

— Vai, nu! ţipă Ghinnah speriată. Un vaier răscolitor părea., 1 urce din pământ către cer; amândouă priviră în sus, pe urma răsunetului acelui vaier.

Parcă ar fi plânsetul ce însoţeşte fiorul morţii, cugetă Annah îngrozită, în minte îi răsăriră, în chip ciudat,

zvârcolirile mamei sale ilinainte de moarte. Cum cutremurul se înteţi, Ghinnah ţipă şi se înghesui în Annah. Cuprinzând-o ocrotitor, ca pe un copil, Annah văzu că toate lucrurile se zguduiau şi se cutremurau ameţitor. Apoi, la fel de neaşteptat precum se pornise, cutremurul se opri.

Înghiţind în sec, Ghinnah urlă:

— N-o să mă pot obişnui niciodată cu cutremurele! Le urăsc!

— Acum s-a oprit, o linişti Annah. Nu mai suntem în primejdie.

— Cum poţi fi atât de liniştită? o întrebă Ghinnah ridicându-se „aproape mânioasă. Cum poţi sta şi să te porţi de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic?

— Nu mă prefac că nu s-ar fi întâmplat nimic; cutremurele sunt semne care îi previn pe ceilalţi că urmează o nenorocire. Acesta e doar începutul, Ghinnah. Şi mie îmi era la fel de frică precum ţie. Dar acum că ştiu de ce se cutremură pământul, nu mă mai tem.

— Iarăşi tu cu Cel Preaînalt, bombăni Ghinnah, ştergându-se l. i ochi. Ştiu! Nu-mi mai spune nimic… nici nu vreau să aud.

Annah ridică din umeri, încercând să nu ia în seamă furia lui Ghinnah.

— M-ai întrebat şi ţi-am răspuns. Data viitoare, Iafet va avea bucuria să te mângâie.

— Îmi pare rău, n-am vrut să te jignesc.

— Nu m-ai jignit. În orice caz, nu prea tare. Annah se încruntă fi se puse să culeagă fructele care căzuseră din vas şi se împrăşliaseră peste tot. În vreme ce Ghinnah se apucă s-o ajute, Naomi ieşi din colibă şi părea mulţumită.

— Străbunul nostru era treaz de data asta, Ma’adannah. Ultimele două daţi când i-am spus despre cutremure, nu ne-a dat

Cerurile de odinioară crezare, dar acum ne crede. Ghinnah, fata mea, lasă alea, le strâng eu. Mergeţi să vă îmbăiaţi. Pe urmă, se întoarse ea surâzătoare spre Annah, am să te las să faci tu turtele. Am pus la încă!/il pietrele în vatră, aşa că nu zăbovi prea mult.

— Haidem la râu, o îndemnă Ghinnah pe Annah, ceva mai înveselită.

Annah şovăi, nevrând să meargă.

— Dacă vrei tu. Dar să ştii că am întâlnit prea mulţi oaspeţi nepoftiţi la râu.

Naomi râse.

— Ar trebui să te audă soţul tău. Ascultaţi-mă: mergeţi în partea de miazănoapte, acolo de unde adunăm stuf. Nimeni dii tabără nu se încumetă până acolo. Grăbiţi-vă, altfel fac turtele fără voi.

Yerakh înainta prin întuneric, cercetând umbrele şi privind Li licuricii care mişunau prin iarbă. Unii dintre cei din tabără prinseseră licuricii şi îi închiseseră în nişte cutii cu orificii, folosim! 11 i ca felinare.

N-am eu nevoie de licurici, îşi spuse Yerakh cu ţâfnă. *Văd de tul de bine*. Dar încetini pasul când se apropie de sălaşul Im Nachash. Fără-ndoială, ea era înăuntru, simţindu-l că se a pro pie şi desfătându-se lacomă pe seama fricii lui. *Ce n-aş da să i pot frânge gâtul*, cugetă Yerakh. *Făptură scărnavă. Iar tovarăşele* I *nu sunt cu nimic mai bune. Dar trebuie să găsesc o cale să mă apăr M Annah-care-nu-mai-e-Annah*.

Yerakh fierbea, gândindu-se la bucata de aur ce strălucea în mâinile trădătoarei de Annah. *Trebuia s-o fi ucis în ziua în aut l-am ucis pe tata. N-am crezut că ar fi în stare de ceva – o greşeall pe care n-am s-o mai fac*. Fără tragere de inimă, îşi târî picioarele, ajungând în preajma

colibei lui Nachash. Văzu discul de broni

stârnat între două prăjini şi toiagul subţire şi lucios sprijinit alaiuri, şi se încruntă. *Dacă baba şi tovarăşele ei împuţite au puterile cu ture se laudă, atunci n-ar trebui să fie nevoie să-i înştiinţez că am sosit, ci trebuie că ştiu deja*. Nesocotind toate rânduielile, intră în colibă *fi*\ se aşeză lângă vatra în care ardea focul.

Şoptitoarele se scărpinau prin veşmintele din piele, cu ochii la Yerakh, luându-şi locul lângă vatră. Nachash tăcea, legănându-se uşor sub mantia ei din piele cu însemne. Era mai slabă decât şi-o, i mintea, iar duhoarea ce o împrăştia era puternică şi înţepătoare, Kicându-te să te gândeşti la hoituri în putrefacţie.

Ar fi de ajuns ca să atragă spre ea mâncătorii-de-stârvuri, cugetă Yerakh, strâmbând din nas.

Nachash se tulbură şi oftă. Fără să deschidă ochii, rosti cu glas hodorogit:

— Tu… bărbat sângeros, bărbat sângeros. Ne aducem aminte de tine. Ce cauţi la focul nostru?

Silindu-se, Yerakh zise cuviincios.

— Spune-mi, Nachash, cine este Vrăjmaşul tău? Şoptitoarele se cutremurară şi duseră mâna la gură.

— A cutezat să întrebe… zise cea mai în vârstă dintre babe, legănându-se de-a stânga lui Nachash. Fără să plătească preţul… vrea să afle numele Vrăjmaşului.

— Bărbat sângeros, mârâi Nachash. Neobrăzat! Am putea să rostim numele Celui care ne stă împotrivă? Ai putea tu să-l ţii piept? Nu! pufni zgomotos, dispreţuitor către foc. Te temi. Vrăjmaşul S-a ridicat împotriva ta. Dar ai fost prevenit. Sângele II strigă din ţărâna pământului, bărbat sângeros, bărbat sângeros! Tu!

Cea mai în vârstă dintre şoptitoare se vaită ca de o durere, cu ochii strâns închişi.

— Prezenţa a fost aici în noaptea copilului. S-a ridicat şi împotriva noastră, ca împotriva ta, gata să-ţi ia viaţa.

249

Kacy Barnett-Gramckow

— De unde ştii tu asta? o întrebă îngrozit Yerakh, gândindu-se că poate Taphaph sau vreo altă femeie din familia lui vorbise cu Nachash. Cine ţi-a Spus?

— Frica ta ne spune totul, grohăi cea mai în vârstă. Şi mânu Vrăjmaşului.

— Şi voi cum vă împotriviţi acestui Vrăjmaş? întrebă Yerakh Spuneţi-mi.

Nachash îşi deschise pleoapele subţiri şi cafenii, lăsând să i se vadă albul ochilor. Chipul i se schimonosi de furie. îi urlă cu gl.is batjocoritor:

— Să te împotriveşti? Nebunule! Pleacă! Tu, care vii cu mâna goală. Şi chiar dacă ai plăti, să te împotriveşti Vrăjmaşului… (cuprinse un fior, făcând-o să se cutremure întocmai ca pământul, în dimineaţa acelei zile. Dintr-odată, glăsui deznădăjduită: Noi nu îi putem sta împotrivă. Ci doar II urâm. Ieşi. Lasă-ne cu focul nostn i

Ajuns afară, Yerakh îşi şterse faţa, căci era lac de sudoare *Noi nu îi putem sta împotrivă. Ci doar îl urâm*. Se cutremură de cuvintele lui Nachash, îngrozit de slăbiciunea pe care o trăday *Dacă Nachash şi şoptitoarele ei nu sunt în stare nici măcar să rostească numele Vrăjmaşului, atunci cum aş putea scăpa eu de acest blestem Simt cum îmi dă târcoale, gata să-mi curme viaţa*.

Neştiind ce-ar putea să mai facă, Yerakh se porni înapoi spre tabără. Către Taphaph care acum îl ura la fel de mult ca Iltar J odinioară. Yerakh nu mai găsea nicio bucurie în viaţă, ceea ce erl năucitor, căci acum avea în mâini tot ce râvnise. Nădăjduise’s. i aibă parte de plăcerea căsniciei, de bucuria bogăţiei şi de pacea Ci a scăpat de Iltani şi de toată familia. În schimb, se simţea înşelai, ca şi

când ar fi căpătat în locul unei cutii cu aur, una cu cenuşă.

Mânuind un ic de fier, Annah potrivi cu grijă talismanul de am în formă, pe piatra ei de lucru lată şi largă. Când isprăvi, îşi întinse

Cerurile de odinioară oasele, cercetând poiana liniştită în care era aşezată coliba. Flori albe, albastre şi galben-aurii mărgineau luminişul. Sute de păsări cântau din copacii de primprejur. Era o dimineaţă minunată. *Nu e momentul să visez cu ochii deschişi. Nu mai e mult până la amiază. Sem ure să se întoarcă după noaptea de strajă, iar mama Naomi mă aşteaptă la cortul ei. I-am făgăduit la Ghinnah că o să lucrez la podoabele ei.*

Cercetă podoabele strălucitoare în formă de petale de flori, înzestrate cu nişte găuri prin care treceau şireturile din piele, care se prindeau în păr. *Nu sunt la fel de iscusită ca tata sau ca Yerakh, însă cred că aş putea să fac ceva pe placul lui Ghinnah.*

Folosind un ciob de lut, Annah scrijeli pe masa de lucru conturul unui talisman de aur, după care îl mută şi scrijeli din nou şi tot aşa până ce desenă un şir de şapte talismane pe piatra de lucru. Mânuind cu grijă o daltă subţire din fier pe urmele rămase, se bucură să simtă iarăşi uneltele în palme.

Un fluierat îndepărtat o făcu să se oprească. Scuturându-şi aşchiile de piatră din poate, privi în direcţia din care se auzise zgomotul şi-i văzu venind pe Iafet, pe Ghinnah şi pe Ham.

— Am venit să te vedem, îi strigă Ghinnah. Dar dacă în sfârşit te-ai apucat să lucrezi, poate că ar fi mai bine să plecăm. Pesemne că în curând voi avea şi eu nişte podoabe de păr mai acătării, căci n-au trecut nici două săptămâni de când am vorbit despre asta.

— Ei, dragă surioară, n-am să te întreb pe unde mi-ai

umblat în astea două săptămâni, i-o întoarse Annah veselă, bucuroasă să-i vadă pe toţi trei. Puse uneltele la o parte şi se ridică, dar ei nu ţinură cont de toate rânduielile, ci se aşezară, Ham la dreapta, Iafet şi Ghinnah la stânga.

— Ne-am gândit că poate te simţi cam singură, aşteptându-ţi soţul să vină de la turme, o lămuri Ghinnah. Nu că aş arde de nerăbdare să vină, căci atunci pleacă soţul meu în locul lui. Se sprijini de Iafet, oftând tristă.

— O să fii prea ocupată cu discuţiile şi hârjoana ca să-ţi mai fie dor şi de mine, zise Iafet, sărutându-i părul. Căsătoria cu

251

Kacy Barnett-Gramckqw

Cerurile de odinioară

Ghinnah îl preschimbase pe Iafet într-un om mai vesel, vorbei mai mult, surâdea mai des şi chiar părea încântat că familia şi soţia îl tachinau.

— Ştii că tot o să-mi fie dor de tine… chiar în timp ce am –., i sporovăiesc şi să mă hârjonesc. Ghinnah îşi trecu degetele pun barba lui abia crescută, apoi îl trase uşor de cârlionţi, făcând u I să se strâmbe şi să-i scoată mâinile din părul lui.

— Uită-te la ei, îi zeflemi dezgustat Ham. îţi vine să verşi; toată ziua se ţin de mână, se sărută, se uită unul la altul, de parcă noi nici n-am mai fi pe lume. Privind viclean spre Annah, adl rugă: Sunt aproape la fel de bolnavi de dragoste precum fratele meu Sem şi nevastă-sa.

— Fie ca nevasta să te ţină sub papuc, îi aruncă Iafet cu blândiri

— Aşa să fie, se învoi Ghinnah, ridicându-şi bărbia. Ţine-ne şi tu hangul, Annah.

— Eu am treabă. Annah îşi luă uneltele, nădăjduind să nu fi o silită să ia parte la discuţie şi să nu-l jignească pe Ham. Ea era dr părere că Ham se simţea stingher, căci

rămăsese singurul neînsu rat dintre fraţi. Ca şi când i-ar fi preţuit tăcerea care îl scutea di ocări, Ham oftă adânc.

— S-a găsit cineva totuşi care nu ridică glasul împotriva meni Nu că asta ar fi de vreun folos. Ham părea tulburat, iar colţurile gurii i se lăsară. La cât e mama de năzuroasă, mă îndoiesc că în, i voi însura prea degrabă.

— A avut o mulţime de fete între care să aleagă, zise Ghinnah batjocoritoare. Cred că unchiul a spus tuturor, de aici până la marginile pământului, că familia voastră e gata să plătească pentru mireasă în loc să-i ceară zestre.

— E bine că îi trimite, băgă de seamă Iafet. Altfel n-am fi avut atâtea familii care să vrea să-şi dea fetele de nevastă lui Ham.

— Tocmai asta-i buba, bombăni Ham. Mama a văzut atâtea. i că a început să facă mofturi. Familia care a plecat ieri… fata era frumoasă foc.

— Era posacă, îi aminti Ghinnah. Ai fi zis că mai degrabă ar vrea să te muşte decât să te sărute. Cred că mama avea dreptate.

— Poate că i se trage şi de la faptul că niciuna dintre căsniciile noastre nu s-au încheiat după rânduielile obişnuite, zise Annah.

— Nici a mea nu va fi, având în vedere că eu voi plăti preţul miresei, se împotrivi Ham, culegând aşchii de piatră. Annah nu-l văzuse niciodată atât de mâhnit.

— Doar nu te apasă gândul că trebuie să plăteşti tu zestrea? îl întrebă Ghinnah, pălind şi tulburându-se.

Oftând, Ham dădu din cap.

— Nu, nici vorbă. Aş vrea numai să se isprăvească odată. Dar, la cum se poartă mama, nu cred că va lua o hotărâre luni de zile de acum înainte.

Iafet abătu vorba, uitându-se la uneltele lui Annah.

— Când erai în tabăra ta, ai învăţat cum se prelucrează şi cum Be modelează şi alte metale?

— Am văzut nişte încercări de prelucrare a fierului şi a aramei, răspunse Annah nu foarte hotărâtă, dar, de obicei, mă feream de toţi cei din tabără. Eu am lucrat cel mai mult cu aur sau cu aliaj de aur şi cupru.

— Chiar şi aşa, ştii mai mult decât oricare dintre noi, zise Iafet cu glas scăzut. O mare parte din aceste cunoştinţe se vor pierde… Se opri, aducându-şi deodată aminte că pe Ghinnah o dezgustau discuţiile despre potopul prevestit.

Deja îl luase pe Iafet de mână, ca să-i abată atenţia în altă parte.

— Mama Naomi o să ne aştepte şi nu cred că am vrea să creadă că suntem uituci. Annah, vii şi tu cu noi la întoarcere?

Annah începu să-şi pună uneltele la loc în traista de piele.

— Da, însă am să duc şi astea cu mine, căci bucata de aur este la colibă. Poate că o să tai chiar în seara asta din bucata de aur şi am să-l încerc în foc.

Se încredinţa că îi lasă apă proaspătă şi de-ale gurii lui Sem în colibă, căci el avea să doarmă aici după masa de prânz. După

Cerurile de odinioară ce mai cugetă puţin, Annah deschise sipetul şi scoase de acolfl brăţara căpătată de la Naomi. Tatăl lui Annah încrustase şi d.iltuise nişte înfloriturigingaşe de viţă de vie şi fructe. Se gândol că poate, cercetând aceste înfloriturii, îi va veni vreo idee pentru podoabele lui Ghinnah.

Annah îşi prinse brăţara pe braţ şi ieşi repede afară, gata dif plecare. Iafet ţinea în mână desaga cu unelte, vrând s-o cart el Annah surâse, mişcată de bunăvoinţa lui.

Ghinnah se uită cu admiraţie la brăţara lui Annah.

— E minunată! Tatăl tău chiar a făcut-o înainte să te fi născut ni tu? Fără să-i dea lui Annah prilejul să răspundă, adăugă: Fac în tot ce trebuie în locul tău diseară, numai să te apuci să lucrezi podoabele mele.

Porniră la drum, Iafet şi Ham în frunte, iar Annah şi Ghinn. În urma lor, sporovăind pe cărarea dintre copaci. În vreme ce % apropiau de cort, Ham oftă dezgustat:

— Ia uite, altă familie pe care are s-o gonească mama.

Un car cu două roţi era tras lângă colibă şi păzit de un bărb. îi cu barba deasă, ce avea către două veacuri, pierdut în gândurile lui. Bărbatul îl privi cercetător pe Ham.

Vădit stânjenit, Ham îl îmboldi pe Iafet:

— Du-te tu să-l saluţi, eu intru în casă.

Annah şi Ghinnah îl urmară în tăcere pe Ham în colibă. An iiih simţea privirile străinului şi hotărî pe loc că nu îi place de el când ajunse în colibă, îi veni la nas mireasma turtelor proasp.1! coapte şi a fructelor fierte. Naomi stătea lângă vatră, după rându iată, însă le surâdea celor trei femei ce stăteau faţă în faţă cu t\i

Cea mai bătrână era zveltă, drăguţă la chip şi semeaţă, cu paiul prins în cosiţe şi revărsându-i-se peste umeri. Era, fără-ndoiall mama fetelor care stăteau la stânga ei, căci şi ele erau zvelle i aveau părul negru, cârlionţat, revărsat în valuri. Cea mai tânări şi mai mărunţică era drăguţă, dar fără astâmpăr. O tot înghiontel i ciupea pe sora ei mai mare, care îi tot dădea mâinile la o parte. În cele din urmă, mama le dojeni:

— Purtaţi-vă cum se cuvine. Mă faceţi de ruşine, amândouă! Cea mai tânără strâmbă din nas şi privi ţintă la Annah, de

wrcă ar fi vrut să spună: *Cui îi pasă ce crede mama…*

eu fac ce-mi place mie. Dar cea mai în vârstă îşi puse mâinile în poate şi ridică privirea spre acoperişul de stuf al colibei. În ciuda răcelii pe care o arăta, avea ochi strălucitori, sprâncene frumos arcuite, un nas delicat şi gura cu buze pline şi frumoase.

E mai frumoasă decât era Taphaph înainte să se mărite cu Yerakh, în getă Annah cu uimire. Îngenunchind lângă Naomi, îl cercetă lin priviri pe Ham. Acesta nu-şi lua ochi de la sora mai mare, Vădit descumpănit.

Naomi se întinse şi îl scutură de mână pe Ham, ca să-l trezească.

— Ia loc, fiule. Şi tu, Ghinnah. Ma'adannah, Ce appah şi fiicele îi, Tirtsah şi Hadarah vor rămâne la noi peste noapte.

Annah îl privi pieziş pe Ham. Se uita la Tirtsah, fiica mai mare, iar chipul i se întunecă. Mutându-şi privirea spre mama lui, strânse din buze, vrând negreşit să-i spună că are de gând să le răzvrătească dacă n-o acceptă nici pe această tânără. Naomi îi întoarse o privire la fel de aspră, cerându-i fără cuvinte să îşi păstreze cuviinţa. În cele din urmă, Ham îşi plecă privirea. Însă răzvrătirea îi rămase.

254

255

Cerurile de odinioară

Capitolul 19

IVlângâiată de soarele după-amiezii, Annah păşea prin iarbl îndreptându-se către copacul cu fructe înmiresmate, urmată dl flecara de Ghinnah şi ursuza Tirtsah. Fiecare avea în spinare cât! un coş în care să adune fructele pe care le folosea Naomi să dea ui) gust aparte turtelor ei. După cum le ceruse soacra lor, trebuiau caute orice alte fructe care dăduseră în pârgă. Puteau culegeorii f le poftea inima, căci, la cortul lui Noe, nu se risipea nimic. Penim Annah însă, mult mai de preţ decât

fructele era faptul că putea şti afară; nădăjduia să-şi poată limpezi gândurile muncind.

Neluând seama la sporovăială lui Ghinnah, Annah alese o ramură ce sta să se frângă de încărcată ce era şi începu să culeagl fructele galbene şi cărnoase, mari cât o palmă. Ghinnah apuci o ramură de-a stânga lui Annah, iar Tirtsah se aşeză de-a dreaptă în vreme ce lucrau, Annah o privea cu coada ochiului pe Tirtsah O, *Preaînalte, dacă aş şti ce e în mintea acestei femei. Mă nelinişteşti Cred că nu vrea să aibă de-a face cu noi.*

De când plecaseră părinţii şi sora ei, cu două zile în urni. i era tăcută, nepăsătoare şi rece. Se purta cu toată cuviinţa faţă dl toţi, trebăluia ziua întreagă şi mânca şi dormea ca orice om, însă nicio lacrimă, nicio umbră de tristeţe, niciun râset şi nici măcar o încercare de a intra în vorbă cu careva. *Da. Nu. Mulţumesc.*

— Ma'adannah! strigă Ghinnah enervată, aruncând spre Annah cu un fruct galben care, după ce se lovi de umărul ei, se sparse în două, dând la iveală sâmburele mare roşu-violet-brun.

— Ce doreşti? întrebă Annah, întorcându-se nedumerită spre (ininnah.

Ghinnah se uită la ea şi repetă cu voioşie, dar rar, ca pentru un copil:

— Tocmai te-am întrebat dacă ai de gând să vorbeşti cu părin-lii soţului meu.

— Ce să vorbesc cu ei…?

— Despre pieptănatul oilor pentru a toarce fire de lână. N-ai. ascultat nimic din ce ţi-am zis! Doar n-ai început să semeni cu fa? Ghinnah făcu un semn cu capul spre Tirtsah. Ai de gând să te cufunzi iar în muţenie, Annah?

Annah îşi muşcă buzele, frământată.

— Ghinnah, îmi pare rău. Eram cu mintea în altă parte. Dar de ce ai nevoie să vorbesc eu în locul tău?

Părinţii soţilor noştri te ascultă şi pe tine.

— Dar e mai de aşteptat să ne dea încuviinţarea lor dacă vorbim amândouă, stărui Ghinnah. Sau toate trei – deşi se prea poate ca una dintre noi să nu se învoiască la asta. Se întoarse către Tirtsah… cam cu răceală: Ia spune-mi, Tirtsah – acum că suntem departe de colibă şi putem vorbi fără oprelişti – aşa tare ne urăşti, că n-o să ne vorbeşti toată viaţa?

Oprindu-se un moment din cules, Tirtsah se uită la Ghinnah şi la Annah. Cu un glas măsurat, întrebă:

— Şi ce să zic?

— Orice pe lângă „da" şi „nu", căci în ultimele zile n-ai rostit nimic în plus! strigă Ghinnah. Suntem chiar atât de nesuferite.

Cerurile de odinioară chiar atât de neînsemnate pe lângă tine încât nu meritäm tov. i răşia ta?

Tirtsah se încruntă, dar îşi văzu mai departe de cules în tăceri Ghinnah azvârli cu un fruct înspre Tirtsah, nimerind-o în mână.

— Ţine, îi aruncă ea. Acum ai un motiv întemeiat să mă urăşti fie că-ţi place, fie că nu, acum eşti legată de noi, soro!

— Ghinnah, zise Annah cu blândeţe, curmându-i şirul cu un cuvânt. După care se întoarse către Tirtsah şi zise: înainte să nu căsătoresc, nu făceam decât să tac şi să-i urăsc pe cei din jurul meu. Dacă nu vorbeşti, Tirtsah, ai să mori de inimă rea.

Ochii lui Tirtsah se aprinseră, iar nările îi fremătau în vreme ce le privea aspru pe Annah şi pe Ghinnah. Cu glas tăios, întrebi)

— Iarăşi, ce să zic? Să spun că sunt fericită că mă

aflu aici, în pustietate, departe de cetatea şi de prietenii mei? Ar trebui să im încântată că părinţii mei m-au dat în schimbul unor turme şi, i unor grâne, plecând fără să-mi lase zestrea cuvenită?

În vreme ce Annah asculta încremenită, Tirtsah adăugă:

— Vreţi să mă prefac bucuroasă că soţul meu m-a cumpăra! ca să se folosească de mine? Nu, n-am să fac una ca asta! Să i/Iu în piept cu pumnul ei mic, încleştat. Cum aş putea să mă bucul Ar trebui să pot ţine capul sus şi să spun că am adus ceva de prw în casa asta… mai mult decât trupul meu şi un braţ de haine în schimb, nu am nimic şi mi-e ruşine!

— Nu… nu ai de ce să te ruşinezi, scutură Annah din cap. Tirtsah nu părea să audă.

— Cât despre voi… voi… sunteţi nebuni cu totul? Ce-i cu hiili> şenia aia din spatele colibei? Acea „arcă”? îmi pare că încă mai aud râsetele alor mei! E chiar mai bine că n-am să-mi mai văd prietenii niciodată; ar zice: „Sărmana de Tirtsah, care a fost vândută farul Hei unui nebun… ăia care au o arcă uriaşă în spatele colibei”.

Începu să plângă, lacrimile brăzdându-i faţa. Îndurerată, Annah închise ochii, apoi se întoarse către Tirtsah, hotărâtă să se facă auzită.

— E vina mea, Tirtsah. Dacă vrei să dai vina pe cineva pentru nefericirea ta, atunci arunc-o asupra mea. Soţul meu a fost cel dintâi care şi-a răscumpărat soţia… pe mine. Era singura cale ca să mă poată elibera de familia mea.

În vreme ce Tirtsah o privea neîncrezătoare, Annah o lămuri:

— Când soţul meu s-a legat să-mi plătească zestrea, am fost la fel de răvăşită ca tine. Dar îi eram şi recunoscătoare; m-a iubit atât de mult încât a fost gata să-

şi dea jumătate din avere de dragul meu. Şi, din credincioşie faţă de soţul meu, fraţii lui au făcut la fel pentru soţiile lor.

Tirtsah nu se lăsa înduplecată. Annah suspină.

— Tirtsah, fii încredinţată că soţul tău nu te socoteşte o marfă cumpărată pentru buna lui plăcere. Eu şi Ghinnah suntem preţuite şi respectate de către soţii şi socrii noştri, după cum vei fi şi tu. Te rog să mă asculţi, îţi repet, dacă vrei să dai vina pe cineva pentru nefericirea ta, atunci eu sunt de vină, nu soţul tău şi părinţii lui.

— Bănuiesc că o să-mi spui că şi pentru arcă eşti tot tu vinovată! zise Tirtsah zeflemitor, ca s-o întărâte. Dar înainte ca Annah să-i poată răspunde, Tirtsah adăugă: Nu, nu te osteni să-mi spui ce-i cu *aia*). Oricum nu s-ar schimba nimic… toţi sunteţi ţicniţi!

— Ei bine, o ţintui Ghinnah cu privirea. Pari foarte stăpână pe tine! Atunci, ia spune-ne, ce ai de gând să faci? O să fugi?

— Unde m-aş putea duce? Tirtsah se şterse furioasă la ochi, apoi se apucă iarăşi de cules, aruncând fructele peste umăr, în coş. Nu mă pot întoarce la părinţii mei. Ei au fost bucuroşi că m-au putut vinde. Să fi văzut privirile lor lacome când acel Qeb-al le-a spus că m-ar putea vinde pentru cinci sute de oi şi un car de grâne. Sper ca, în drum spre casă, să piardă tot ce au dobândit.

Chicoti nervos, după care urmă:

— Nici nu le-a dat prin minte părinţilor mei că vor avea nevoie de ajutor la întoarcere cu toate bucatele şi toate turmele. Iar *eu* n-aveam de gând să îi previn. Oricum, tata nu ia aminte

258

259

Kacy Barnett-Gramckow la spusele nimănui, ci face cum îl taie capul. Se întoarse către Ghinnah şi zise

dispreţuitoare: O fi avut unchiul tău cinci sute de oi când a plecat de la cortul lui Noe, dar nu mai avea tot atâtw când a ajuns la noi acasă. Se lăuda că le-a dat pe mărfuri, dar el cred că minţea ca să-şi acopere prostia că le-a pierdut.

— Aşa sper şi eu, zise Ghinnah uşurată. O lăsă în pace pe Tirtsah şi se întoarse să-şi vadă de cules.

Annah însă o cerceta pe Tirtsah în tăcere. Se vedea cât de colo că tânăra încă fierbea. Temându-se ca nu cumva Tirtsah să-şi reverse vreun torent de mânie şi dispreţ peste Noe şi Naomi, Annah zise:

— Tirtsah, te rog, nu vrei să ne dai o şansă să ne împrietenim Ţi-ar fi mult mai uşor... şi nouă... dacă ne-ai îngădui să te înţelegem şi să te ajutăm.

Tirtsah rupse o rămurică din copac şi îşi strânse buzele, cu răzvrătire.

— Şi de ce v-ar păsa vouă? Nu sunteţi decât nişte străine şi n-am nevoie de grija voastră... nimănui nu i-a păsat vreodată de mine. Scutură hotărâtă din cap. Nu, n-am unde mă duce. Aşa ci rămân să-i fiu soţie lui Ham. Nu mai contează. Glasul îi deveni ameninţător: Acum, daţi-mi pace!

— Cu dragă inimă, bombăni Ghinnah. Iar apoi îi zise lui Annah: Aşa arătam şi eu în ziua în care m-am învoit să mă căsătoresc cu Iafet?

— Nu te-a ţinut prea mult, îi şopti Annah. Dar mă tem c8 Tirtsah va fi mânioasă multă vreme de acum înainte.

Ah, *Preatnalte*, se rugă ea în gând, *ajută-ne să-i câştigăm dragostea înainte să ne distrugă cu ura ei*.

Bâjbâind prin beznă înainte de revărsatul zorilor, Ann. În aprinse o torţă de la jăraticul din vatra ce încă fumega în fal.i

Cerurile de odinioară rolibei. Ocrotind flăcăruia, o duse în colibă şi aprinse o candelă. Sem se trezi şi se frecă

la ochi. Annah surâse cu drag când îl văzu. Stinse torţa şi, apucându-i mâna, se aşeză lângă soţul ei.

Pe jumătate adormit încă, el o strânse în braţe şi îi zise împleticit:

— Te-ai trezit înaintea mea?

— N-am dormit prea bine, îi mărturisi Annah, cuibărindu-se lângă umărul lui.

— Îhî, îi dădu el dreptate. Am văzut eu că erai cam tăcută dseară. Spune-mi ce ai pe suflet.

Proptindu-se într-un cot, Annah zise:

— Tirtsah ne urăşte. În ultimele patru zile, am încercat să pricep ce se întâmplă cu ea… şi s-o îmbunez. Dar pur şi simplu nu ne suferă.

Sem deschise ochii larg în lumina candelei, vrând parcă să înţeleagă mai bine.

— De unde ştii dacă nu vrea să vorbească nimic afară de „da” şi „nu”?

— Alaltăieri a vorbit mai mult de atât. A zis că dispreţuieşte familia noastră. Iar ieri, când am fost la pieptănat oile, nu ne-a învrednicit nici măcar cu o privire. Mi-e groază să dau ochii cu ea astăzi.

Sem o strânse mai tare spre el, mângâind-o.

— Şi ce aveţi de făcut astăzi?

— Eu am să lucrez la podoabele pentru Ghinnah de dimineaţă, iar pe urmă o să mergem împreună la râu să spălăm lâna. Simţind că Sem e încordat, Annah se desprinse de el şi se ridică în şezut. Ghinnah stăruie că ar fi mai uşor să lucrăm la râu. Ştie că tu nu vrei să ne ştii pe-acolo, aşa că nu se va împotrivi dacă vom putea face treaba asta altundeva. Oricum, ne vom zori să terminăm cât mai repede şi să ne întoarcem la colibă. Făgăduiesc să fiu cu băgare de seamă. De fapt, cel mai tare mă tem acum de Tirtsah. Chiar mai tare decât de Yerakh sau de Naham.

Bombănind cu o oarecare lehamite, Sem se ridică,

trecându-şi mâna prin părul des şi cârlionţat.

— Ce ne-a adus nestăpânirea lui Ham în familie? I-am auzit pe părinţi discutând după prima noapte pe care Tirtsah a Petre cut-o în cort. Erau nemulţumiţi de răzvrătirea lui Ham, dar t.il. i zicea că Ham trebuie să încerce pe pielea lui care sunt urmări în faptelor sale şi să trăiască cu ele.

— Dar s-ar putea ca aceste urmări să ne atingă pe toţi.

— Aşa e, se învoi fără tragere de inimă Sem. Şi mă tem i.1 această nestăpânire a lui îi va mânia atât de tare pe părinţii no tri, încât îl vor alunga.

— Mă rog să nu se întâmple una ca asta. Întinzându-se spn-el, Annah îl sărută pe Sem pe buze, după care îi încolăci braţel (în jurul trupului ei. Şi că tot veni vorba de rugăciuni, dacă mfl zăbovim, o să pierdem revărsatul zorilor.

Din prima zi a căsniciei lor, îşi făcuseră un obicei să iasă pi1 câmpul din apropiere, să privească cerul care se lumina şi 91 asculte cântecele păsărelelor. Pentru Annah, era cel mai potrivii timp de rugăciune. Totul era liniştit şi plăcut în zori. Iar acum chiar avea nevoie de pace.

În timp ce ieşeau afară împreună, Annah întrebă:

— Şi cu Tirtsah ce să fac? Nu vreau să le spun părinţilor l. n Ar putea să fie mai rău dacă află.

— Hai să avem răbdare şi să ne punem încrederea în Cel Preaînalt, zise încet Sem, luându-i mâna în vreme ce păşeau al. ituri. Şi ai dreptate, nu le spune încă părinţilor mei. Cu toate >.1 eu bănuiesc că deja i-au citit firea. Aproape că mă întreb dacă nu cumva Tirtsah a fost adusă înaintea lui Ham de către Vrăjmaş de către duşmanul nostru, Şarpele.

Annah clipi tulburată. *Duhul Şarpelui – cel iubit de Nachasli încearcă să o folosească pe Tirtsah ca să ne*

dezbine. Cutremurată, ziM cu glas tare:

— Atunci Cel Preaînalt să se lupte cu Vrăjmaşul şi cu Tirtsah… şi să ne ocrotească El de ura ei.

— După voia Lui, încuviinţă Sem. Dar nu trebuie să ne ferim de Tirtsah decât dacă ea ne va sili. De dragul lui Ham, sper să nu. îjungem până acolo.

— Ai dreptate. Oftând, Annah se cuibări în braţele soţului ei, răci se opriseră să vadă primele zvâcniri ale zorilor.

Mai târziu, când soarele se sui pe cerul dimineţii, luminos şi cald, Annah privi în urma lui Sem, care plecă să-şi ajute tatăl în încă; se duse şi ea să se apuce de podoabele pentru Ghinnah. C ininnah voise un şirag de stele, în loc de flori, iar Annah răsullase uşurată în sinea ei. Stelele nu cereau atâta pricepere, dar străluceau mult mai tare, luând vederea privitorilor. Ca să le poată face, crestase şase linii încrucişate pe piatra ei de lucru, fiecare linie era mai subţire către centru şi se adâncea şi se lăţea rătre marginea talismanului.

Pentru a da formă talismanului, Annah aşează un disc de aur bătut, cu o urechiuşă – tăiat din bucata trimisă de Yerakh – în forma din piatra de lucru. După care, apăsând cu cel mai uşor ciocan învelit în piele, lovi uşor cu un alt ciocan până ce aurul se potrivi în forma de piatră. Pe urmă, găuri urechiuşă discului şi îi modelă în aşa fel încât să se bălăngăne uşor în podoabele din părul lui Ghinnah.

Luând talismanul de pe piatră, Annah îl cercetă nemulţumită, rugetând în sinea ei: *Ar fi arătat mult mai bine dacă aş avea un cuptor de topit, cu burduf de suflat în foc şi unelte potrivite pentru a prelucra aurul topit. Atunci ar fi fost de ajuns să torn aurul în forma tic piatră şi fiecare muchie ar fi ieşit fără cusur. Dar acum atâta pot face, iar Ghinnah va trebui să înţeleagă şi ea. Poate că am să-i încrustez ceva pe spatele talismanelor. Atunci ar arăta*

mai bine şi mai aproape de desăvârşire.

Cu totul absorbită, continuă să lucreze încă mult şi bine, până când simţi că cineva se apropie de colibă. Erau cele două:

262

263

Kacy Barnett-Gramckow

Ghinnah şi Tirtsah. Ghinnah căra două găleţi pe care le bălăngl nea în ritmul paşilor ei, iar Tirtsah o urma fără tragere de inimă cărând patru legături pufoase de lână nespălată.

— Mi-ai terminat podoabele de păr? îi strigă Ghinnah. Surâzând, Annah aşteptă până ce cumnatele ei ajunseră dos tul de aproape ca să nu fie nevoită să ridice glasul:

— Ai şapte talismane, Ghinnah, dar tu o să-mi spui dacă soco teşti că sunt gata sau nu.

— Nici nu-mi mai pasă cum arată, mi le pun în păr *îndată*.

— Aş vrea să mai dichisesc marginile şi să le mai încrustej ceva pe dos. Annah îi puse în palmă lui Ghinnah cele şapte dUJ curi de aur strălucitor.

— Nu, zise Ghinnah ridicându-şi bărbia, încântată şi curioas. i Le iau acum şi n-o să ţi le mai dau înapoi. După cât te cunosc, nici peste un an nu vei fi mulţumită de ele. Şi chiar şi atunci s-afl putea să te mai răzgândeşti. Poţi să îţi baţi capul cu podoabele pentru Tirtsah, dacă vrea şi ea.

Annah o privi întrebătoare pe Tirtsah. Însă aceasta se întoarse în altă parte, tulburată. Ham trimisese vorbă la colibă seaM trecută că nădăjduia să isprăvească sălaşul pentru Tirtsah pândupă-amiază. După cina de diseară, urma să o ia cu el pe Tirts. În Simţind un fior de milă pentru tânăra nefericită, Annah zise:

— Dacă te gândeşti şi tu că ai vrea podoabe, poţi să-

mi spui o să fac tot ce mă pricep pentru tine.

În timp ce Annah vorbea, Ghinnah se străduia să-şi prindă podoabele în păr cu nişte şnururi subţiri din piele neagră. Dupjj ce isprăvi, se ridică triumfătoare:

— Mătuşa mea – Etsah – s-ar sufoca de pizmă dacă m-ai vedea acum. Qeb-al i-a folosit aurul ca să-şi plătească un rărul şag pierdut. Mulţumesc, Annah!

Ghinnah o sărută pe obraz însufleţită, după care o îmbrăţiş.), zicând:

— Hai să spălăm lâna, apoi putem să ne hârjonim o vreme. Mama Naomi nu ne aşteaptă decât pe la prânz, aşa că avem timp berechet. Nu cumva mai ai şi tu o covată? Sau vreo legătură de curele ori piele netăbăcită?

Tirtsah porni în urma lor şi ieşiră din luminişul de lângă colibă. Sub îndrumarea lui Ghinnah, Annah culese fel de fel de plante pentru spălat în vreme ce treceau printre copăceii ce creşteau pe marginea râului. Când ajunseră, Annah băgă de seamă că Tirtsah o scruta cu privirea. *Oare ce o fi în mintea ta*? se întrebă Annah privindu-i faţa frumoasă, dar de piatră. *Tare aş vrea să ştiu*.

Ghinnah le spunea tot ce au de făcut, în vreme ce zdrobeau plantele de spălat, înmuiau lâna şi o spălau şi o limpezeau, lăsând-o pe urmă să se usuce atârnată pe fâşiile de piele aduse de Annah. Annah băgă de seamă că Tirtsah părea să muncească cot la cot cu ele cu destulă tragere de inimă, cu toate că nu voia să scoată niciun cuvânt.

Tocmai limpezeau şi ultima legătură de lână, când Annah îşi dădu seama că cineva le pândea dinspre copacii de dincolo de râu. Ghinnah şi Tirtsah priviră şi ele încruntate.

— Care te-ascunzi acolo? strigă Ghinnah, zădărâtă.

Annah cercetă malul. Nu erau prea departe de locul în care se scăldau şi munceau femeile şi copiii din aşezare. Dar cine şi-ar bate capul să se ascundă şi să şovăie în vreme ce le pândeşte? Drept răspuns la întrebarea ei nerostită, Tseb-iy ieşi de după copăceii de vizavi. Le privea ca vrăjit, de parcă ar fi fost cele mai fermecătoare femei de pe lume.

— Cine-i ăla? întrebă Ghinnah. Annah, tu trebuie să-l cunoşti.

— El e Tseb-yi, zise Annah cu glas scăzut şi rece. Se întreba ce vor fi crezând cumnatele ei despre tânărul fermecător despre care se zicea că nu este femeie care să nu-l placă.

Neluându-şi ochii de la el, Ghinnah zise:

— E chipeş. Nu ca soţii noştri, fireşte, dar parcă…

— Parcă nu e nimeni asemeni lui? o îmboldi Annah. De parcă ar putea să te adore de-a pururi ca pe o zeiţă?

— Da, încuviinţă Ghinnah, vădit descumpănită de purtaiv. i ei. Şi Tirtsah se holba la Tseb-yi, cu totul vrăjită. Annah surâse văzându-le chipurile. Dar se bucura că între ele şi Tseb-yi era râul după cum, pesemne, Tseb-yi era nemulţumit din pricina lui cu toate că putea să treacă peste pod.

— Haideţi să vă povestesc câte ceva despre acest bărbat chi peş, zise Annah, încercând să pară mai liniştită decât era. Nu estij femeie din tabără care să nu-l dorească. Toate vor să se mărite ci el, dar el urăşte căsătoria şi nu vrea să-şi aleagă o nevastă.

— Şi tu l-ai iubit, Annah? întrebă Ghinnah neluându-şi ochii de la el. Între timp, Tseb-yi se aşezase pe malul

celălalt, privindu-le surâzător, apoi se sprijini într-un cot şi se aşează m. îi comod pe nisipul de lângă râu.

— La un moment dat, cu ani în urmă, am fost şi eu subjugaţii la fel ca toate tinerele femei, îi spuse Annah lui Ghinnah. Vedeţi şi voi cum surâde, cum ochii lui te roagă stăruitor să-l priveşti Dar el nici nu mă băga în seamă. Eram cea mai nedorită şi ni. n lipsită de însemnătate dintre toate femeile din tabără. În ochii Im nu aveam niciun preţ.

Tirtsah se întoarse spre ea, uimită.

— Tu? Cea mai nedorită? Cum putea să nu te vadă?

— După cum spuneam, eram un nimeni pe picioare. Ann. În se minuna de uluiala de pe chipul lui Tirtsah, întrebându-se dac nu cumva tânăra nu era chiar atât de împietrită precum lăsa al se vadă. Suspinând, Annah depănă povestea mai departe: U lua ibovnice din toate colibele, toate de bunăvoia lor. Din tabăr noastră, una dintre cele alese a fost mama. Era o femeie nespul de frumoasă. Şi l-a iubit mai mult decât pe oricine.

— Mama ta? întrebă mirată Tirtsah.

Annah îşi urmă povestea, ca şi când n-ar fi auzit.

266

— Pentru o scurtă bucată de timp, Tseb-yi a făcut-o foarte fericită pe mama. Dar, pe urmă, i-a făcut un copil şi a părăsit-o pentru alte femei, pentru că aşa face el.

Cum Ghinnah şi Tirtsah o priveau neputând să creadă ce spunea, Annah adăugă cu glas stins:

— Mama a murit cu copilul lui în pântece. Iar în vreme ce era îngropată, el râdea. Era în stare să se hlizească în ziua mea de jale... e vorba tocmai despre bărbatul care vi se pare vouă atât de.1 trăgător. Pentru femeile care ajung să-l iubească, e ca moartea. când mama a fost ucisă, şi el şi-a adus contribuţia.

Deşi se străduia să se ţină tare, Annah îşi simţi ochii

scăldaţi în lacrimi. Neputând să mai vorbească, scoase lâna ce mai rămăsese la limpezit şi o întinse pe fâşiile de piele.

Ghinnah se ridică şi scuipă furioasă în râu, către Tseb-yi. El sări în picioare, privind uimit, fapt care o făcu pe Annah să se simtă un pic mai bine.

— Plecăm, le înştiinţa hotărâtă Ghinnah.

Adunară vasele, fâşiile de piele şi lâna spălată, apoi porniră către pădure, fără să mai privească în urmă, spre Tseb-yi, sau în lături. Annah nădăjduia să nu-l mai vadă vreodată în faţa ochilor.

În vreme ce păşeau pe cărare, în umbra copacilor, Tirtsah zise:

— Când o să-mi faci podoabe, vreau să fie în formă de frunze, lungi şi subţiri.

— Cu plăcere, se învoi Annah, privind chipul de o frumuseţe dăltuită parcă în piatră şi întrebându-se pentru a mia oară ce o fi în mintea lui Tirtsah.

— Parcă le-ar fi blestemat, i se plânse Tseb-yi lui Taphaph, stându-i alături în cortul lui Yerakh.

Preocupată să-i facă de mâncare lui Yerakh, Taphaph râse de necazul fratelui ei.

267

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Era Annah, fără îndoială. Bietul de Tseb-yi. Pesemne că nu mai eşti la fel de fermecător ca odinioară. Ar fi bine să te însori înainte să te părăsească de tot farmecul.

— Cum să fie Annah? întrebă Tseb-yi, fierbând. Nu semăiu deloc cu creatura aia.

— S-a făcut bine, nu-i aşa? se învoi Taphaph, strâmbându. îi gura dispreţuitor. Tu ai pierdut, frăţioare. Dacă ai fi fost în u atent la ea, poate că acum ar fi încă aici.

Ia gândeşte-te, puteai alte căsătoreşti cu ea.

— Hai să nu vorbim de căsătorie, bodogăni Tseb-yi. Dup i felul în care le-a întors pe femeile alea împotriva mea cu două câteva cuvinte… e primejdioasă rău. Mai bine o ucideam şi I îngropam lângă maică-sa şi lângă frăţâne-său. Yerakh încă se m. u teme de ea?

Taphaph nu-şi ridică privirea de la treburile ei.

— Da, zise ea într-un târziu. Încă se teme de ea. L-a schimb. îi cu totul, nu mai e bărbatul cu care m-am măritat.

— Ar trebui s-o ucidă cineva pe Annah, îi zise Tseb-yi surorii sale. Am fi cu toţii mai fericiţi dacă am scăpa de ea.

— Vrei s-o ucizi tu, pentru binele nostru al tuturor? îl întreb, i încet Taphaph, fără să-l privească.

— Nu. El se încruntă şi întinse mâna să ia ceva să mănânce Spre deosebire de soţul tău, eu nu vreau să-mi murdăresc mâl nile cu sângele altora.

Cu o lucire de furie în ochi, Taphaph aruncă cuţitul înspiv fratele ei.

— Pleacă de aici, înainte să te tai cu mâna mea!

— Şi tu ai de suferit din pricina ei, îi zise Tseb-yi, ferindu-se din calea cuţitului. Poate că tu ar trebui să ne scapi de ea. Şi ridică şi ieşi afară ronţăind.

Taphaph trânti cuţitele de pământ şi izbucni în lacrimi.

268

Spicele erau grele, pline şi aurite. Pentru Annah era o încântare să le privească, în vreme ce aduna, împreună cu Ghinnah şi Tirtsah, spicele în snopi. Recolta era frumoasă, întrecând orice aşteptări – de parcă Cel Preaînalt şi-ar fi revărsat toate binecuvântările asupra acestui seceriş.

Ce repede a trecut vremea. Îndreptându-se de spate, cu un snop în braţe, privi spre Ghinnah şi Tirtsah. Deşi

asudate sub dogoarea soarelui, nu se văitau. Grâul era la fel de scump şi pentru ele ca pentru Annah.

Până şi Tirtsah părea astăzi mulţumită. În ultimele luni, de când se căsătorise cu Ham, părea mai puţin îmbufnată. Dar orice îmbunătăţire, cât de mică, era bine primită de Annah. Iar Ham o iubea pe Tirtsah. O sorbea din priviri ori de câte ori era prin preajmă. Annah bănuia că ar fi făcut pentru ea orice i s-ar fi cerut.

În vreme ce Annah îşi îndrepta spinarea, Naomi veni alergând de la cort. Femeia gâfâia de zor, iar pe chip i se citea spaima.

— Mamă! Annah aruncă snopul şi fugi să-şi întâmpine soacra. Apucând-o de mâini, îi strigă: Mamă, ce s-a întâmplat?

Naomi se sprijini de ea, plângând:

— Fiica mea, du-te să-i spui soţului tău, fraţilor lui şi lui Noe… că nu-l mai pot trezi pe Matusalem. Cred că e pe ducă.

269

Cerurile de odinioară

Capitolul 20

Annah aruncă un pumn de ţărână în groapa lui Matusalem, presărând-o peste trupul său învelit în piei de animale. O îndurera faptul că nu mai apucase să vorbească deloc cu bătrânul în ultimele lui ceasuri de viaţă, căci nu mai deschisese deloc ochii. Dar se simţea mângâiată că putea să-i arate un ultim semn de preţuire; făcuse un mic disc de aur, asemănător cu cele lucrate pentru Ghinnah, şi, în vreme ce-l pregăteau de îngropăciuni i-l atârnase bătrânului la gât. Acum privea cum Noe prăvăleşte pământul în groapă.

Alături de Annah, Ghinnah plângea în tăcere. Tirtsah însă stătea împietrită. Nu fusese legată în niciun fel de bătrân, aşa cum fuseseră celelalte două femei. Annah o

cerceta, nemulţumită de răceala ei. *Mă gândesc că nici nu-ţi pasă de durerea familiei soţului tău*.

Între timp, Iafet, Sem şi Ham dădeau şi ei o mână de ajutor la îngropăciunea lui Matusalem, având chipurile cernite şi neliniştite. Sem arunca pământ încontinuu, dar se opri preţ de o clipă şi privi spre Annah. În ochii lui se citea deznădejdea, spunându-i fără cuvinte soţiei sale: *A sosit sfârşitul. Şi începutul suferinţei noastre*.

Mişcată de suferinţa soţului ei, Annah plecă fruntea. Avea lacrimi în ochi. *O să-ţi duc dorul*, îi spuse ea în gând lui Matusalem. *Omul Suliţelor*. *Cel-ce-Pleacă-înainte-de-Potop*. *Acum că te-ai dus – dacă e adevărat ce cred soţul meu şi tatăl lui – vor veni apele şi vor mătura totul în cale*. Cu gândul la asta, Annah se rugă în tăcere: *O*, *Preaînalte*, *dacă există vreo cale să nu vină această nimicire…*

Se opri dintr-odată, simţind că rugăciunea se prăbuşeşte peste ea ca un bolovan; nu se mai putea schimba nimic. Noe se rugase şi le vorbise oamenilor mai bine de un veac, nădăjduind ca nenorocirea să nu mai vină. Însă, din pricina răutăţii şi a silniciei care nu conteneau, se apropia prăpădul. Annah simţi o apăsare plutind în aer. Fără vlagă, se întoarse către Noe, încercând să-i citească gândurile.

Socrul ei aşeza cu grijă pământ peste groapa străbunului său, dar ochii îi erau neliniştiţi şi priveau în gol. Când mormântul fu acoperit, se îndepărtă în tăcere, pornind spre copacii de lângă râu. Annah privi în urma lui, înţelegând că avea nevoie să fie singur.

Mai târziu, când Noe se întoarse în cort pentru prânz, Annah şi ceilalţi îşi aţintiră privirile spre el, aşteptând să le vorbească. Anevoie, de parcă ar fi scos cuvintele cu sila, le spuse:

— Începând de azi, adunăm tot în hambare. Tot.

Annah se uită să vadă ce fac Ghinnah şi Tirtsah.

Amândouă păreau derutate, cugetând, pesemne, în sinea lor: *Dar deja am strâns toată recolta. Ce vrea mai mult*?

Văzându-le răzvrătirea, Annah închise ochii. *Am secerat tot ce era*, cugetă ea. *Dar tatăl soţului meu nu vorbeşte numai de fructe şi grâne. Dacă nici el nu ne spune ce înţelege prin „tot”, atunci cred că nici nu vreau să aflu.*

— Azi avem nevoie de ajutorul tău, zise Sem cu glas stins, privind cum se crapă de ziuă. Soarele abia mijea prin ceţurile dimineţii peste coliba lor de stuf şi ierburi înalte. O să ne ocupăm de turme.

271

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Simţind în glasul lui un adevăr nerostit, Annah se ridică în faţa lui, privindu-l în ochi şi silindu-l s-o privească şi el.

— Te rog să-mi vorbeşti mai desluşit. De trei zile, tu, fraţii tăi şi tatăl tău plecaţi şi veniţi întruna de la turme. Iar aseară, când sosit, nu mi-ai vorbit aproape deloc. Se vede cât de colo că nu îţi face plăcere să-mi spui ce ai de spus, aşa că hai să isprăvim odat

— Azi mergem să adunăm carnea turmelor, răspunse Serfl fără ocolişuri. împreună cu tata şi cu fraţii mei, am făcut un ţa n unde să ţinem animalele când le ucidem. Stârvurile lor vor fi folosite ca hrană pentru mâncătorii-de-stârvuri câtă vreme o 91 stăm în arcă. Ne va ajuta şi mama. Dar avem nevoie şi de tine, şi spinteci leşurile şi să le pui la uscat.

Annah simţi că o lasă puterile.

— Toate animalele din turmele voastre?

— Practic, cam toate, da.

— Atunci nu-i de ajuns o zi de lucru, zise Annah, smulgând a noua încuviinţare silită de pe buzele soţului ei.

— Da, o să ne ia mai multe zile.

Scârbită, Annah înghiţi în sec. *Să tai carne*, *mai multe zile în şir*, *Nu sunt în stare*. Se cutremură şi întoarse privirea în altă parte. Dar Sem o apucă şi o luă în braţe, strângând-o la piept.

— Ascultă, îi şopti el. Ştii prea bine că nu ţi-aş cere una ca asta dacă aş avea încotro. Nu putem să ne bizuim pe ajutorul verilor tatii, iar Ghinnah şi Tirtsah vor socoti că asta e încă o dovadă I nebuniei noastre. După câte cred eu, vom fi numai şase care vom face toată munca. Avem nevoie, draga mea, de ajutorul tău.

Annah trase adânc aer în piept. Nu se potrivea să fie năzuroasă. Avea veşminte din piele, iar când lucra cu aurul, folosel foiţe de piele. De asemenea, văzuse morţi, trupuri însângeraţi. omorâte fără nicio noimă. De data asta, ar fi cu totul altcev. i, moartea acestor animale are drept scop salvarea altora. Leşurile lor vor ţine în viaţă alte animale. Strângându-şi mâinile peste piept, încuviinţă tăcută. Dar, când soţul ei se aplecă să o sărute, se agăţă de el, rugându-l stăruitor:

— Te rog, să nu mă pui să ucid vreun animal.

— Tu o să stai cu mama s-o ajuţi, îi făgădui Sem. N-o să fii prin preajma turmelor când le ucidem noi.

Ciuguliră în fugă ceva de dimineaţă. Apoi Annah îl ajută pe Sem să adune ceea ce le era de trebuinţă: unelte de tăiat – cuţite de piatră, de bronz şi de fier –, o cute, o ciutură de apă şi nişte ierburi albicioase, uscate, aspre pentru curăţat mâinile. Annah mai puse şi nişte merinde într-un coş, cu toate că era încredinţată că nu avea să fie în stare să mănânce. Străbătură în tăcere câmpurile acoperite încă de ceaţă, mergând spre soare-apune, către turme. Noe, Naomi, Iafet şi Ham erau deja la treabă, despărţind turmele şi îmboldindu-le să intre în nişte mici ţarcuri împrejmuite, în ciuda împotrivirilor furioase a trei

bărbaţi îmbrăcaţi în piei – verii lui Noe.

În vreme ce se apropiau de ceilalţi, Sem îi zise printre dinţi:

— Nu cred că trebuie să-ţi mai spun să te fereşti de verii tatii. Sunt oameni sălbatici. Cei cu păr cărunt sunt fraţi, Pathal şi Akar. Cel mai tânăr se cheamă Othnyi. Nici dacă-ţi vorbesc, să nu le răspunzi. Stai pe lângă mama.

Naomi fu cea dintâi care le ieşi în întâmpinare. Era tăcută şi încordată, uitându-se din când în când spre turme, unde Noe încerca să-i împiedice pe verii săi. Cei doi fraţi, Pathal şi Akar, erau aproape de aceeaşi vârstă cu Noe, cu priviri agere şi viclene, cu păr cărunt şi des, cu bărbi lungi şi răvăşite. Cel de-al treilea văr al lui Noe, Othnyi, era mult mai tânăr şi semăna uimitor de bine cu Sem. Avea ochii mari, întunecaţi şi pătrunzători, iar trăsăturile sale erau deosebit de frumoase, însă era cu totul necioplit. Chiar acum urla cu glas răguşit şi grohăit la Noe, dând aprig din mâini.

— Eşti nebun! Aşa ai fost dintotdeauna! Iar acum o să ne nenoroceşti pe toţi… asta şi ai de gând, nu-i aşa? De ce vrei să tai gâtul unor animale pe deplin sănătoase?

272

273

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Othniy, ascultă-mă, îi răspunse Noe cu blândeţe şi cu chibzuinţă. O să-ţi plătesc după cum ne-am tocmit când te-ai întors din ultima ta călătorie. Dacă îţi mai e pe plac, poţi să iei chi. n acum o sută de animale şi să pleci cu ele. Însă, dacă stai să ni ajuţi, atunci poţi să ţii pentru tine o sută douăzeci de dobitoace.

— De ce v-aş ajuta să-mi prăpădiţi mijloacele de trai? bolbo roşi Othniy. Nu, mai bine mi le iau pe cele o sută şi plec! Moartei bătrânului ţi-a tulburat minţile şi aşa

şubrede!

— Acel bătrân era tatăl tatălui tău, îi aminti Noe cu hotărâre. Dar Othniy nu avea chef să-şi bată capul cu istoria familiei.

— Fie că o fi fost cum spui, fie că nu, bătrânul Matusalem era un povestaş prostănac. Iar ţicneala lui aţi moştenit-o tu şi fiii tăi Nu-i de mirare că toţi trei au plătit ca să-şi poată lua neveste, Sunteţi cu toţii nebuni.

Auzind aceste cuvinte, Annah îl apucă repede de braţ pe soţul ei. Sem era mânios, îşi ţinea buzele strânse şi ochii îi scăpărau Annah îi înfruntă cu hotărâre privirea şi dădu din cap, amin tindu-i în tăcere: *Liniştează-te*. *Vărul tău vorbeşte la mânie*. *Noi ştim care e adevărul*.

Dar Ham era vădit atins de acele cuvinte şi îi aruncă zeflemitor:

— Ura ta faţă de noi nu te-a împiedicat să vii să ne ceri demân-care şi de lucru în toţi aceşti ani, când noi aveam de toate din bel şug, iar tu ai pierdut totul. Cine e nebunul, la urma urmei, veiv

Întărâtat, Othniy se repezi spre Ham, dar ceilalţi doi îl opririi, în vreme ce Iafet se puse în calea lui Ham. Othniy urla din toată puterile:

— Te ucid acum cu mâna mea! Daţi-mi drumul! O să-i împrăs-tii creierii pe toată câmpia!

— O să-ţi iei animalele şi o să pleci! îi spuse Noe cu un glas atât de aspru, încât Annah de-abia îl recunoscu.

Sem porni numaidecât spre turme, ca să-şi ajute tatăl să numere cele o sută de oi pentru plata lui Othniy. Slăbit din straii soare, Othniy îşi muta privirile ameninţătoare de la Noe, la Sen

şi fraţii săi, iar apoi la Naomi şi Annah. În cele din urmă, se opri la Annah şi se holbă la ea lacom.

Annah îşi coborî privirile, înspăimântată. *Soţul meu*

ar fi putut fi ca acest Othniy. Sunt din aceeaşi familie şi seamănă bine la chip. Singura deosebire este că soţul meu îl iubeşte pe Cel Preaînalt, în vreme ce acest Othniy fuge de El. Annah ducea dorul maramei sale. Şi-ar fi dorit mai mult ca orice acum să se poată feri de ochii haini şi sfredelitori ai acestui Othniy.

— Fiica mea, îi şopti Naomi, apucând-o pe după umeri, hai să mergem la fântână. Ne putem pregăti de lucru, câtă vreme soţul şi fiii mei se lămuresc cu oamenii ăştia.

Annah o urmă supusă pe Naomi, însă spaima nu o părăsi încă, privindu-i neliniştită printre gene pe cei trei. În vreme ce Noe, Sem, Iafet şi Ham despărţiră o sută de animale din turmă, verii lui Noe continuară să se ciorovăiască între ei. În cele din urmă, Othniy îşi adună catrafusele, traista şi porni la drum, mânându-şi turma. Animalele nu prea voiau să plece, dar Othniy fluieră scurt, îmboldind turma să înainteze, iar Annah era încredinţată că puterea furiei lui le mâna din urmă.

Spre deosebire de Othniy, verii mai vârstnici ai lui Noe, Pathal şi Akar, păreau gata să rămână să dea o mână de ajutor, ademeniţi, pesemne, de făgăduinţa lui Noe de a le da nişte dobitoace în plus, ca plată pentru muncă.

Bine-ar fi fost dacă plecau şi ei, cugetă Annah, cu greaţă în stomac, privind cum cei doi fraţi îşi ascuţeau cuţitele pentru animale. *Şi mi-aş dori să nu fi avut cuţite*.

Ca să aibă ceva de lucru, Annah cară apă de la o fântână din apropiere, apoi o ajută pe Naomi să despacheteze cuţitele lor. Nici nu apucă să se dumirească bine, că Sem şi Iafet veniră deja cu primul leş fără cap şi jupuit.

În vreme ce aşezau trupul până nu demult plin de viaţă în faţa lui Annah, femeia închise ochii, silindu-se să nu verse. *Nu avem de ales*, îşi spuse ea hotărât. *Trebuie*

făcută şi treaba asta.

275

Kacy Barnett-Gramebow

Apucă anevoie cuţitul şi se duse lângă Naomi, îngenunchind lângă stârvul cald încă. O lăsă pe soacra ei să înceapă, imitând-o apoi cu mintea amorţită. *Nu te gândi la ce faci*, îşi spuse Annah. *Dă-i înainte numai*.

Cu mişcări iuţi, Annah tăia bucată după bucată, degetele devenindu-i tot mai lipicioase şi mai roşii de sânge. Lucră aş fi ca o creatură fără minte, până ce o auzi pe Naomi suspinând din adânc. Uimită, se uită spre soacra ei. Naomi tăia şi ea bucăţi di1 carne, însă râuri de lacrimi îi brăzdau faţa. Uitând de necazuri în ei, Annah şopti:

— Mamă?

Naomi înghiţi un nod.

— N-am nimic, copila mea. Apoi adăugă suspinând: Nu pot să nu mă gândesc câte nopţi şi-au petrecut soţul şi fiii mei de strajă la aceste turme. Acum, ce facem e cumplit. Şi trebuie să-mi spun că nu avem de ales.

— Asta îmi spun şi eu. Luând aer în piept, Naomi zise:

— Cred că trebuie să ne-o repetăm una alteia.

Lucrau cât puteau de repede, oprindu-se numai să se mai spele pe mâini şi să-şi ascută sau să-şi schimbe cuţitele. În câteva rânduri, veniră Sem şi Noe să le dea o mână de ajutor.

— Ascultă, îi zise Sem odată, luându-i cuţitul însângerat din mână. Eşti prea meticuloasă. Leşul nu trebuie spintecat fără cusur, trebuie doar să fie destul de subţire bucata ca să se poarte usca bine. Cu glas de abia auzit, adăugă: Mulţumesc, draga mea

Annah încuviinţă din cap, înghiţindu-şi lacrimile. *Nu avem de ales*, îşi aduse ea aminte. *Trebuie făcută şi treaba asta*.

— L-am tras de limbă pe Iafet să-mi spună unde aţi fost, îi spuse Ghinnah, a doua zi dimineaţă, lui Annah. Îngenunche

Cerurile de odinioară lângă Annah, privind-o fioros. La început n-am putut crede când Iafet mi-a zis că aţi măcelărit turmele, dar avea sânge pe haine. Chiar şi aşa, aleg mai degrabă să fiu aici, afară, cu tine şi cu mama Naomi decât să mai stau închisă vreo zi în acelaşi cort cu înfumurata aia mută de Tirtsah.

În vreme ce Ghinnah vorbea, Iafet şi Sem mai răsturnară o jumătate de leş dinaintea lor. Dându-se în spate, Ghinnah privi spre Annah cu ochii mari, înspăimântaţi.

— Tu ai făcut treaba asta ieri toată ziua?

— Toată ziua, încuviinţă Annah, simţindu-şi durerea în muşchi şi degetele umflate. Îi întinse lui Ghinnah un cuţit. Repetă-ţi că nu ai de ales. Şi nu-ţi bate capul prea tare. Uneori va fi nevoie să laşi cuţitul jos şi să sfâşii leşul cu mâinile goale. Când isprăveşti, trebuie să atârni carnea pe funiile dintre parii de colo. Annah arătă spre funiile întinse nu departe de ei.

— Ţi-ai distrus veşmântul, zise Ghinnah, de parcă ar fi fost cel mai însemnat lucru de pe lume.

Pentru întâia oară, în ultimele două zile, Annah surâse. Avea veşmintele pătate şi năclăite de sânge. Arătau aşa cum se simţea şi ea: de parcă nu mai era nicio cale să fie spălate.

— Dragă Ghinnah, zise ea, căutând cuvinte blânde şi plăcute, nu îmi mai pasă de mult de veşmintele mele.

— După ce isprăvim, ne facem alte veşminte, zise Naomi, îngenunchind alături de ele. Prea istovită ca să mai surâdă, o salută fără vlagă pe Ghinnah. Mă bucur să te văd, fiica mea, şi e bine să mai avem încă o pereche de

mâini.

Ghinnah nu răspunse, dar paloarea din obraji îi trăda îndoielile. Privind-o, Annah cugetă în sinea ei: *Acum eşti încredinţată că tatăl soţului tău e nebun de legat. Şi se prea poate să te întrebi dacă nu cumva la fel e şi soţul tău. Şi despre mine te întrebi acelaşi lucru. Poate că şi eu ar trebui să mă întreb.*

Annah îi arătă lui Ghinnah cum se taie carnea. Deşi îngreţoşată la început, Ghinnah deprinse repede ce era de făcut. Curând

Cerurile de odinioară spinteca stârvurile cu mişcări aproape nemiloase, de parcă şi-an şi vărsat toată furia şi teama pe leşul din faţa ei. Annah aproapl că putea să-i simtă zbuciumul sufletesc.

*Oare ce-aş putea să-i spun ca s-o alin, când nici eu nu găsesc**} *nicăieri alinare*? Se rugă în gând: *O, Preaînalte, adu-mi mângâiera Adu-mi aminte că în planurile Tale – cele nepătrunse şi pline de dri goste – moartea va muri, într-o bună zi – aşa cum era în Grădinii Eden. Dă-mi încredinţarea că într-o bună zi Cel Făgăduit va învinfă moartea. Cât tânjesc după acea zi*! *însă, cu toate acestea, trebuie A trăiesc ceea ce îmi aduce ziua de azi*. Nespus de mâhnită, îşi văzu de treabă în tăcere.

Către nămiezi, Annah se lăsă pe spate şi îşi întinse oasele Tocmai voia să se ofere să pregătească masa de prânz, când umil dintre verii lui Noe, Pathal, slobozi un urlet. El lucra lângă îngrăditura făcută pentru animale, însă Annah îl auzea cum strigi la Noe.

— M-am tăiat la mână, vezi? M-am săturat. Vreau să-mi dai numaidecât animalele mele. Nu vreau să mai aud de tine şi dl familia ta blestemată!

Noe încercă să se înţeleagă cu vărul său, dar Pathal îl

respinse.

— Plec îndată! Dă-mi dobitoacele şi te las cu Preaînaltul tăul o să primeşti ce meriţi, nebunule!

Încă nu isprăvise Pathal de urlat tot ce avea de zis, că Sem, Iafet şi Ham se şi puseră pe numărat animalele – erau bucuroşi să scape de el.

A mai plecat un văr, socoti Annah, aruncând o privire furiş! către căruntul Akar. *Bine-ar fi să plece şi celălalt*.

Oftând, scârbită, Naomi ridică privirea spre Annah şi Ghinn.il i

— O să-l lăsăm pe Pathal să plece şi numai pe urmă o să intre i dem masa. De ce i-am da să mănânce? Necioplitul ăla… să urli aşa la dragul meu soţ.

Nu bine se îndepărtă Pathal, că Naomi îi pofti pe toţi să ştii spele şi să mănânce. Însă Akar, vărul care încă nu plecase luă nişte turte din seminţe şi nişte fructe, adăpostindu-se la umbră, dincolo de îngrăditura pentru animale, ferindu-se să stea alături de familia lui Noe.

Încă tulburat de plecarea lui Pathal, Noe mânca în picioare, privind cum Pathal îşi mână turma către hotarul din miazănoapte al ogoarelor lui.

Sem o atinse pe Annah pe braţ şi îi zise cu un surâs şters:

— Sunt uimit că Pathal a stat până acum. I-am adăugat alte două dobitoace pentru tăietură.

— Mă gândesc că aşa e drept, zise Annah, cu glas scăzut. Nu e o muncă prea uşoară.

Sem încuviinţă încruntat, mângâindu-i obrajii.

— Nu te-aş fi osândit dacă ai fi fugit cât vezi cu ochii. Nu e o muncă pe care să-mi fi dorit s-o faci tu.

Deodată Noe strigă tulburat:

— Ce-mi văd ochii acolo?

Se ridicară şi priviră încotro se uita el, în partea în care mersese Pathal. Trei şopârle uriaşe se apropiau de

Pathal şi de turma lui.

— Sunt mâncători-de-stârvuri uriaşi! Ghinnah se strânse de Iafet.

Mai înalţi de un stat de om – cu capete mari şi gâturi lungi peste nişte trupuri care se isprăveau cu cozi lungi – mâncătorii-de-stârvuri se repeziră la turmă şi o risipiră. *Parcă ar fi nişte copii care se joacă*, îşi spuse Annah, înmărmurită, nevenindu-i să-şi creadă ochilor, îndeobşte, mâncătorii-de-stârvuri se fereau de oameni, neluându-i în seamă – de parcă oamenii ar fi fost nişte ţânţari sau muşte sau nişte creaturi neînsemnate menite să fie nesocotite.

— Asta spunea şi unchiul meu, strigă Ghinnah, înnebunită. Ai zice că mâncătorii-de-stârvuri sunt prea nerăbdători ca să mai aştepte ca animalele să moară mai întâi.

Chiar şi de la această depărtare, Annah putea să vadă oile din turma lui Pathal azvârlite precum nişte vreascuri. Mâncătorii-de-stârvuri erau uimitor de sprinteni, repezindu-se să muşte

278

279

Kacy Barnett-Gramckow din pradă şi apucându-le cu nişte gheare ca nişte cângi. Ann. În se dădu în spate, ca şi când ar fi putut să se desprindă de acestorivelişte. Apucând-o de braţ, Sem zise:

— Repede! Trebuie să ducem turmele mai aproape de colibă. Akar, ultimul dintre verii lui Noe, slobozi un vaier de moarti1.

— Pathal, fratele meu! Cum ar fi putut ţine piept acelm şopârle-uriaşe? E mort! E mort!

— Mâncătorii-de-stârvuri trebuie să fi simţit mirosul de sângi zise Iafet, în vreme ce o ajută pe Ghinnah să adune lucrurile.

— Mâncătorii-de-stârvuri şi-au lepădat rostul lor pe

lume, zise Noe, tânguindu-se. Silnicia pământului i-a atins şi pe ei… aşa cum l-a atins şi pe om.

Palizi şi tăcuţi, se năpustiră cu toţii către coliba lui Noe.

— Şi eu ar trebui să îndur una ca asta? Chipul frumos al lin Tirtsah era acum schimonosit de furie, certându-le pe Annah; i Ghinnah în mijlocul turmelor care înconjurau coliba. Ar trebn i >., tac şi să privesc cum soţul meu şi familia sa îşi nimicesc avere, i (

— Da, te rog să taci! i-o întoarse Ghinnah. M-am săturat de văicăreli. Te-am ascultat ieri toată ziua. Până şi despicarea leşurilor mi-a făcut mai mare plăcere decât să te ascult pe tine. l. n pricina pentru care suntem acum aici e că am căutat să ne acu postim din calea acelor şopârle ucigaşe… cu toate că nu cred CI ţi-ar fi părut rău dacă ne omorau pe toţi!

Neatinsă de spusele lui Ghinnah, Tirtsah se întoarse către Annah.

— Tu înduri toată nebunia asta? Căsăpirea turmelor? Obosită şi nemulţumită, Annah zise:

— Da. Şi, fie că-ţi place, fie că nu, nici tu n-ai de ales. Acum, poţi să ne ajuţi sau să pleci înapoi în bordei. Dar, te rog, soro, s. şi nu mai spui nimic împotriva soţului tău şi a familiei lui.

Cerurile de odinioară

Annah se întoarse înapoi la spintecat leşuri. Simţea privirea lui Tirtsah, care se holba neputând să creadă ce vedea. *Curând va trebui să iei o hotărâre*, îi spuse Annah în gândul ei. *Ai să rămâi mu ai să pleci*?

Când intră în cort, în ziua următoare, Sem îngenunche lângă Annah şi o cuprinse în braţe. Îi spuse încet:

— Am găsit trupul lui Pathal şi l-am îngropat. Era zdrobit şi schilodit de abia l-am recunoscut. E bine totuşi

că acelor mâncă-tori-de-stârvuri nu le-a plăcut gustul cărnii de om.

Lovită în plin de spusele lui, Annah se cutremură şi îşi duse mâna la gură. *Nu te mai gândi la asta*, îşi porunci ea. *Mâncătorii-de-stârvuri mestecând trupul unui om şi apoi scuipându-l afară*. Neputând să-şi stăpânească greaţa, se năpusti afară din cort.

— Astăzi ne odihnim, zise Noe cu glas scăzut, cercetându-i pe toţi cu ochii săi întunecaţi, în timp ce îşi luau masa de dimineaţă. Nu mai e nimic de făcut. Mâine o să ne mutăm în arcă şi ne pregătim. Peste şapte zile vor veni apele.

— Cel Preaînalt te-a înştiinţat că a sosit vremea? îl întrebă Naomi ridicând privirea spre el.

— A sosit vremea, încuviinţă el, fără tragere de inimă. Annah simţi degetele calde şi bătătorite ale lui Sem cuprinzându-i mâna. Dregându-şi glasul, soţul ei zise:

— Atunci ar trebui să mergem să adunăm tot ce vrem să luăm din sălaşurile noastre.

— Nu, astăzi trebuie să vă odihniţi, porunci Noe cu asprime. Bucuraţi-vă de soare, de pământ şi de cer. Va fi ultima noastră zi de libertate şi de tihnă. Nu faceţi nimic altceva decât să vă

Cerurile de odinioară odihniţi şi să vă rugaţi. Pe mâine seară, toate lucrurile noastffi vor trebui să fie în arcă. Tot ce rămâne afară va fi nimicit… dupl cuvântul Celui Preaînalt.

Annah şi Sem părăsiră cortul, însoţiţi de Iafet, Ghinnah, Ham şi de ursuza Tirtsah. Neliniştită de fierberea ce se citea pe chipul lui Tirtsah şi de mâhnirea lui Ghinnah, Annah încetini pasul. Sem, Iafet şi Ham o luară

înainte, adânciţi în discuţia lor moho ratã. Ghinnah şi Tirtsah şovăiau dacă să-i vorbească lui Annah.

Ghinnah luă cuvântul, obrajii îmbujorându-i-se şi mai tare dl desperare:

— Încă mai eşti în acelaşi gând cu ei, Annah? Ar trebui să n-o mutăm în arcă mâine şi să lăsăm totul în urmă?

— Ma'adannah, ai *încuviinţat* că toată povestea asta e o ţii neală, îi aruncă Tirtsah, dându-se de partea lui Ghinnah. Au măcelărit aproape toate oile, boii şi caprele. Iar acum, trebuie şi ne părăsim sălaşurile? Nu, n-am să fac aşa ceva!

— Şi ce s-ar putea întâmpla dacă vi le părăsiţi? întrebă Annah privindu-le hotărâtă să nu cedeze. Nu sunteţi de acord cu suin voştri. Dar sunt soţii voştri şi, câtă vreme nu aveţi de gând să i părăsiţi, n-ar fi mai bine să intraţi în arcă măcar pentru şapte zilei la sfârşit, se va vedea cine a avut dreptate... voi sau soţii voştri iar dacă voi veţi avea câştig de cauză, veţi avea o viaţă întreagl la dispoziţie să râdeţi de ei. Acum, mă duc să mă odihnesc şi-s. mă bucur de această zi de tihnă.

— Eşti mai frumoasă decât cerul. Mai degrabă m-aş uita la tine.

— Lacomule. Annah îşi frecă nasul de barba lui. Am fost la cheremul tău toată ziua. Nu te-ai săturat de mine?

Sem râse.

— Niciodată n-am să mă satur.

Un fluierat scurt le curmă discuţia. Se întoarseră şi îi văzură pe Ham, Iafet şi Ghinnah alergând spre ei în lumina tulbure a serii. Ham părea deznădăjduit şi îi privea cu ochii măriţi.

Se agăţă de Sem, zicând:

— Tirtsah a fost furioasă toată ziua. Ne-am certat şi ea a fugit în pădure şi acum n-o mai găsesc. Ajută-mă să

dau de ea.

Annah simţi broboane reci de sudoare pe frunte, pe braţe şi pe şira spinării. Dacă Tirtsah l-a părăsit pe Ham, unde ar fi putut să meargă dacă nu în tabăra de peste râu? Fără niciun cuvânt, Annah se repezi printre copaci spre pod.

Annah stătea lângă Sem, aproape de vatră, bucurându-se dl focul făcut mai devreme ca de obicei şi de primele umbre an amurgului. Surâzând, Sem o sărută pe păr, pe frunte şi pe buza

282

283

Cerurile de odinioară

Capitolul 21

\bia trăgându-şi răsuflarea, Annah trecu podul urmată di Sem şi Ham. Iafet şi Ghinnah rămaseră de cealaltă parte a râului nădăjduind că Tirtsah nu îi părăsise de tot. *Oare meriţi tu să m batem capul*? o întrebă Annah pe Tirtsah în gând, cuprinsă de un val tot mai puternic de frică. *Oare meriţi să-mi pun viaţa în primei die pentru tine*? *Dacă mă găseşte cineva din tabără de partea asta u râului, am să fiu ucisă*.

Annah îşi lăsă spaimele deoparte şi se năpusti de pe malul ră 11 lui către copaci. Fără-ndoială că, dacă Cel Preaînalt hotărâse să izbăvească din tabără, n-avea să se răzgândească tocmai acum.

— Annah! strigă Sem, suficient de tare cât să-i atragă atenţia Opreşte-te. Nu putem năvăli aşa în tabără. Stai să cercetăm prin pădure. Iar dacă n-o găsim aici, să punem ceva la cale.

— Dacă a intrat în tabără, atunci am pierdut-o, şopti Ann. În Se opri la umbra unor tufişuri, încleştându-şi pumnii pe stom. u Dacă mergem după ea acolo, o să fim ucişi.

— Dacă Tirtsah a intrat în aşezarea lor, atunci am să merg eu însumi după ea, le spuse Ham. Iar dacă nu mă mai întorc, atu în i spuneţi-le părinţilor mei să nu vină să mă caute. Privindu-i pe Sem şi pe Annah în ochi, adăugă: Cuvintele acestea sunt şi pentru voi. Orice s-ar întâmpla, să nu veniţi după mine. De ce să fim cu toţii în primejdie de moarte?

— O să discutăm mai târziu despre asta, îi răspunse Sem, cercetând drumul, călcând cu grijă printre rădăcinile încâlcite ale copacului cu flori de miere. Se întunecă; să ne rugăm s-o găsim cât mai degrabă pe Tirtsah.

Nu o simt prin preajmă, se gândi Annah, teama făcându-i inima să zvâcnească năvalnic. Încerca să se liniştească. Poate că Tirtsah nici nu trecuse podul ca să meargă în tabără. Poate că, acum, se perpelea în jurul focului, aşteptându-l pe Ham. *Mă rog să fie acolo*, cugetă Annah, *căci sunt încredinţată că nu-i printre copaci*.

Căutară de-a lungul malului, până la marginea aşezării. Când ajunseră dincolo de pădurice, soarele deja apunea şi umbrele creşteau repede. Ghemuindu-se lângă Sem şi Ham în umbra copacilor, Annah cercetă colibele de la care se înălţa fumul focurilor de seară. *Nu mi-e dor de niciunul dintre voi*, îşi spuse ea.

— Acolo trebuie să fie, rosti Ham anevoie.

La fel de şovăielnică, Annah îşi mută privirea către câmpul întins dinaintea lor. Nimic nu ieşea în evidenţă decât bătrânul Copac al Evei – singurul loc, pricepu ea numaidecât, unde s-ar fi putut ascunde Tirtsah dacă era speriată.

Însufleţită, îl înghionti pe Sem ca să-i atragă atenţia:

— Tirtsah ar putea să fie în Copacul Evei! Stăteam adesea în el dimineţile. Lasă-mă să mă duc să văd; dacă e încă furioasă, ar fi mai de aşteptat să vorbească cu mine decât cu oricare dintre voi.

— E deja destul de întuneric încât să nu fii văzută, se învoi numaidecât Ham.

Sem o mângâie pe Annah pe faţă şi îi vorbi cu îngrijorare în glas:

— Dacă nu e în copac, te rog, întoarce-te aici degrabă. Nu te duce în tabără.

284

285

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— N-am de gând să mai ajung vreodată în tabăra aia, îl armah, fiecare cuvânt fiind rostit cu toată inima. Dacă nu e copac, mă întorc îndată. Dar dacă e acolo, trebuie să-mi lăsa îi puţină vreme să vorbesc cu ea.

Aplecată de spate, Annah porni în goană peste câmp. Ce *mi-ar plăcea ca acest copac să fie de partea cealaltă a răului*, cugetă *em* admirând ramurile mari şi îmbietoare. *Nu este pe lumea asta vreun copac nici măcar pe jumătate atât de minunat*. Fu bucuroasă că poate să atingă din nou Copacul Evei, când ajunse la el. Iar bucuria îi fu cu atât mai mare cu cât simţi că există o făptură omenea să i ascunsă printre ramurile groase.

Annah se prinse de ramura cea mai jos şi se caţără cu uşurinţă, Ştia fiecare ciot din acel copac, aşa că nu trebuia să aibă grijă unde pune mâna sau piciorul. În schimb, se preocupa s-o vadl pe Tirtsah. Tirtsah se căţărase sus, în căuşul unei ramuri şi privei spre tabără. Nu-şi întoarse privirea către Annah cu toate că ştia fără-ndoială, că era acolo. Căţărându-se pe o ramură învecinai, i, Annah se aşează, oftând uşurată.

Statură tăcute, preţ de câteva clipe, după care Tirtsah începu:

— De ce ai venit să mă cauţi?

Annah nu-i răspunse, ci, cu privirile aţintite la tabără,

îi zise:

— Ultima oară când am stat în acest copac a fost în noaptei morţilor. Am ascultat cum toată suflarea din tabără o vâna *pl* Iltani, soţia fratelui meu. Erau atât de porniţi să ucidă pe cinev. i, încât nu le mai păsa al cui sânge va fi vărsat. Am stat toată noaptea pe creanga de deasupra ta.

Tirtsah se uită în tăcere la acea ramură.

Cu privirea întunecată, Annah îşi urmă firul poveştii:

— În acea noapte a murit mama. Şi Iltani. Când gonacii din tabără au prins-o, i-au tăiat beregata, pentru că şi ea îl ucisese lv Chathath, cel de-al doilea frate al meu. Înghiţind în sec, adăugi Eu ar fi trebuit să mor, nu Chathath. Când i-am văzut trupul mori a doua zi, am fost cât pe ce să-mi pierd minţile. Gândurile îmi

hoinăreau fără ţintă şi nu-mi găseam cuvintele. Am rătăcit până la râu, ca o făptură neînsemnată şi fără minte. Sem era atât de încredinţat că voi încerca să-mi iau viaţa, încât a stăruit pe lângă mama Naomi să-i plătească fratelui meu o zestre pentru mine. Cum Tirtsah tăcea, Annah zise mai departe:

— Yerakh a fost mereu nespus de lacom. M-a dat a doua zi lui Sem fără să şovăiască. Dar dacă mi-ar fi putut citi gândurile, m-ar fi ucis pe loc. Dacă vreun locuitor din tabără m-ar găsi aici, m-ar ucide şi ar putea cere de la el o răsplată.

Tirtsah se uită înmărmurită la Annah.

— Şi atunci ce cauţi aici? De ce îţi pui viaţa în primejdie pentru mine?

Annah oftă, alegându-şi cu grijă cuvintele:

— Tirtsah, soţul tău te iubeşte. Prin căsătorie, ne-a făcut surori. Şi iată-mă aici, surioară, pentru că aşa se poartă cei din familie ca să poată răzbi. Au grijă unii de alţii şi fiecăruia îi pasă de toţi ceilalţi, până la moarte, dacă

e nevoie. Trebuie să ştii că Ham e gata să meargă în tabără după tine, cu toate că ştie că nu va fi bine primit acolo.

— L-ar ucide doar pentru că mă caută pe mine?

— Da. Apoi i-ar arunca trupul şi ar râde. Ham ar fi dat uitării numaidecât. Dar de tine ar fi mai rău… căci te-ar lăsa cu viaţă. Annah se ruga ca Tirtsah să ia aminte: Dacă te duci în tabără, bărbaţii de acolo te vor lua şi te vor folosi după pofta inimii, căci nu e cine să te apere. Femeile au să te urască pentru că eşti frumoasă. Mai târziu, bărbaţii se vor sătura de tine şi va trebui să cauţi o cale să rămâi în viaţă. Dar nimeni nu va voi să te ajute, căci n-ai nimic de preţ în ochii lor decât frumuseţea. Dacă vei dispărea sau vei muri, nimeni n-are să-ţi simtă lipsa. Şi, adăugă ea, moartea ţi se va trage, aproape sigur, de la sălbăticia vreunui locuitor al taberei.

— Aşa m-am gândit şi eu, recunoscu Tirtsah. Îndreptându-se puţin de spate, trase aer în piept, înfuriată. Sunt încolţită! N-am de ales decât să mă întorc la familia nebunului de Noe!

— *Vei avea* de ales, i-o întoarse Annah, simţind jignirea lui Noe. Şi vei putea să alegi pentru că tatăl soţului tău nu e nebun E blând şi iubitor. Va fi îndurător cu tine, chiar dacă-l urăşti întocmai cum Cel Preaînalt este îndurător cu tine, Tirtsah, în toate că L urăşti.

Văzând că Tirtsah se încordează ţâfnoasă, Annah scrâşni din dinţi, luptând să nu-şi piardă răbdarea.

Când se încredinţa că poate vorbi, Annah zise:

— Tirtsah, ascultă la mine. Rămâi cu soţul tău următoarele şapte zile. În a opta zi, dacă nu se va fi întâmplat nimic, atunci poţi să ne râzi în faţă şi să ceri să

te întorci la ai tăi, pe unde s-or 11 aflând. Soţul tău, fraţii lui şi tatăl lor vor lua aminte la cerereal, ştiu asta pentru că şi Iafet i-a dat prilejul lui Ghinnah să aleagii în ziua nunţii lor. De asemenea, dacă nu se întâmplă nimic şi vei dori să pleci, o să-ţi dau tot aurul care mi-a mai rămas.

— Dar tu nu prea crezi că va mai fi şi o a opta zi, zise Tirtsah, mai îmbunată.

Annah ridică din umeri.

— După cum ţi-am spus de dimineaţă, vorbele unora se voi adeveri. Ei bine, fii cinstită, dacă nu va mai fi o a opta zi, nu ţiu dori mai degrabă să fii împreună cu noi? Te rog, Tirtsah, hai şi coborâm din copac înainte să pornească Ham să te caute în tabăr.i

Neîncrezătoare, Tirtsah se aplecă spre Annah.

— Vei stărui pe lângă soţul meu şi familia lui să-mi dea drumul dacă nu vreau să rămân?

— Da, se învoi Annah. Dacă însă nu mă crezi, poţi să-ţi încerci norocul în tabără.

— Nu, vin cu tine, zise Tirtsah morocănoasă.

Coborâră din copac, apoi trecură în grabă peste câmp. Cu toate că şi cele din urmă raze ale soarelui se stinseseră, dacă ar fi ieşit cineva din tabără la câmp, le-ar fi văzut numaidecât po Annah şi Tirtsah. Când ajunseră la adăpostul copacilor, Annah tremura de uşurare.

Sem se repezi s-o îmbrăţişeze.

— Deja eram gata să venim după tine.

Surâzând, Annah se întoarse către Ham şi Tirtsah. Cei doi stăteau tăcuţi în întuneric.

Tirtsah luă cuvântul, vădit tulburată, dar încercând să-şi păstreze mândria, ba chiar să pară niţel dispreţuitoare.

— Rămân cu tine opt zile. După aceea, dacă voi fi la fel de nefericită, vreau să mă duci înapoi la casa tatălui meu.

Ham răsuflă uşurat, întinzând mâna spre Tirtsah, semn că se învoieşte.

— Fie după cuvântul tău. Opt zile.

Codindu-se, Tirtsah luă până la urmă mâna lui Ham, în vreme ce Annah se sprijini mulţumitoare de Sem.

Cuprinzând-o pe după umeri pe Annah, Sem zise:

— Haideţi să plecăm de aici. Sunt încredinţat că Iafet şi Ghinnah se întreabă pe unde om fi.

Fără şovăire, porniră toţi patru în grabă către pod pe drumul luminat de stele şi de lună.

Annah întinse peste aşternut o acoperitoare curată, apoi cercetă odaia pe care avea s-o împartă cu soţul ei. Rogojinile erau moi sub picioare, iar în aer mirosea a paie curate, căci tocmai umpluse strujacul. De asemenea, pernele din piele le umpluse cu nişte ierburi uscate, frumos mirositoare şi cu nişte mătase ca firul de păr, culeasă dintr-un copac. Puţin mai devreme, Sem o ajutase să-şi mute sipetul cu calabalâcuri lângă peretele cel mai îndepărtat, înăuntru erau veşmintele lor, uneltele de cioplit ale lui Sem şi cele de prelucrat aurul ale lui Annah, vălul ei şi traista. În sfârşit, Annah isprăvise de săvârşit şi cele din urmă îndatoriri: curăţase candelele, aruncase fitilele şi le adăpostise în ladă. Aceasta fusese porunca lui Noe, căci nu puteau să rişte un foc pornit de la candelă.

288

289

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Mă-adanna-a-ah, răsună glasul zglobiu al lui Ghinnali prin arcă. Eu mi-am terminat treburile. Nu mai vii cu mine pân’.1 afară?

— Vin numaidecât, Ghinnah. Annah surâse în sinea ei, în vreme ce tocmai ajungea sub porţiunea luminată de fereastra dt sus a arcei.

Ghinnah avea nevoie mereu de un tovarăş ori de câte ori intra sau ieşea din arcă, ca un copil care are nevoie de încurajare. Nici Tirtsah nu părea prea sigură pe sine. Annah o găsise rătăcind prin arcă de dimineaţă, holbându-se la toate cele, vădit mâhnită şi dispreţuitoare – până ce Annah o îmboldi să iasă afară, la soa n

Acum Annah ieşi la lumina zilei împreună cu Ghinnah, uitându-se la babilonia de dedesubt. Porţiunea din dosul arca era doldora de unelte, piei sărate, baloţi de rogojini, lăzi şi nenumărate coşuri cu merinde, aduse din cămara lui Naomi. Pesemne că Tirtsah era la cort, să-i dea o mână de ajutor lui Naomi, ins. i Noe stătea în mijlocul harababurii, dojenindu-l pe vărul său Aka D

— Poţi să rămâi sau să pleci, cum ţi-i voia, îi spunea Noe lui Akar. Dar se vede că nu iei seama la ce spun, aşa că nu mai contează ce faci.

— Nu mai contează? Burzuluit, Akar zise: Te-am slujit ani întregi… iar acum îmi spui că nu mai contează? Nu, n-o să scad aşa uşor de mine!

— Atunci, rămâi, zise Noe, adunând nişte unelte şi căutaml din ochi cutea şi mojarul. Poţi să rămâi în coliba noastră, dac doreşti. Cum vrei tu, Akar. Curând nu vom mai avea nevoie ori cum de ea.

Dându-şi ochii peste cap, Akar zise zeflemitor:

— Mai slăbeşte-mă cu Cel Preaînalt ăsta al tău.

— N-o să te mai sâcâi. Noe le făcu semn lui Ham şi Iafet, care tocmai ieşeau din colibă, încărcaţi cu ultimele coşuri de gram din cămară.

— Nu uitaţi, băieţi, că trebuie să aducem cutea şi mojarul mamei în arcă cât mai degrabă.

— Atunci nu ai nimic altceva să-mi spui? întrebă Akar, bătându-l nerăbdător pe spate pe Noe.

— Ce să-ţi mai spun dacă oricum nu vrei să mă asculţi? îi răspunse Noe, la capătul răbdării. Îţi mai spun o

dată: dacă nu vrei să te desparţi de noi, atunci rămâi la noapte în colibă. Iar acum, ai grijă de tine şi lasă-mă să-mi termin treburile.

În vreme ce Noe îşi dojenea vărul, Annah zări o pereche de păsări minunat colorate, în nuanţe strălucitoare de verde şi auriu, cu ciocuri negre coroiate, şezând pe umerii şi braţele lui Noe.

Noe le făcu cu ochiul, după care chicoti.

— Aţi ajuns cam devreme, le zise el. Şi m-aţi prins în mijlocul treburilor. Privind în jur, le zări pe Annah şi pe Ghinnah. Surâzându-le, făcu semn înspre perechea de păsări: Fetele mele, veniţi să duceţi păsările astea în arcă. Mă rog ca Cel Preaînalt să nu fi rânduit ca toate creaturile să poposească pe mine atunci când mă găsesc… ar putea fi destul de supărător.

Încântată şi înveselită, Annah se duse la socrul ei şi-şi oferi umărul păsărilor cu verde şi auriu. Acestea se mutară, fără să şovăie. Cea mai mică, femela, bâjbâi spre părul lui Annah, pesemne văzând podoabele strălucitoare din aur.

— Nu ţi le dau, şopti Annah în vreme ce pasărea i le ciugulea. Oricum nu ai nevoie de ele, căci eşti minunată aşa cum te-a creat Cel Preaînalt, drăguţo. Hai-hai.

— Fiul tău nu merita altă soţie, rânji Akar, ţintuind-o cu privirea pe Annah. E la fel de caraghioasă ca şi voi. Dacă ar fi nevastă-mea, i-aş trage o mamă de bătaie pentru că vorbeşte bazaconii din astea cu păsările.

— Însă nu e soţia ta, îi răspunse Noe, tăindu-i elanul. Vere, pleacă sau rămâi, cum vrei, însă nu ne mai sâcâi.

Speriată, Annah îşi plecă privirile, nelăsând să se citească nimic pe chipul ei, în vreme ce urca taluzul către arcă. Ghinnah

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară o urmă tăcută, cărând un coş cu blide şi oale de gătit. Când ajunseră în arcă, departe de Akar, Ghinnah zise:

— Cred că tocmai am văzut-o şi eu pe Annah făptura-de-nimic.

— Un vechi năravv, recunoscu Annah. Voiam să scap de Akar. Şi mă mai gândeam că, dacă nu s-ar fi îndurat Cel Preaînalt, puteam fi dată unui astfel de bărbat – unul pentru care e o plăcere să-şi bată soţia.

— Toţi bărbaţii îşi bat soţiile, zise Ghinnah, de parcă ar fi fost un dat al sorţii.

— Nu şi cei din familia lui Noe.

Neavând ce să răspundă, Ghinnah ridică din umeri şi o urmă pe Annah către taluzul ce pornea de la catul din mijloc şi urca la catul de sus. Păsările deveniră neliniştite, plimbându-se pe umerii şi braţele lui Annah. În cele din urmă, femela se cocoţă pe creştetul tinerei, făcând-o şi pe Annah să se neliniştească în vreme q] le ducea către cuiburile din cuştile de sus. Ghinnah lăsă jos coşii cu vase şi trase perdeaua ca Annah să poată pune păsările pe una dintre ramurile ce fuseseră prinse înăuntru. Cum ajunseră acolo, păsările începură să bată vertiginos din aripi, lăsând să cad. i peste Annah un puf moale şi verzui. Annah rămase nemişcaţi ferindu-şi ochii cu mâna de aripile care-i loveau creştetul. Dai.1 ar fi făcut vreo mişcare mai bruscă, le-ar fi speriat şi mai taro. Rămasă afară, Ghinnah îşi frângea mâinile neliniştită.

— Annah, ce-i cu ele? Ce să fac?

Străduindu-se să se ţină pe picioare, Annah răspunse:

— Du-te şi cheamă-l pe tatăl soţilor noştri.

Annah aşteptă în arcă, încercând să nu-şi piardă cumpătul Păsările zburau de colo colo, vrând parcă să scape. Annah ei. i uimită de repeziciunea cu care zburau şi

ocoleau nenumăratele ramuri. Apoi, dintr-odată, se aşezară una lângă alta, cuminţi, di parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. O clipă mai târziu, Annah simţi că se apropie Noe, care tocmai urca pe taluz. Gâfâia, urmat di nerăbdătoarea Ghinnah.

— Fiica mea, trag nădejde că n-ai dat părul pe pene. Hai afară, dragă pasăre!

— S-au speriat, îl lămuri Annah. Dar în clipa în care ai intrat în arcă, s-au liniştit. Au simţit înaintea mea că vii.

În vreme ce Annah se strecură afară din îngrăditură, Ghinnah începu să-i culeagă pene din păr, mai liniştită acum, şi râse.

— Annah, dar să ştii că îţi stă chiar bine cu pene în păr. Ar trebui să le arătăm şi lui Naomi şi lui Tirtsah această nouă găteală.

Noe îşi drese glasul, ca şi când i-ar fi părut rău că trebuie să le curme sporovăială.

— Fetele mele, mergeţi să le spuneţi soţilor voştri că eu nu mai pot pleca afară din arcă. Dacă aceste două vietăţi au venit deja, în curând vor sosi şi altele. Nu mai avem mult timp.

În vreme ce ieşeau din arcă, Ghinnah pufni neîncrezătoare:

— Vin două păsări, iar el zice că nu mai avem mult timp. Va fi nevoie de mai mult decât de o pereche de păsări ca să mă las înduplecată. Semeţindu-şi capul, o luă înaintea lui Annah şi ieşi afară.

— Turmele au fost neliniştite toată săptămâna, bodogăni NTaham, cuvintele sale răzbătând prin acoperişul de ierburi al colibei. Aşezat alături, pe o rogojină, Yerakh mormăi în barbă şi îşi pironi privirea către foc. Încruntat, Naham adăugă: Soţiile mele îmi spun că au văzut nenumărate vietăţi de partea cealaltă a râului, toate îndreptându-se către miazănoapte. Dar, la cât de

neghioabe sunt femeile, mai bine nu le-aş da ascultare.

Yerakh mârâi iarăşi.

Înfuriat, Naham îl înghionti pe Yerakh.

— La ce-mi stai pe aici, prietene, dacă nu-mi vorbeşti? Unde ţi-e veselia? Dacă nu mai ai chef de viaţă, Yerakh, de ce nu-ţi iei zilele numaidecât? Nu ţi-am spus până acum, dar de când

292

293

Kacy Barnett-Gramckow

Annah-care-nu-e-Annah a aruncat blestemul asupra ta... parei nu mai eşti bărbat. Ar trebui să-mi caut alt tovarăş, căruia's. i i placă petrecerile, jocurile, femeile... şi răzbunarea. Yerakh ridică privirea.

— Ce răzbunare? Cine te-a călcat pe bătătură?

— Cine? trânti Naham, scuipând în foc. Nu de mine, ci de tine e vorba. Ascultă, prietene, au trecut deja luni de zile. Încă eşti vin Ce altă dovadă îţi trebuie că nevolnica de soră-ta a greşit blestflmându-te? Ar trebui să fierbi de mânie! S-a folosit de cuvinte» acelea ca să scape de mâna ta şi să-ţi fure orice bucurie. Pufnind, Naham mai zise: Jur, Yerakh, că, dacă drăguţa de nevastă-ta se mai plânge soţiilor mele că nu o mai doreşti, o s-o iau eu... dacă tot ai uitat cum e să fii bărbat.

Yerakh îl privi cu dispreţ.

— Ţie-ţi dă mâna să vorbeşti. Tu nu simţi acea prezent. i mereu împotrivă-ţi. Nu ai văzut spaima lui Nachash... care nu s-a temut niciodată de nimic, până acum.

— Iată încă un temei s-o ucidem pe acea Annah-care-nu e-Annah.

Când Yerakh îşi plecă iarăşi capul încruntat, Naham îi zise iarăşi:

— Dacă n-o ucizi tu, o ucid eu. Frica te-a făcut slab.

Ea – Anna 11 aia – l-a schimbat chiar şi pe Tseb-iy. El jură că ea le-a întors pl toate femeile împotriva lui, silindu-l să se însoare.

Când veni vorba despre Tseb-iy, care alesese în sfârşit să se însoare cu Yediydah, frumoasa soră mai mică a lui K'nan, cea ni buze cărnoase, Yerakh zise zeflemitor:

— Tseb-iy se însoară pentru că toate femeile din tabără s-au săturat de el şi nu mai cedează la farmecele lui. Însă nevasta lui trebuie să-l primească, fie că s-a săturat de el, fie că nu.

— Atunci, i-o întoarse Naham, dacă tu nu crezi când Tseb-iy spune că *a fost* blestemat de sora ta, de ce te-aş crede eu pe tine că ai fost blestemat? Ascultă la mine, ar trebui s-o ucidem

Cerurile de odinioară pe creatura-Annah. O căsăpesc eu, căci nu mă tem de ea. De fapt… Naham se opri, lingându-şibuzele… mi-ar face plăcere.

— Atunci fă-o chiar mâine, se învoi Yerakh, lăsându-se în sfârşit înduplecat, ba chiar părând încântat de acest gând. Vin cu tine, o să ne furişăm în timpul ospăţului de nuntă a lui Tseb-iy. Şi poţi să faci cu ea orice îţi va plăcea, eu voi sta deoparte până când o văd moartă.

— Fricosule!

Pentru prima dată, după săptămâni întregi, Yerakh râse.

Annah lucra împreună cu Ghinnah la cuştile şi ţarcurile de la catul din mijloc. În vreme ce lucrau, se minuna de liniştea şi orânduiala în care intrau toate făpturile la locurile lor. Toate păreau atrase de Noe. Şi toate erau nespus de ascultătoare. Până şi mâncătorii-de-stârvuri, după toate soiurile lor, cu gheare, cu colţi, cu coarne, se lăsau conduşi ca nişte mieluşei.

— Uită-te la ele, zise Ghinnah, în vreme ce mai înnădea o îngrăditură în care erau adăpostite două

creaturi mătăhăloase, fără păr şi cu un singur corn. Nu-mi vine a crede.

Annah nu-i răspunse, căci atenţia i se îndreptă către Sem. Acesta tocmai trecuse prin spatele ei şi o atinse, văzându-şi apoi de treburi, urcând spre ultimul cât cu o pereche de şobolani şi cu una de creaturi cu ochii mari, ce locuiau în copaci şi le plăcea să stea pe întuneric. Alte animale treceau prin spatele lui Annah, fiecare căutându-şi parcă cotlonul, locul şi catul potrivit din arcă. Rotindu-şi privirile, Annah o zări pe Tirtsah coborând de pe taluzul de sus, cu ochii mari şi cam deznădăjduită.

Tirtsah îi şopti lui Annah:

— Nu se poate aşa ceva. Prin ferestre vin necontenit păsări, unele din soiuri cu totul necunoscute mie!

— Le ajuţi să-şi găsească cuiburile îngrădite? îi răspunse Annah tot în şoaptă, în vreme ce închidea nişte cuşti mai mici, dl pe lângă peretele arcei.

— Mama-Naomi şi Iafet sunt acolo sus chiar acum, răspunse Tirtsah cam derutată. Cercetă catul din mijloc. Soţul meu pe unde-i?

Annah îşi reţinu un surâs. Mare parte din săptămână, Tirtsah se ferise de Ham. Acum însă, iată că îl căuta.

— Lucrează la catul de jos.

— Pe întuneric? întrebă Tirtsah, cam descumpănită la acest gând.

— Câteva raze de lumină pătrund şi acolo, zise Annah, ca s-o încurajeze. În orice caz, şi soţul meu e cu el. Iar Ham are şi o torţi

Tirtsah făcu ochii mari de îngrijorare, în vreme ce se îndepărtă către taluzul ce cobora către catul de jos.

Ridicând din umeri, Annah îşi văzu mai departe de treabă, mai îndrumând un ani mal, mai ajutând altul. Din când în când, se oprea să se minunezi de câte o făptură. Fiecare animal era tânăr, sănătos şi, pesemne, cel mai desăvârşit din soiul lui. Annah era uimită şi se desfăl. i de frumuseţea şi nemaipomenita felurime, dar şi de asemănările dintre creaturi. îi spuse Celui Preaînalt în gândul ei: *Ce bucii în trebuie să fi avut când ai creat toate aceste animale*!

— Ia uite, făcu Ghinnah spre Annah, râzând. Ridică cu grijă o creatură mică, îndesată, ţepoasă şi cu blană de culoare închisă cu un botişor parcă întristat şi picioruşe cu gheare. Şi tovarăşa lui arată la fel. Ce ghemotoace ciudate!

— Pesemne că le place să scurme, cugetă Annah cu glas tare. Pune-i într-o cuşcă întunecoasă cu multe frunze şi paie.

— Tu nu ştii de şagă, se bosumflă Ghinnah, căutând un cotlon potrivit.

Când trecu de jumătatea zilei, puhoiul de animale se mai împuţina, până ce nu mai veni niciunul. Arca se cufundă într-o tăcere de mormânt, ce aducea o aşteptare înfiorătoare. Annali privi uimită în jur. Naomi şi Iafet coborâră de la catul de sus şi păreau înmărmuriţi. Sem, Ham şi Tirtsah se iviră de la catul de jos, stingându-şi torţele cu apă şi mijindu-şi ochii în vreme ce se apropiau de intrarea mare, unde stătea Noe.

Derutată, Annah porni pe urma lui Sem către uşă. Akar, vărul lui Noe, îl necăjea pe acesta de la poalele taluzului.

— Şi acum ce ai de gând, după ce ai chemat la tine atâta puzderie de animale? Ce şmecherie ai făcut, ha? Prostănacule, curând va trebui să te descotoroseşti de ele. Şi nu uita că mi-ai dat mie coliba ta.

— N-am putea să-i trântim uşa în nas? întrebă Ham.

Fără să mai aştepte vreun răspuns, apucă o frânghie groasă, care era petrecută prin nişte belciuge de fier prinse în cadrul uşii. Noe le făcu semn lui Sem şi Iafet, care apucară funia din partea dreaptă, iar Noe se duse să-l ajute pe Ham.

— Trageţi, porunci Noe.

Privindu-i cum trag de frânghie, Annah îşi ţinu răsuflarea. Funia se încorda, dar uşa nici nu se clinti. Akar începu să râdă pe înfundate, de afară:

— Neghiobilor, nici măcar să închideţi uşa nu sunteţi în stare.

— Fata mea, hai să le dăm o mână de ajutor, o îndemnă Naomi pe Annah.

Dar nu apucară bine să prindă de funii, că uşa începu să se ridice. Annah înghiţi în sec, holbându-se zăpăcită. *Funiile sunt moi, dar uşa se închide. Cum e cu putinţă*?

— Cuvântul cel Viu, zise Noe, lăsând funia din mână. Bărbaţii se îndepărtară de uşă. Akar începu să strige de afară:

— Aşteptaţi! Aşteptaţi!

Annah simţi că i se usucă gura. Nu era în stare să se mişte. Stătea încremenită, uitându-se cum uşa cea mare se închide încet, împinsă parcă de o mână nevăzută. *Asta nu e în închipuirea mea*, îşi spuse Annah, cu ochii pironiţi la uşă. Acum nu se mai auzea ţipând glasul rugător al lui Akar, căci uşa îl închisese afară.

Un val de căldură veni dinspre uşă, iar mirosul de smoală şi lemn se amestecă în aer.

— Pecetluieşte uşa cu însăşi mâna Sa, zise Noe triumfător, privind spre uşă şi bucurându-se ca un copil. Oh, Cel Preaînalt! Pe urmă, căldura se împrăştie. Deodată,

Noe se întoarse către qj Grăbiţi-vă! Aţi terminat de închis toate cuştile şi ţarcurile? Daci da, atunci urcaţi îndată la ultimul cât. Hai, hai, hai! Dădea din mâini îndemnându-i pe Annah şi pe ceilalţi.

Sem o apucă pe Annah de mână, îndepărtând-o de uşa cea mare. Acum alergau cu toţii. *Ca oile*, cugetă Annah, în vreme iv se căţărau pe taluzul din mijloc. Şi, tot cam ca oile, se năpustiră cu toţii către acelaşi loc: împrejurul vetrei în care ardea mocnit focul.

Preţ de o clipă, se prinseră doi câte doi – fiecare bărbat cu soţi.) lui – privindu-se, nevenindu-le să creadă ce văzuseră cu ochii lor. Pe urmă, arca începu să se mişte şi să se cutremure. Iar tiv murul se înteţi, până ce fură siliţi să îngenuncheze, agăţându-se de podeaua tencuită cu smoală şi unii de alţii. Ghinnah începu să ţipe şi să plângă. Asudând, Annah pipăi să dea de Sem, cu gâtând: *Ăsta e mai rău decât toate cele dinainte*. În clipa următoare, Annah auzi, dinspre ferestrele de sus, un bubuit răsunător, ca cum cerul şi pământul s-ar fi crăpat şi s-ar fi sfărâmat în nenumărate bucăţele. Îngrozită şi de-abia mai simţind că soţul ei o îmbrăţişase, Annah începu să se roage.

Capitolul 22

1 erakh îl conducea pe Naham de-a lungul malului, către pod, sporovăind necontenit.

— De un lucru sunt încredinţat, în ce o priveşte pe Annah: n-o să stea prea multă vreme în coliba lui Noe. îi place să hoinărească pe afară. N-avem decât să stăm la pândă.

— Ar fi trebuit să mi-o dai cu luni în urmă, când ţi-am cerut-o, zise Naham cu glas tunător şi surâzând zeflemitor. Acum nu ne-ar mai da bătăi de cap.

— Cui i-ar fi trecut prin minte că o să fie aşa o pacoste? bombăni Yerakh mohorât. Când ai s-o vezi, n-ai s-o recunoşti. Se opri lângă pod, lăsându-l pe Naham să

treacă primul. Naham privi neîncrezător, scuturând din cap.

— Ia-o tu înainte, căci podul ăsta a fost făcut pentru oameni neînsemnaţi şi de rând.

— Chiar aşa? întrebă Yerakh, trăgând nădejde să-l aţâţe pe Naham să treacă el primul. Crezi că o să se rupă cu tine şi o să cazi în râu? Acum cine e fricosul?

— Treci tu primul! îi porunci Naham ameninţător, strângându-şi pumnii uriaşi.

Codindu-se, Yerakh se urni totuşi din loc. Spaimele lui căpă-tară acum un glas în mintea sa, aducându-i aminte ameninţările lui Annah, dar acum răsunau mult mai aspru. *Nebunule*! *Ai adăpostit-o pe Nachash*. *Ţi-ai ucis tatăl*. *Ai pus mâna la moartea mamei tale*, *a soţiei şi a fraţilor tăi*, *iar acum vrei să mai iei o viaţă*. *Eşti blestemat*!

Glasul părea să fi isprăvit, când un nou gând îi răsări lui Yerakh în minte: *Picioarele tale te duc către pierzanie*. Cutremurai, se opri pe podul mişcător din funii şi stuf. Podul se cutremură, făcându-l să se clatine. Fără să se întoarcă, îi strigă lui Naham:

— Nu mai clătina podul!

— Nu eu îl clatin, urlă Naham de pe mal. Un cutremur de pământ îl mişcă!

În vreme ce urla Naham, cutremurul se înteţi, însoţit de nişte mugete ce răsunau din pântecele pământului. Dintr-odată, Yerakh se prăbuşi de pe picioare şi porni să se târască pe burtă, către miazănoapte, încleştându-şi mâinile pe funiile podului, îngrozit, privi spre Naham, dar uriaşul căzuse în genunchi. Toată puterea lui nu era de ajuns să-l ţină pe picioare. Yerakh auzi un huruit fără seamăn care se ridica din măruntaiele pământului până în înaltul cerului.

În aceeaşi clipă, văzu în depărtare ţâş nind din pământ nişte trâmbe de apă şi stâlpi de fum, către cerul trandafiriu, sfâşiindu-l.

Yerakh se holba, neputând nici să urle, atât era de îngrozit. Nişte valuri colosale cotropiră înaltul de la răsărit la apus, de parcă tot cerul ar fi fost făcut din ape.

Suflul stârnit de acele valuri de pe cer şi de pământul ce se cutremura făcură ca cei doi copaci care sprijineau podul pe malu I de răsărit să se încline ameninţător spre Yerakh.

Năpădit de spaimă, acesta se apucă strâns de pod în vreme ce fu atras în vâltoare. Apa îi năvăli în faţă, făcându-l să ridice capul, trăgând cu deznădejde aer. Zbătându-se să nu scape funi.i

Cerurile de odinioară din mână, Yerakh apucă să-l vază pe Naham pe vârful unui val înspumat. Fusese luat la vale, urlând şi văitându-se, toată puterea lui fiind zadarnică.

Deodată, un vuiet cotropitor ajunse la urechile lui Yerakh, iar puterea apelor creştea odată cu vuietul. Ridicând privirea, îşi văzu moartea cu ochii: o hulă uriaşă de ape înspumate şi murdare, ce adunase trunchiuri de copaci, bucăţi de colibe şi leşuri frânte – oameni şi animale de-a valma – mătura totul în calea ei dinspre miazănoapte. Nu putea decât să aştepte, urlând până ce, în sfârşit, peretele de apă se năpusti peste el, smulgându-i funia din mână. Copacii bătrâni care ţineau podul se prăbuşiră în râu, rotindu-se şi frângându-se în hula murdară, în urma lui. Cu braţele şi picioarele rupte şi neputincioase, Yerakh se văzu prins între ramuri şi târât de vâltoare. Zadarnic tânjea acum după o moarte fulgerătoare şi fără durere.

Aproape toată suflarea taberei se adunase în coliba lui să-khar, ca să sărbătorească nunta lui Tseb-iy cu Yediydah, fiica lui să-khar. Din uşa colibei, Ayalah privea

cum să-khar – cu barba lui neagră şi ochii mijiţi – îşi dădea încuviinţarea pentru căsătorie. Cu toate că îi era cumnată, fiind sora lui K'nan, Ayalah nu simţea vreo urmă de dragoste sau de rudenie pentru Yediydah ori către cei din familia ei. Deja, K'nan nu mai era deloc atras de Ayalah. Era un soţ îmbufnat, îndărătnic, o cruntă dezamăgire. Ayalah se uită către el. *Oare ce m-o fi atras la tine*? *Nu mi-ai adus decât necazuri*. Scârbită, îşi luă privirea de la soţul ei şi şi-o mută la proaspăta pereche.

Yediydah, drăguţă, cu buzele ei cărnoase, purtându-şi aurul strălucitor cumpărat de la Yerakh, îşi muta privirea de la tatăl ei către soţ, chipurile neîmblânzitul Tseb-iy. Pe Ayalah aproape că o pufni râsul văzând rânjetul silit al lui Tseb-iy, în vreme ce aştepta

Cerurile de odinioară ca să-khar cel plin de sine să isprăvească odată binecuvântările căsniciei.

Încântată, Ayalah se aplecă spre Haburah şi spre celelalte neveste ale lui Naham şi zise:

— Ia uitaţi-vă la prostănacul de Tseb-iy. Are o faţă de parcă a i avea cenuşă în gură.

— Cred că deja îi pare rău de ce a făcut, zise Shuwa, cea dintâi nevastă a lui Naham, cu ochii scăpărând de răutate. O s-o ţină pe Yediydah asta mereu pe jar, încercând să ghicească şi să afli1 unde se va mai cuibări iubirea lui Tseb-iy data următoare, suni încredinţată de asta. Ce proastă a fost să se mărite cu el!

Qetsiyah, cea de-a doua soţie a lui Naham, râdea pe înfundate, atingând-o pe Shuwa cu mâna ei delicată.

— Eşti doar furioasă că n-a avut niciodată ochi pentru tine, Dacă nu te-ai fi temut de gelozia lui Naham, i te dăruiai de mult lui Tseb-iy.

— Fie să rămână stearpă, îi afurisi Haburah mohorâtă. Ar fi trebuit să-l ucid pe Tseb-iy pentru că a batjocorit-o pe mama.

Ayalah surâse, hotărând în sinea ei s-o îmboldească pe Haburah să se răzbune pe Tseb-iy – avea să fie amuzant. Deodată, pământul de sub picioarele ei începu să se cutremure, abătându-i lui Ayalah gândurile de la Tseb-iy.

Haburah se agăţă de ea.

— Afară, repede, înainte să se îmbulzească ceilalţi peste noi! Ayalah şi sora ei izbutiră să iasă afară înainte ca zguduiturile să le trântească la pământ. Umblând acum în patru labe, Ayalah privea îngrozită în jur. Toate colibele lor fuseseră puse la pământ, ca nişte mănunchiuri de stuf prost legate. Alţi locuitori ai taberei se târau afară din coliba lui să-khar nefiind în stare, dar nici dornici, să-i ajute pe cei rămaşi prinşi înăuntru. Şi Shuwa izbutise să iasă din coliba zgâlţâită de cutremur. La fel ca toţi ceilalţi, nu st putea ridica pe picioare, căci pământul se zguduia cumplit. Vădit înspăimântată, se târî până la Haburah şi îi zise:

— Unde o fi soţul nostru?

Ayalah nu mai auzi răspunsul lui Haburah. Un vuiet se auzi din adâncuri şi urcă spre ceruri ca şi când o crăpătură uriaşă s-ar fi deschis în scoarţa pământului ca să lase să ţâşnească afară trâmbe de apă şi fum, bubuind şi trosnind, vrând parcă să sfâşie înaltul. *Annah*, cugetă Ayalah, *tu ştiai ce are să se întâmple*! *Te urăsc şi pe tine… şi pe Cel Preaînalt la care te închini*! *Vedea-te-aş moartă*!

Ayalah căscă ochii mari când valuri nesfârşite cotropiră cerul venind dinspre răsărit şi îndreptându-se către aşezarea lor. Suflul acestor valuri culcă la pământ tot ce mai rămăsese în picioare, în tabără. Cei prinşi în coliba lui să-khar, începură să urle şi să se tânguiască sub dărâmături.

— Au să moară! strigă Ayalah.

— Nici noi nu mai scăpăm! urlă Haburah, cu ochii ţintă la cerul întunecat şi învolburat. Nu se mai vedea niciun colţ din obişnuita strălucire trandafirie a cerului, fiind înghiţită de talazurile fumurii de aburi. Deodată, din acele talazuri se prăvăliră spre pământ nişte dâre înfricoşătoare de lumină alb-albăstrie, urmate de nişte bubuituri asurzitoare care zguduiau tăriile la fel precum cutremurul zgâlţâia pământul.

Împietrită, Ayalah stătea pe coate şi genunchi, aşteptând, privind cum perdele groase de apă încep să se prăvălească din cerurile întunecate. Apele îi izbiră pe Ayalah şi pe ceilalţi locuitori ai taberei, luându-i în cele din urmă pe sus şi ducându-i spre râu. În sfârşit, Ayalah îşi pierdu cunoştinţa sub puterea apelor, viaţa părăsindu-i trupul. Orice urmă a aşezării lor fu ştearsă de pe faţa pământului.

Cu minunatele sale ramuri smulse de puterea valurilor, cu rădăcinile şubrezite de cutremur şi de furia apelor ce năvăleau dinspre râu şi din cer, Copacul Evei se culcă la pământ. În cele

Cerurile de odinioară din urmă, potopit de ape, bătrânul copac se prăbuşi cu zgomot în vâltoare.

În tabăra din răsărit, Nachash şi şoptitoarele ieşiră bălăbănindu-se afară de îndată ce primul val de cutremur îi lovi. Auzind vuietul pământului şi bubuitul cerurilor, Nachash urlă:

— Ah, Preaînalte, ai să ne nimiceşti? Tu!

Trântită la pământ, Nachash scuipă în silă, cu chipul schimonosit de trufie. Dar şoptitoarele ei se văitau din toate puteri li1 când fură lovite de cutremur, iar copacii

dinspre răsărit începu râi să se prăbuşească peste tabără. Când năvăliră şi apele din cerul întunecat peste Nachash şi şoptitoare, le mătură pe toate ca pl nişte nuiele uscate.

Puii încercau să se liniştească căutând ugerul cu lapte, dar mamele lor erau pe moarte. Păsările cădeau înapoi la pământ şi erau înghiţite de ape. Orbite de groază, animalele cele mari şi cu corn se năpustiră peste cele mai mici. Rând pe rând, animalele mureau în învălmăşeală sau sufocate de praf şi gaze ucigaşe.

Apele le înghiţiră stârvurile.

În cel mai îndepărtat ţinut dintre miazănoapte şi apus, o mâncătoare-de-stârvuri tocmai se aşeza să-şi clocească ouăle, înspăimântată de furia cerului şi a pământului, îşi apucă strâns cu ghearele ouăle aşezate cu grijă în cuib.

Dintr-odată, un val de nisip roşiatic se năpusti asupra ei, acoperind-o cu cuib cu tot, omorând-o şi ascunzând-o din calea apelor ce stăteau să vină.

Către apus, pe cele mai îndepărtate păşuni, o mică turmă de rumegătoare copitate, de culoare cafenie, se zorea către margi nea adăpătoarei. Se îmbulziră una într-alta, după care se opriri în apă şi, coborându-şi capetele, începură să bea. Mai veni şi o altă turmă, tot de rumegătoare, dar mai mari şi cu un corn, dai fără păr sau blană. Acestea din urmă umblau foarte poticnit pl uscat, dar se mişcau foarte mlădios în apă.

Nişte păsări frumoase, cu gâturi lungi, ajunseră şi ele la adăpătoare, mişcându-se cu grijă printre turme, până când pământul începu să se cutremure. Speriate, păsările se ridicară în înalţii n Cerul răsună şi se întunecă ameninţător. Cele două turme foiau derutate, spaima lor crescând pe măsură ce cutremurul se înteţea, iar norii colosali de cenuşă se apropiau. Când bucăţi dl cenuşă fierbinte şi pietre ascuţite începură să cadă peste ele, tui

mele se amestecară, luptându-se să tragă aer.

Stăteau cu toţii în jurul vetrei în care focul de-abia pâlpâia şi ascultau furtuna. Această uriaşă revărsare de apă, însoţită de zgomotele asurzitoare şi de neînţeles ale prăpădului, întreceau tot ceea ce şi-ar fi putut Annah închipui. Toată seara se rugaseră şi priviseră încordaţi. Nimănui nu-i ardea de mâncare. Şi, cu toate că discuţiile lâncezeau, nu se îndepărta nimeni de grup prea multă vreme.

Acum, în întunericul nopţii, Annah se simţea încătuşată. Toate făpturile din arcă tăceau împietrite, de parcă ar fi ascultat furia furtunii de afară. O nouă dâră de lumină alb-albăstrie, înfiorătoare, străluci dincolo de ferestre. Pe urmă, un bubuit îngrozitor cutremură văzduhul, făcând-o pe Annah să se înfioare. *Oh*, *Preaînalte*, se rugă ea, *acum înţeleg că toate se întâmplă aşa cum ne-ai prevenit şi că Tu ne ocroteşti, dar tot mă tem*.

În vreme ce Annah cugeta la aceste lucruri, Sem o apucă de mână ca s-o liniştească, încurajând-o din priviri: *Nu te înfricoşa*.

În semn de răspuns, Annah încuviinţă, sprijinindu-se de umărul lui. Aşezată lângă Annah şi Sem, Ghinnah zise cu glas tare, cuibărindu-se neliniştită în braţele lui Iafet:

— Măcar s-a oprit cutremurul pentru o vreme. Iafet o cuprinse în braţe şi zise cu glas limpede:

— Chiar aşa? Eu n-am băgat de seamă, pentru că tu încă tremuri.

— Copila mea, îi zise Naomi, făcându-i semn spre potir, l. i măcar ceva călduţ de băut, poate te mai linişteşti.

Tremurând de-a binelea, Ghinnah refuză.

— Mulţumesc, mamă Naomi, dar ştiu că nu sunt în stare să înghit nimic. Nu-mi vine a crede că toate astea se întâmplă… Glasul i se frânse şi fata plecă ochii, temându-se să nu cumva să-i fi întristat pe Naomi şi Noe.

Naomi însă încuviinţă înţelegătoare, iar Noe îşi ţuguie buzele, părând cumva amuzat.

Ham, care stătea alături de Sem, se încruntă. O ţinea pe tăcuta Tirtsah de mâini, mângâindu-i degetele.

— Surioară, îi zise lui Ghinnah, dacă nu poţi crede ce se petrece, atunci îţi punem o scară să urci ca să te uiţi pe fereastră.

Ghinnah se întoarse spre el cu ochii măriţi.

— Eu… nu – nu… să-mi fie cu iertare. Vă cred. îmbrăţişând-o, Iafet îi zise:

— Nu fi atât de speriată. Nu o să te trimitem afară… decât dacă vrei tu.

— Nu, nu vreau să ies! strigă Ghinnah, întorcându-se spic soţul ei cu ochii în lacrimi. Te rog, nu mă lua peste picior.

Un fulger înfiorător şi un tunet ce cutremură cerul îi surprinse şi îi făcu să ridice privirile către fereastra de sus. În vreme oi bubuitul se îndepărtă, Noe fidică glasul:

— O, Preaînalte, Cuvânt plin de viaţă, îţi mulţumim că ne ocroteşti întocmai cum ai făgăduit, potrivit cu voia Ta iubitoarei Izbăveşte-ne de frici în seara asta.

În vreme ce Noe se ruga, Annah văzu că Tirtsah se ştergea la ochi, iar Ham o mângâia. *Mâine ar fi fost cea de-a opta zi*, *Tirtsah*, îi spuse Annah în gând. *După care ne-ai fi râs cu plăcere în nas şi ne-ai fi făcut nebuni. În nechibzuinţa ta*, *ai fi fugit ca să scapi de soţul tău şi de ai lui. Oare la ce te gândeşti acum*? *Măcar nu mai eşti furioasă pe soţul tău*.

Trufia şi dispreţul se şterseseră de pe faţa lui Tirtsah, fiind înlocuite acum de o frică de copil. Annah îşi ţinu

răsuflarea, rugându-se ca Tirtsah să îl accepte în sfârşit pe Cel Preaînalt şi familia lui Noe. Dar Tirtsah se ridică deodată şi îşi şterse lacrimile. *De parcă nu are de gând nicicum să cedeze*, îşi spuse Annah deznădăjduită.

Când Noe isprăvi rugăciunea, Annah îl privi curioasă. Era, pesemne, vremea să se culce. Un alt fulger luminos le lumină chipurile şi întunericul ce-i înconjura, încheindu-se cu un bubuit înfricoşător.

Când se făcu linişte, Ghinnah se milogi de Noe:

— Părintele soţului meu, n-am putea să stăm aici peste noapte? N-o să pot dormi.

— Trebuie să ne străduim să ne odihnim puţin, fiica mea, răspunse Noe cu blândeţe. Chiar dacă nu o să putem dormi din pricina larmei de afară.

Strângând-o pe Annah de mână, Sem le vorbi lui Iafet şi lui Ghinnah.

— Dacă vreţi, rămân eu cu Annah să stăm de veghe cu voi.

— Rămânem şi noi, adăugă Ham, după ce primi un ghiont de la Tirtsah.

— Musai să încercăm să ne odihnim, stărui Noe. Dar poate că ne-am putea pregăti aici culcuşul. Avem nişte… O altă dâră de lumină şi un tunet îi curmară vorba lui Noe. Aşa că îşi isprăvi spusele făcând doar semn către grămezile de piei şi blănuri rânduite pe lângă un perete.

Îşi pregătiră în tăcere culcuşurile nu departe de vatră, întinzând pe jos piei şi blănuri. Annah se întinse cu faţa în sus lângă

Sem. *Nu se poate dormi*, hotărî ea. Cu toate pieile şi blănurile, podeaua de lemn tencuită cu smoală încă se simţea supărător la spate. Iar hărmălaia de afară nu puteai

să n-o bagi în seamă. Chiar dacă îşi acoperea urechile şi închidea ochii, Annah tot mai vedea străfulgerările alb-albăstrii de lumină şi nu putea să nu audă răbufnirile cumplite care zguduiau cerul. Dar se bucura măcar că stătea întinsă, căci era sleită de puteri.

Seamănă cu cel mai urât vis, îşi spuse, ascultând furtuna. *De fapt, nu, cel mai cumplit vis ar fi fost dacă rămâneam afară*.

În cea de-a treia noapte nesfârşită de furtună, Annah stătea iarăşi cu ochii deschişi, peste măsură de istovită, dar fără să poată dormi. Cu siguranţă, avea să vină curând dimineaţa, cu toate că zilele erau la fel de întunecate precum nopţile. Se răsuci, negăsindu-şi locul, şi se uită la Sem, care părea să doarmă. *Oare cum poate*? se întrebă ea, holbându-se la el. *Oare cum poţi ţine ochii închişi*? Un nou fulger o făcu pe Annah să se înfioare. Închizând ochii, îşi strânse tare în mâini scumpele ei podoabe scobite în scoică. Se linişti puţin, aducându-şi aminte de culorile cu răsfrângeri luminoase trandafirii şi albăstrii, de lucirea lor minunată şi de frumuseţea atrăgătoare a formelor delicate care le împodobeau marginile.

Încă de pe când ciopleai acele valuri pe scoică te gândeai deja la acest dezastru, îi spuse Annah în gând soţului ei. *Oare te gândeai adesea la furtuna care avea să vină*? *Mereu îmi spuneam că nimicirea va veni mai târziu, într-o bună zi. Niciodată nu mi-a părut ceva foarte real, dar acum a sosit, ca un coşmar fără sfârşit*.

Deodată Annah simţi că ceva se mişcă sub ea şi i se păru că, în chip cu totul neînţeles, începe cumva să plutească. *Am început să plutim*, se dumiri ea, înspăimântată şi uimită. Întreaga arcă se clătina ameţitor* înălţă capul ca să vadă ce fac Sem şi ceilalţi. Cu toţii se ridicaseră în capul oaselor, privind neliniştiţi în jur, întrebându-se parcă dacă nu cumva îi înşală simţurile.

Cerurile de odinioară

Noe glăsui limpede:

— Dacă am început să plutim, atunci înseamnă că deja coliba a fost acoperită.

Dacă e deja acoperită coliba, se gândi Annah, *atunci la fel e şi în tabără, iar locuitorii ei sunt cu toţii morţi. Yerakh. Taphaph. Naham. Şi Haburah, şi Ayalah.*

Afară mai luci o dâră de lumină şi mai bubui un tunet. Amintindu-şi chipurile surorilor ei, Annah duse mâna la gură, surprinsă de durerea care o străpunse. *Oare de ce vă jelesc*? le vorbi ea surorilor ei moarte. *M-aţi urât amândouă. Şi nu puteam îndura să stau în preajma voastră. Dar niciodată nu v-am dorit moartea.*

Arca se răsuci. Annah se sprijini de podea, ca să nu se clatine. Apoi, copleşită de simţământul pierderii celor dragi, izbucni în lacrimi.

Sem se apropie de ea pe întuneric, luând-o în braţe, sărutând-o şi şoptindu-i:

— Draga mea, eşti la adăpost. Nu te teme.

— Toţi sunt morţi, zise Annah suspinând dureros. Surorile mele sunt moarte şi tare aş vrea să mai fie printre cei vii! Se agăţă de Sem, hohotind.

308

309

Capitolul

J /uminându-şi calea cu o torţă de smoală, Annah se caţără către cel de-al doilea cât al arcei, urmată de Ghinnah. În vreme ce Annah îi făcea lumină, Ghinnah cerceta nepăsătoare animalele, să vadă dacă au toate apă şi hrană de ajuns. Nu că ar fi contat prea mult, de vreme ce toate animalele păreau uluite, abia mişcându-se şi atingându-se arareori de mâncare.

La fel ca noi toţi, cugetă Annah. *Nu vrem decât să dormim. Ne istoveşte şi numai faptul că trebuie să*

ascultăm larma furtunii. Şi hoinărim fără ţel, ca nişte bocitori. Nu mă aşteptam să simt atâta durere întinsa pe atâtea zile… de fapt, săptămâni deja. E ca un vis urât care nu se mai curmă.

— Biete făpturi, suspină Ghinnah. Sunt nefericite, dar măcar sunt în viaţă.

Spre deosebire de Qeb-al, unchiul tău, cu Etsah şi copiii lor, spuse Annah de parcă ar fi putut citi cuvintele nerostite ale la i Ghinnah. *Şi spre deosebire de surorile mele*. Annah alungă repede acele gânduri. Cele două femei se întoarseră deodată, simţind că se apropie cineva.

310

Cerurile de odinioară

— E Tirtsah, îşi dădu Ghinnah cu părerea. Soţii noştri şi socrul nostru sunt cu toţii la catul de jos ca să vadă de animale. Iar mama Naomi e sus, pregăteşte prânzul… nu că am fi noi în stare să mâncăm ceva…

Tirtsah coborî pe lângă cuştile, staulele şi îngrăditurile cufundate în tăcere, oprindu-se să privească la unele animale, să le atingă, de parcă ar fi voit să se încredinţeze că sunt în viaţă. În cele din urmă, ajunse lângă Annah şi Ghinnah, cu buzele strânse, ridicând o sprânceană întunecată în semn de salut.

— Ma’adannah, Ghinnah, mama soţilor noştri vrea să ne vorbească înainte ca bărbaţii să urce.

Arca se clătină, făcând-o pe Annah să se apuce de o grindă a unui staul din apropiere. Legănarea şi plutirea îi făceau greaţă. îşi aduse aminte că trebuie să ţină torţa cât mai departe, ca nu cumva să aprindă ceva sau pe cineva, aşa că se opinti să întindă mâna. Clătinându-se, Ghinnah şi Tirtsah se prinseră de aceeaşi grindă. Ghinnah îşi duse mâna la gură, iar Tirtsah se cuprinse cu mâinile de burtă, de parcă ar fi fost pe cale să verse. Cum toate se legănau în jurul lor, Annah închise ochii. Încet, arca ajunse în ape

mai liniştite, aşa că mişcările se domoliră. Annah se sprijini de staul, vlăguită şi uşurată. Avea broboane de sudoare pe trup şi tremura.

Lăsându-se peste grindă, Ghinnah slobozi un vaier disperat.

— M-am săturat să mă simt rău şi să mă târăsc de ici colo ca un hoit umblător. Apoi, dându-şi seama ce cuvinte folosise, adăugă: îmi cer iertare. Trebuia să îmi aleg mai cu grijă cuvintele.

— Am înţeles ce ai vrut să spui, o încredinţa Annah. Îndreptându-şi privirea spre Tirtsah, care stătea îndoită în două, Annah o întrebă preocupată: Tirtsah, vrei o găleată?

— Nu. Tirtsah îşi trecu mâna peste faţa pământie, apoi ridică privirea spre Annah, îndârjită, de parcă s-ar fi aşteptat să fie umilită. Mă aşteptam să-ţi râzi de mine, să-mi spui cât de tare am greşit. Şi câtă dreptate ai avut tu… când spuneai că va veni furtuna.

Vădit zădărâtă, Ghinnah izbucni:

— Vai, Tirtsah, nu mă îndoiesc că te aşteptai la aşa ceva, dar Annah niciodată nu se va purta atât de răutăcios. Iar de când a pornit furtuna, n-a râs nici măcar o dată. De fapt, nu-mi amintesc s-o fi auzit vreodată pe Annah râzând. Ia seama, Tirtsah, că soţul tău şi familia lui nu se bucură deloc de această nenorocire.

Tirtsah rămase mută ca o stană de piatră.

Abătută, Annah îşi pironi privirea spre flacăra torţei. *Te rog, Tirtsah*, zise în gândul ei, *n-am de gând să mă ciorovăiesc cu tine*. Apoi rosti blând:

— Tirtsah, nici acum nu înţelegi, aşa-i? Nimănui nu-i pasă ci „a avut dreptate” în privinţa furtunii. Nimeni n-a dorit-o. Când tatăl soţilor noştri mi-a vorbit întâia dată

despre asta, nici eu n-am vrut să cred aşa ceva.

Îndurerată de gândul la surorile ei moarte, Annah adăugă:

— Dar tatăl soţului meu a avut dreptate. Nu pot tăgădui adevărul: nicăieri în afara colibei lui Noe n-am întâlnit vreun om care să fie bun, iubitor şi să-L iubească pe Cel Preaînalt. Chiar şi tatăl meu – singurul care m-a iubit vreodată în aşezarea noastră – făcea ce îi plăcea. Nu asculta decât de propria sa voie. Nu a civ zut câtuşi de puţin într-un Creator care ar dori să fie în pace cu el.

— Acum şi eu cred în Cel Preaînalt, mărturisi stingher! Ghinnah. Bărbia ei micuţă începu să tremure când adăugă: însă, înainte de furtună, nu credeam. Aşa că pur şi simplu s-a întâlni plat să fiu înăuntru, şi nu în afara arcei.

Spre surprinderea lui Annah, Tirtsah râse scurt şi înăbuşit, în vreme ce ochii ei mari şi negri erau înlăcrimaţi. Răsuflând Adam, încuviinţă din cap.

— Nici eu nu credeam, însă acum cred. Cu toate că, dacă n-ai fi venit furtuna, nu aş fi crezut niciodată. Cel Preaînalt era doar o poveste de adormit copiii în ochii mei. Tirtsah îşi muşcă bu/. i de jos, lacrimile brăzdându-i obrajii. Annah! strigă ea. Mi-a fost atât de frică! Dacă i-a nimicit pe toţi ceilalţi care credeau la fel 01 mine, atunci de ce m-a lăsat pe *mine* în viaţă?

— Poate pentru că ştia că vei învăţa să te încrezi în El şi să iI iubeşti, zise Annah, netrăgând nădejde că Tirtsah va fi de acord.

Reţinându-şi un suspin, Tirtsah clătină din cap.

— Nu merit să trăiesc.

— Niciuna dintre noi nu merită să fie în viaţă, zise Annah, cu ochii înecaţi în lacrimi, amintindu-şi câtă ură

simţise pentru Yerakh şi pentru toţi cei din tabără. Şi silnicia gândurilor şi a faptelor noastre – precum şi faptul că ne-am ascuns de Cel Preaînalt – au pus umărul la nimicirea celorlalţi. În inima mea, Tirtsah, sunt la fel de vinovată ca tine.

Tirtsah plângea în tăcere, lacrimile ei licărind în lumina torţei, în cele din urmă, suflându-şi nasul, zise:

— Te cred. Şi cred şi în El. Nu voi înţelege niciodată de ce va fi vrut – după cum spuneai tu – să facă pace cu mine, dar îi sunt recunoscătoare pentru asta. Mă rog să nu-I dau prilejul în viitor să mă dispreţuiască.

— Întoarce-te la El, o îndemnă Annah, ştergându-se la ochi. Nu-ţi cere nimic altceva.

Ghinnah îşi şterse şi ea lacrimile. Deodată se ridică în picioare.

— Of! M-am săturat de atâta plâns! Vreau să fac ceva… orice altceva. Dacă tot ne-au lăsat apele o clipă de odihnă, haideţi să mergem la mama Naomi înainte să se întoarcă bărbaţii noştri de la muncă. Putem veni pe urmă să mai vedem de animale.

— Oricum, bietele făpturi nu fac nimic, se învoi şi Tirtsah. Oftă, vrând parcă să-şi limpezească gândurile. Apoi, o apucă de încheietură pe Annah trăgând-o după ea, întocmai cum ar fi făcut cu sora ei. Mişcă! Mama Naomi stă după noi.

Încântată de noua turnură a legăturilor dintre ele, Annah îi îngădui lui Tirtsah să o conducă pe taluz în sus până la locul unde îşi aşezaseră sălaşurile. Naomi trebăluia pe lângă vatră, veghind cu grijă o oală de bronz, aşezată pe nişte picioare de fier. Annah privi cu încântare spre vatră. Pârâitul jucăuş al flăcărilor

Kacy Barnett-Gramckdw

Cerurile de odinioară era o binecuvântată uşurare

după atâta zgomot de ploaie şi de harababură de afară.

Ghinnah ajunse cea dintâi la Naomi.

— Am ajuns, mamă. Ultima zbuciumare ne-a făcut iarăşi greaţă, aşa că a trebuit să mai aşteptăm puţin înainte să venim.

— Şi iar aţi plâns toate trei, băgă Naomi de seamă, privindu-le poruncitor pe sub sprâncenele stufoase. Aşezaţi-vă, căci avem de vorbit.

Curioasă, Annah atârnă torţa într-un inel din perete şi se aşează lângă Ghinnah şi Tirtsah, aşteptând să vadă ce are Naomi să le spună.

Naomi îşi făcu gura pungă, după care glăsui cu asprime:

— Am bocit destul. Au trecut aproape treizeci de zile. Suntem în viaţă şi am uitat că s-ar cuveni să-l mulţumim Celui Preaînalt pentru că S-a îndurat şi ne-a cruţat vieţile. Bag de seamă că şi soţii noştri au uitat să râdă, fiind prea preocupaţi de furtună şi de animale.

Annah auzi că Tirtsah înghite în sec, iar Ghinnah chiar râse de-a binelea.

— Mamă, tocmai la asta ne gândeam şi noi. Am tot jelit atâta vreme încât ne-am vlăguit.

— Atunci suntem în acelaşi gând. Naomi se destinse de parcă ar fi fost îngrijorată ca nu cumva să le înfurie. Trebuie să ne aducem aminte că suntem vii şi că trebuie să-l dăm slavă Celui Preaînalt pentru bunătatea Sa. Aplecându-se spre ele, zise: De asemenea, trebuie să sărbătorim că soţul meu a ajuns la şase sute de ani. I-a împlinit în zilele când ne ocupam de carnea turmelor.

— Şase sute de ani, repetă Annah speriată. Şase veacuri. N-am ştiut…

Fiecare sută de ani împlinită de cineva, bărbat sau femeie, era sărbătorită îndeobşte cu dansuri, daruri, ospeţe şi oaspeţi. Nesocotirea acestei sărbători era o

jignire adusă omului cu pricina, un semn de dispreţ, ca şi când anii vieţii lui ar fi fost zadarnici.

314

— Crede că îl urâm? întrebă Ghinnah, părând înspăimântată. Naomi surâse şi scutură din cap, podoabele de aur din păr lucind în lumină.

— Nu, fiica mea. Dragul meu nu crede aşa ceva. El a hotărât să nu sărbătorească. Chiar când împlinea şase sute de ani, erau zilele de jale după Matusalem. Şi mai eram şi prinşi cu tăierea turmelor, ca să mai avem vreme şi de sărbători. După aceea, iarăşi ne-am ocupat de pregătirile pentru furtună. În ochii lui Naomi licărea o lumină de-a dreptul poznaşă. În seara asta însă, trebuie să-i amintim cât de stins de bătrân e! Şi musai să sărbătorim. I-am făcut o haină nouă şi putem să-i gătim toate mâncărurile care-i plac, dar am nevoie de ajutor.

— Trebuie să rămână taina noastră, adăugă Tirtsah, cu chipul luminat. Va fi amuzant să-i surprindem pe soţii noştri.

În vreme ce se învoiau toate patru, Annah deja se gândea la ce dar să-i facă socrului ei. *Şase sute de ani*, cugetă ea. *Cum să nu sărbătorim*?

— Turte cu mirodenii, zise Noe, iar chipul i se lumină în timp ce Annah puse un coş dinaintea lui pe rogojină. Şi linte.

Ochii i se măriră când Ghinnah îi aduse un blid mare cu lintea roşie ce-i plăcea atâta: deasă, dulce, presărată cu mirodenii şi frecată bine ca o pastă. Surâzând, Naomi şi Tirtsah îi aduseră fel de fel de legume, gătite fără cusur şi lucind de la uleiul de măsline, împrăştiind o mireasmă minunată de mirodenii alese. Noe deveni bănuitor:

— Ce-i cu toate astea?

Nu-i răspunseră îndată, căci tocmai atunci furtuna mai brazdă văzduhul cu un fulger şi îl cutremură cu un

tunet asurzitor. Ridicând privirea, Annah oftă, când bubuitul se stinse. Tunetele colosale şi copleşitoare erau tot mai rare în ultima vreme, stăruiau

315

Kacy Barnett-Gramckow mai puţin şi nu mai răsunau atât de tare, pe măsură ce apele creşteau. Când auziră răpăitul obişnuit al apei, se destinseră cu toţii.

— Deci ce-i cu toate astea? repetă Noe, derutat, privind la ospăţul ce i se întindea dinainte. Cum o să mâncăm atâta mâncare astă-seară?

— Tu eşti cel mai bătrân, cu cei şase sute de ani ai tăi, dragul meu, îl tachina Naomi. De-a lungul vieţii, ai mâncat mai mult decât oricare dintre noi, cred că o să te descurci să mănânci niţel mai mult decât de obicei.

— Tata a împlinit şase sute de ani! strigă Ham, lovindu-se cu palmele peste frunte, aproape văitându-se. Cum am putut uita? Ar trebui să fim luaţi la bătaie!

Aşezaţi lângă tatăl lor, Sem şi Iafet oftară, la fel de surprinşi, însă Noe chicoti binevoitor.

— Eu n-am uitat, dar nu îmi ardea de sărbătorit pe atunci. Încă nu se isprăviseră zilele de jale după părintele părinţilor mei şi, pe lângă asta, tăiam turmele. Suspină, copleşit parcă de aduceri aminte din acele zile lungi, triste şi mohorâte de muncă necurmată.

Sem îşi îmbrăţişa tatăl.

— Dar tot putem fi mânioşi pe noi că am uitat! Iartă-ne, tată, şi îţi vom sărbători acum al şaselea veac împlinit. Ia te uită ce au gătit aici soţiile noastre.

Annah îşi privi soţul, gândind în sinea ei: *Ce bine că te văd zâmbind. Mama avea dreptate, am jelit destul. Chiar şi Ham şi Iafet arată mai înveseliţi.*

— Făgăduieşte să ne cânţi la harfă, se puse Ghinnah bine pe lângă Iafet. Iar Sem şi Ham ar trebui să cânte din fluier şi din caval.

— Dacă o să răzbească cu atâta mâncare, zise Tirtsah. Le aduse un coş mare şi încăpător, plin cu turte proaspete şi un castron din lut plin cu terci roşiatic, pe care-l gătise cu mâna ei. Nu îngăduise nimănui s-o ajute şi nici măcar Annah sau Ghinnah nu putură afla ce mirodenii folosise. Terciul arăta minunat, de un roşu aprins şi ademenitor. Ca să-i stârnească, Tirtsah zise:

Cerurile de odinioară

— Unii dintre cei mai mărunţi şi mai slabi dintre locuitorii cetăţii mele mâncau acest terci tot timpul. Dar mulţi dintre uriaşi nu erau în stare să-l mănânce fără lacrimi.

Ham îl înghionti pe Iafet.

— Te poftesc să încerci.

Curioasă, Annah vârî o turtă în terci şi muşcă. La început, simţi doar gustul de sare şi de cimbru, dar pe urmă gura începu să-i ardă, iar ochii i se umplură de lacrimi şi trupul de sudoare. Terciul era nespus de iute, căci aduna laolaltă toate mirodeniile iuţi pe care le mâncase vreodată. Gâfâind, îndesă în gură toată turta, după care bău apă. Între timp, încercară toţi pe rând terciul cel iute, râzând fiecare de schimonoselile celorlalţi. Însă numai Tirtsah, Ham şi Ghinnah se mai serviră. Noe chicoti, împotrivindu-se şi apărându-se de altă porţie, spunându-i lui Tirtsah:

— Mulţumesc, fiica mea, dar eu aş vrea să mai trăiesc.

— Mie să nu-mi faci niciodată terci din ăsta, îi şopti Sem lui Annah. Cred că mi-a amorţit faţa. Dar mă bucur că, în sfârşit, soţia lui Ham se poartă ca şi cum ar face parte din familie.

Annah se învoi, recunoscătoare că, în sfârşit, Tirtsah îi acceptase pe ei… şi pe Cel Preaînalt. O singură dată fură tulburaţi în timpul cinei, atunci când arca îşi schimbă

cursul, cârmind atât de puternic, încât Annah fu silită să pună jos blidul cu mâncare, iar stomacul îi urcă în gât. Sem mâncă netulburat.

Văzându-i pesemne greaţa şi sperând s-o abată de la suferinţa ei, Sem o înghionti pe Annah, şoptindu-i:

— Ar trebui să-i facem oarece dar la tata în seara asta.

— Am făcut eu ceva ca să-i dai, răspunse Annah, aşezând o bucăţică de piele împăturită pe genunchiul soţului ei. Ai putea să-i făgăduieşti să-i ciopleşti un sipet mai târziu.

În cinstea acestei zile, Annah făcu un giuvaier de aur, în formă de frunză, pe care îl turnase, de fapt, pentru Tirtsah. Spre supărarea lui Annah, frunza de aur se dovedise prea mare şi grea ca să poată fi folosită de Tirtsah ca podoabă pentru păr… dar pentru

316

317

Kacy Barnett-Gramckow

Noe se potrivea de minune. Sem surâse strengăreşte când simţi greutatea aurului în palmă.

— Bănuiesc ce ai făcut, scumpa mea, şopti el, într-un fel ce o făcu să se înfioare. Abia aştept să văd. îi întinse numaidecât darul tatălui său.

Văzând aurul, Noe se împotrivi:

— Fata mea, nu are rost să-ţi prăpădeşti aurul pe un om bătrân, căci o să ai fii şi fiice la care să-l dai.

— Dacă nu eraţi voi şi familia voastră, azi n-aş mai fi în viaţă, îi zise Annah. Şi n-aş mai fi avut prilejul să port în pântece fii şi fiice.

Totuşi încă n-am niciun copil, cugetă ea, întristată. Cu fiecare lună, tânjea tot mai mult după copii. Sem încerca s-o mângâie vorbindu-i despre toate neajunsurile pricinuite de un copil tocmai atunci, când erau sub asaltul

furtunii, însă Annah stăruia să nu încerce s-o înduplece. Mintea lui limpede nu făcea decât să o înfurie, căci se simţea lipsită de chibzuială.

Oftând, Annah alungă gândurile despre copii şi se uită la Noe. Părea cu adevărat încântat de giuvaier. Nu mai avea deloc aur… îl folosise pe tot pentru a construi arca. Fu la fel de încântat şi de darurile celorlalţi: un nou veşmânt de piele de la Naomi şi o cingătoare din piele şi o traistă de la Ham şi Tirtsah. Mai veniră şi Iafet cu Ghinnah aducând cutiuţa frumos încondeiată pe care fata o luase de la Qeb-al în ziua în care se căsătorise cu Iafet.

— Deschide-o, îl îndemnă Iafet pe tatăl său.

Se aplecară cu toţii spre cutie ca să vadă o grămăjoară de pietricele netede, parcă ceruite şi străvezii. Noe părea nedumerit, până ce Ghinnah luă cuvântul:

— Părintele soţului meu, du, rogu-te, aceste pietre într-un loc întunecos.

Noe se îndepărtă cu pietrele de lângă lumina focului şi, în vreme ce pleca, strigă încântat:

— Haideţi să vedeţi!

Cerurile de odinioară

Toţi se bulucirăîn jurul lui Noe ca să vadă; pietrele împrăştiau o lumină gălbuie, ciudată, ce venea dinăuntrul lor… palidă, dar uimitoare. Ghinnah îi lămuri nerăbdătoare:

— Cel mai bine luminează după ce stau o zi întreagă la soare. Am ţinut cutia deschisă toată ziua, dar nu e cine ştie ce lumină afară, din cauza furtunii. Curând o să se stingă de tot. Le dădusem uitării de multă vreme.

— Sunt făurite de mâna omului? întrebă Noe, fermecat. Ghinnah ridică mâinile, neştiind prea bine ce să zică:

— Bănuiesc că vor fi fost încălzite cumva, dar nu ştiu din ce sau cum au fost făurite. Erau ale tatălui meu, care

nu mă lăsa nici să le ating, nici să aduc vorba de ele. Mă întreb dacă nu cumva le-o fi furat de la cineva.

Noe mormăi.

— Când stau o zi întreagă la soare, răspândesc şi căldură? Ghinnah scutură din cap.

— Nu. I-am spus odată la Annah că pietrele astea sunt ca un foc rece… o mare taină.

Toţi pipăiau pietrele, minunându-se.

— Eu cred că-s făcute de mâna omului, zise Iafet, răsucind una între degetele sale lungi. Nu seamănă cu nişte pietre obişnuite.

Noe oftă adânc.

— Şi eu zic la fel. Sunt o taină pe care poate că n-o vom desluşi niciodată. Atâtea minunăţii s-au pierdut din pricina silniciei şi iubirii de sine a omului.

— Am terminat cu bocetele, le aminti Naomi cu hotărâre, pentru cei haini şi pentru toată ştiinţa lor.

— Scumpa mea, zise Noe surâzător, ai dreptate. Şi poate că, arătând aceste pietre odraslelor lor, copiii noştri îi vor învăţa despre adevărata obârşie a întregii cunoaşteri. Întorcându-se spre Ghinnah, adăugă: Fiica mea, îţi mulţumesc pentru darul tău! Acum mai avem încă o pricină de nerăbdare pentru a revedea soarele în vreo zece zile.

Ham încuviinţă bucuros.

— Putem folosi pietrele ca să ne luminăm calea când coborâm la animalele de la catul de jos şi să nu mai avem nevoie de torţe.

— Aşa e, dar, până atunci, să ne întoarcem la focul nostru şi la mâncare, zise Noe. Şi, dragii mei – care aţi

uitat de cei şase sute de ani ai mei – o să cântăm ca să acoperim larma furtunii.

Se întoarseră numaidecât la mâncare şi la cântece, în vreme ce Sem şi fraţii săi îşi luară fluierele, cavalele şi harpa. Spre bucuria lui Annah, Noe şi Naomi le ridică pe ea, pe Ghinnah şi pe Tirtsah în picioare şi le pofti la un dans al bucuriei. O sărbătoare a vieţii – cu toate că paşii le fură clătinaţi în câteva rânduri de zbuciumul furtunii de afară.

Mai târziu, când toţi erau deja istoviţi, se duseră cu o torţă până la peretele pe care însemna Noe trecerea zilelor. Annah nu ştia citi însemnele scrijelite zi de zi de către socrul ei, linii drepte, aplecate şi puncte, dar nu asta conta; nu putea să se gândească decât la faptul că erau cu încă o zi mai aproape de sfârşitul furtunii.

— Priviţi! strigă Tirtsah, cu ochii spre raza firavă de lumină ce se strecurase prin fereastra de sus.

Plină de bucurie, Annah lăsă la o parte cutea şi porni alergând alături de Tirtsah către raza soarelui. Simţi sub tălpi smoala încălzită de lumina soarelui. *Mulţumesc*, îi spuse Annah Celui Preaînalt, în gândul ei, adânc mişcată de simpla vedere şi simţire a unei raze de lumină. Simţămintele ei păreau împărtăşite şi de către păsărelele adăpostite pe ramurile din spatele îngrăditurilor; câteva începură să bată din aripi, ciripind şi cântând, glasurile lor răsunând în liniştea arcei.

— Suntem în zorii celei de-a patruzeci şi una zi, vesti Tirtsah, însufleţită de o uimire proaspătă. Apele s-au oprit, întocmai cum spunea părintele soţilor noştri.

Le auziră pe Naomi şi Ghinnah chemându-i pe ceilalţi, apoi zorindu-se către taluz, nerăbdători cu toţii să vadă raza de soare.

— Faceţi loc! le porunci Ghinnah lui Annah şi lui Tirtsah, împingându-le la o parte, fericită şi lipindu-şi

tălpile goale de petecul de lumină. Mulţumită, Annah se dădu la o parte. Sem veni lângă ea, cuprinzând-o cu braţele, ridicând privirea spre cer. Când ajunse şi Noe tocmai de la catul de jos, Ghinnah se îndepărtă de petecul luminos, întrebând:

— Părintele soţului meu, câte zile mai avem de aşteptat până să putem ieşi iarăşi afară?

Spre dezamăgirea lui Annah, Noe scutură din cap.

— Cine, afară de Cel Preaînalt, ar putea spune? N-avem decât să aşteptăm până la momentul potrivit. După care întinse o mână ca şi când ar fi putut cuprinde raza de lumină cu degetele lui bătătorite de atâta muncă.

Sem suspina şi se zvârcolea prin somn, fără stare, simţind nişte degete care i se plimbau uşor prin păr, gâdilându-l.

— Annah, mormăi el pe întuneric, ce faci? Cuibărită lângă el în pat, Annah suspină somnoroasă.

— Dorm.

Simţind iarăşi gâdilaturile prin păr, Sem zise:

— Te joci cu părul meu.

— Nu, zise ea nemulţumită, nu mă joc prin părul tău. Sâcâit, Sem duse mâna la cap, ca să-i prindă degetele. Însă nu erau degetele lui Annah. Un chiţcăit de împotrivire şi o uşoară zgârietură pe dosul palmei îl făcură pe Sem să se ridice în şezut. Treaz ca lumina, întrebă:

— Ce-i asta? Mătură perna cu mâna pe întuneric şi culese un ghemotoc cald de blană – înzestrat cu o coadă lungă şi moale, care i se încolăci după braţ. Este o vietate ce se caţără în copaci.

— În aşternutul nostru? Annah se ridică, neputând să

creadă. Sem abia dacă o zărea în întuneric. Ca s-o lămurească pe Annah că nu bate câmpii, Sem îi puse vietatea în braţe. Annah râse.

— Ai crezut că sunt ceva băbuţă-de-copac?

— Da, am crezut că tu eşti vietatea asta. Zăpăcit, Sem trecu mâna peste capacul cufărului şi îşi găsi tunica pe care şi-o trase peste cap. De ce nu l-am simţit că-i acolo? o întrebă pe Annah. Tu l-ai simţit?

— Nu, şovăi Annah, nu l-am simţit. E ciudat. Ce faci?

— Îl duc pe micul nostru oaspete înapoi la locul lui. Când se aplecă să ia vietatea, Sem simţi căldura feţei şi trupului lui Annah. O sărută pe obraz, desfătându-se ca de fiecare dată de mireasma ei şi de pielea ei catifelată. Pentru el, ea era încă splendidă minune – o bucurie şi o desfătare de neînchipuit.

— Eşti încredinţat că ai sărutat creatura potrivită? îl întrebă ea, luându-l peste picior.

— Draga mea, i-o întoarse, am uitat să-ţi spun să-ţi mai razi barba.

— Fugi de aici, îi zise ea, veselă. Şi ia-o şi pe drăguţa asta cu tine. Ar trebui să fiu geloasă.

— Mă întorc numaidecât, răspunse el. Aşteaptă-mă.

— Oricum, unde altundeva ai putea merge?

Surâzând, el ieşi cu spatele pe uşa de piele şi porni spre taluz. Nu bine ajunse la catul al doilea, când Sem se dumiri ce tocmai se întâmplase.

— A râs. În sfârşit, a râs cu adevărat! Cercetând vietatea ochioasă din braţele lui, Sem zise: Tu eşti dintre vietăţile de noapte. M-ai făcut să cobor până aici.

Iafet era deja la catul al doilea, făcându-şi rondul de noapte. Sem aproape că izbuti să-l sperie, dar Iafet ridică privirea la timp.

— Nu ai simţit decât cam târziu că mă apropii, îi zise Sem. Şi nici eu n-am simţit când s-a apropiat vietatea asta.

A scăpat din îngrăditură.

— Cum? întrebă Iafet, uimit.

— Hai să-mi luminezi calea până la catul de jos, îl îndemnă Sem. O să-l duc pe micuţul ăsta la ai săi.

— Nu ţi se pare că e mai rece aerul? întrebă Iafet.

— Dar nu-i aşa în fiece noapte?

— Nu chiar aşa. E ceva neobişnuit. În noaptea asta toate par altfel. Într-un fel rău, aproape că *m-ai speriat*. De parcă n-aş mai fi în stare să simt lucrurile la fel de limpede.

Încruntându-se, Sem puse micuţa vietate la locul ei în cuşcă – care era întredeschisă. O închise, prevenindu-i perechea:

— Să n-o mai scapi din ochi, că hoinăreşte.

— Le mai dau nişte mâncare, zise Iafet. Du-te înapoi să te culci.

— Mulţumesc. Când începu să urce taluzul, Sem simţi un val de aer rece lovindu-l în faţă. Ai dreptate, îi zise lui Iafet. Se simte o schimbare în aer.

— Mie nu-mi place, zise Iafet în barbă. Mă duc să văd dacă toate animalele sunt în bună regulă, apoi voi sta de veghe lângă vatră până în zori.

— Nu vrei să rămân de strajă cu tine? se oferi Sem. Iafet şovăi, după care scutură din pletele sale întunecate.

— Nu. Mâine noapte e rândul tău. Dacă se întâmplă ceva, am să-l trezesc pe tata. Cred că ar vrea să ştie. Du-te înapoi la culcare.

— Noapte bună. Sem urcă pe taluz, simţind încă valul de aer care îl întâmpina, rece ca apa. *Oare ce să fie*? se întrebă el. *Au trecut deja o sută douăzeci de zile şi aerul e încă în schimbare*. Nedumerit, se puse în pat.

Când reveni, Annah părea pe jumătate adormită. Întinse braţul să-l îmbrăţişeze, dar îl trase înapoi numaidecât, înfiorându-se.

— Eşti rece!

— Lasă asta, îi zise Sem, sărutând-o pe buze, pe obraji, pe gât. Ai râs! în sfârşit... mica mea vietate de pădure. Spre nespusa lui bucurie, ea râse din nou şi îl cuprinse cu braţele.

322

323

Capitolul 24

u o bucată lungă de fier, Annah răzuia scândurile proptite dinapoia cuştilor de la cel de-al doilea cât al arcei. *Vietăţi mizerabile*, cugetă ea, împingând paiele cu bălegar şi resturi de mâncare înspre groapa de gunoi de la picioarele ei. *Nu doar că trebuie să* le *curăţ mizeria*, *dar uite cum amestecă mâncarea cu bălegar*. *Of*!

— Nu vă pasă de mâncarea voastră, le zise ea vietăţilor durdulii în vreme ce isprăvea de răzuit. Ar trebui să-mi fie scârbă de voi, dar nu îmi e.

Oftând, se întinse spre o cuşcă şi mângâie un iepuraş cu blană sură-cafenie şi urechi lungi, împotrivindu-se ispitei de a-l lua în mână. În schimb, cercetă cuştile învecinate cu vulpi de copac cu trupul lung şi lucios, acoperit cu blană neagră şi o pereche de vietăţi mai mici – cu copită ciudată, cu blană roş-aurie, cu chipuri vii şi întrebătoare şi râtul în vânt.

— Lacomilor, murmură Annah, turnând amestecătură de seminţe, nuci şi fructe uscate în ieslea lor. Vedeţi să n-o mai risipiţi şi de data asta.

Zorindu-se sub aerul rece, Annah se întinse la un hambar din apropiere ca să ia bucăţi de carne uscată, pe care le aruncă

Cerurile de odinioară într-o găleată cu apă. Mai târziu, când cartea uscată avea să se înmoaie, avea să se întoarcă şi s-o împartă la vulpi şi la vietăţile cu copită ciudată şi la toate celelalte mâncătoare-de-stârvuri din

această parte.

Un fluierat ascuţit veni dinspre cealaltă margine a celui de-al doilea cât. *Sem*, îşi spuse Annah, uimită. Acoperi hambarul din care scosese carnea uscată, lăsă la o parte unealta de răzuit şi ridică de pe jos o tunică cu mâneci lungi de luat pe deasupra. De mai bine de treizeci de zile acum, Naomi stăruise să-şi facă nişte tunici cu mâneci lungi şi nişte încălţăminte care să-i ferească de răcoarea aerului. Pe Annah o sâcâia povara hainelor în plus şi le lepăda ori de câte ori avea prilejul. Dar cum Sem se apropia, îşi luă de pe jos tunica, o îmbrăcă, străduindu-se să nu pară prea vinovată.

— Unde-ţi sunt încălţămintele? o dojeni Sem drăgăstos.

— O să le iau, făgădui Annah, căutând încălţările pufoase, cu curele din piele. Mi s-au încălzit picioarele în vreme ce lucram.

— Ştiu că nu le poţi îndura, zise Sem, înţelegător. Dar dacă nu le porţi azi, la noapte o să-ţi fie reci picioarele.

— De săptămâni întregi mi-e frig la picioare, fie că port sau nu încălţăminte, aşa că mare deosebire nu-i, se împotrivi Annah. îşi legă curelele în jurul gleznelor, după care oftă din toţi rărunchii. Odată aşezată, se simţi istovită. Ridicând privirea spre soţul ei, zise aproape văitându-se: Aerul ăsta rece a năvălit peste noi de mai bine de o lună; oare o să scăpăm vreodată de el?

— Vântul e de vină. O să se schimbe, scumpa mea. Dar, deocamdată, trebuie să îndurăm. Puse un genunchi în pământ şi îi mângâie faţa cu mâinile lui mari şi bătătorite.

Alinată, Annah se lipi de el.

— Vreau să văd iarăşi copacii, îi spuse ea. Şi vreau să văd cerul – nu doar câţiva nori şi lumina tulbure a soarelui – ci cerul. Şi mi-e dor să simt iarăşi iarba sub tălpi. Dar nu am decât asta. Ridică un picior încălţat, dându-şi seama că

părea morocănoasă
Z2A
325
Kacy Barnett-Gramckow
Cerurile de odinioară şi nerecunoscătoare. Era mai-mai să izbucnească în lacrimi. O sută patruzeci şi opt de zile… m-am săturat.

— Toţi ne-am săturat. Oftând, Sem o mângâie pe spate. Într-o bună zi, această călătorie are să se sfârşească şi o să putem ieşi afară să privim cerul împreună. Până atunci, mama şi ceilalţi ne aşteaptă să luăm prânzul.

— Nu-mi mai vine nici să mă mişc.

— Dă mâna; te ajut eu.

Sem îi întinse mâna, surâzător… cu acel surâs blând şi cuceritor. *N-a fost vreodată om pe lume cum eşti tu*, cugetă Annah. îi răspunse şi ea cu un surâs şi se lăsă ridicată în picioare.

— Vorbesc ca un copil năzuros, zise ea.

Cuprinzând-o pe după umeri, Sem o îndrumă pe Annah către taluz.

— Eu cred că eşti doar istovită, flămândă şi dornică să te caţări într-un copac.

— N-ar trebui să mă tachinezi cu căţăratul în copaci. La urma urmei, tu te-ai ales cu o scărmănare din partea băbuţei-de-copac.

— Eşti geloasă? o întrebă Sem, cu o lumină poznaşă în ochi.

— Nu! N-are decât să te păstreze. După care, Annah se apucă repede de braţul lui. Nu-i adevărat, nu te poate lua de la mine. Nimeni nu poate, chiar dacă nici nu ar mai fi cine.

— Chiar dacă ar fi, tot nu mi-aş dori pe nimeni alta. Sem se opri în mijlocul taluzului.

Annah îl aşteptă încordată. Vântul se schimba, iar

mişcările şi zvârcolirile valurilor păreau să reverbereze prin fiecare scândură. Annah nu putea suferi să fie prinsă de aceste mişcări pe scări sau pe taluz. Era în primejdie să-şi piardă cumpănirea şi să cadă.

Sem îşi strânse buzele, aşteptând răbdător şi încercând să se ţină pe picioare. Întâlnindu-i privirea, îi zise lui Annah:

— Acum ne descurcăm mult mai bine decât la început.

— Vrei să spui că eu mă descurc, îl corectă ea. Tu n-ai avut niciodată prea mari bătăi de cap.

— Atâta că nu ţi-am spus ţie, îi zise Sem, cu un surâs misterios. Gata, mişcarea s-a oprit. Haidem.

Când ajunseră în vârful taluzului, Annah simţi o boare de vânt mângâindu-i faţa. Afară, vânturile băteau de multe zile, iar la catul de sus aerul era rece şi mişcător. Ca de fiecare dată, se bucură de apropierea de căldura focului din vatră. De asemenea, se bucură simţind miros de mâncare: turte de seminţe, linte şi legume prăjite în ulei – până ce stomacul i se strânse de o neaşteptată răzvrătire.

Ultima cărmire a arcei mi-a făcut greaţă, cugetă ea surprinsă. *Dar de ce să-mi fie greaţă după atâtea zile în care n-am avut nimic*? Se apropie şovăielnică de vatră şi îngenunche pe o saltea, cu stomacul însă învolburat. *Mirosul de legume prăjite îmi face greaţă*, îşi dădu ea seama. Înghiţind în sec, îşi luă privirea de la mâncare.

Când terminară de adus mulţumiri Celui Preaînalt, Annah era deja cu totul îngreţoşată. Iar când Naomi îi întinse legumele, se cutremură, dându-i-le numaidecât lui Sem.

Naomi ridică sprâncenele negre, surprinsă.

— Copila mea, nu vrei legume? Eu credeam că-ţi plac.

— Îmi plac, mamă, o încredinţa Annah. Dar… îşi duse

mâna la gură, căci îi era prea greaţă ca să mai poată vorbi.

Aşezat vizavi de ea, Ham chicoti.

— Îşi petrece toată dimineaţa curăţând balegă de animale, iar acum nu poate suferi să vadă dinaintea ochilor legumele… nu-mi vine să cred aşa ceva.

Ochii lui Naomi străluciră de sămânţa unei bucurii.

— Mă tot întrebam, fiica mea. Au trecut multe săptămâni de la ultima ta perioadă de necurăţie. Acum ţi se face greaţă şi numai văzând legumele. Ma'adannah, porţi un copil în pântece!

Fură cuprinşi cu toţii de încântare, Sem o îmbrăţişa, Noe izbucni în strigăte de veselie, Ghinnah bătea din palme, iar Tirtsah strigă:

— Ca să vezi, Ma'adannah, şi tu care îţi făceai griji.

— Daţi-mi de veste când isprăviţi legumele, le zise Annah, ridicându-se anevoie pe picioare, nefiind în stare să mai îndure mirosul. Eu o să mănânc mai târziu. Porni în grabă către culcuş şi se prăbuşi în aşternuturi, oftând uşurată. Acum nu mai ajungea la ea miros de mâncare. Şi era o plăcere să stea întinsă şi să se odihnească. *Sunt vlăguită*. *Oare chiar port un copil*? Aproape că era prea istovită şi îngreţoşată ca să-i mai pese.

Annah picotea când auzi paşii lui Sem apropiindu-se. După ce aşeză ceva pe sipetul cu haine, el se furişă în pat, cuprinzând-o blând cu braţul şi dezmierdând-o cu nasul.

— Ţi-am adus nişte mâncare negătită. Mama zice că ar trebui să te odihneşti.

— Un pic, mormăi Annah. Căci trebuie să isprăvesc de hrănit mâncătorii-de-stârvuri. Duse o mână spre soţul ei, mângâindu-i faţa păroasă. Aş vrea să semene copilul

nostru cu tine.

— Dar să n-aibă barbă, adăugă Sem. Mai ales dacă o să avem o fiică.

Îl pocni uşor, apoi râseră.

Annah şi Tirtsah intrară într-o îngrăditură cu păsări, cărând coşuri pline cu seminţe, fructe uscate şi nişte turte albe din grăsime. Spre hazul lui Annah, Tirtsah dojenea păsările, cu glas răguşit şi îngăduitor.

— Ia plecaţi de aici, prostuţelor, şi să nu cutezaţi să faceţi ceva pe noi, căci nu mai primiţi nimic de mâncare.

Păsările îi răspundeau zburând de pe o ramură pe alta, cu ochi ageri şi curioşi, unele fluierând ascuţit, altele ciripind şi bătând din aripi. Păsările mai mari, care nu se cocoţau în copaci, se apropiară de Annah şi Tirtsah mândre, cu penele lor ce străluceau în toate culorile ce ţi le puteai închipui. Annah ameţea numai privindu-le. Dar tot era mai bine decât să se uite la turtele albe de grăsimi întărite pe care le căra în coş.

Cuprinzându-se cu mâna peste mijloc ca să oprească greaţa, Annah puse în toate jgheaburile turte de grăsime şi de grâu, seminţe şi fructe. Nu voia în ruptul capului să lase greaţa să-i perturbe îndatoririle, căci n-ar fi fost drept faţă de Tirtsah şi faţă de ceilalţi.

Când ieşiră din îngrăditură ca să-şi umple iarăşi coşurile, Tirtsah o apucă de braţ pe Annah. Tirtsah părea tulburată şi avea chipul pământiu. Umezindu-şi buzele, întrebă:

— Atunci când ţi-e greaţă din pricina copilului, vederea mâncării sau mirosul te îngreţoşează? Ori amândouă?

— Amândouă, răspunse Annah, holbându-se la cumnata ei. E ca atunci când ţi-e rău de la mişcările apei. Crezi că şi tu porţi un copil în pântece?

Tirtsah închise ochii.

— Cred că da. Nădăjduiesc că aşa e. În timp ce hrăneam păsările, m-am uitat la turtele de grăsime şi mi s-a făcut rău. Nu mai spune nimănui. Când voi avea încredinţarea că aşa e, vreau să-i spun mai întâi lui Ham. Ar fi uimitor dacă – măcar o dată – i-aş putea spune ceva ce să-l lase fără cuvinte.

— O să fie nespus de fericit, zise Annah. Cuteză să o îmbrăţişeze pe Tirtsah. *Eu sunt* fericită, căci, dacă şi tu porţi un copil, înseamnă că măcar înţelege cineva prin ce trec. Mă întrebam… n-ai vrea să-mi arăţi cum să fac nişte terci din acela roşu iute?

Ochii frumoşi ai lui Tirtsah se măriră de uimire şi chicoti… zicând cu glas înfundat:

— Nu ţi-a plăcut terciul meu iute, dar acum îl vrei? De fapt, sună bine. Hai să terminăm cu păsările astea şi îl facem.

Isprăviră în grabă hrănitul păsărilor, se uitară să fie apă în adăpătoare şi presărară ici-colo pietricele pentru ca să le ajute să mistuie mai bine. În vreme ce împrăştia paie proaspete şi ierburi peste podelele îngrăditurii, Annah simţi o izbitură puternică.

328

329

Kacy Barnett-Gramckow cutremurătoare. Se întoarse către Tirtsah care o privea cu gura căscată. Tremurând, Annah zise:

— Asta n-avea cum să fie rodul închipuirii mele.

— Dacă va fi fost, atunci trebuie să fi fost şi închipuirea mea de vină. Şi pesemne că şi păsările şi-au închipuit.

Păsările băteau din aripi sau zburau de pe o creangă pe alta; câteva ţipau ca din gură de şarpe. După care se liniştiră iarăşi, unele dichisindu-se, altele mâncând sau bând apă, iar altele începând să cânte. Annah slobozi un

oftat adânc. Simţea că picioarele i se împleticesc. Se dezobişnuise de pământul tare şi se deprinsese cu mişcările apei.

— Cred că am ajuns pe uscat, şopti mai mult pentru sine. Ne-am oprit. Apele au scăzut!

— Pesemne că nu peste mult timp o să putem ieşi de aici, adăugă Tirtsah, iar pe chip îi reveni ceva din strălucirea ei de odinioară.

Şovăitoare, Annah îşi făcu loc să iasă din ţarc, iar Tirtsah o urmă. Un fluierat lung şi puternic răsună dinspre taluz. *Ham*, se gândi Annah. Mijind ochii ca să răzbată prin perdeaua razelor de lumină ce coborau prin ferestre, Annah îl văzu venind dinspre taluz.

— Tirtsah! Unde eşti? începu el să strige numaidecât.

— Ce păcat că nu mai suntem în stare să ne simţim unul pe altul de la depărtare, îi zise Tirtsah lui Annah. Bărbaţii au început să urle cam mult.

— Nu băgasem de seamă, dar ai dreptate, încuviinţă Annah amuzată. O urmă pe Tirtsah, clătinându-se puţin, descumpănită de nemişcarea arcei.

Ham le întâmpină agitat şi o sărută pe Tirtsah.

— Mă duc să mă uit pe fereastră.

Cu pas admirabil de sigur, Ham porni grăbit către peretele cel mai îndepărtat, pe lângă îngrăditura păsărilor. Pe urmă se apucă să se caţere pe scara prinsă de perete. Când ajunse în vârf, Noe şi ceilalţi apărură de pe la caturile de mai jos. Toţi stăteau

 nerăbdători la picioarele scării. De-abia cutezând să tragă aer, Annah ajunse lângă Sem.

— Vezi ceva? îl întrebă Noe pe Ham.

Mijindu-şi ochii, Ham coborî de pe scară, veselia preschimbându-i-se în dezamăgire.

— Nimic altceva decât soarele foarte puternic, ceţuri

şi apă.

— Nici urmă de uscat? întrebă Ghinnah, cu glas rugător.

— Doar aburi şi apă.

Annah se pleoşti, muşcându-şi buzele, neputând să-şi ascundă dezamăgirea. O *sută cincizeci de zile*, cugetă ea deznădăjduită. *Şi încă nimic altceva decât ape*.

— Au trecut două sute de zile bătute pe muchie, bombăni Ghinnah către Annah şi Tirtsah în vreme ce mânau caprele, oile şi vitele în îngrăditura din mijloc, ca să le dezmorţească. Apele sunt tot acolo, iar noi tot aici. De-a pururi.

— Nu, nu de-a pururi. Annah se prinse de îngrăditură şi se întinse cu grijă. Muşchii de pe burtă îi erau mai încordaţi, acum că începuse să i se vadă sarcina. Tirtsah, aflată în primele luni de sarcină, îi părea delicată şi simpatică, în vreme ce Annah se simţea umflată şi mototoală pe lângă ea. Încercă să o lămurească pe Ghinnah: Cu toţii suntem nerăbdători, însă cred că dacă toţi munţii au fost acoperiţi de ape îndeajuns încât această arcă – aşa mare cum e – să plutească, atunci va fi nevoie de multă vreme până ce pământul să se vadă şi să se usuce.

— Parcă l-aş auzi pe părintele soţului meu, bodogăni Ghinnah îmbufnată. M-am săturat de arca asta! Curând o să mă satur şi de voi. Vai, nu am vrut să spun aşa ceva. Roşind până în vârful urechilor, Ghinnah izbucni în lacrimi.

Annah o îmbrăţişa, negăsind ce să spună, dar plină de înţelegere. Tirtsah oftă.

— Când în sfârşit o să ieşim din arca asta, o s-o zbughesc afară şi o să mă tăvălesc în iarbă. Iar dacă voi

găsi apă prin preajmă, o să mă bălăcesc în ea!

Fornăind, Ghinnah se şterse la ochi.

— Până atunci, o să ai burta atât de mare încât n-o să fii în stare să te mişti decât dacă o să te rostogoleşti.

— Eşti plină de veselie azi, îi zise Tirtsah, aruncându-i o căutătură aspră.

Înainte să apuce să mai zică ceva, din cealaltă parte a arcei răsunară ţipete şi strigăte.

— Mama, icni Annah, lăsând-o în pace pe Ghinnah. Se năpustiră toate trei pe urma ţipetelor, către cuştile unde erau adăpostiţi mâncătorii-de-stârvuri. Mamă, ce s-a întâmplat?

În vreme ce Annah alerga pe lângă hambarele de lemn ca s-o ajute pe Naomi, îl auzi pe Noe lămurind cu durere în glas:

— Nu-i nimic. Draga mea, vietatea asta nu avea nimic cu mine, ci doar voia de mâncare.

Dând cu ochii de Noe, Annah se trase înapoi. Avea piciorul sfâşiat deasupra genunchiului şi sângera. Naomi plângea, cercetând înfuriată rana.

— Aş ucide-o pe fiara aceea! Să se năpustească la scumpul meu… Ah, o să ia multă vreme până să se tămăduiască.

Ridicând mâna, Noe îi curmă vorba:

— Dar are să se tămăduiască. Nu ocărî vietatea asta pentru lipsa mea de precauţie. Ajută-mă să opresc sângerarea. Cred că cingătoarea mea va acoperi rana.

Annah o înghionti zdravăn pe Ghinnah.

— Du-te, cheamă-i pe soţii noştri, rogu-te. Tirtsah, du-te să cauţi leacurile mamei Naomi. Eu rămân s-o ajut.

— Şi pune la fiert nişte apă, pentru ierburi! strigă Naomi. Apoi se întoarse spre Annah şi zise: Fiica mea, dă-mi o mână de ajutor… l-a muşcat pe scumpul meu! L-aş jupui pe leul ăla!

În vreme ce vorbea, Naomi îşi scoase cingătoarea de piele şi o înfăşură în jurul rănii lui Noe, după care luă cingătoarea lui Noe şi prinse bine oblojeala. Annah o ajută să facă un nod.

— E prea larg, o să cadă, gemu Noe. De teamă să nu-l doară, Annah îşi ţinu răsuflarea în vreme ce strângea mai tare nodul. Nişte broboane de sudoare se iviră pe chipul lui Noe, iar ochii lui Naomi se umplură de lacrimi.

— Mamă, strigă Iafet, urcând pe o scară ce venea de la catul de mai jos. Iafet se repezi către tatăl său, în vreme ce Sem şi Ham veneau val-vârtej pe taluz în sus, urmaţi de Ghinnah.

— Nu trebuie să mă căraţi în spinare, le spuse Noe fiilor săi printre dinţii încleştaţi. Cu puţin ajutor, pot să umblu.

Sprijinindu-l de o parte şi de cealaltă, Iafet şi Ham îl ajutară să se ridice pe picioare. Sem le ajută pe Annah şi pe Naomi să se ridice, apoi îi făcu un semn cu capul lui Ghinnah, zicând:

— Haideţi s-o luăm noi înainte, ca să vedem dacă toate sunt pregătite. Ce s-a întâmplat aici?

— Blestematul de leu, zise Naomi, aruncând o privire fioroasă peste umăr către vietatea vinovată. Era flămând şi n-a mai avut răbdare să primească de mâncare; a început să muşte din tatăl tău.

În vreme ce-l aşezau pe Noe pe un pat de paie lângă vatră, acesta se schimonosi de durere.

— Cred că nu i-am dat să mănânce îndeajuns leului. Ascultaţi-mă, de acum înainte nu mai intrăm în cuştile mâncătorilor-de-stârvuri decât după ce îi ghiftuim cum se cuvine. Nu mai putem fi atât de nesocotiţi cum am fost eu. Draga mea, suspină el, ai dreptate, va trece multă vreme până se va tămădui, întorcându-se spre fiii lui, Noe zise: îmi pare rău, câteva săptămâni n-o să fiu în stare de nimic.

— Nu-ţi bate capul, îi răspunse Sem. Şi niciodată n-o să te socotim bun de nimic.

Ascultându-le discuţiile, Annah pregăti într-un bol amestecătura de ierburi de curăţat rana, apoi o ajută pe Naomi să desfacă

Cerurile de odinioară oblojeala. Cercetând rana socrului ei, Annah simţi că o năpădesc lacrimile. *Piciorul lui n-o să mai fie niciodată ca înainte, o să şchiopăteze toată viaţa.*

— Bleah! Cum poţi mânca aşa ceva? o întrebă Ghinnah pe Annah, care îşi punea a doua oară din terciul iute.

— Vai de când râvnesc la el, îi spuse Annah, răcorindu-şi gura după terciul iute care îi ardea limba. Privind-o pe Ghinnah cum păleşte, Annah adăugă: Ţie ţi-a plăcut mâncarea asta până să zămisleşti.

— Ei bine, acum ştiu prea bine, zise Ghinnah, că terciul ăsta o să-i încreţească părul copilului.

— Şi ce-i rău în asta? o întrebă Ham pe Ghinnah, ridicând poznaş din sprâncene.

Annah începu să râdă, în vreme ce Ghinnah îşi muta privirea de la Ham la Iafet, care o privea zeflemitor, în vreme ce lumina îi strălucea prin buclele negre.

— Ştiţi voi ce am vrut să zic, răspunse Ghinnah, ridicând bărbia în vânt. De va fi avut păr lins până acum, copilului lui Annah sigur i se va fi încreţit după atâta terci iute cât a mâncat.

— Fiica mea, se amestecă blajin Noe, chicotind de pe mindirul lui comod de lângă vatră. Ar fi mai bine să nu mai stăruieşti cu lămuririle; suntem mult mai mulţi cei cu părul cârlionţat. Şi, se opri ca să dea greutate cuvintelor, voiam

să zic că ar trebui să încercăm nivelul apelor trimiţând un fel de iscoadă.

Deodată toţi deveniră numai ochi şi urechi. Annah şi ceilalţi se apropiară nerăbdători, iar Noe le zise:

— A trecut mai bine de o lună de când au început să se vadă vârfurile munţilor. Ar trebui să trimitem o pasăre care să cerceteze faţa apelor. Poate că ne va aduce vreun semn îmbucurător.

— Ce pasăre să trimitem? întrebă Ham, în ochi citindu-i-se nerăbdarea.

— Una deşteaptă, zise Noe, gânditor. Corbul, de pildă. După ce luară masa, Noe stărui să şontâcăiască el însuşi pe scară ca să dea drumul corbului de la cea mai înaltă fereastră. Neliniştită şi îngrijorată, Annah aşteptă alături de ceilalţi la catul de sus. De trei ori se caţără Noe trudnic pe scară, dar corbul nu făcea decât să zboare încoace şi încolo peste apele de lângă arcă. În cele din urmă, Noe coborî, nemaiavând răbdare să aştepte.

— Azi nu mai urc! Micul prădător-de-stârvuri o fi pe-afară, înfruptându-se din leşurile ce plutesc pe apă şi n-o să se mai întoarcă. O să aşteptăm câteva zile, după care trimitem o pasăre mai năzuroasă. Una curată, nu prădătoare-de-stârvuri. Mă duc să însemnez toate astea.

În zilele cât fusese silit să stea la pat din pricina piciorului beteag, Noe se apucase să scrie pe un sul, în loc să scrijelească pe peretele arcei. Acesta avea să fie adăugat celor scrise deja de părinţii părinţilor săi. Zile de naştere şi de moarte, crime, blesteme, însemnări despre uriaşi precum Naham din obârşia lui *Nephyil* şi toţi răzvrătiţii de soiul lui – precum şi despre crearea pământului şi despre Cel Făgăduit care avea să vină să elibereze omenirea de Vrăjmaş; toate erau scrise în aceste suluri. Iar sulurile erau insuflate de Cel Preaînalt, cuprindeau însuşi Cuvântul Său.

Serile, Annah stăruia pe lângă Noe să mai citească din vechile poveşti cuprinse în suluri. *Acum nu mai sunt doar nişte simple poveşti*, cugeta Annah. *Sunt viaţă*. îmbrăţişându-şi pântecele rotund, îi făgădui copilului nenăscut: O *să auzi toate astea de la părintele tatălui tău*. *Şi nimeni nu te va dispreţul, nici nu te va ameninţa pentru că le vei crede*. *Vei fi liber să-L chemi pe Cel Preaînalt şi să i te închini aşa cum merită*. *Şi îţi vom spune despre Cel Făgăduit*. *Aşa că îţi vei aminti şi tu la rândul tău şi le vei spune copiilor tăi*.

334

335

Kacy Barnett-Gramckdw

Cerurile de odinioară

O săptămână mai târziu, stăteau iarăşi la picioarele scării, prin vându-l pe Noe coborând, cu un porumbel în mână.

— Nimic, îi înştiinţa el, fără speranţă. N-a găsit nimic decât pământ pustiu şi apă, ca de obicei.

Annah privi în urma socrului ei care duse porumbelul într-o cuşcă pusă deoparte. Şase perechi de porumbei şi şase perechi de guguştiuci erau ţinute separat de celelalte păsări, numai pentru ei, dimpreună cu nişte vite, oi şi capre socotite vrednice de a fi dăruite Celui Preaînalt. Între timp, Annah pricepuse rostul jertfelor: acopereau păcatul omenirii în ochii Celui Preaînalt. Dar de fiecare dată când trecea prin dreptul celor şapte perechi de animale, simţea o tristeţe înfricoşată şi nedumerire. *E peste puterea mea de înţelegere*, îi spuse în gândul ei Celui Preaînalt. *Mă îndurerează că trebuie vărsat sânge pentru răutatea noastră, ca să putem să ne apropiem de Tine şi să-ţi chemăm numele*. *Poate că Cel Făgăduit ne va scuti de aceste jertfe, cu toate că nu suntem vrednici de iubirea Ta*. *Oare de ce Ţi-ai dori să ne împaci cu Tine*? *Asta*

cred că e cea mai tulburătoare dintre toate întrebările.

Şezând pe o rogojină nu departe de culcuşul lui Iafet şi al lui Ghinnah, Annah cerceta lâna pufoasă pe care o ţinea între degete. Sub privirile grijulii ale lui Ghinnah, smulgea atât cât trebuia pentru ca să răsucească între degetul mare şi arătător un fir neîntrerupt. De curând, Iafet îi făcuse un război, iar Annah voia s-o ajute pe Ghinnah să pregătească firele. Descurajată, Annah se încruntă.

— Măcar firele tale vor putea fi folosite. Ale mele arată ciudat.

— Şi ale tale se vor putea folosi, îi răspunse Ghinnah liniştit. Vor adăuga grosime ţesăturii.

Annah răsuci în continuare firele moi între degete, ridicând privirea doar când Noe şontâcăi pe lângă ea, îndreptându-se către scara de lângă îngrăditura păsărilor.

336

Ghinnah zise:

— De data asta nu mai merg. Nimic nu s-a schimbat. Apoi adăugă înduioşată: Mă tem că părintele soţilor noştri n-o să mai poată păşi niciodată ca înainte.

— Măcar poate umbla, zise Annah. Noe se caţără pe scară, ca să vadă dacă nu s-a întors porumbelul pe care-l trimisese de dimineaţă. Annah lăsă caierul de lână şi firele din mână. Eu mă duc să-l însoţesc. Încă nu mi-am pierdut speranţa. Ridicându-se în picioare, Annah porni greoi către celălalt capăt al arcei. Naomi, Sem şi Tirtsah stăteau deja în aşteptare.

Sem o apucă pe Annah de mână şi îi şopti:

— Eşti frumoasă.

Te iubesc, îi răspunse ea în gând, ştiind că el vorbea din inimă. Cu mâinile împreunate, priveau cum Noe cobora pe scară, cu porumbelul în mână.

— Micuţa noastră iscoadă se pare că vrea să-şi facă

deja cuib, zise Noe. Ia priviţi ce ne-a adus. Deschizând pumnul celălalt, Noe le arătă o frunzuliţă de un verd crud.

— O frunză de măslin! strigă Naomi, încântată. Mulţumesc, o, Preaînalte!

Se adunară să privească frunzuliţa bucuroşi. Annah o atinse, privind-o printre lacrimi, tânjind să vadă şi copacul din care fusese luată.

— Pesemne că acest copăcel a început să crească sub ape, zise Tirtsah. Privi surâzătoare spre Annah. Poate că totuşi pruncii noştri se vor naşte pe pământ până la urmă.

— Peste vreo trei luni, zise Noe, ţuguindu-şi buzele gânditor. Aşa mă gândesc.

Trei luni. Annah aproape că gemu la acest gând. Dar se mângâie privind iarăşi frunzuliţa. *O, îţi mulţumesc, Preaînalte*.

— Diseară sărbătorim, le dădu Naomi de veste. Nimeni nu se împotrivi.

337

Kacy Barnktt-Gramckow

Cerurile de odinioară

Şapte zile mai târziu, porumbelul nu se mai întoarse înapoi.

— A găsit un loc unde să se aşeze, zise Noe, plin de mulţumire.

— Îl pizmuiesc, zise Annah, simţind în pântece lovituri de picioruş. Acum e liber să zboare cât pofteşte către cer. O, ce dor mi-e să văd cerul.

— Curând o să-l vedem iarăşi, o încredinţa Noe. La vremea potrivită, Cel Preaînalt ne va chema afară.

Oare o să am atâta răbdare? se întrebă Annah. Pruncul ei se zbătea, nerăbdător şi neliniştit.

Mişcându-se anevoie, Annah împrăştie boabe şi paie de-a lungul ieslei de mâncare pentru animale copitate. Una dintre femele – cafenie şi cu copite negre – fornăi uşor,

părând s-o îmbie pe Annah s-o mângâie. Annah se uită în ochii mari şi blânzi ai animalului; era şi ea însărcinată, la fel ca cele mai multe dintre animale.

— Ştiu prea bine cum te simţi, îi spuse Annah. Pruncii ăştia… cum mai dau din picioare! Dar, ascultă-mă: Mănâncă şi odihneşte-te, după care o să te scot din staul să te plimbi puţin. Pe urmă o să te simţi mai bine.

— Ma'adannah, o strigă Tirtsah din celălalt capăt al staulului. Te aşteptăm. Ai isprăvit?

— Vin acum. Annah se zori să le ajungă pe Tirtsah şi Ghinnah. Era vremea să-i dea o mână de ajutor lui Naomi pentru masa de prânz. Când ajunseră în vârful taluzului, fură întâmpinate cu larmă şi sporovăieli. Priviră toate către capătul îndepărtat, de lângă îngrăditura păsărilor. Noe era iarăşi cocoţat pe scară, iar fiii lui dădeau unelte pe scară în sus, râzând. Curioase, femeile se duseră să vadă ce puneau bărbaţii la cale.

Sem o întâmpină pe Annah cu un sărut triumfător.

— Norii s-au mai rărit, aşa că descoperim şi porţiunea de lângă ferestre. S-ar putea să vedem cerul şi să primenim puţin aerul îmbâcsit de aici.

Noe îndepărtă încă o porţiune din acoperiş. Acum, Annah ridică privirea spre cer, înmărmurită. Norii pufoşi şi albi se împrăştiară şi dezvăluiră vederii un cer albastru precum răsfrângerile scoicilor ei încrustate. Un *albastru* limpede, deschis şi strălucitor.

— O să naştem copii aici, îi spuse Tirtsah la Annah, vădit dezgustată, în vreme ce se străduia să răsucească piatra de măcinat.

Simţind deja cunoscutele încordări ale pântecelui, Annah încuviinţă fără vorbe, ţinându-şi răsuflarea, aşteptând să mai slăbească încordarea. Când îşi recapătă suflul, se întinse după mânerul de lemn ce se iţea din mojar. Acum nici ea, nici Tirtsah nu mai erau în stare să

răsucească, singure, piatra; erau prea pântecoase şi prea greoaie ca să-şi poată întinde braţele aşa departe.

Au fost trei sute şaptezeci şi una de zile de potop, cugetă Annah, privind cum copilul din pântece îi cutremură toată burta. *Iar copilului s-ar putea să-i vină oricând sorocul*.

Îşi văzură de treabă până când veni Sem, pe care Annah îl întâmpină cu o sărutare.

— A venit vremea să deschidem uşa, draga mea, şi să dăm drumul acestor biete animale. Lasă acum măcinatul că avem nevoie de ajutor.

338

339

Capitolul *Zu*

— *Că* nu dai drumul la animale până când vezi uşa deschisă, o preveni Sem pe Annah în vreme ce se îndreptau spre taluz.

— Crezi că am face noi una ca asta? se burzului Naomi, prefăcându-se îmbufnată.

Surâzând strâmb şi roşind ca un băieţel, Sem zise:

— Iartă-mă, mamă. Fireşte că nu aţi face voi aşa ceva.

— Dar crezi *că eu* aş face aşa ceva? întrebă Annah cu blândeţe. Ochii negri ai lui Sem jucau luminoşi.

— Mă duc să-i ajut pe tata şi pe fraţii mei, cât mai am încă suflare de viaţă.

— Blestematul de leu va ieşi ultimul de aici! strigă Naomi, în auzul tuturor. Încuviinţară cu toţii cu un râset. Nurorilor sale, Naomi le zise:

— Dacă ar fi fost după mine, creatura aia nenorocită n-ar mai fi ieşit vreodată de aici.

Nevenindu-i să creadă că sosise şi această zi, Annah privea cum soţul ei ia ciocanul şi dalta şi se îndreaptă spre uşa cea mare. Noe, Iafet şi Ham deja loveau cu dălţile pe

laturile uşii pecetluite.

Cerurile de odinioară fierul muşcând din lemn cu zgomote puternice, răsunătoare. În sfârşit, când bărbaţii hotărâră că pecetea era ruptă, Noe zise:

— De ce să ne mai chinuim noi? Haideţi să punem câteva dintre animalele cele mai mari să ne ajute s-o deschidem.

Annah se dădu înapoi cu ochii mari când Ham şi Iafet îi aduseră pe cei doi tineri elefanţi îndemnându-i spre ieşire. La început, animalele se arătară cam şovăitoare, cercetând precaute uşa cu trompele. Pe urmă, ca şi cum şi-ar fi dat dintr-odată seama că libertatea lor e dincolo de acea uşă de lemn, amândoi se proptiră în ea şi începură s-o împingă. Uşa crăpă şi se prăbuşi cu zgomot. Cei doi elefanţi se năpustiră afară, dornici să iasă în aer liber. Noe îi urmă, aruncă o privire afară, cercetă taluzul, apoi reveni şontâcăind înăuntru, cu buzele strânse.

— Să începem cu animalele cele mai mari şi să sfârşim cu cele mai mici, porunci el, fără să se uite la careva anume din familie.

Annah băgă de seamă că socrul ei era tulburat. Simţindu-i privirea, el îi zise:

— Fiica mea, du-te cu sora ta Tirtsah şi dă drumul la păsări din îngrăditură. Dacă trebuie, puteţi tăia zăveasa, dar nu daţi drumul porumbeilor şi guguştiucilor.

— Aş fi vrut să arunc şi eu o privire afară! se plânse Tirtsah în timp ce Annah o împingea către taluz.

— Şi eu. Dar sunt încredinţată că părintele soţilor noştri ştie ce spune; e mai bine să dăm drumul animalelor întâi. Mă întreb dacă va fi nevoie să izgonim păsările afară sau vor ieşi de bunăvoie.

— Cred că cel mai dor o să-mi fie de păsări, mărturisi Tirtsah.

— O să le mai vedem şi afară. Annah luă două cuţite

de la Naomi şi se puse împreună cu Tirtsah să despice perdelele pe la cusături.

— Păcat că trebuie să le stricăm, zise Annah. Numai privind spre fâşiile de perdele ce atârnau, Annah îşi aduse aminte câte seri de muncă însemnau.

340

341

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Şi aşa sunt murdare, băgă Tirtsah de seamă. Mă urc să tai colţul acela. În ciuda împotrivirilor lui Annah care se temea pentru ea, Tirtsah se caţără pe scară şi tăie toate legăturile şi cusăturile din cel mai înalt colţ, aproape de ferestre.

În vreme ce Tirtsah cobora, păsările începură să iasă prin deschizătura făcută ca să zboare prin fereastra de sus. Păsările care zburau mai greu îşi croiră drum prin găurile de jos, apoi începură să bată din aripi, înălţându-se în cele din urmă cu suratele lor.

Mulţumite, Annah şi Tirtsah porniră spre a doua îngrăditură pentru păsări, din celălalt capăt al catului de sus, unde făcură acelaşi lucru. Annah aşteptă în tăcere ca păsările să-şi ia zborul, până când Tirtsah o întrebă:

— Dar cu astea ce să facem? Tirtsah ajunsese la porumbei şi guguştiuci, care erau în cuşti separate.

Annah scutură din cap.

— Alea nu. Părintele soţilor noştri a poruncit să le lăsăm în cuşcă. Acestea sunt pentru Cel Preaînalt.

Oprindu-se, Tirtsah se îndepărtă de cuştile cu pricina.

— Aproape că am isprăvit. Hai să le mânăm pe taluz în jos pe astea care nu pot zbura…

Afară, completă Annah în gând. Adunând coşurile cu grâne, fructe uscate şi ultimele turte de grăsime, Annah şi

Tirtsah mânară, încet, ultimele păsări către taluz. Când ajunseră în capătul de jos, păsările cârâiră şi cotcodăciră, după care o zbughiră către lumina ce pătrundea prin uşa deschisă.

Întâmpinându-le, Sem zise:

— Să dăm drumul şi celorlalte animale şi să ieşim afară. Nerăbdătoare ca un copil, Annah îşi ajută soţul să deschidă nenumăratele staule. În timp ce trebăluiau, gâzele zumzăiau peste capetele lor. Până şi vietăţile de noapte ardeau de nerăbdare să iasă la lumina zilei şi la aer curat. Toate – de la cele mai mari dintre târâtoare şi mâncătoare-de-stârvuri până la cele mai mici jivine de câmp – năvăliră către uşă de cum li se deschiseră staulele şi cuştile.

— Sunt mai uşor de scos afară decât au fost de băgat înăuntru! le strigă Ham lui Sem şi Annah în vreme ce dădea drumul celor mai mici şi mai de pe urmă dintre vietăţi. Se lăsă deodată liniştea peste arcă. Afară de perechile de vite, oi, capre, porumbei şi guguştiuci, toate staulele şi cuştile erau acum deschise şi părăsite.

Noe şontâcăi spre uşă, cu chipul îngândurat. Întinse o mână, chemând-o fără vorbe pe Naomi, care era în spatele lui. Femeia trase adânc aer în piept şi ieşiră împreună afară. Sem o luă de mână pe Annah şi porniră în urma lui Ham şi Tirtsah, Iafet şi Ghinnah, ieşind la lumină şi aer curat.

O boare răcoroasă mângâie chipul lui Annah, clătinându-i podoabele de aur din păr. Preţ de o clipă, femeia închise ochii din pricina luminii orbitoare, apoi se opri pe taluz, prea uimită ca să mai poată face vreun pas.

Nimic nu mai e ca înainte, cugetă ea înmărmurită. *Nu mai e acelaşi pământ*.

Se aşteptase să vadă cerul înalt, înfiorător, pătat de nori, dar nu un astfel de pământ. Nu se aşteptase la aceste

vârfuri de munţi nespus de înalte şi uimitoare, nici la prăpăstiile piezişe, nici la câmpiile înclinate şi măturate de ape. Orice urmă a blândeţii de odinioară a cerului şi a pământului dispăruse. Coastele domoale şi blânde ale munţilor, câmpiile netede, copacii minunaţi şi verdeaţa îmbelşugată şi florile pe care Annah le iubea atât de mult fuseseră înlocuite cu ierburi de un verde aspru, de flori pipernicite, de buturugi de copaci smulşi, de vlăstari fragezi şi nenumărate pietre împrăştiate peste tot de ape.

Nu era nimic cunoscut de care să se poată agăţa cu privirea. Nimic în afară de familie şi de mulţimea de animale încă ascultătoare, care păreau derutate şi descumpănite, împrăştiindu-se prin împrejurimile pieptişe şi pe câmpurile presărate cu pietre din jurul arcei. Privindu-le, Annah se cutremură şi lacrimi

Cerurile de odinioară fierbinţi îi năvăliră pe obraji. Ghinnah şi Tirtsah plângeau şi ele în tăcere, în vreme ce soţii lor se uitau înmărmuriţi la priveliştea sălbăticită.

Ajuns la poalele taluzului, cu vântul răscolindu-i pletele argintii, Noe ridică mâinile spre înaltul cerului albastru. Strigă cu glas tare:

— Te lăudăm pentru îndurarea Ta, oh, Preaînalte! Cine suntem noi de ne-ai cruţat de la nimicire?

Pe urmă, se întoarse cu faţa către ei, iar Annah îi văzu lacrimile şi tristeţea.

— Haideţi, le porunci fiilor săi. Vom ridica un altar în cinstea Celui Preaînalt.

Istovită şi scrutătoare, Annah stătea în faţa altarului alături de Naomi, Ghinnah şi Tirtsah, privind cum bărbaţii aşezau trupul unui bou, al unei oi, al unei capre, o pereche de porumbei şi doi guguştiuci peste lemne. Pe urmă, Noe

luă nişte ierburi uscate, le înmuie în sângele jertfelor şi îl aruncă în aer, stropindu-i pe toţi cu sânge. Annah se chirci uşor când stropii căzură peste ea, dar Naomi o prinse de mână, mângâind-o blând. Rămaseră tăcute alături de Ghinnah şi Tirtsah, în vreme ce Noe luă o torţă şi aprinse focul pentru jertfă.

Nimic nu e aşa cum visam eu, îşi spuse Annah uimită şi descum-păpiită. *Pământul pustiit, cerul rece, pietrele astea care ţin loc de verdeaţă... oare cum mă voi putea obişnui vreodată cu acest cer albastru şi îndepărtat şi cu acest nou pământ părăginit*?

Deodată fu cuprinsă de un simţământ nou. *Ah, Cel Preaînalt*, cugetă Annah, simţind cum prezenţa Lui coboară asupra lor, acoperindu-i cu dragoste, dar plină totodată de o putere măreaţă, nemăsurată şi de netăgăduit. Căzură cu toţii în genunchi, plecându-şi capetele, cutremuraţi. Un glas tăcut o atinse, de parcă

Cel Preaînalt stătea tocmai în faţa ei, cuvintele Sale cuprinzând o sumedenie de binecuvântări şi prevestiri.

Fiţi roditori, înmulţiţi-vă şi umpleţi pământul. Frica şi groaza de voi să fie peste toate vieţuitoarele pământului, peste păsările cerului, peste toate creaturile care mişună pe pământ şi peste toţi peştii mării. Ele vă sunt date în stăpânire. Tot ce se mişcă şi are viaţă vă va fi hrană. Aşa cum v-am dat plantele verzi, acum vă dau totul.

Annah întoarse capul şi apucă să vadă cum toate vietăţile fugeau care încotro, înspăimântate, alungate parcă de o mână nevăzută. Annah simţi că spaima lor o cuprinde şi pe ea; de acum era în vrăjmăşie cu toate vietăţile de care avusese grijă tot anul. Îndurerată, Annah cugetă: *îmi vor vâna copiii, iar copiii mei vor cădea în ghearele lor*. Dar ai fi zis că Cel Preaînalt pătrundea printre gândurile ei, căci auzi în sinea ei cuvintele sale copleşitoare.

…Pentru sângele vieţilor voastre voi cere socoteală; voi cere socoteală de la orice vietate. Iar din mâna omului, voi cere socoteală pentru viaţa semenului său…

Copleşită şi cutremurată de aceste făgăduinţe trainice de dreptate şi judecată, Annah îşi plecă fruntea, plângând în tăcere. Dar chiar şi în întristarea ei se simţea întărită. Căci sub aceste ceruri noi şi pe acest pământ nou, numai prezenţa Celui Preaînalt rămăsese neschimbată. Putea chiar să-L simtă: era întocmai cum şi L amintea de pe pământul dinainte, atunci când strigase după ocrotire către El în clipele de groază. Glasul Său o chema acum, blând şi mângâietor.

Fac un legământ cu voi, cu urmaşii voştri şi cu toate vieţuitoarele care au fost cu voi – păsările, vitele şi toate animalele sălbatice care au fost cu voi, toate cele care au ieşit din arcă – cu toate vieţuitoarele de pe pământ. Închei un legământ cu voi: niciodată nu vor mai fi distruse toate creaturile de apele vreunui potop şi niciodată nu va mai fi vreun potop care să distrugă pământul… pun în nori curcubeul Meu; el va fi semnul legământului dintre Mine şi pământ.

344

345

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

Ca şi cum n-ar fi avut de ales, Annah ridică privirea către răsărit şi văzu un arc multicolor strălucind printre nori – cel dintâi lucru frumos pe care îl văzuse pe acest pământ nou. Se uita uimită la el, iar o parte din durerea din inimă i se topi.

Închei un legământ cu voi: niciodată nu vor mai fi distruse toate creaturile de apele vreunui potop, făgăduise glasul Său, precum un Tată care Şi linişteşte dragii Lui copii.

Annah se şterse la ochi, ascultând, împăcată, simţind o nouă viaţă înmugurind în ea. *Ah*, *Preaînalte*, *Tu ai rămas neschimbat*, cugetă ea, cu ochii la curcubeu. *Cerurile şi pământul au fost nimicite şi înlocuite*, *dar Tu nu Te schimbi*. *Chiar şi acum*, *îţi pasă de noi şi îţi vei împlini făgăduinţele făcute*; *de această mângâiere voi avea nevoie mai mult decât de orice altceva în această nouă viaţă*.

— Cum adică să mănânc carne de animale? Nu cred că *pot*, se vaită Tirtsah în vreme ce despărţeau rămăşiţele proviziilor din arcă. Dacă vom avea grâne, fructe şi seminţe destule… fără-ndo-ială că nu vom fi nevoiţi să mâncăm carne.

— Nu vom avea de ales, fiica mea, răspunse Naomi cu glas scăzut. Uită-te în jurul tău la pământul duşmănos şi la cerul ăsta rece; aici nu e nici urmă de îndurare. Nu va fi uşor de găsit mâncare, iar ceea ce vom găsi se poate să nu fie la fel de hrănitor precum ceea ce mâneam înainte.

Trăgând cu urechea la discuţia lor, Annah turnă ce mai rămăsese dintr-un coş cu mure uscate într-unul mai mare, cu rămăşiţe dulci uscate. Murele aveau să dea o culoare vineţie plăcută când aveau să fie coapte împreună cu celelalte rămăşiţe, mult mai palide.

— Poţi să adaugi şi astea, îi zise Ghinnah lui Annah, întinzându-i un coş cu struguri uscaţi, de un cafeniu foarte închis.

Cu timpul, aveau să poată culege iarăşi struguri, căci Noe tăiase nişte vlăstare din planta lui dragă şi le adăpostise în cel mai întunecos colţ din arcă, iar acum plănuia să sădească o vie pe povârnişul unui deal.

— Dacă ne chivernisim bine, se poate să ne ajungă fructele până ce vom găsi altele, îi zise Annah lui Naomi.

— Dar dacă nu ne ajung? întrebă Ghinnah, cu ochi mari şi rugători.

Naomi râse.

— Fiica mea, dacă Cel Preaînalt a hotărât să ne ocrotească de nimicirea potopului, atunci cred că ne putem bizui pe El că nu vom pieri din lipsă de fructe.

Şi *de grâne*, adăugă Annah în gând, cercetând din priviri ce mai rămăsese în coşuri. Sem, Ham şi Iafet deja hotărâseră să înceapă să cureţe pământurile şi să sădească grâne. Ridică privirea spre soţul ei şi fraţii lui care aduceau ultimul car cu unelte şi cu piei din arcă, care semăna, cum stătea pe culmea dealului, cu o păstaie închisă la culoare, din care se scoseseră boabele. Annah se gândi că arată de parcă ar fi eternă, cu neputinţă de nimicit.

— Ce să facem cu astea? zise Ghinnah, în glasul ei citindu-se că vorbea cu toate femeile. Ţinea în braţe un coş cu ultimele rămăşiţe de carne uscată. Să le lăsăm afară, ca hrană pentru mâncătorii-de-stârvuri?

Naomi se încruntă şi scutură din cap.

— Mâncătorii-de-stârvuri aş zice că au hrană din belşug deocamdată. Noi avem nevoie mai mare de carnea asta decât ei. Apoi, parcă pentru a le mângâia, adăugă: Dacă găsiţi vreo turtă cu sânge, puteţi s-o aruncaţi.

— Am s-o fac bucuroasă, murmură Tirtsah, iar celelalte râseră.

Annah se trezi simţindu-se de parcă s-ar fi zbătut prin somn. Trăgând aer în piept, privi spre acoperişul din piei şi ierburi înalte al odăiţei pe care o împărţea cu soţul ei. Desfăcuseră nişte staule din arcă ca să-şi poată înălţa coliba ce cuprindea şi această odăiţă. Nu era cine ştie ce de coliba aceea, cu pereţii ei de scândură, cu ferestre din loc în loc şi acoperişul uşor înclinat, însă era destul de călduroasă şi primitoare. Avea să-şi îndeplinească

seceriş şi până se vor naşte cei dintâi copii. Mângâindu-şi pântecele, Annah simţi încă o încordare. *E o păcăleală*, cugetă ea. Dar îşi ţinu răsuflarea, cuprinsă deodată de o durere adevărată.

Încetul cu încetul, durerea se domoli. Nemaiputând să stea întinsă, Annah împinse la o parte acoperitorile călduroase din piele şi întinse mâna să-şi ia tunica cea cu mâneci lungi. Ieşi anevoie afară, când de-abia se vesteau zorii. Se duse până la haznaua îngrădită, mai sus de colibă, după care se spălă pe mâini cu apă dintr-un izvor din apropiere. Un nou junghi o cuprinse, aproape luându-i suflarea în aerul rece al dimineţii. Când fu iarăşi în stare să se mişte, Annah se întoarse în colibă, aşezându-se lângă vatră, cuprinzându-se cu braţele peste mijloc şi aşteptând, de la o durere la alta, ca Sem şi ceilalţi să se trezească. *În curând*, îşi zise ea, *au să se trezească în curând. Erau aşa obosiţi aseară, e mai bine să-i las să doarmă cât mai mult cu putinţă*.

Sem fu cel dintâi care o găsi. Aplecându-se s-o sărute, zise:

— M-am răsucit în somn şi nu mai erai lângă mine. Şovăi şi o privi stăruitor, cu ochii din ce în ce mai mari. Au început durerile.

— Da, încuviinţă Annah, scrâşnind din dinţi, nemaidorind să spună vreun cuvânt. O nouă durere o cuprinse, strângând-o zdravăn. Însufleţit, Sem o îmbrăţişa; Annah îl împinse cu putere.

Fără să se piardă cu firea, Sem se duse să-i trezească pe ceilalţi. Se adunară cu toţii în jurul lui Annah încântaţi, dându-şi cu părerea despre ea şi despre clipa în care avea să aducă pe lume copilul. Annah închise ochii, luptând cu o nouă contracţie. Când durerea se mai alină, Naomi, Ghinnah şi Tirtsah se apropiară preocupate.

— Durerea e de neîndurat, Annah? întrebă Ghinnah

rugătoare, la un moment dat.

— Nu, murmură Annah, întorcându-şi chipul. Un nou val de durere o năpădi şi femeia se apucă cu mâinile de sipetul cu haine, simţind că trebuie să se lase pe vine, după care i se rupse apa şi năvăli afară călduţă.

Cerurile de odinioară

Naomi o sprijini şi glăsui cu hotărâre:

— Ma'adannah, a sosit sorocul. Va trebui să ne laşi să te ajutăm, nu ne mai împinge la o parte.

A sosit sorocul, repetă Annah în gândul ei. Se supuse lui Naomi, aşezându-se pe locul pregătit în grabă, pe nişte rogojini şi piei, pentru naştere. Ghinnah şi Tirtsah îi sprijineau spatele şi umerii, încurajând-o la fiecare nouă contracţie. În cele din urmă, Naomi strigă triumfătoare:

— Hai! Trage aer încă o dată, iar apoi împinge, fata mea! Gâfâind şi scrâşnind din dinţi, Annah se supuse, neavând alt gând decât să se vadă scăpată de durere. Şi, într-adevăr, durerea se curmă deodată în clipa în care un ţipăt mânios de nou-născut umplu odaia. Tirtsah izbucni în râs şi o îmbrăţişa pe Annah, iar Ghinnah îi urlă în ureche:

— E băiat! Ai un băiat!

Numaidecât, Ghinnah şi Tirtsah o uitară pe Annah, bulucindu-se lângă Naomi, ca să vadă cum leagă şi taie buricul, învelind apoi degrabă bebeluşul într-o păturică. Annah tocmai se apleca în faţă, ca să-şi vadă şi ea odrasla, când un nou val de durere o lovi. Speriată, o strigă pe Naomi:

— Mamă, încă o durere.

Preocupată cu nepotul şi cu Tirtsah şi Ghinnah, Naomi răspunse încântată:

— E numai curătoarea, fiica mea, nu-ţi face griji.

— Mama! strigă Annah, mânioasă, ştiind că nu e doar o simplă durere, dar oare curătoarea poate să şi *lovească*?

Înmărmurită, Naomi se repezi să-i încredinţeze lui

Tirtsah copilul şi se întoarse la Annah.

— Încă un copil? întrebă ea, neputând să creadă. Unul ascuns?

Copleşită de un nou val de durere şi de apropierea momentului când avea să iasă următorul copil, Annah nesocoti întrebarea. După alte patru dureri de facere, Annah mai născu un băiat. Dar acesta nu semăna cu fratele lui cel zgomotos, care încă nu

Cerurile de odinioară deschisese ochii. După ce, la început, plânse puţin tânguitor, se opri şi deschise ochii mari şi negri, privind cercetător şi curios în jur. Văzându-i chipul ciudat de nou-născut, Annah râse, copleşită de bucurie. Surprinşi, amândoi fiii începură să urle.

Cuibărită în pat, Annah se uita la flacăra candelei sprijinite pe cufărul din apropiere. Surâdea, ascultându-i pe ceilalţi râzând şi sărbătorind în jurul mesei în odaia principală a colibei. *Îi trec pe copii de la unul la altul de parcă ar fi nişte mici daruri*, cugetă Annah, încântată de zvonul de fericire ce răzbătea dinspre ei. Cu puţin timp în urmă, fuseseră însă discuţii aprinse, căci Sem îi ceruse lui Noe să dea nume copiilor, aşa că fiecare veni cu păreri, bombănind nemulţumit când, după ce era discutată, propunerea era respinsă.

În cele din urmă, împotriva voinţei lui Naomi, Noe îl numi pe întâiul născut Elam – cel ascuns – pentru că Elam nu deschisese ochii. Iar pe fratele lui mai mic îl numiră Asur – cel care îndrumă – pentru că Asur se arătase tare curios de tot ce era în jur.

— Acest Asur îl va conduce pe fratele său, zise Noe, făcându-i pe toţi să râdă, chiar şi pe Annah, care se străduia să nu piardă niciun cuvinţel despre fiii ei.

Fiii mei, îşi spuse ea. Am doi fii. *Şi sunt la fel de chipeşi ca tatăl lor*. Cuprinsă de visare, Annah închise ochii. Un zgomot o deşteptă; o pietricică aruncată cu grijă se oprise tocmai lângă aşternutul ei. *Sem*. Se întoarse şi-l văzu în uşă, privind-o, cu chipul luminat de focul din vatră.

Sem ridică din sprâncene, preocupat, întrebând fără cuvinte: *Eşti bine*?

Surâzând, Annah încuviinţă, făcând din mână: *Da*. *Mulţumesc*.

Drept răspuns, el surâse uşurat şi încântat. Ridicând două degete şi clipind cu subînţeles din ochi, Sem îşi mărturisi bucuria nemărginită: *Doi fii*!

— Pleacă de aici şi las-o să se odihnească, îi porunci Naomi hotărâtă dindărătul lui. Sem surâse şi o sărută pe Annah pe degete, nevoind să se despartă de ea.

Annah ridică şi ea două degete, surâzând, în vreme ce el părăsea odaia. Pe urmă închise ochii, strângând pietricica în palmă. Cufundându-se iarăşi în visare, îşi aduse aminte clipa când Sem îi făcuse pentru prima oară semne peste râul de lângă tabără, încurajând-o pe tăcute să nu renunţe la viaţă. Într-adevăr, purtarea lui fusese călăuzită de Cel Preaînalt.

Annah strânse pietricica, spunând în gândul ei: *Ah*, *Preaînalte*, *l-ai trimis pe iubitul meu să mă găsească tocmai în ziua aceea*. *L-ai călăuzit să mă vadă şi să mă izbăvească*. *Ai rânduit totul după planul Tău*. *Acum înţeleg toate astea şi mă minunez*. *Iarăşi mă întreb de ce m-ai iubit – o făptură neînsemnată cum eram – cu toate că n-am ce să-*ţi *dau în schimb*? *Numai dragostea şi mulţumirile mele*. *Şi bucuria pe care o simt în prezenţa Ta*.

Annah surâse, simţindu-l iarăşi prezenţa neschimbătoare – de tată grijuliu şi iubitor. Cuprinsă de o pace adâncă, adormi. *De-a pururi îţi voi mulţumi*.

351

Epilog

Veezată pe o rogojină la uşa colibei, Annah răsucea între degete un fir din caierul de lână, după care îl înfăşură pe un fus de lemn. Naomi, Ghinnah şi Tirtsah erau şi ele aşezate nu departe, torcând lâna pe care plănuiau s-o folosească pentru corturile pe care bărbaţii să le poată lua la câmp când trebuiau să stea de strajă lângă turme. În timp ce lucrau, sporovăiau cu glas scăzut, ca nu cumva s-o trezească pe Bekiyrah, fiica lui Ghinnah.

— Ce bine-ar fi fost dacă dormea şi azi-noapte cum doarme acum, oftă Ghinnah, oprindu-se să se joace cu cosiţele negre ale lui Bekiyrah. Va fi foarte greu cu ea după ce vine şi celălalt copil pe lume.

Annah cercetă chipul umbrit de oboseală al lui Ghinnah.

— Poate că ar fi mai bine să încercăm s-o ţinem trează ziua. Aşa va fi silită să doarmă noaptea, îşi dădu ea cu părerea.

— Ar fi foarte scâncită, murmură Ghinnah. Nu se joacă aşa de mult şi de vârtos ca fiii tăi. Ia uită-te la ei.

Toate îşi întoarseră privirile către băieţii care se jucau prin preajmă, iar Annah nu putu să nu surâdă. Fiii ei aveau aproape

352

Cerurile de odinioară doi ani, erau voinici, plini de viaţă şi chipeşi, cu păr des şi negru şi ochi căprui, mari. Se hârjoneau şi alergau unul după altul, împreună cu Cuş, fiul lui Tirtsah. În vreme ce alergau, strigau unul la altul:

— Te-am *pins*, te-am *pins*, te-am *pins*\ Vorbele lor deveniseră un cântec monoton pentru urechile lui Annah.

— Bărbăţei sălbăticuţi, râse Tirtsah, chipul ei frumos strălucind de mulţumire şi din pricina sarcinii. Avea să nască un al doilea copil în mai puţin de două luni. Privind

spre copii, zise: Cuş şi-a pierdut încălţămintea de pe un picior. Annah, tu eşti mai slăbuţă ca mine, nu te apleci să i-o dai înapoi?

— Doar cu câteva luni mai slăbuţă, se prefăcu Annah îmbufnată. Cel de-al treilea copil al ei urma să se nască după al lui Tirtsah, aproape de ziua în care Sem împlinea un veac. Sem era încântat de această potrivire, stăruind că un copil era singurul dar pe care şi l-ar fi putut dori la împlinirea fiecărui veac.

Iar de data asta chiar eşti singur, nu sunteţi doi, cugetă Annah, ridicându-se şi mângâindu-şi pântecele. Copilul se arăta încă de pe acum mai liniştit decât fraţii lui mai mari – Annah era încredinţată că avea să fie tot un băiat. Trecând pe lângă vatra în care încă fumega jăraticul, Annah găsi încălţămintea pierdută şi îl prinse pe băiat, care tocmai alerga pe lângă ea.

Cuş începu să urle nemulţumit, arcuindu-şi spinarea mică, înveşmântată în strai de piele şi lovind-o pe Annah cu picioruşele sale iuţi şi vânjoase. Numaidecât, Annah îl răsuci în braţe, cu spatele spre ea, dar el dădea mai departe din picioare şi urla. *Potoleşte-te*, zise Annah în sinea ei, obosită. *N-ai cum să mi te împotriveşti*. Iar cu glas stare, zise:

— Cuş, stai locului. îl loveşti pe bebeluşul meu, opreşte-te, că-mi loveşti bebeluşul.

Atenţia lui Cuş fu atrasă de cuvântul „bebeluş”, iar băiatul o privi încruntat pe Annah şi arătă spre locul în care dormea Bekiyrah.

— Bebe, stărui el, de parcă ar fi vrut să-i dovedească lui Annah că nu avea cum să-l lovească pe bebeluş, de vreme ce era cât colo.

Annah râse şi îşi sărută nepotul pe obrajii arşi de

soare, mângâindu-l în vreme ce se aşează pe iarbă să-l încalţe. Făcu din asta un prilej de joacă, gâdilându-i degetele lui Cuş, după care îl îmbrăţişa şi-l sărută iarăşi; era cea mai bună cale pentru a-l face pe băieţel să conlucreze cât de cât. În vreme ce îi înnoda legătorile, Asur şi Elam se ghemuiră lângă Annah, privind încruntaţi şi curioşi.

Asur întinse un braţ hotărât către încălţămintea lui Cuş şi zise:

— Eu fac.

Cuş îl plesni peste mână şi se oţărî:

— Nu.

Annah îi apucă de mâini pe amândoi şi le vorbi aspru:

— Nu. Nu vă loviţi. E un lucru rău. *Rău*. Nu vă loviţi unul pe altul.

Cei doi băieţi se potoliră. Pentru un răstimp. După care Cuş ridică bărbia către Asur şi îi zise cu glas aspru, mulţumit de sine:

— *Lău*.

— *Lău*, îi întoarse Asur acuza lui Cuş. Tot repetară cuvântul, când unul, când altul, până ce deveni un cântec, un joc, întrerupt numai de râsetele lor. Cu prefăcută furie, Annah îl ridică pe Cuş din poate şi îi alungă pe copii.

Elam însă rămase în urmă. Îngropându-şi buclele de un negru strălucitor în veşmântul mamei, se milogi de Annah să-l ia în braţe:

— Mă-ma-mă, sus!

— Eşti deja prea greu, îi zise Annah cu blândeţe. Dar băieţelul era obosit, aşa că Annah se lăsă îndouplecată. Aburcîndul anevoie pe şold, se întoarse la vatră.

Naomi tocmai scosese afară aluatul, ca să pregătească nişte turte pentru cină. Între timp, descoperiseră că, dacă făceau aluatul şi-l lăsau să stea o vreme, plămădeala – şi turtele făcute – devenea mai

pufoasă şi mai moale înăuntru după ce era coaptă.

354

Cerurile de odinioară

Cu toate că această nouă metodă de făcut turte din făină a fost o plăcută surpriză pentru toţi, bucuria lor a fost umbrită când au băgat de seamă că mâncarea gătită se strica repede acum. Annah socotea că din pricina aerului nou. Acest aer făcea ca şi metalele să-şi schimbe culoarea şi să se degradeze. Acum, erau mai uşor de făcut cuţitele de piatră, pentru că toate cunoştinţele lui Annah despre prelucrarea metalelor erau stânjenitor de nepotrivite pentru nevoile lor. Aveau să treacă ani întregi de încercări până să izbutească să făurească alte unelte din metal ca să le înlocuiască pe cele vechi.

Atâta cunoştinţă s-a pierdut, cugetă Annah. îl aşeză pe Elam pe rogojină lângă ea, apoi luă un cuţit de piatră ca să o ajute pe Naomi să taie aluatul în turte mici. În timp ce lucra, se uita cu coada ochiului şi la Elam, care era pe cale să adoarmă. *Poate că ai să ne ajuţi să deprindem iarăşi meşteşugul prelucrării metalelor*, îi spuse Annah în sinea ei. *Peste câţiva ani, o să-ţi arăt cum să prelucrezi aurul... cu toate că avem multe altele de făcut acum. O, ce dor mi-e să lucrez cu aurul*!

— Într-o bună zi, cugetă Ghinnah cu glas tare, mulţumită, am să le povestesc despre casa tatălui meu copiilor, iar ei vor putea să facă una întocmai ca aceea: din piatră cioplită, cu multe odăi şi unul sau două caturi, cu ziduri care să le împrejmuiască şi nişte grădini minunate în acea îngrăditură. Iar în grădini vor creşte fel şi fel de flori.

— Spune-le numai celor doi sălbăticuţi, arătă Tirtsah cu capul spre Asur şi Cuş. Iar ei vor duce la bun sfârşit orice îşi vor pune în cap.

Annah asculta tulburată. Oare era bine să sădească astfel de năzuinţe în mintea fiilor ei? Poate că ar fi mai

bine să-i înveţe să trăiască din munca pământului, să rămână legaţi de rodul lui. *Inimile lor vor fi mult mai mulţumite cu viaţa simplă*; *şi vor rămâne astfel aproape de Cel Preaînalt*, cugetă Annah, încercând să-şi domolească neliniştea.

355

Kacy Barnett-Gramckow

— Ma’adannah, o înghionti Naomi. Uite că vine soţul tău. Annah găsea că e îngrijorător că Sem se întorcea atât de devreme… însă numai până când văzu bucuria de pe chipul soţului ei. Asur şi Cuş se năpustiră voioşi spre Sem. Vesel, Sem se opri şi zăbovi îndeajuns ca micuţii să apuce să-l prindă de mâini. Apoi îi târî văicărindu-se că băieţeii sunt atât de puternici, că îl doboară de pe picioare. Ţipetele şi râsetele lor o treziră pe Bekiyrah. Copila îşi ridică chipul frumuşel şi îmbujorat, derutată, în priviri citindu-i-se spaima până ce dădu cu ochii de unchiul ei şi de verii ce se jucau. Bekiyrah ridică privirea rugătoare spre Ghinnah, arătând spre ceilalţi:

— *Meg* şi *eu*.

— Fuga la ei, o îndemnă Annah. Când Ghinnah încuviinţă din cap, Bekiyrah porni spre Sem, buclele ei negre unduindu-se în vânt.

— O vai! bombăni Ghinnah cu scârbă. Bekiyrah e iar udă.

— Soţului meu nu-i pasă, o linişti Annah. Sem îndrăgea drăgălăşenia lui Bekiyrah, mărturisindu-şi adesea nădejdea ca următorul copil să fie o fetiţă. Annah râse, privind cum Sem o culese pe Bekiyrah şi o sărută, după care o îndepărtă şi o ţinu aşa, cicălind-o, în vreme ce o aducea spre Ghinnah.

— O să trebuiască să te scufundăm în izvor, fiica fratelui meu! O să te spălăm până o să chiţcăi, pitică udă. După care o să te iau în braţe şi o să-ţi spun poveşti.

După ce se descotorosi de cei trei micuţi, Sem se aplecă să-şi salute mama cu o sărutare. Apoi o salută pe Annah cu un surâs plin de subînţelesuri.

— Hai cu mine, o îndemnă el. Eu şi fraţii mei am găsit ceva ce o să-ţi fie pe plac.

— Du-te cu soţul tău, încuviinţă Naomi, mângâind-o pe braţ. O să isprăvesc eu de copt turtele şi mă uit şi de Elam. Poate să rămână şi Asur.

Dar Asur nu voia să rămână. Se agăţă stăruitor de tatăl lui. Annah îi zise lui Sem:

— Poate că azi are nevoie să fie în preajma ta. Pufnind şovăielnic, Sem încuviinţă.

— Atunci hai! îl aburca pe Asur în braţe. Şi tu eşti ud? Nu? Nu te cred.

Făcură un scurt popas la hazna, după care îl spălară pe Asur pe mâini şi pe faţă. Isprăvind, Sem îl urcă pe băieţel pe umeri şi îi zise lui Annah, prevenitor:

— Avem cale lungă înainte. Dacă oboseşti, dă-mi de ştire, ca să ne odihnim.

Dar Annah nu obosi. Era o zi senină, luminoasă şi răcoroasă. Femeia cerceta ierburile, tufişurile şi copăceii ca să vadă ce vietăţi mişună prin ei. Din ziua în care fuseseră eliberate din arcă, animalele se feriseră necontenit de ei, însă, când şi când, Annah mai zărea câte o vietate de câmp sau câte una dintre marile feline. Văzu chiar şi o mică turmă de copitate erbivore, care o zbughi numaidecât în cealaltă parte.

Măcar ştim că trăiesc şi fac pui, se îmbărbăta Annah. O durea încă să vadă că toate soiurile de dobitoace fugeau când o vedeau, ca şi cum ar fi fost o arătare hidoasă. Încă nu uciseseră niciun animal pentru hrana lor. Era mai uşor să arunce năvodul la peşte. Iar într-un rând luară gâtul

câtorva animale din turmele lor, dar fără tragere de inimă. Copiilor le plăcea carnea, cerând des. *Ei vor fi vânători aprigi*, cugetă Annah.

— Surpriza ta e acolo, îi spuse Sem, arătând spre un tăpşan ce cobora către un pârâiaş repede.

Annah îl urmă curioasă. Pe când se apropiau, auzi un fluierat ascuţit de întâmpinare dinspre răsărit. *Ham*, îşi spuse Annah, salutându-l cu un surâs. Ham făcu cu mâna, văzându-şi pe urmă de treabă; curăţa o holdă de pietre, urcându-le în car pentru ca să le arunce. Pe urmă, avea să înjuge un bou la un plug şi să are pentru a pregăti ogorul de grâne.

357

Kacy Barnett-Gramckow

Cerurile de odinioară

— Aici, zise Sem, coborându-l pe Asur, puţin cam buimăcit, de pe umeri, în braţe. Spune-mi ce vezi. Îi arătă un lăstar de copăcel, care nu-i venea mai sus de piept.

Annah se uită înmărmurită la rămurelele subţiri, aproape goale, delicate, recunoscându-le forma.

— Copacul Evei, şopti ea, cu ochii în lacrimi. De fapt, nu chiar copacul de odinioară, se corectă ea, ridicând privirea către soţul ei.

— Dar de acelaşi soi, încuviinţă Sem, cu mulţumire în glas. Curând va da frunze.

Annah mângâie rămurelele goale şi aplecate, cu mici muguri. Râdea şi plângea în acelaşi timp.

— Am crezut că nu voi mai vedea vreodată un astfel de copac.

— Oare te-ar fi lipsit Cel Preaînalt de o asemenea bucurie? întrebă Sem. Mutându-l pe Asur, care dormea deja, pe braţul drept, o îmbrăţişa cu celălalt pe Annah. Uite, aş vrea să ne facem aici sălaşul şi să-l facem din lemn şi din piatră. Ce zici?

Annah făcu o strădanie ca să-şi ia privirea de la copăcel. Şi văzu cât de frumoasă era priveliştea, cu costişele promiţătoare şi cu pârâiaşul sălbatic şi fermecător care-şi croia drum către dealurile mai pitice. *E bine*, îşi zise Annah. *Aici e locul unde trebuie să ne aşezăm*.

— Da, se învoi ea. Fiilor noştri le va plăcea să stea aici.

— Şi fiicelor, adăugă Sem, mângâind uşor pântecele rotund al lui Annah.

— *Acesta* nu e fată, zise Annah. Dar cred că el va fi cel cuminte. Nu seamănă cu fraţii lui.

Se aşezară să se odihnească şi să discute despre locul acela. Amândoi aleseră un anumit loc, la o înălţime nu prea mare şi nici prea departe de pârâu, socotindu-l cel mai potrivit pentru a dura coliba. În vreme ce vorbeau, un vultur se roti pe deasupra lor, croncănind până când îl trezi pe Asur, care dormea în poalele lui Sem.

Privind spre cer, Asur ridică un deget, vădit uimit.

— *Frumos*, zise el, degeţelul urmând zborul păsării. Când vulturul zbură şi se făcu nevăzut pe după nişte piscuri din apropiere, Asur rămase cu privirile aţintite la cer, visând cu ochii deschişi.

Privindu-l, Annah îşi spuse: *Mă bucur că îţi place cerul. Dar tu nu-l ştii decât pe acesta. Oare ce vei zice când, într-o bună zi, eu şi tatăl tău vom încerca să-ţi spunem cum arătau cerurile de odinioară? Oare fi-vei în stare să-ţi închipui cum erau pe atunci? Blânde şi aproape, trandafirii precum scoicile mele încrustate.*

Mă rog de pe acum să ne crezi. Şi mă rog să-ţi aduci aminte şi să le aduci aminte urmaşilor tăi că acest cer nou – atât de frumos în ochii tăi – ar putea, într-o bună zi, să împărtăşească aceeaşi soartă, fiind nimicit cu desăvârşire din pricina silniciei oamenilor. Nădăjduiesc ca tu şi fraţii

tăi să luaţi aminte şi să nu daţi uitării cuvintele noastre.

Sem o mângâie în tăcere pe Annah, sărutând-o pe obraz. În timp ce se sprijini de soţul ei, Annah simţi copilul din pântece mişcându-se uşor, blând, fără grabă. Cumva, liniştea copilului o molipsi şi pe ea. *Tu n-ai să dai uitării cuvintele părinţilor tăi*, îi spuse ea celui nenăscut încă. *Şi le vei povesti copiilor tăi istoriile din bătrâni, aşa încât ei să nu se îndepărteze niciodată de Cel Preaînalt, ci să aştepte cu nerăbdare şi cu bucurie ziua în care El îl va trimite pe Cel Făgăduit să-i cheme iubitor la El*.

Se încredinţa pe sine însăşi că aşa se va întâmpla; Cel Făgăduit avea să vină în curând, iar această lume nouă, minunată nu va mai ajunge la fel de întinată precum cea dinaintea ei – de răutatea copiilor ei şi a celor de acelaşi neam.

— *Frumos*, zise iarăşi Asur, cu ochii pironiţi spre cerul albastru, limpede şi strălucitor.

— Frumos, încuviinţă Annah cu glas scăzut, simţind braţul soţului ei în jurul ei. Dar nu la fel de frumos ca odinioară.

358

359

Glosar în ordinea apariţiei:

Eva – Dătătoare de viaţă.

Abel – Vid; deşertăciune.

Annah – O rugăminte: te rog fierbinte ori O!

Yerakh – Durata unei luni siderale; o lună.

Naham – Urlet.

Iltani (necunoscut) – Nume antic semitic/babilonian.

Parah – Roditoare.

Kentum – Secol; are la bază cuvintele „kmtom” şi „centum”.

Afal (incert) – Cuvânt de bază indo-european, cu referire la o varietate de fructe, inclusiv merele. Tseb-iy –

Splendoare; remarcabil. Chathath – A sparge sau a distruge în mod violent. Tanneem – Monstru. Nachash – A sâsâi; a şuiera o vrajă; şarpe. Haburah – Legătură; vătămată. Gammad – Războinic; a apuca o armă. Ayalah – Iepuroaică.

K’nan – Prescurtare de la Kena an; negustor.

Noe – Odihnă.

Naomi – Plăcută.

Sem – Sugerează cinste; literal, nume; de asemenea, cel desemnat; a pustii. Ham – Căldură, adică un climat tropical. Iafet-Expansiune.

Matusalem – Omul Suliţelor; Cel-ce-Pleacă-înainte-de-Potop. Ha vila – Rotund. Zahăr – Strălucire; şi a învăţa. Tsaraph – Aurar. Nephiyl-Bătăuş; despot; uriaş. Taphaph – Tocătură; cochetării. Tsillah – Umbră. Shuwa – Avuţie. Qetsiyah – Scoarţă de casa. Bachown – Prelucrător de metale. Dahar – Mişcare neuniformă. Ma’adannah – Plăcere. Elegant. Desfătare. De asemenea, legătură sau înrâurire. Qeb-al – A târgui. Kinah – Produse. Pasak-A împărţi. Saiyr – Păros; ţap. Etsah – Copaci; înţelepciune. Ghinnah – Grădină. Ce appah – Vergea, rămurică. Tirtsah – încântare. Hadarah – Decoraţie. Pathal – Hârjoneală. Akar – Supărător. Othniy – Energic. Să-khar – Negustor ambulant.

Yediydah – Preaiubită.

Elam – Ascuns.

Asur – A călăuzi; a fi chit.

Cuş – înţelesuri posibile: a risipi, confuzie, haos.

Bekiyrah – Fiica cea mai mare; întâi-născută.

Alte cărţi publicate la editura Casa Cărţii

Căminul mult visat, de Lynn Austin

Dorie, fata pe care nu o iubea nimeni, de Doris Vanătone şi Erwin W. Lutzer *Fiicele Evei*, de Lynn Austin *Fugi, băiete, fugi*!, de Nicky Cruz *în vâltoarea apelor*, de Lynn Austin *Locul femeii*, de Lynn Austin

Niciun loc unde să plângi, de Doris Vanătone şi Erwin W. Lutzer *Omul ceresc*, Fratele Yun şi Paul Hattaway *Perechea potrivită*, de Lynn Austin *Scorpionul roşu*, de Râmi Kivisalo şi Marko Joensuu *Tărâmuri ascunse*, de Lynn Austin *Tot ce ea îşi doreşte*, de Lynn Austin Colecţia *Raftul clasic*:

Ben-Hur, de Lewis Wallace

Cămaşa lui Cristos, de Lloyd C. Douglas

Cetatea blestemată, de John R. Carling

Coliba unchiului Tom, de Harriet Beecher Stowe

Mândrie şi prejudecată, de Jane Austen

Quo vadis, de Henryk Sienkiewicz Seria *Anotimpurile inimii*, de Janette Oke (4 volume) Seria *Cântecul Acadiei*, de Janette Oke şi T. Davis Bunn (5 volume) Seria *Cronicile regilor*, de Lynn Austin (5 volume) Seria *Faptele credinţei*, de Davis Bunn şi Janette Oke (3 volume) Seria *Focul topitorului*, de Lynn Austin (3 volume) Seria *învăluiţi de iubire*, de Janette Oke (8 volume) Seria *Moştenirea din prerie*, de Janette Oke (4 volume) Seria *Soţiile regelui David*, de Jill Eileen Smith (3 volume)

În curs de apariţie

Seria *Trilogia Genezei*:

Cel ce ţine cerurile pe umeri (vol. 2)

Cunună în ceruri (voi. 3)

Seria *Secretul trandafirului* (4 volume)